

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

3

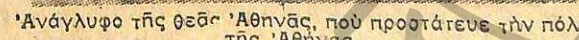

H ENOXH

καν ένα βράδυ στο καμαρίνι τους την επι-
σκεψι τοῦ γνωστοῦ ἀδελφείου τοῦ κινηματογράφου.

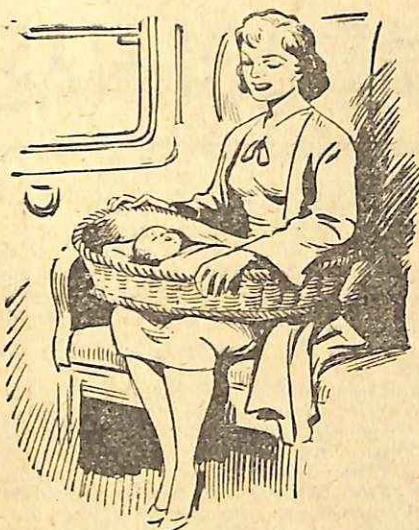
σας χαρίσω την ἑλλά.
Καὶ μετὸ δόρυ της χτύπησε τὴ γῆ
κι' ἀμέσως φύτρωσε μιὰ ἑλλά, ποὺ τὴ
βλέπουμε καὶ σήμερα στὴν ἴδια θέσι

που προστάτουν την πόλη

ΕΠΑΜΕΙΝ Κ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

«Αν βρίσκεστε στο τραίνο ή στο αυτοκίνητο θα έχετε το «καλαθάκι» με το μωρό στα γόνατά σας...

Όταν ταξιδεύετε ΜΕ ΤΟ ΜΩΡΟ ΣΑΣ

Μερικές χρήσιμες συμβουλές για τις μητέρες

Το ταξίδι με μωρό είναι κάτι που δημιουργεί ένα σωρό δυσκολίες για τη μητέρα, για το ίδιο το παιδί, άκουμα δε και για τους άλλους συνοδηγούς, γιατί κι αυτοί οπωσδήποτε θα ένοχληθούν. Όσοδο, τα τρία βασικά προβλήματα ενός τέτοιου ταξιδιού, δηλαδή ο ύπνος, το φαγητό και το αλλαγή του θρόνου, μπορούν να λυθούν αρκετά ικανοποιητικά με μία κατάλληλη προετοιμασία και λίγη τάξη.

Ας αρχίσουμε από τον ύπνο. Το μωρό πρόκειται να είναι χωρίς αμφιβολία ανυπόφορο για όσες και για τους γύρω σας, αν κατά το ταξίδι δεν κοιμηθεί στις συνθησόμενες του ώρες.

Μην παραλείψετε να πάρετε μαζί σας ένα «καλαθάκι» που θα σας χορηγήσει για τον ύπνο του, καθώς και για τις μετακινήσεις του, όταν κοιμάται.

Θα βάλετε το καλαθάκι δίπλα σας ή θα το έχετε στα γόνατά σας, αν βρίσκεστε στο τραίνο ή στο αυτοκίνητο. Στα αεροπλάνα, οι εταιρίες θέτουν στη διάθεση των μητέρων ειδικές πέτρινες κουντούσες, που κοιμούνται πάνω από το κάθισμα. Κατά την άφιξη, ωστόσο, και την προσγείωση, είναι προτιμότερο να έχετε το μωρό στα γόνατά σας.

Όσο για τα πλοία, εκεί βέβαια το πράγμα παρουσιάζει μεγαλύτερη άνοση.

Η τάξη στα γεύματα του μωρού, δεν πρέπει με κανένα λόγο να διαταραχθεί στο ταξίδι. «Αν καταλαβαίνετε, πως δε θα μπορούσατε κατά τη διάρκεια της διαδρομής να τηρήσετε αυτή την τάξη, συνηθίστε το μωρό να φάει πριν ξεκινήσετε στον τρόπο διατροφής, που θα χρησιμοποιήσετε στο ταξίδι.

Θ' αποφυγείτε έτσι δυστυχίες και... κλάματα.

Αν το μωρό σας θαλάζει, θα είστε ευτυχής γι' αυτό το πλεονέκτημα, γιατί το θάλασμα είναι ο πιο εύκολος τρόπος διατροφής του βρέφους σε ταξίδι. Μην ξεχάσετε ωστόσο να πάρετε μαζί σας τα μπουκαλάκια του αποστειρωμένου νερού και του γλυκερινούχου οινόπνευματος, που οπωσδήποτε θα σας χρειαστούν.

Αν το μωρό τρέφεται με γάλα άγελάδας, πρέπει να προβείτε σε ώριμες αλλαγές, γιατί δε θα μπορείτε, ν' αποστειρώσετε το γάλα στο δρόμο ούτε να έχετε μαζί σας αρκετά μπιμπερόν. Αφού πάρετε τη γνώμη του παιδίατρο, θα διαλέξετε ένα γάλα σε σκόνη, στο οποίο θα συνηθίσει το μωρό πριν ξεκινήσετε, θα κάνετε ο' αυτή την περίπτωση.

δ,τι επρόκειτο να κάνετε, αν αλλάζατε για οποιοδήποτε λόγο τη διαίτα του βρέφους. Θα του δίνετε δηλαδή πρώτα ένα, ύστερα δύο, κατόπιν τρία μπιμπερόν με γάλα σε σκόνη, αντικαθιστώντας έτσι τα αντίστοιχα μπιμπερόν με γάλα άγελάδας.

Αν το μωρό είναι πιο πολλών μηνών και του δίνετε σουπίτσες, ετοιμάστε τις πριν ξεκινήσετε και διατηρήστε την τροφή αυτή μέσα σ' ένα μεγάλο «θερμό», όπου θα διατηρηθεί ζεστή. «Αν δεν πάρετε αυτό το μέτρο, δε θα έχετε τρόπο να ζεσάνετε τα γεύματά του μωρού σε τραίνο που δε διαθέτει βανγκόν-ρεστوران ή σε αεροπλάνο που δεν προκειται να σταματήσει μπροστά σε κανένα εξοχικό κέντρο στην ώρα που θα έπλεε να ταισάζει το παιδί. Το ζεστό στην ώρα του μπορείτε να το έχετε μονάχα σε πλοίο ή σε αεροπλάνο. Στη δεύτερη περίπτωση, θα το αναλάβει η συνοδός.

Για το αλλαγή του μωρού, πρέπει να έχετε μαζί σας όλα τα απαραίτητα πανικά. Οι κυλιόμενες από νάυλον, που δεν είναι υγιεινές για συνεχή χρήση, στην προκειμένη περίπτωση θα σας χρειαστούν οπωσδήποτε. Χάρι ο' αυτές θ' αποφυγείτε το λέρωμα το δικό σας ή του καθίσματος.

Πρέπει επίσης να έχετε μαζί σας κι ένα από τα γνωστά στρωστικά, που είναι από λαστίκο ή πλαστική ύλη, για ν' αποφυγείτε το λέρωμα κατά τον ύπνο του μωρού. Πρόκειται, έξ' άλλου, πρέπει να σας είναι το πακέτο με το μπαμπάκι, ή κρέμα που χρησιμοποιείτε συνήθως, και το κουτί με το τάλκ. Μ' αυτά όλα, έχετε έτσι έτοιμη ν' αλλάξετε το βρέφος κάθε φορά που θα χρειαστεί.

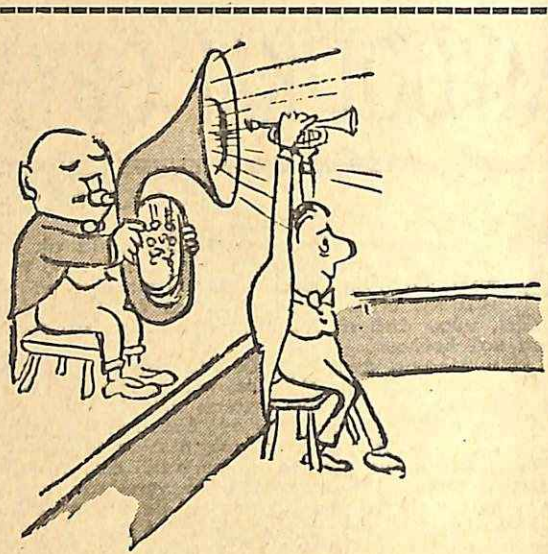
Φυσικά, πρέπει να έχετε μαζί σας, ο' ένα ταξιδιωτικό αόκκο, ώστε ν' αποφυγείτε τα ψαξίματα στις βαλίτσες.

Εκτός από τα παρά πάνω τρία βασικά προβλήματα, θα σας παρουσιαστούν και μερικά άλλα, όχι πολύ μικρότερης σημασίας, κατά τη διάρκεια του ταξιδιού. Ένα από τα κυριώτερα, είναι το πρόβλημα πως θα κρατήσετε το παιδί, όσο το δυνατόν πιο ήσυχο. Τα πολύ μικρά παιδιά κοιμούνται εύκολα και πολλές φορές στο ταξίδι, αρκεί να έχουν φάει στα καθωρισμένα χρονικά διαστήματα, που έχουν συνηθίσει. Τα μεγαλύτερα, όμως, εκείνα δηλαδή των δύο και τριών χρόνων, μένουν κατά κανόνα ζυγνία στο περισσότερο μέρος της διαδρομής. «Αν, λοιπόν, στη δεύτερη αυτή περίπτωση, δε σταθίτε ικανή ν' απασχολήσετε όπως πρέπει το παιδί, θα το έχετε να κάνει τον κόσμο τις τρέλλες και να γίνεται κυριολεκτικά ανυπόφορο για τους άλλους επιβάτες.

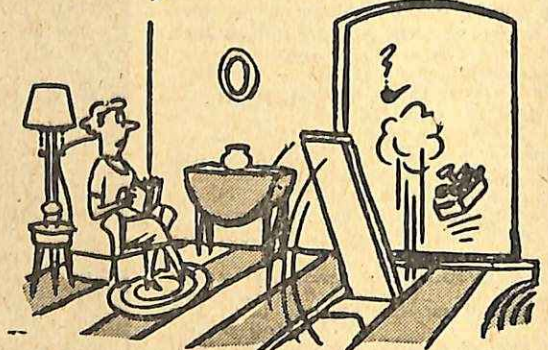
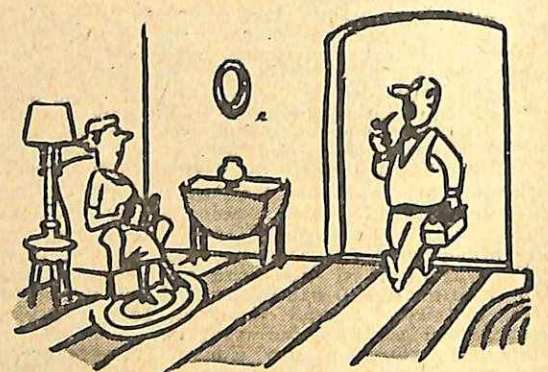
Για ν' αποφυγείτε, λοιπόν, την... καταστροφή, γυρνάτε το πρώτο-πρώτο με πρακτικό τρόπο. Με το πρόχειρο ντύσιμο θα γλυτώσετε ανεπαρκώς ζημιές γιατί το παιδί θα λερωθεί οπωσδήποτε πολύ. Ένα ζευγάρι παντοφλάκια θα ήταν επίσης πολύ σωστή, γιατί θα αναρριχθεί πάνω σας πολλές φορές, καθώς και πάνω στα καθίσματα.

Τα εικονογραφημένα βιβλία, τα παραμύθια και τα τραγουδάκια είναι ένας θαυμάσιος τρόπος για να τραβήξετε το ενδιαφέρον του παιδιού κι έτσι να ξεχάσει να κάνει τρέλλες. Ανεπαρκώς, μη καταφύγετε σε καραμέλλες, σοκολάτες και τα παρόμοια κάθε φορά που θα γκρινιάζει ή θα άτακτα, θέλοντας έτσι να το ηρεμήσετε. Γιατί, χωρίς να τα καταλάβετε, αναγκασμένοι όπως θα έστε να κάνετε αυτές τις προσφορές πολύ συχνά, θα του χαλάσετε το στοματάκι.

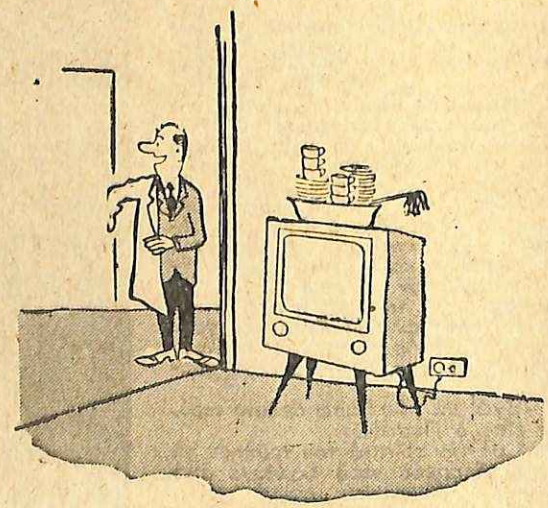
Τέλος, έχετε υπ' όψη σας και τα έξι, που άφορουν τους συνοδηγούς σας. Για τους πιο πολλούς απ' αυτούς, η παρουσία του μωρού σας είναι λόγος ανησυχίας. «Αν θέλετε, λοιπόν, να μη σας... μισήσουν οι συνοδηγούς σας, μη τους δίνετε να κρατήσουν το παιδί, αποφυγείτε κάθε σκόλλιο και πληροφωρία για το... πεπτικό του σύστημα, προσπαθήστε να μη σας πείσ γάλα ή νερό στα γόνατά τους και γενικά μην ξεθαρεύετε πολύ μαζί τους και τους κάνετε να άσοληθούν περισσότερο απ' όσο θα έπρεπε με το μικρό σας δράμα ως μητέρας.

Χωρίς λόγια.

—Πού είναι, Πραξιθέα, εκείνη η χαλασμένη σανίδα, να την κορφώσω;

—Ωραία! Η γυναίκα μου λείπει! Να δοθω τι πρόγραμμα έχει άποψη ή τηλεόρασι...

Σρωτες και Τεχνών

ΔΥΟ ΑΓΝΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΤΖΙΑΚΟΜΟ ΛΕΟΠΑΡΝΤΙ

Ο φόρος των γνώσεων, που είχε συγκεντρώσει μέσα στο μυαλό του και η έγκληματική σχεδόν αδιαφορία της μητέρας του, έκαναν τον Τζιακόμο Λεοπάρντι καμπούρη από την ηλικία των δώδεκα χρόνων.

Ήταν μία περίεργη γυναίκα η κόμισσα 'Αδελφίς Λεοπάρντι. Ο μεγάλος 'Ιταλός ποιητής και φιλόσοφος μάς άφησε γι' αυτήν μια περιγραφή, που θα φαινόταν τραγελαφική, αν δεν ήταν από την άρχη ως το τέλος αληθινή.

«Ποτέ, μάς λέει για τη μητέρα του, δεν λυπόταν τους γονείς, που έχαναν τα παιδιά τους, αλλά τους ζήλευε στο βάθος της καρδιάς της! Γιατί από το ένα μέρος γλύτωναν από τις σκοτούρες να τα μεγαλώσουν και, από το άλλο, γιατί είχαν την ικανοποίηση πως τα παιδιά τους, πηγαίνοντας στον παράδεισο, δε θα γνώριζαν τους πειρασμούς της ζωής. Κι όταν τα ίδια τα παιδιά της άρρώσταιαν και κινδύνευαν, δεν παρακαλούσε, βέβαια, να πεθάνουν—αυτό της το απαγόρευε η θρησκεία—αλλά να σιωπούσαν με την καρδιά της για την άρρώστια τους. Πειραζόταν, μάλιστα, όταν έβλεπε τον άνδρα της να λυπάται και να στενοχωριέται. Εί-ναι αλήθεια πως περιποιόταν τα παιδιά της με μεγάλη προσοχή, αλλά, στο βάθος της καρδιάς της, ποθούσε να βγούν άνωφελος οι περιποιήσεις της. Κι έφτασε να ληπ πως ο μόνος φόδος της ήταν μήπως ακούσει τους γιατρούς να της κάνουν γνωστό πως τα μικρά πηγαιναν καλά...».

Ο ποιητής μάς λέει ακόμη για τη μητέρα του πως «θεωρούσε την ομορφιά σαν αληθινή δυστυχία και πως εύχαριστούσε το Θεό βλέποντας τα παιδιά της άσχημα και παρομοιωμένα».

Ήταν, άλλωστε, η πρώτη που φανέρωσε στο γινι της πως είχε γίνει άθεράπευτα καμπούρης και του είπε πως αυτή η σωματική του παραμόρφωση θα τον έκανε να ζήσει μία ενάρετη ζωή, πράγμα που ήταν το σημαντικότερο σύμφωνο με την αντίληψή της.

Έτσι, η παιδική ζωή του ποιητού κύλησε χωρίς σπορή και χωρίς τευφερότητα. Όταν μεγάλωσε, οι γονείς του και περισσότερο η μητέρα του τον υπέβαλαν σε μία ανυπόφορη τυραννία και ενώ όλοι εξυμνούσαν το πρόωρο ταλέντο του—ο Λεοπάρντι ήταν πολύ γνωστός, αν όχι διάσημος από την ηλικία των δεκάξη χρόνων—αυτόι μηχανεύονταν τα πάντα, για να τον ταπεινώσουν και να τον εξευτελίζουν.

Μία μέρα, ο Λεοπάρντι, κυττάζοντας από το παράθυρο του δωματίου του, είδε, ξαφνικά, ένα άλλο ανθρώπινο πλάσμα, που υπέφερε και βασανιζόταν όπως κι αυτός.

Την εποχή εκείνη, ο ποιητής ήταν δέκα οκτώ χρόνων. Και μόλις είχε πετάξει τα ράσα, που οι γονείς του τον είχαν υποχρεώσει να φορέσει από την εποχή, που ήταν παιδί ακόμη, χωρίς ο ίδιος να αισθάνεται την παραμικρή κλίση για τη μοναχική ζωή. Μέσα στο παλιό πατρογονικό μέγαρο του Ρεκανάτι, οι μέρες του κυλούσαν απελευστητικά μονότονα, χωρίς ίχνος χαράς. Κι ο Λεοπάρντι, μ' όλες τις φιλολογικές απασχολήσεις του, που τον άποροφούσαν όλη την ημέρα κι ένα μεγάλο μέρος της νύχτας, ένοιωθε την ψυχή του βαρεία και περίλυπη.

Αλλά έδλεπε τώρα πως δεν ήταν αυτός μόνο δυστυχισμένος. Μία γυναικεία μορφή, που είχαν αντικρύσει από το παράθυρό του είχε ολοφάνερα πάνω της τη σφραγίδα του πόνου και της απελσίας. Και ήταν η μορφή μίας νέας, μικρότερης κατά ένα ή δύο χρόνια απ' αυτόν.

Την έλεγαν Τερέζα Φατορίνι κι' ήταν κόρη του άμαξά της οί-κονείας Λεοπάρντι.

Οι γονείς της είχαν χάσει κάποτε ένα μικρό χρηματικό ποσό, που αποτελούσε το σύνολο των οικονομιών τους. Κι' είχαν κατηγορήσει άδικα την Τερέζα γι' αυτή την κλοπή.

Του κάκου η δυστυχισμένη νέα προσπάθησε να τους αποδείξει πόσον άδικη ήταν η εναντίον της κατηγορία. Δε θέλησαν ν' ακούσουν τίποτα.

Στο τέλος, μάλιστα, την φυλάκισαν στο υπόγειο του μικρού

σπιτιού, που τους χρσσίμενε για κατοικία και την έβαλαν να δουλεύει από τα χαράματα ως άργα τη νύχτα σ' έναν άργαλειό. Γιατί έπρεπε ν' αναπληρώσει με την εργασία της το ποσό που είχαν χάσει.

Ο ποιητής αισθάνθηκε ένα άγνν κι' ευγενικό αίσθημα να πλημμυρίσει την ψυχή του γι' αυτή τη νέα. «Αλλά απόφυγε να επικαλεσθεί την επέμβασι των γονέων του υπέρ της Τερέζας. Γιατί ήξερε πως αυτό θα χειροτέρευε τη θέση της. Περιοριζόταν μόνο να πρηνά μπροστά από το παράθυρό της και να της χαμογελάει ή να της λη μερικά παρηγορητικά λόγια.

Κάπου-κάπου της πετούσε επίσης ένα κομμάτι ψητό, ένα γλύκισμα είτε μερικά φρούτα, που είχε κλέψει από το πατρικό τραπέζι.

Αλλά η δυστυχισμένη Τερέζα έκαμε σε λίγο μία μεγάλη αίμο-πτυσή.

Οι γονείς της όμως δε συγκινήθηκαν, ούτε και τότε. Και της επέβαλαν να εργάζεται, ενώ πνιόταν από τον πυρετό.

Μία μέρα, τέλος, η μητέρα της έπαψε ν' ακούει το χαρακτηριστικό θόρυβο που έκανε ο άργαλειός. Άρπαξε τότε ένα ραβδί στα χέρια της και κατέδρα στο υπόγειο για να ξυλοκοπήσει την Τερέζα.

Αλλά όταν έφτασε κάτω, την βρήκε πεσμένη μπρούμυτα πάνω στον άργαλειό της. Ήταν νεκρή!

Ο Λεοπάρντι θρήνησε για πολλόν καιρό το θάνατο της αγαπημένης του. (Ήταν ο μόνος, άλλωστε, που λυπήθηκε γι' αυτήν). Κι' αφιέρωσε στη μνήμη της δυο ποιήματα, τη «Συλβία» και το «Ονειρο».

Η Τερέζα Φατορίνι ήταν ο μεγάλος και άγννος έρωσ του ποιητού. Τα αίσθηματά που δοκίμασε άρρωτέρα για μερικές άλλες γυναίκες, όπως για την Τερέζα Μαλβέτσι, τη Μαρκία Μπριγκέντι ή την Άντονιέττα Τουο-ζίνι ήταν παροδικά και δεν άφησαν ά-ερισμειώτα ίχνη στη ζωή του. Δυο άλλες γυναίκες, η ήθοποιος Ρόζα Παντοβάνε και η διάσημη έταίρα Φα-νι Πατζιόνι μίλησαν μόνο στις αισθή-σεις του.

Αλλά η μοίρα του επεφύλασσε να γνωρίσει μία καινούργια μεγάλη και αγνή αγάπη κατά τα τελευταία χρό-νια της ζωής του, όπως εκείνη που είχαν αισθανθεί άλλοτε, κατά τη νε-ανική του ηλικία, για την Τερέζα Φα-τορίνι. Η γυναίκα που του την είχε εμπνεύσει ήταν η αδελφή του φίλου του Άνταμιο Ρανιέρι, η Παυλίνα.

Το αίσθημα αυτό παρέμεινε πάντο-τε πλατωνικό. Γιατί ο Λεοπάρντι εί-χε γεράσει πια και υπέφερε από άσθμα, από ύδρωπικία και από ένα σωρό άλλες ασθένειες, που έκαναν μαρτυρική τη ζωή του.

Κατά την περίοδο αυτή, η Παυλί-να δεν έλειπε ούτε στιγμή από κοντά του. Με τη σπορή, την τρυφερότητα και την άφοσίωσή της είχε γίνει ο φύλακας άγγελος του ποιητού, που βαδίζει πια με γοργά βήματα προς το θάνατο.

Το πρωί της 13 'Ιουνίου 1837 ο Λεοπάρντι αισθάνθηκε ξαφνικά, μία έντονη δυσφορία. Ο Ρανιέρι έτρεξε τότε να φωνάξει το γιατρό, ενώ η Παυλίνα δέχονταν πάνω στο παρθένο στήθος της το κεφάλι του.

Μερικά λεπτά αργότερα, ο ποιητής έσβυσε ήρεμα, χωρίς να βγάλη τον παραμικρό αναστεναγμό από το στόμα του.

***

Πνιγνκε άντι νά κρημαστή

Ένας Γερμανός απ' το Ούζε, κάποιος Χάινριχ Μπόργκμαν, είχε απογοητευθεί τόσο πολύ απ' τη ζωή του, ώστε αποφάσισε ν' αυτοκτονήσει. Και πραγματικά, το πέτυχε, αλλά αλλοιώςικά απ' ό-πως λογάρισε... Ο τρόπος του θανάτου που είχε διαλέξει, ή-ταν ο απαγχονισμός. Διάλεξε λοιπόν ένα κλαδί δέντρου, που προεξείχε πάνω από ένα ποτάμι. Σκαρφάλωσε σ' αυτό, έδεσε τη μιά άκρη του σκοινιού, έκαμε θηλειά στη άλλη, την πέρασε στο λαιμό του και πήδησε στο κενό... Έσπασε όμως το σκοινί κι' ο Μπόργκμαν έπεσε στο ποτάμι... και πνιγνκε!

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΧΡ. Κ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

(Ένα συνοικιακό σινεμαδάκι. 'Η πλατεία γεμάτη κόσμο. 'Εκείνος κ' 'Εκείνη παρακολουθούν μια μέτρια ταινία «γυναικεία», με πολύ πιστολίδο και ποδοβολητό αλόγων και ανθρώπων. 'Εκείνος ρουφάει ήδονικά την πορτοκαλάδα του με το καλαμάκι χωμένο στη μπουκάλα. 'Εκείνη μασάει, ακόμα πιο ήδονικά, τον πασατέμπο της, εκτόξευοντας τα φλούδια απάνω στο πουκάμι-σο του κυρίου που βρίσκεται μπροστά της...)

Γίνεται διάλειμμα. 'Εκείνος άφινει το βλέμμα του να πλανηθεί έρευνητικό ένα γύρο. Και το βλέμμα του άγκυροβολεί γοητευμένο απάνω σε ένα υπέροχο θηλυκό που κάθεται δυο σειρές πιο κάτω. 'Ετσι, με το καλαμάκι 'Εκείνος ρουφάει την πορτοκαλάδα, και με τα ματιά το σάρκινο αυτό άριστούργημα, που προβάλλει, μέσα από το πολύ έλαφρό και αποκαλυπτικό καλοκαιρινό φουστάνι του, σε γοητευτικούς πειρασμούς.)

ΕΚΕΙΝΗ (παρακολουθεί την άκτινα του βλέμματός του και ανακαλύπτει την αιτία του ενδιαφέροντός του): 'Α! 'Ετσι!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (παύει να ρουφάει την πορτοκαλάδα και την κατέβει): 'Ετσι... 'Αλλά, πώς; 'Αλλιώς!...

ΕΚΕΙΝΗ: Σά δε ντρέπεσαι! (Πετάει με διπλή αγανάκτηση ένα φλούδι του πασατέμπο στο κεφάλι του μπροστινού κυρίου, που γυρίζει και την αγριοκυττάζει). 'Όταν κανείς συνοδεύει μια γυναίκα, δεν αλλοιθωρίζει για να κυττάει άλλες!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (έχει μετατοπίσει το βλέμμα του από το καταπληκτικό άριστούργημα, στη μετριότητα που συνοδεύει): Δηλαδή, όποιος συνοδεύει μια γυναίκα, φοβάει πανί στα μάτια του και παίζει τυφλωμένος!...

ΕΚΕΙΝΗ: 'Ασε τις εξυπνάδες!

ΕΚΕΙΝΟΣ: Δεν είναι εξυπνάδες, είναι η πραγματικότητα, όπως πιάς να πού την επίβλητης... Καλή είναι! Βέβαια, αυτή που συνοδεύουμε όταν όμως είναι κι' οι άλλες καλές, να μη τις κυττάσουμε!...

ΕΚΕΙΝΗ: 'Όχι κύριε! Να μη τις κυττάζετε!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Κ'λά δεν τις κυττάμε... (Κυττάει λαθραία το κορίτσι).

ΕΚΕΙΝΗ (με περιφρόνηση): Τι είσατε, όμως, έσείς οι άντρες!

ΕΚΕΙΝΟΣ: Τι είσατε!

ΕΚΕΙΝΗ: Πίθηκο!

ΕΚΕΙΝΟΣ: 'Εχεις δη κανένα πίθηκο να πηγαίνει στο σινεμά και να πίνει πορτοκαλάδα με καλαμάκι!...

ΕΚΕΙΝΗ (επιθετική): 'Εσένα!

ΕΚΕΙΝΟΣ: 'Επειδή κύτταξα ένα πολύ όμορφο κορίτσι!...

ΕΚΕΙΝΗ (κυττάζει το κορίτσι με κακία): Πρώτα-πρώτα, δεν είναι «πολύ όμορφο»! Απλά υποφέρω... Καί, ιδίως, πολύ φρέσκο, γιατί είναι μικρό!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Καί βρίσκεις άσχημο πρότεγμα τα νειάτα!...

ΕΚΕΙΝΗ: Χαρά στο πρότεγμά! 'Όλοι είναι νέοι, άσέτου νεράσου!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Κάτι μάς είπες!... 'Όσο είναι νέοι, όμως, άξίζει να θαυμάζονται!... Είναι καθήκον μας να θαυμάζουμε κάθε νέο πλάσμα, που τα νειάτα του χαρίζουν φρεσκάδα κι' όμορφιά — και, ιδίως, φρεσκάδα εξ αίτιας της όμορφιάς!...

ΕΚΕΙΝΗ: Πάψε, καυμένε! Ντρέπουμε για λογαριασμό σου!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Γιατί να ντρέπεσαι; 'Ο θαυμασμός είναι ένας δικαιολογημένος απόλυτος φόρος τιμής στην 'Όμορφιά — με το δική κρον κεφαλαίο! Είναι μία φυσιολογική έκδηλωση του γοητευμένου οργανισμού του ανθρώπου ένα αούδρητο χερείλισμα ένθουσιασμού, που πλημμυρίζει την καρδιά και αναδύεται από το στόμα σε λόγια κι' από τα μάτια σε βλέμματα!...

ΕΚΕΙΝΗ: Τόσο πολύ σου άρεσε, λοιπόν αυτό το παλιοκόριτσι!...

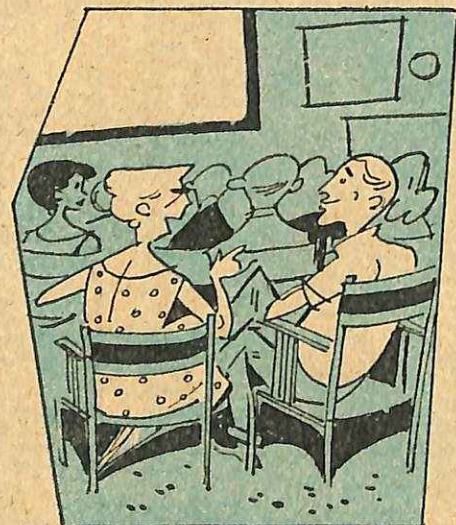
ΕΚΕΙΝΟΣ: Αυτό το «παλιοκόριτσι», ά γαμπτή μου είναι τα νειάτα!... Είναι η δοσιεί είναι ή γάρι είναι ή γοητευτική επίκαιρότης!...

ΕΚΕΙΝΗ: Μεγάλα προτεγμάτα!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Τροφάει, και μην κοροϊδεύεις... Καθετί καινούργιο, θαυμάζεται και εκτιμάται

ΤΑ ΝΕΙΑΤΑ
ΕΙΝΑΙ ΟΜΟΡΦΑ

το όμολογής μπροστά μου!... ΕΚΕΙΝΟΣ: Το όμολογώ, γιατί δεν είναι κάτι που άξίζει να κρυφτεί!... Δεν είναι κάτι πρόστυχο και χυδαίο! Είναι ένας θαυμασμός χωρίς πονηριά, που εξαγνίζει αυτόν που τον αισθάνεται!...

ΕΚΕΙΝΗ: 'Ετσι κι' εσύ, τώρα, έχεις εξαγνιστή!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Είμαι άγνός όπως τα περιστέρια!...

ΕΚΕΙΝΗ: Μπα;... Και δε σου φαίνεται, καυμένε μου!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Διότι δε θές να το δής — από κακία!

ΕΚΕΙΝΗ: Δε μου λές, σε παρακαλώ. Το άρνάκι του γάλακτος το θαυμάζεις ιδανικά, ή το τρώς!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Το τρώω!...

ΕΚΕΙΝΗ: Και τις άγγινάρες το ίδιο!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Κι' αυτές!...

ΕΚΕΙΝΗ: Και το κορίτσι, λοιπόν!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (άπό κεκτημένη ταχύτητα): Κι' αυτό!...

ΕΚΕΙΝΗ (θριαμβευτικά): Είδες;... 'Ανθρωποφάγε! Καννίδαλε!

ΕΚΕΙΝΟΣ (προσπαθεί να διορθώσει τη γκάφα του): Δηλαδή... τρώω είναι τρόπος του λέγειν!...

ΕΚΕΙΝΗ: Τι πάει να πη τρόπος του λέγειν!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Τρώω δε σημαίνει πάντα καταδροχίζω, μασάω, καταπίνω!

ΕΚΕΙΝΗ: 'Αλλά;

ΕΚΕΙΝΟΣ: 'Εξυνώ, θαυμάζω, ένθουσιάζομαι!

ΕΚΕΙΝΗ: 'Εξυνείς το άρνάκι του γάλακτος; Γράφεις ποιήματα γι' αυτό;... Θαυμάζεις τις άγγινάρες;... Στέκεσαι έκστατικός μπροστά σε μία πιεσέλλα άρνάκι με άγγινάρες, με μπόλικο αούγόμενο, ή χυμάρ με τέσσερα πηπουρία, δέκα μαχαίρια και τα δοντία σου καλοακονισμένα;...

ΕΚΕΙΝΟΣ (με ελικρίνεια): Χυμάρ!

ΕΚΕΙΝΗ (με άγριο θρίαμβο): 'Ετσι, λοιπόν, θα είχες κάθε διάθεσι να γυμής κι' άπάνω σ' αυτό το προκλητικό παλιοθήλυκο, άν δεν ήσουν μέσα σε κόσμο, καί, ιδίως, άν δε βρισκόμουν εγώ δίπλα σου!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Νά, λοιπόν, από τί με σώζεις, και σε εύγνωμόν!

ΕΚΕΙΝΗ: 'Όχι, όμολογήσε! 'Αν δε βρισκόσουν μέσα σε κόσμο — ή' έμένα πλάι σου, τί θάκανες;...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Δεν ξέρω τί θάκανα άν βρισκόμουν μόνος μου, μέσα σ' ένα κλειστό δωμάτιο, μαζί με τέτοιο πυροπολικό... Μπορεί και νάπαιρνα φωτιά! Καί μάλλον θάπαιρνα φωτιά!... 'Εδώ όμως βρισκόμαστε στο υπαίθρο, στον κόσμο. Κι' έτσι, άρκούμαι να θαυμάζω ιδανικά!...

ΕΚΕΙΝΗ: 'Εξ ανάγκης! 'Ενώ θά είχες κάθε διάθεσι να φας, να καταδροχίζεις! Κι' έμένα, ή διάθεσί σου με νοιάζει!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: 'Η διάθεσί μου είναι να έχω φαιαινοθηρικά!... Θά πη μ' αυτό, ότι είμαι 'Ονάσης!... (Μπροστά στο συντριπτικό αυτό επίχειρμά του, 'Εκείνη άποστομνείται — περισσότερο όμως γιατί σβύνουν τα φώτα και άρχίζει το δεύτερο μέρος του γυναιτέρου. Δηλαδή, το πιστολίδο μεταφέρεται στην οθόνη από την πλατεία!...)

ΧΡ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

Πότε συνέρχονται οι λιποθυμισμένοι

Ξέρετε τί πρέπει να κάνετε, όταν κάποιος δικός σας λιποθυμήσ; 1) Τον ξαπλώνετε άνάσκελα, με τα πόδια ψηλότερα άπ' το κεφάλι του, για να συγκεντρωθεί περισσότερο αίμα στο κεφάλι (ή λιποθυμία οφείλεται σε προσωρινή έλλειψη αίματος στον εγκέφαλο). 2) 'Αν δεν ύπάρχη έξωτερική αίμορραγία, του δίνετε να μυρίσει άσθερά ή άμυγδαλή. Σε περίπτωση που δεν έχετε ούτε το πρόσωπο με κρύο ή άλλο, του ραντίζετε το πρόσωπο με κρύο νερό, για να συνέλθη. 3) Μή τον αφήσετε άνερό, για να σηκωθεί επί 10' λεπτά το λιγότερο να σηκωθεί επί 10' λεπτά το λιγότερο. 4) 'Αν δε συνέλθη μέσα σ' ένα λεπτό, είδοποιήστε το γιατρό γι' ατι πρόκειται πιθανότατα για κάτι σοβαρότερο από μια απλή λιποθυμία.

Ο I περισσότεροι τουρίστες, που μάς επισκέπτονται, έχουν μελετήσει πρωτίτερα τί πρέπει να δουν και τί άξίζει να προσέξουν και να θαυμάσουν στην 'Ελλάδα. 'Εμείς, είναι ζήτημα άν ξέρουμε τις ιαματικές πηγές και τα θέρετρα της χώρας μας και ποιους οργανισμούς μπορούν να ωφελήσουν. Συνήθως αφήνουμε άλλους να μάς υποδείξουν την κατάλληλη έσοχή, ή το γιατρό να καθορίσει τί λουτρό πρέπει να κάνουμε. Συχνά όμως ακολουθούμε τις συμβουλές των άλλων και ρυθίζουμε τη φορά των διακοπών της οικογένειάς μας κατά την όρεξι και την διάθεσι των φίλων μας.

Γι' αυτό άς αναφέρουμε τί μάς προσφέρουν οι ιαματικές πηγές της 'Ελλάδας και τα θέρετρα της, για να μπορεί κανείς να διαλέξει, με τη βοήθεια των ειδικών επιστημόνων και των έρευνητών, τί του ταιριάζει:

'Η Βουλιαγμένη.— Κοντά στο Καθούρι απλώνεται μαγευτική, πενκωπτη ή Βουλιαγμένη. 'Η λίμνη της, που σχηματίστηκε από καθίζηση του έδαφους στην νότιο άκμή του 'Υμπτου, φημίζεται για το ιαματικό νερό της. 'Εχει μήκος 200 και πλάτος 100 μέτρα. Το νερό αναδύεται από μεγάλο βάθος. Παρουσιάζει μάλιστα το περίεργο ότι ή στάθμη του είναι ύψηλότερη από την επιφάνεια της θάλασσας κατά μισό μέτρο.

'Η Βουλιαγμένη χαρακτηρίζεται ως άλιπη ή έλαφρά άλκαλική, ή δε θεραπευτική ικανότητά της άποδίδεται στο υδρόθειο. Τα λουτρά της συνιστώνται σε νευραλγικές παθήσεις, ρευματισμούς, αρθρίτιδες, δερματοπάθειες και εκζέματα.

'Η Βουλιαγμένη, εξ άλλου, για το ξηρό κλίμα της και την όμορφη άμμουδιά της συγκεντρώνει πλήθος κόσμου, που πηγαίνει εκεί να χαρή τη θάλασσα και την άκρογιαλιά.

'Η 'Υπάτη.— Σ' απόστασι επτά χιλιομέτρων Β.Α. της κωμοπόλεως της 'Υπάτης, στην έπαρχια θηώτιδος, κοντά στην δεξιά όχθη του Σπερχείου αναδύονται τα ιαματικά λουτρά της. Το νερό έχει θερμοκρασία 33,5 βαθμών Κελσίου και κοκλάζει από

ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ και Θέρετρα

Μιά ματιά στις λουτροπόλεις μας και στους τόπους παραθερισμού για τους δικούς μας και τους ξένους

την έκλυσι φυσολιδών διοξειδίου του άνθρακος, αζώτου, οξυγόνου και υδροθείου. 'Ενα κιλό από το ιαματικό αυτό νερό περιέχει 3,7 χλωριούχο νάτριο, 1,1 χλωριούχο άσθενίο, 1,3 άνθρακικό άσθενίο και 1,2 άνθρακικό μαγνήσιο. Τα λουτρά της 'Υπάτης συνιστώνται στις δερματικές παθήσεις, στις άνωμαλίες του κυκλοφορικού συστήματος και στις νευρώσεις.

Το Πλατύστομο.— Βρίσκεται επίσης στην θηώτιδα. Οι πηγές του Πλατύστομου είναι υδροθειούχοι, θερμοκρασίας 26 βαθμών και θερμοκρασίας 32. Οι ιαματικές πηγές του Πλατύστομου κάνουν καλό στις νευραλγίες, στους χρόνιους ρευματισμούς και στις αρθρικές και δερματικές παθήσεις.

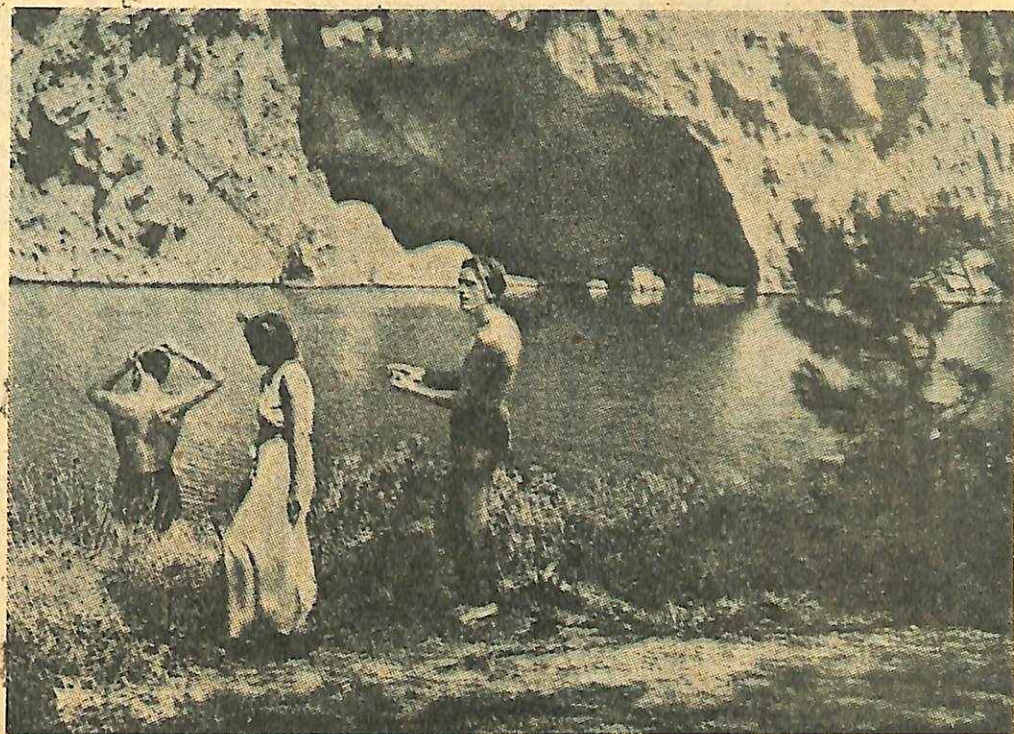
Τα Καμμένα Βούρλα.— 'Εκεί που τελειώνει ο Ευβοϊκός κι' άρχίζει ο Μαλιακός κόλπος, σ' απόστασι 400 μέτρων από την παραλία της Λοκρίδος βρίσκονται οι ιαματικές αυτές πηγές, που είναι φημισμένες για την ραδιενέργειά τους. Τα νερά τους ά είναι υδροθειούχα άπό τρεις πηγές. Στην πρώτη το νερό έχει θερμοκρασία 37 βαθμούς και ραδιενέργεια 180 μονάδων Μάσς. 'Η δεύτερη έχει 40 βαθμούς και 220 μονάδες Μάσς. Καί ή τρίτη 39,9 βαθμούς και ραδιενέργεια 340 μονάδων.

Τα νερά και των τριών πηγών μεταφέρονται στους ειδικούς λουτήρες και παρουσιάζουν θερμοκρασία 37 βαθμών και 170 μονάδες. 'Όπως υποστηρίζεται, φημίζεται για τις ραδιενεργίες ιδιότητες τους καθώς ακριβώς και οι πηγές του Γκσταίν στην Αυστρία.

Οι πηγές αυτές ωφελούν σ' όλες τις αρθρικές παθήσεις, στις νευρίτιδες, στις νευραλγίες, στις διαταραχές του νευρικού συστήματος και τονώνουν τους κουρασμένους οργανισμούς. 'Επιπλέον, έχουν θαυμάσια αποτελέσματα στις διάφορες βρογχοφυρογικές άνωμαλίες, στις διαταραχές των σπλάνχνων και στις νευρολογικές παθήσεις.

Το Κόκκινο Νερό.— Οι πηγές του βρίσκονται στην Α.Ν. πλευρά της 'Οσσης (Κίσαβου) στην περιοχή της 'Αγυιάς, και είναι εξανθρακικές πηγές, αιδροειδείς.

Οι 'Ελευθερές.— Τα λουτρά των 'Ελευθερών βρίσκονται σ' απόστασι 38 χιλ. ΝΔ της Καβάλλας και είναι ποικίλης συνθέσεως και θερμοκρασίας. Παρουσιάζουν μεγίστη ραδιενέργεια.

'Η λίμνη της Βουλιαγμένης με τα ιαματικά νερά της

Περιέχουν δε μεγάλες αναλογίες στρόντιου, ιωδίου, λιθίου και βρωμίου και τα συνιστούν γιατί θεραπεύουν χρόνια μπηκία νοσήματα, φαρμίες, λιθίασεις, τα νοσήματα των σπλάνχνων και τις έντερικές παθήσεις.

Το Σμόκοβο.— 'Η σπηρινή λουτροπηγή βρίσκεται κοντά σ' όμνημο χωριό του νομού της Καρδίτσας. Είναι θειούχα λουτρά, έχουν θερμοκρασία 31-40 βαθμούς και συνιστώνται σε χρόνιους ρευματισμούς, σε ψευδαγκυλώσεις, μετατραυματικές συσπάσεις, κατάρρους των αναπνευστικών οργάνων, χρόνιες δερματοπάθειες, μολυβδίες, Το νερό του Σμόκοβου, όταν πίνεται θεραπεύει τις ούρικές φαρμίες και τις παθήσεις της κύστεως και του πεπτικού σωλήνος.

Τα Μέθανα.— Στην έπαρχια Τροιζηνίας αναδύονται διάφορες ιαματικές πηγές με ποικίλη χημική σύνθεσι κι' ιδιότητες θεραπευτικές ιδιότητες. Στην λουτροπολή των Μεθάνων αναδύονται τρεις κατηγορίες ιαματικών νερών, που διακρίνονται σε θειούχες, χλωριονατριούχες και οξυπνές. 'Η θερμοκρασία τους ποικίλλει από 28,5 ως 34,4 Κελσίου. Οι πηγές αυτές ένδεικνυνται σε παθήσεις του κινητικού συστήματος, σ' ώριμένες μορφές ρευματισμών, κακώσεων, χρόνιες ούρικές αρθρίτιδες, άλλεργιών, παθήσεων του δέρματος, εκζέματος, παθήσεων των οργάνων του φύλου, σακχαρώδη διαβήτη ναστροπαθειών και πλήθος άλλων άσθενειών.

Το Λουτράκι.— 'Η φημισμένη αυτή λουτροπολή βρίσκεται στην Β άκτή του Κορινθιακού, άπέναντι από την πόλη της Κορινθίου και στους πρόποδες των Γερανιών. Τα νερά της έχουν ιδιαίτερη διαυρητική ένερνεσι. 'Η θερμοκρασία τους είναι 31,3 βαθμοί. Πασιγνώστος τόπος αναψυχής, το Λουτράκι είναι θαυμάσιο θέρετρο και τα συνκρονημένα ξενοδοχεία του παρέχουν όλες τις ανέσεις.

'Η Αϊδηφό.— Βρίσκεται στην έπαρχια 'Ιστιαίας του νομού Ευβοίας. Οι ιαματικές πηγές της Αϊδηφου, γνωστές από την αρχαιότητα, άνηκουν στις δυνατότες θερμής άλιπνέσι κι' έχουν άσθενή φθον άνθρακικό οξύ, λίγα άνθρακικά άλατα. ένδειξει σίδηρου και έλαχίστη ποσότητα υδροθείου. 'Η θερμοκρασία τους κυμαίνεται μεταξύ 34 μέχρι 78 βαθμών. 'Ενδεικνυνται για τους ρευματισμούς, τον αρθριτισμό, τις ισχιαλγίες, τις διάφορες παθήσεις του στομάχου, της μήτρας, του ήπατος κ. α.

'Η 'Ικαρία.— 'Από τις ιαματικές πηγές της, εκείνες που βρίσκονται στον όρμο των Θερμών, ήταν γνωστές στην αρχαιότητα, όλες όμως φημίζονται σήμερα για τις θαυμαστές θεραπευτικές ιδιότητες τους. Είναι, άλλωστε, τόσο γνωστές σ' όλη την 'Ελλάδα, ώστε αντί να τις περιγράψουμε, σ' άρκεσθούμε να υπενθυμίσουμε ότι συνιστώνται για εκείνους, που πάσχουν από αρθρίτιδα, ρευματισμούς, ισχιαλγίες. 'Ενδεικνυνται επίσης για τονική, 'Επί πλέον, όμως, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τις χορδακές νόσους, τις άγκυλωσες, τα γυναικολογικά νοσήματα, τις νευραλγίες, τις άδενωματικές, το λυματισμό, το ραχισμό, τις δυσμορφίες του σκελετού την παχυσαρκία και άλλες παθήσεις.

'Ακολουθούν δε για τις θεραπευτικές ιδιότητες τους οι ιαματικές πηγές της 'Αλεξανδρουπόλεως, του Κασσίου της Χίου, της Σκοθράκης του Σουού Νερού, του Σιδηροκάστρου, του Βορμολιού στην Κόνιστα, του Γρουφού στην Βόνιτσα, των Θερμοπηλών, της Σαοίης στην 'Ανδρο, της Κύνθου, του Κασσά στην 'Ολυμπία, της Νιγρίτης στις Χέρρες, του Λαγκάδα στη Μακεδονία, της Κυλλήνης στην 'Ηλεία, της Θερμής στη Λέσβο, των Κρεμαστών του Βάλτου στην Εύρωτα και αρκετές άλλες, λιγώτερο γνωστές.

'Όσο για τα θέρετρα, έχουμε τοποθεσίες και νησιά, που φημίζονται για το ξηρό κλίμα τους, όπως ή λίμνη, καθώς και πλήθος όροσώτερες περιοχές της χώρας μας από την Βυτία ως το Καρπενήσι, κι' όμορφες ακρογιαλίες στις οποίες μπορούν να περάσουν ένα άεχαστο καλοκαίρι τόσα οι όικοι μας όσο και οι ξένοι, που θεωρούν την 'Ελλάδα έναν επίγειο παράδεισο με τη διάφορα πως έμεις κάνουμε, ότι είναι δυνατόν... για να τον δυσφημίσουμε!

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

Ἡ ΕΥΤΥΧΙΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Σὲ μιὰ ἰδιωτικὴ γυναικολογικὴ κλινικὴ τῆς Ἀθῆνας ἡ Μαρλένα Βάντη φέρνει στὸν κόσμῳ τὸ πρῶτό της παιδί. Ὁ ἄντρας της, ὁ Ἀλέξανδρος Βάντης, ἕνας πᾶρα πολλὸ ὁμορφὸς νέος εἰκοσιεῖς χρόνων, ὁ πατέρας του, οἱ θεοὶ του, οἱ θεοὶς του — πλοῦσις ἀριστοκρατικὴ οἰκονομία — καθὼς κι' ὁ πατέρας της Μαρλένας, ἐνθουσιασμένοι ὅλοι προσφέρουν πολυτάφη δῶρα στὴ νέα υἱτέρα καὶ προσρίζουν γιὰ γεννικὸ κληρονόμῳ τοῦς τὸ μωρό. Μὰ τὸ παιδάκι γεννιήθηκε πούτῳ ἀδύνατο καὶ πεθαίνει στὰ χέρια τοῦ γιαιτροῦ. Ὅλοι μένουν σὰν κεραυνόχτυπημένῳ καὶ ἡ μόνη τους παρηγοριά εἶναι ὅτι ὕστερ' ἀπὸ ἕνα χρόνῳ θ' ἀποκτήσουν ἄλλο γεννικὸ κληρονόμῳ. Ὁ μόνος ἀπαρηγόρητος εἶναι ὁ Ἀλέξανδρος Βάντης, πού ὁ θάνατος τοῦ παιδιοῦ του τὸν ἔκανε νὰ θυμηθῇ τὴ μεγάλη ἀγάπην τῆς ζωῆς του, τὴ θανούλα, μιὰ ὁμορφὴ, μὰ φτωχὴ κοπέλλα, πού τὴν εἶχε κάνει δική του καὶ πού εἶχε ὑποσχεθῇ στοὺς δικούς της ὅτι θὰ τὴν παντρευόταν. Ὁ πατέρας του ὁμως, ὁ φίλιππος Βάντης δὲν εἶδνε τὴ συγκρατῆσά του γι' αὐτὸν τὸ γάμο κι' ἀνάγκασε μάλιστα τὸν Ἀλέξανδρῳ ν' ἀρραβωνιαστῇ μὲ τὴν κόρη ἑνὸς βαθυπλούτου φίλου του, τὴ Μαρλένα ὁράτο-γλου, πού κι' ἐκείνη ἀγαποῦσε κρυφὰ ἕνα φτωχὸ ζωγράφῳ. Ὁ Ἀλέξανδρος ὡμολόγησε τότε ὅλη τὴν ἀλήθειαν στὴ θανούλα κι' ἐκείνη, πού τὸν λάτρευε, πῆρε τὴν ἀπόφασιν νὰ θυσιαστῇ καὶ διέλυσε τὸν ἀρραβῶνα της, λέγοντας στοὺς δικούς της ὅτι δὲν τὸν ἀγαποῦσε πιά. Ἐτοί ὁ Ἀλέξανδρος ἔκανε τὸ γάμῳ του μὲ τὴ Μαρλένα κι' ἔφυγαν γιὰ τὸ ἑξωτερικόν. Ἐπειτα γύρισαν μόνις ἡ Μαρλένα κατάλαβε πῶς θὰ γινόταν ὑπέρτα. Στὸ μεταξὺ, ἡ θανούλα ἐξαφανίστηκε ἀπὸ τὸ σπῆτι της καὶ κανεὶς πιά δὲν ἤξερε πού βρισκόταν. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐπισκέφθηκε τὴ χῆρα τοῦ ἐμπόρου Γεωργίου γιὰ νὰ τὴ βοηθήσῃ οικονομικά. Ἐκείνη, ὁμως, πού εἶχε καταντήσει γυναίκα, στὴν δρόμῳ, γιὰ νὰ ζήσει τὰ παιδιὰ της τοῦ ἔδωσε πίσω τὰ χρήματα καὶ τὸν ρώτησε ποῖος ἦταν...

— Ὅχι... αὐτὰ τὰ χρήματα σὰς τὰ χροστά. — Ἐμένα, ἀπὸ πού; Δὲ σὲ θυμῶμαι... — Δὲ μ' ἔχετε ξεναδῇ... — Μὰ ποῖος εἶσαι ἐπὶ τέλους; — Μὲ λένε Ἀλέξανδρῳ Βάντη, ἀποκρίθηκε τὸ παλληκάρι.

Καὶ πρὶν τῆς ἀφῆσθαι καὶ νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὴν κατάπληξι, βρέθηκε στὸ δρόμῳ, ἀνέθηκε στὸ αὐτοκίνητο κι' ἔβαλε μπροστὰ τὴ μηχανή.

Καμιὰ πρόσδος

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού παντρεύτηκε ὁ γυιὸς του, ὁ Φίλιππος τοῦ εἶχε παραχωρήσει ἕνα γενναῖο μηνιαῖο ποσὸν γιὰ νὰ ζῇ μὲ ὅλη του τὴν ἀνείαν. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ χρήματα ἀποφάσισε ὁ Ἀλέξανδρος νὰ στέλνῃ τακτικὰ ἕνα ποσὸν στὴν οἰκονομία Γεωργίου. Αὐτὴ ἡ σκέψις τὸν ἠσυχάζεσκε κάπως. Ὁ λη ἐκείνη τὴ νύχτα ὁμως δὲν ἔκλεισε μάτι. Ἡ ἐγνοία του γιὰ τὴ θανούλα, πού εἶχε παραμερίσει κάπως μὲ τὴν ἄλλη ἐγνοία τῆς οἰκονομίας Γεωργίου, ζωντανένη τὴ νύχτα, στὴ μοναξιά του, ἄρχισε νὰ τοῦ δαγκῶν βασιανιστικὰ τὴν καρδιά. Τὸν ἄκουγε νὰ στριφογυρίζῃ δίπλα της ἡ Μαρλένα, ἀλλὰ στὴν ἀρχὴ δὲν τὸν ρώτησε. Ἐπιφυλακτικὴ στίς ἐκδηλώσεις της, σπάνια τὸν ρωτοῦσε γιὰ τὴν ψυχικὴ του κατάστασιν.

Ὅταν ὁμως πέρασε πολλὴ ὥρα καὶ δὲν τὸν ἔβλεπε νὰ ἠσυχάζῃ, ἀνησύχησε:

— Τί ἔπαθες; τὸν ρώτησε. Εἶσαι ἀδιάθετος;

— Ὅχι. ἀποκρίθηκε αὐτὸς ἀναστενάζωντας.

Καὶ προσπάθησε νὰ μείνῃ ἡσυχος κάμποσιν ὥραις.

Τώρα ὁμως ἐνοίωθε πὶδ βαθεῖα τὴ δυστυχία του. Εἶχε δικιά του μιὰ γυναίκα, ἀρκετὰ ὁμορφὴ, ἀρκετὰ ἑλκυστικὴ. Ἡ γυναίκα αὐτὴ θὰ γινόταν ἡ υἱτέρα τοῦ παιδιοῦ του. Βρισκόταν κοντὰ στὸ σκοπὸ πού εἶχαν ἐπιδιώξει οἱ γονεῖς του μ' αὐτὸ τὸ

γάμο. Βρισκόταν κοντὰ στὴν εὐτυχία, πού ὀνειρεύονταν τόσο ἄνθρωποι κι' ὁμως τὴν ἐνοίωθε ξένη αὐτὴ τὴ γυναίκα. Κι' ὁμως εἶχε τὴν ἐντύπωσιν πῶς ἕνα πελώριο τεῖχος τὸν χωρίζε κι' ἀπὸ αὐτὴ τὴ γυναίκα κι' ἀπὸ τὴν εὐτυχία.

Τὴν ἄλλη μέρα εἶδε τὸν Πέτρο Καρόκο, τὸν ἰδιωτικὸ ἀστυνομικόν. Ἐκείνος γέλασε:

— Ἀπὸ τώρα; Τί περιμένεις σὲ μιὰ μέρα; — Μήπως ἀνακόλυνες κανένα ἴχνος της; — Ἀπολύτως τίποτε. Αὐτὰ τὰ πράγματα θέλουν τὸν καιρὸ τους... — Τὸ καταλαβαίνω. Προσπάθησε ὁμως ὅσο μπορεῖς...

Τοῦδωκε πάλι ὑποσχέσεις ὁ Πέτρος Καρόκος. Οἱ μέρες ὁμως περνοῦσαν γεμάτες ἀπογοήτευσιν.

Κορίτσι μάλαμα!..

Ἡ σκηνὴ σ' ἕνα ἀπόμειρο ἐξοχικὸ καφενεδάκι. Ὅλοι οἱ πελάτες ἔχουν φύγει καὶ μονάχα ἕνα ζευγαράκι σὲ μιὰ σκοτεινῇ γωνιά, εἶναι ἀπορροφημένο σὲ γλυκύλογα καὶ τρυφερότητες.

Ἡ γυναίκα τοῦ καφετιῆ τὸ παρακολουθεῖ συγκινημένη καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ, πού ὁ γεωργὸς ἀπομακρύνεται, πλησιάζει τὴν κοπέλλα καὶ τῆς λέει:

— Πόσο σὰς ζηλεύω!... Εἰστε ὁμορφὴ, νέα, ἐρωτευμένη καὶ φαίνεστε τόσο εὐτυχισμένη!...

— Δίκοι ἔχετε, ἀπαντᾷ ἡ νέα. Εἶμαι πάρα πολὺ εὐτυχισμένη!...

— Τὸ βλέπω! Καὶ βάζω στοίχημα πῶς θὰ παντρευθῇτε γρήγορα!

— Τὸ βοηθεῖ!... Παντρεύομαι ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες!...

— Τότε κυττάξε νὰ ἐνωφεληθῇτε τὸ λίγο καιρὸ πού σὰς μένει...

— Αἱ! ὅσο γι' αὐτό, ἐνωφελούμαι ὅσο μπορῶ!... ἀπαντᾷ ἐνθουσιασμένη ἡ νεαρά. Φαντασθῇτε ὅτι αὐριο ἔρχεται ἀπ' τὴν ἐπαρχία ὁ... ἀρραβωνιαστικός μου!...

Ο ΦΑΚΟΣ

— Περιέργῳ πράγμα, τοῦλεγε ὁ ἀστυνομικός. Δὲ μπορῶ ν' ἀνακαλύψω τὸ παραμικρὸ ἴχνος. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα πούφυγε ἀπὸ τὸ σπῆτι της, ἀνοίξε θαρρεῖς ἡ γῆ καὶ τὴν κατὰπτε.

— Μπορεῖ νάπαθε κακὸ. ἀναστεναξε ὁ Ἀλέξανδρος.

— Φοβάσαι μὴν αὐτοκτονήσῃ; Καὶ πάλι δὲ θὰ τὴν ἀνακαλύπταν; Δὲ χάνεται εὐκολὰ ἕνας ἄνθρωπος μέσα στὴν Ἀθήνα...

— Τί μποροῦμε νὰ κάνουμε;

— Ἐχω τὴν ὑπόνοιαν ὅτι ἔφυγε ἀπὸ ἐδῶ.

— Καὶ πού θὰ πῆγῃ;

— Δὲν ἀποκλείεται σὲ καμιὰ ἐπαρχία, σὲ κανένα χωριό...

— Μὰ γιατί; εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος ἀπελπισμένως.

— Ὅχι τὸ λόγῳ της...

— Τί βάζεις στὸ νου σου;

— Τὸν κυττάξῃ ὁ ἄλλος στὰ μάτια.

— Θὰ σοῦ κάνω μιὰ ἀδιάκριτη ἐρώτησιν, τοῦ εἶπε. Οἱ σχέσεις εἶχαν προχωρήσει πολὺ;

— Τί σημασία ἔχει; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος ἀνυπόμονα.

— Γιὰ μένα ἔχει σημασία.

— Μὰ αὐτὸ εἶναι ἀτομικὴ μου ὑπόθεσις.

— Μὲ συγχωρεῖς πάρα πολὺ, ἀλλὰ ἔφθασον μὲ ἀνέθεσες ν' ἀνακαλύψω τὴν κοπέλλα, γιὰ μένα ἔχουν σημασία ὅλες οἱ λεπτομέρειες.

— Κι' ἂν υποθέσουμε ὅτι οἱ σχέσεις μας ἦταν στενές;

— Δὲν ἔβαλες στὸ νου σου τί συνέπειες μπορεῖ νὰ εἶχαν οἱ σχέσεις σας;

— Δὲν καταλαβαίνω πού θέλεις νὰ καταλήξῃς.

— Ἄν φανταστοῦμε ὅτι ἔφυγε ἀπὸ τοὺς δικούς της ἐπειδὴ νηροπτόταν.

— Μὰ δὲν ἔχουν ἰδέα οἱ δικοὶ της γιὰ τίς σχέσεις μας.

— Ἐνὰς λόγος πάρα πάνω, ἂν φανταστοῦμε πῶς πρόκειται νὰ γίνῃ ὑπέρτα...

Τὸ αἶμα ἀνέθηκε στὸ πρόσωπο τοῦ Ἀλέξανδρου.

— Φαντάζεσαι;... ρώτησε βραχνά.

— Γι' αὐτὸ σοῦκαν τὴν ἀδιάκριτη ἐρώτησιν.

— Καὶ δὲ θὰ μοῦ τῷλεγε;

— Μὰ ἐσύ παντρεύτηκες!

— Πρὶν νὰ παντρευθῶ; Δὲν ἔπρεπε νὰ μοῦ τὸ πῇ;

— Δὲν ξέρω... Τὸ μόνο πού ξέρω εἶναι ὅτι μιὰ σοβαρὴ δικαιολογία γιὰ νὰ ἐξαφανιστῇ ἀπὸ τὸ σπῆτι της θὰ ἦταν αὐτή. Νὰ κρύψῃ τὴ γέννησιν ἑνὸς νόθου παιδιοῦ.

— Κι' ἔπειτα; Τί θὰ γίνῃ; Πῶς θὰ τὸ παρουσιάσῃ;

— Ἰσως ἔκανε τὸ σχέδιόν της, ἀποκρίθηκε ὁ Πέτρος Καρόκος.

— Μὰ δὲν εἶναι δυνατόν στέναξε ὁ Ἀλέξανδρος. Δὲ μπορῶ νὰ φαντασθῶ ὅτι κρύβεται, ἐνῶ εἶναι τόσο δυστυχισμένη...

— Εἶναι μιὰ ὑπόνοιαν, εἶπε ὁ ἀστυνομικός παρηγορητικὰ, βλέποντας τὴ στενοχωρία του. Δὲν εἶναι βεβαιότης...

— Μὰ εἶναι τρομερό!...

— Ἡ ἄλλη ἐκδοχὴ εἶναι ὅτι ἀκολούθησε κάποιον φίλον της.

— Αὐτὸ τὸ ἀποκλείω, φώναξε ὁ Ἀλέξανδρος.

— Τότε, δὲν ξέρω πιά τί νὰ υποθέσω. Πάντως δὲν πρέπει νὰ καταθέσουμε τὰ ὅπλα ἀπὸ τώρα. Ἐχω τὴν πεποίθησιν πῶς θ' ἀνακαλύψουμε ἀργὰ ἢ γρήγορα κάποιον ἴχνος της.

— Κι' ἂν δὲ ζῇ; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος μὲ ἐλπιόλη ἀγωνία. Ποῖος μὰς ἐγγυάται ὅτι βρίσκεται στὴ ζωὴ; Μιὰ κοπέλλα μόνη στὸν κόσμῳ...

— Μιὰ κοπέλλα λεπτὴ, καλομαθημένη, πῶς θὰ τὰ βγάλῃ πέρα; Ἄν ἐκκίνησε μὲ τὴν ἀπόφασιν ν' αὐτοκτονήσῃ...

— Ἡ ἐπειτα ἔχασε τὸ θάρρος της;... Ἡ ἄν ἔπρεπε στὰ χέρια κανενὸς κακοποιοῦ;

— Ἀφῆσε τίς ὑποθέσεις, ἀποκρίθηκε ὁ Πέτρος Καρόκος. Μπορεῖ νὰ τρελλαθῇς

μὲ τόσα «ἀν»... Καὶ πάλι σοῦ ἐπαναλαβάνω ὅτι θὰ κάνω τὸ πᾶν γιὰ νὰ σὲ βοηθήσω!...

Πληρωμὴ χρέους

Κάθε μέρα πού περνοῦσε δυνάμει τὴν ἀγῶνα τοῦ Ἀλέξανδρου. Γύρω του ἔβλεπε τὴ χαρὰ ζωγραφισμένη σὲ ὅλα τὰ πρόσωπα. Ὁ πατέρας του περνοῦσε δύο φορές τὴν ἡμέρα ἀπὸ τὸ σπῆτι του καὶ φερόταν μὲ τρυφερότητα καὶ μὲ σεβασμὸ στὴ Μαρλένα. Ἡ υἱτέρα του δὲν ἤξερε τί νὰ κάνει γιὰ νὰ τὴν ἐπιβεβαιώσῃ. Τὸ ἴδιον κι' οἱ θεοὶ. Ἡ Μαρλένα δεχόταν ὅλες αὐτὲς τίς περιποιήσεις μὲ τὸ συγκρατημένο, εὐγενικὸ της ὄφος. Ἡ ἴδια δὲν εἴδινε ὅση χαρὰ θὰ περιέμενε κανεὶς ἀπὸ μιὰ κοπελλίτσα, πού ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ γιὰ πρώτη φορά ὑπέρτα. Πάντως, ὅσο περνοῦσε ὁ καιρὸς, ὅσο ἐνοίωθε τὸ παιδί μέσα στὰ σπλάχνα της, αἰσθανόταν κι' αὐτὴ ν' ἀλλάζῃ ἡ ζωὴ της. Κι' ἡ θεία Οὐρανία πού τὴν κυττάζε ἀνήσυχος στὰ μάτια καὶ γνώριζε τὸ μυστικὸν της, τῆς ἔλεγε:

— Μόλις ἀντίκριψῃς τὸ παιδάκι σου, θὰ σβύσῃ κάθε ἄλλη σκέψις ἀπὸ μέσα σου. νὰ μοῦ τὸ θυμηθῇς! Ὅθ ἰδῇς πῶς θ' ἀγαπήσῃς τὸν Ἀλέξανδρον σὰν πατέρα τοῦ παιδιοῦ σου.

Σήκωνε ἀδιόφορα τοὺς ὤμους ἡ Μαρλένα καὶ δὲν ἀποκρινόταν.

— Δὲν τὸν ἀγάπησες καθόλου; ρωτοῦσε ἔπειτα ἡ θεία, ὅχι ἀπὸ ἀδιακρίσιν, ἀλλὰ ἐπειδὴ λαχταροῦσε ν' ἀκούσῃ ἀπὸ τὴν χεῖλιν τῆς ἀνέψις της πῶς εἶναι εὐτυχισμένη μὲ τὸν ἄντρα αὐτόν, πού θὰ ἦταν ἰδανικός γιὰ ὅποιον ἄλλον κοπέλλα.

Σήκωνε ἡ Μαρλένα ἀδιόφορα τοὺς ὤμους της κι' ἀποκρινόταν:

— Τὸν ἀγαπῶ... τὸν πονῶ σὰν ἄντρα μου. Ἀλλὰ δὲ μοῦ ζεσταίνει τὴν καρδιά.

— Δὲν προσπαθεῖ κι' αὐτὸς ὁ εὐλογημένος νὰ σοῦ φερθῇ κάπως πῶς θερμὰ. Ἐλεγε τότε ἡ θεία θυμωμένη. Ἐχεῖ κι' αὐτὸς ἕνα ὄφος, σὰν νάσαστε μίλια μακριὰ.

Στὸ μεταξὺ ὁ Ἀλέξανδρος εὗρισκε παρηγορία στὸ νὰ βοηθῇ τὴν οἰκονομία Γεωργίου. Μιὰ φορά τὴν ἑβδομάδα ἔστελνε μ' ἕνα ὑπάλληλον χρήματα στὴ Σάσα. Κι' εἶχε ἐντολὴ ὁ ὑπάλληλος αὐτὸς νὰ τ' ἀφήνῃ καὶ νὰ λήθῃ εἰς ἕνα «ἐναντι τοῦ χρέους»...

Τὴν πρώτη φορά ἡ Σάσα τὸν ἀποπῆρε καὶ θέλησε νὰ τὸν διώξῃ. Ὅταν ὁμως ἐξαπῆγε κι' ἄρχισε νὰ πηγαίνει σὲ τακτικὴ ἡμέρα, τὸν δεχόταν πιά μὲ δάκρυα στὰ μάτια.

Μιὰ μέρα μῆνυσε στὸν Ἀλέξανδρῳ πῶς ἤθελε νὰ τὸν δῇ. Πῆγε αὐτός, καὶ τρώμαξε ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν δυστυχὴ γυναίκα. Ἦταν ντυμένη σεμνὰ, φτωχικὰ, καὶ τὸ ὄφος της ἦταν ἀλγολώτικο, νηροπαλὸ, συμμαζεμένο.

Τὸν ἔβαλε μέσα στὸ φτωχικὸ της καμαράκι, τὸν κυττάζε μὲ μάτια γεμάτα εὐγνωμοσύνη καὶ τοῦ εἶπε:

— Εἰσάστε ἀλήθεια ὁ γυιὸς τοῦ Βάντη;

— Φυσικὰ, ἀποκρίθηκε ὁ νέος. Δὲ σὰς εἶπα; Ἐπεληρώνα ἕνα χρέος.

Τὸν κυττάζε μὲ μάτια μεγάλα, σὰν νὰ ἤθελε νὰ τὸν μελετήσῃ. Ἐπειτα, πρόφερε μὲ σπαραγμό:

— Γιατί μοῦ τὸν σκοτώσατε;

— Κυρία Γεωργίου, ἀποκοίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος, δὲν πρέπει νὰ τὸ ξαναρωτήσῃτε αὐτό. Πέστε ὅτι συνέβη ἕνα δυστύχημα... Τὸ μόνο πού μπορῶ νὰ σὰς διαβεβαιώσω εἶναι ὅτι ἡ βοήθειά μου δὲ θὰ σταματήσῃ, ὅσο εἶναι τὰ παιδιὰ σας μικρά κι' ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ βοήθειαν.

— Ὁ πατέρας σας στέλνει αὐτὰ τὰ χρήματα; ρώτησε ἡ γυναίκα.

— Αὐτὸ δὲ σὰς ἐνδιαφέρει. Πάντως μπορεῖτε νὰ τὰ παίρνετε χωρὶς φόβο χωρὶς στενοχωρία.

Κοῦνησε τὸ κεφάλι της βουβῇ, καὶ διὰ δάκρυα κύλησαν στὰ σκαμμένα της μάγουλα.

— Ὅλα θὰ διορθωθοῦν σιγά, σιγά, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά του.

Κοῦνησε πάλι ἡ γυναίκα τὸ κεφάλι της, τὸν κυττάζε στὰ μάτια καὶ πρόφερε:

— Ὅλα; Τὸ λὲς μὲ τὰ σωστά σου, παιδί μου;

Μιὰ ἀνατριχίλα πέρασε στὸ κορμί της. Ἐγείρε τὸ πρόσωπό της στὰ χέρια της κι' ἔδωσε γιὰ κάμποσιν ὥραις τὴν ἐντύπωσιν πῶς φοικετὲ εἰκόνας περνοῦσαν στὴ φαντασίαν της.

— Δὲν πρέπει νὰ συλλογίζεσαστε πιά

τίποτε, τῆς εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. — Πῶς νὰ γίνῃ; Δὲν ἔχω καρδιά νὰ φιλήσω τὰ παιδιὰ μου τώρα πιά... Τὸ μωρό μου, ὅταν ἔρχεται καὶ χάνεται στὴν ἀγκαλιά μου, φοβάμαι μὴ τὸ μολύνω. Εἶμαι μιὰ καταραμένη γυναίκα.

— Ὅλα θὰ σβύσουν, τῆς εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Ἡ καρδιά σας ἔμεινε ἀγνή...

— Κυττάξτε στὸ βούρκο, βόγγησε ἡ δυστυχὴ Σάσα Γεωργίου. Πῆγα νὰ γίνω φόνισσα. Ὁ Θεὸς λυπήθηκε ὅχι τὸν πατέρα σου, ἀλλὰ ἐμένα, καὶ δὲν τὸν ἄφησε στὸν τόπο. Πῆγα νὰ γίνω φόνισσα... Κι' ἔπειτα, πέρασα ἀπὸ τὰ χειρότερα. Πῶς θὰ σβύσῃ αὐτὸς ὁ λεκὲς ἀπὸ τὴν ψυχὴ μου;

— Ὁ ἀφοσιώθητε τώρα στὰ παιδιὰ σας. Ν' ἀλλάξετε σπῆτι, γειτονιά... Ν' ἀρχίσετε μιὰ καινούργια ζωὴ.

Τὸν κυττάζε μὲ κάποια ἐλπίδα.

— Ἄν ἤξερα ὅτι δὲ θὰ σταματοῦσατε αὐτὰ τὰ χρήματα, θ' ἀλλάζα ἀμέσως σπῆτι. Ἐδῶ εἶναι τάφος γιὰ τὰ παιδιὰ μου. Ἀνασαινοῦν ὅλη τὴν ἡμέρα κι' ὅλη τὴ νύχτα τοὺς ἄκουε τοῦ κρασιοῦ κι' ἀκούνε ἀπὸ πάνω τὰ βρωμόλογα τῶν μεθυσμένων.

— Ἄν ἤξερα...

— Ἡ βοήθειά μου δὲ θὰ σταματήσῃ, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Νὰ πιάσετε ἕνα σπῆτι καὶ μὲ δύο δωμάτια, φωτεινὸ, ὑγιεινὸ, σὲ μιὰ γειτονιά, ὅπου νὰ μὴ σὰς ξέρουν διόλου, καλύτερα σὲ κανένα πρόστιο, κι' ἐκεῖ νὰ μεγαλώσετε τὰ παιδιὰ σας. Θὰ σὰς δώσουν χαρὲς μιὰ μέρα καὶ θὰ ξεχάσετε τὴν δυστυχίαν σας.

— Εὐχαριστῶ, πρόφερε ἡ γυναίκα μ' εὐγνωμοσύνη.

Καὶ πραγματικὰ, τὴν ἄλλη φορά πού πῆγε νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ ὁ Ἀλέξανδρος, ἦταν σ' ἕνα σπῆτι στὸ Μαρούσι. Δυὸ δωμάτια μέσα σ' ἕνα ἀρκετὰ μεγάλο περιβόλι. Φῶς, ἥλιος καὶ χαρὰ, καὶ τὰ παιδιὰ φαίνονταν μεταμορφωμένα. Καθαρά, καλοντυμένα ἄρχιζαν νὰ παχαίνουν λιγάκι καὶ νὰ παίρνουν χρώμα τὰ μαγουλάκια τους. Ἡ ἴδια ἡ Σάσα εἶχε συνέλθει κάπως ἦταν καθαρά ντυμένη, σεμνὰ κι' εἶδνε τὴν ἐντύπωσιν μιὰς καλῆς, ἡμερῆς γυναίκας, μιὰς στοργικῆς ὑπέρτας. Κανεὶς δὲ θὰ μπορούσε νὰ φανταστῇ πῶς κάποτε τὸ χέρι της εἶχε κρατῆσει ἕνα ὄπλο φοινικὸ ἢ πῶς κάποτε ἔφυγε νύχτα ἀπὸ τὸ σπῆτι της γιὰ νὰ πᾶν νὰ κερδίσῃ τὸ ψωμί τῶν παιδιῶν της, πουλώντας τὸν ἐρωτὰ της. Μόνον πού ὅσο εὐχαριστήμενη καὶ νὰ ἦταν, τὰ μάτια της εἶχαν μιὰ βαθεῖα θλίψιν ὅπως ἐκείνα, πού ἔχουν κλάψῃ γιὰ κάτι ἀνεπαίσθητο.

Μόλις τὸν ἀντίκρισαν τὰ παιδιὰ της, ἔτρεξαν ἐπάνω του μὲ χαρούμενες φωνές κι' ἡ μεγάλη ἔκοψε λουλούδια ἀπὸ τὸν κήπο καὶ τοῦ πρόσφερε.

Ἡ μικρότερη, ἡ Ἀννούλα, τριῶν χρόνων εἶχε πιάσει φιλίες μαζί του. Ἦταν ἕνα ἀγγελόμοιο μὲ μαύρα μάτια, καὶ κάθε φορά πού τὸν ἔβλεπε, ἔτρεχε καὶ τοῦ φιλοῦσε τὸ χέρι. Ἐπειτα σκαρφάλωνε στὰ γονατὰ του καὶ τοῦκανε χίλια παιχνίδια. Ὁ Ἀλέξανδρος ἦταν ξετρελλαμένος μαζί της. Καὶ σιγά, σιγά, τοῦγινε συνήθεια νὰ πηγαίνει κάθε δύο, τρεῖς ἑβδομάδες στὸ ἐξοχικὸ σπιτάκι καὶ νὰ φέρνῃ δῶρα στὰ παιδιὰ.

Κοντὰ σ' αὐτὰ ἔμαθε ν' ἀγαπᾷ τὰ παιδιὰ κι' ἄρχισε νὰ περιμένῃ μὲ κάποια ἀνυπομονή τὸ δικό του.

Κάποιος ἴχνος

Ὁ καιρὸς προχωροῦσε. Περνοῦσαν οἱ χειμωνιάτικοι μῆνες. Καὶ μαζί μὲ τὴν ἀνοιξὴ κοντοζύγωνε κι' ἡ ἡμέρα πού θὰ γεννιόταν ὁ ἀναμενόμενος διάδοχος καὶ κληρονόμος τοῦ οὐνάτος καὶ τ

των νομικών βιβλίων έβλεπε να ξεπετάγεται μπροστά του ή μορφή της Φανούλας. Όσο και να προσπαθούσε να μη τη θυμάται, να μη την σκέπτεται, την ένοιωσε μέσα του, μπροστά του, γύρω του παντού. Τα βιολεττιά της μάτια τον κυνηγούσαν την ήμερα στη δουλειά του, τη νύχτα στον ύπνο του.

Όσο περνούσε ο καιρός, τόσο ο πόνο του γινόταν και πιο όξυν. Δεν είχε κι' ένα άνθρωπο ν' ανοίξει την καρδιά του. Ο Γιώργος ήταν ο μοναδικός του φίλος στα φοιτητικά του χρόνια. Τώρα τον είχε χάσει κι' αυτόν. Μονάχα με τον Πέτρο Καρόκο μπορούσε να μιλήσει για την αγαπημένη του. Άλλά αυτός ήταν μάλλον συνεργάτης του τώρα παρά φίλος του.

Όταν του μίλησε λοιπόν να πάει στο γραφείο του έτρεξε ο Άλέξανδρος με την αγωνία ζωγραφισμένη στο πρόσωπό του. Κάτι έγινε, είπε αυτός χαρούμενος. Νομίζω πως η κοπέλλα αυτή έφυγε για το εξωτερικό.

Για το έξωτικό, άπορησε ο Άλέξανδρος. Για πού;

Για τη Βραζιλία. Μετανάστευσε. Τ' όνομά της το ανακάλυψε σ' ένα κατάλογο μεταναστών. Φωνή Πρεντίδα έτών εκκρίσεις.

Αυτή είναι! φώναξε ο Άλέξανδρος. Αυτή είναι... Τι μπορεί να γίνει, πως μπορούμε να βρούμε τη διεύθυνσή της; Δεν είναι και τόσο εύκολο. Πάντως τώρα πούγινε το πρώτο βήμα, υπάρχει κάποια ελπίδα.

Πέτρο, φώναξε με πάθος ο Άλέξανδρος, μη λυπηθείς χρημάτα. Πρέπει να την ανακαλύψω...

Δε θα λυπηθούμε φυσικά τα χρήματα, αλλά πρέπει νάρθη και η τύχη να μας βοηθήσει. Πάντως θα γράψουμε στην Πρεσβεία να ιδούμε εάν θα μπορούσαμε να πάρουμε πληροφορίες.

Στη Βραζιλία; ψιθύρισε ο Άλέξανδρος, κι' ένοιωσε την καρδιά του να βουλιάζει. Μόνη στη Βραζιλία;...

Μήπως δεν ήταν μόνη; είπε ο Πέτρος Καρόκος. Έπανερχομαι σ' εκείνο που σου είπα. Μήπως δεν ήταν μόνη;

Πώς είναι δυνατόν; Μά τι δουλειά είχε στη Βραζιλία; Δεν ξέρω... δεν ξέρω... Πάω να τρελλωθώ, στέναξε ο Άλέξανδρος.

Πρέπει νάνη ψυχραιμία, του είπε ο φίλος του. Δε θάχουμε τις πληροφορίες από τη μία στιγμή στην άλλη. Κατά τη γνώμη μου τα νέα είναι ευχάριστα. Αφού σκέφθηκε να μεταναστεύσει, η κοπέλλα αυτή φαίνεται πως ήθελε να ζήσει.

Αυτό τουλάχιστον μπορούμε να το θεωρήσουμε βέβαιο, ότι πλήν άπρόοπτου ατυχήματος ή γυναίκα αυτή βρίσκεται στη ζωή.

Τον κύτταξε ο Άλέξανδρος με κάποια έλπιδα.

Ναί, ή σκέψι σου είναι λογική.

— Θέλω να σε ρωτήσω όμως κάτι, αγαπητέ μου: "Ας υποθέσουμε ότι την ανακαλύπτεις. Τι συνέχεια θα έχει το πράγμα, αφού όσο βοισκόταν εδώ κι' ήταν ελεύθερη, κι' ήσουν κι' εσύ ελεύθερος, δεν τόλμησες να την παντρευτείς;

Κοκκίνισε αναπείσθητα ο νέος στον υπαινιγμό του φίλου του.

— Δεν πρόκειται για... συνέχεια, αποκρίθηκε. Θέλω να τη βρω, επειδή φοβάμαι ότι είναι δυστυχισμένη και θέλω να τη βοηθήσω, αν είναι δυνατόν.

— Τότε μάλιστα αν τα σκέπτεσαι έτσι, αποκρίθηκε ο Πέτρος Καρόκος, είσαι α-ξέπαινος. "Αν όμως έχεις κάποια ύστερο-δουλία, να ξαναρχίσεις δηλαδή τις σχέσεις σας, τότε σου λέω ότι κανείς τίς εγκλη-μα. "Επειδή η κοπέλλα αυτή, έτσι ή αλλιώς ξαναρχισε τη ζωή της χωρίς έσένα. Δεν έχεις το δικαίωμα, από αίσθηματισμό να την αναστατώσεις.

— Το ξέρω, αναστέναξε ο Άλέξανδρος. Σου εξήγησα. Θέλω να μάθω πως είναι ευ-τυχισμένη κι' έπειτα δε θα την ενοχλήσω πιά.

Μήνες νεμάρτοι στενωδωρία

Το χλωμό προσωπάκι του νεκρού μωρού πέρασε μπροστά στα μάτια του Άλέξανδρου Βάντη, καθώς τέλειωσε μέσα του την ανασκόπηση της ζωής του, ίσως τώρα—το χλωμό, νεκρικό προσωπάκι που έβαζε μία τελεία και παύλα θαρρείς στην τραγική ιστορία.

Γι' αυτό το νεκρό προσωπάκι είχε θυσιάσει την αγάπη του. Γι' αυτό το νεκρό προσωπάκι είχε κάνει δυστυχισμένη την κοπέλλα που αγαπούσε περισσότερο από κάθε τι στον κόσμο.

Όταν μετά λίγες ημέρες συνήλθε η γυναίκα του, κυττάχτηκαν με μάτια θολά.

— Γιατί; πρόφερε η Μαριλένα με παι-διατικό παράπονο.

Το είχε αγαπήσει κιόλας το μωρό της, το είχε οικειωθεί να ηθάλει στο στήθος της, να χοροπηδάει στην αγκαλιά της. "Η-ταν το μόνο που θα την έκανε να συνηκο-λογησώ μ' ένα γάμο χωρίς αγάπη.

— Γιατί;

Πέρασε το χέρι του γύρω στους ώμους της, όχι με αγάπη, αλλά με απλή ανθρώ-πινη συμπόνοια.

— Ποιος ξέρει; της αποκρίθηκε. Οι γισ-τροί δε βρίσκουν εξήγηση, γεννήθηκε αδύ-νατο.

— Μά πως; "Ακολουθήσα όλους τους κανόνες της υγιεινής...

— Τι σημασία έχει; Ξέρω γυναίκες που απέκτησαν θαυμάσια παιδιά μέσα στη δυσ-τυχία.

— Τώρα, τί θα κάνουμε Άλέξανδρε; Οι δικοί σου περιμένουν το διάδοχο.

Τον κύτταξε με κάποια αγωνία.

— Θα προσπαθήσουμε να τους τον δώ-

σουμε αποκρίθηκε ο νέος, πνίγοντας ένα ανασταναγμό.

Γιατί έρχοταν πάντα ή εικόνα της Φα-νούλας μπροστά του, όταν έπαιρνε τη γυ-ναίκα του στην αγκαλιά του; "Ηταν ένα συναίσθημα βασανιστικό, σαν να έμπαινε ανάμεσά τους κάποιο φάντασμα. Δε θυμό-ταν να είχε αγκαλιάσει τη γυναίκα του χω-ρίς να νοιώσει ένα βούλιαγμα στην καρδιά του. "Η εικόνα της αγαπημένης του τον έμ-πόδιζε ν' αγαπήσει τη Μαριλένα.

Πολλές φορές αναρωτιόταν ο Άλέξαν-δρος αν θα περνούσαν έτσι τα χρόνια, αν θα γινόταν κάποτε το θαύμα να νοιώσει κάποια αθύρμητη αγάπη γι' αυτή τη γυ-ναίκα.

— "Μόνον αν μάθω ότι η Φανούλα ζή κι' είναι ευτυχισμένη...» συλλογιόταν.

Έπειτα τον βασάνιζαν οι τύψεις.

— "Μήπως γι' αυτό γεννήθηκε έτσι το παιδάκι; Έλεγε μέσα του. Μήπως ή έλλει-ψη αγάπης, δεν έδωσε τη δύναμη να γίνει ένας ολοκληρωμένος άνθρωπος;

Θάπρεπε να τα συζητήσουμε με το για-τρό. Άλλά οι γιατροί δεν παραδέχονται πως το κορμί εξουσιάζεται από τα αίσθη-ματα. Τότε λοιπόν;

Η ερώτησι έμενε αναπάντητη κι' ο και-ρός περνούσε θλιμμένος.

Στο μεταξύ ο Πέτρος Καρόκος τον άπο-γοήτευε. Δεν είχε καταφέρει να βρη το πα-ραμικρό ίχνος της Φανούλας στη Βραζί-λια. "Η Πρεσβεία τουσίλειε μετά πολλών καιρόν την απάντησι ότι τέτοιο όνομα δεν υπάρχει μεταξύ των μεταναστών.

— Κάποιο μυστήριο κρύβεται σ' όλη αυτή την ιστορία, είπε ο Καρόκος. "Η κο-πέλλα αυτή που ξεκίνησε μόνη της για με-ταναστεύει... σαν δύσκολο πράγμα... Μή-πως έδωσε άλλο όνομα εκεί; Δε μπορού να το εξηγήσω...

— Τι άλλο μπορούμε να κάνουμε; ω-νούσε και ξαναρώτουμε ο Άλέξανδρος.

— Να βρούμε κανένα μετανάστη και να ρωτήσουμε. Άλλά ή πιθανότητα να την γνω-ρίζουν είναι έλαχιστη...

Υστερ' από δυό μήνες άξαφνα όλα ξαστέρωσαν πάλι, όταν η Μαριλένα, ά-στράφτοντας από χαρά τους ανήγγειλε πως περίμενε και πάλι να γίνει μητέρα.

Γιούδες!

Οι μήνες τους φάνηκαν ατέλειωτοι, ο χει-μώνας, ο πιο καταθλιπτικός χειμώνας της ζωής τους. "Η ίδια ή "Ερμίνα έπαιρνε τη νύφη της και την πήγαινε στο μαγειτήρα κάθε δεκαπέντε μέρες. Παρακολουθούσε την πορεία της έγκυμοσύνης ο ίδιος ο καθη-γητής και τάβρισκε όλα περιφάνεια.

— Δεν υπάρχει τίποτε που να μας κά-ν ν' ανησυχούμε, τους διαβεβαίωνε. Έγ-κυμοσύνη περίφημη, ή θεσι του μωρού τε-λεία, ή διάπλασι της κυρίας, έξοχη. Δεν υπάρχει λόγος ν' ανησυχούμε.

— Κι' αν γεννηθ' πάλι άσθενικό το παι-δί; ρώτησε η Μαριλένα μία μέρα με φόβο.

Την χτύπησε προστατευτικά στον ώμο ο καθηγητής, και της αποκρίθηκε με πεποί-θησι:

— Σας έγγυυμαι εγώ. Αυτή τη φορά θα γεννηθ' ένα θαυμάσιο αγοράκι...

"Ηταν τόσο ή πεποίθησι του γιαιτρού, που ή διάθεσι όλων άλλαξε. "Ο φόβος εξα-φανίστηκε, κι' ή οικογένεια ολόκληρη πε-ρίμενε με χαρά τόν έρχομό του μωρού.

"Ηταν πάλι ανοίξει, δεν είχε περάσει ού-τε χρόνος καλά καλά όταν την έπιασαν οι πόνοι τη Μαριλένα. Τη μετέφεραν στην κλι-νική του Άνδρεά Μάνια, κι' ο γιατρός δεν έφυγε ούτε στιγμή από το προσκέφαλό της. Τοκετός ακριβοπληρωμένος, δυό ιδιαι-τερες νοσοκόμες, πριν ακόμα γεννηθ' το παιδί.

Όλα πήγαν θαυμάσια. Οι πόνοι αυτή τη φορά βάσταξαν ελάχιστες ώρες, ή θεία Ουρανία, που λιποθυμούσε προκαταβολικά από το φόβο της, δεν πρόφθασε ν' ανησυ-χήσει. "Ηταν πάλι μαζεμένοι όλοι στο σα-λόνι, όταν μπήκε ο ίδιος ο καθηγητής και τους ανήγγειλε θριαμβευτικά:

— Γιούδες!

Έτρεξαν, τον κύκλωσαν, τον έπνιξαν στις ερωτήσεις.

— Ένας θαυμάσιος παίδαςος! τους ά-ποκρίθηκε. Τέσσερα κιλά! Αυτός θα γίνει Βάντης με τα δα του!...

Γέλια και κλάματα υποδέχθηκαν τα λό-για του, κι' όλοι έτρεξαν να δούνε το νεα-

ρό βλαστό, που τους είχε κοστίσει τόσες αγωνίες και τόσες θυσίες.

Ήσαν τόν Άλέξανδρο σκυμμένο κιόλας άπάνω στην κούνια του παιδιού του. "Η Μαριλένα γερή, δυνατή, άστραφε από χαρά.

— Αυτή τη φορά δεν ήταν τίποτε, είπε στη θεία της. Παιχνιδάκι, και το παιδί φαί-νεται γερό και δυνατό, δόξα σοι ο Θεός. "Επιφωνήματα θαυμασμού πλημμύρισαν το δωμάτιο. Ξετρελλασμένοι από τη χαρά τους όλοι αυτοί οι άνθρωποι άρχισαν να μοιράζουν πάλι τα δώρα τους στη μικρή μανούλα και στο νεογέννητο.

Το μωρό, ανάδευε χέρια και πόδια και φώναζε δυνατά. Φαινόταν πως ήταν πραγ-ματικά ένας γερός παίδαςος, ξανθός, γα-λανός, με άριστοκρατικό μέτωπο και με δύναμη άσυνήθιστη για νεογέννητο μωρου-δάκι.

Ο Φρίδες έκλαιγε από τη χαρά του. Ο Φίλιππος Βάντης σήκωνε το κεφάλι του και φαινόταν σαν να είχε κατακτήσει ολόκλη-ρη τη ζωή. "Η Υπατία, συγκινημένη, ψιθύ-ριζε στον άντρα της:

— Ο' άλλάω, τώρα πιά τη διαθήκη! Αύριο να πάω στο συμβολαιογράφο, μη μου έρθη τίποτα ξαφνικά και μείνη ή πε-ριουσία στα φιλανθρωπικά ιδρύματα...

Η άτυμωφαιρα ήταν γιορτερή στο σα-λόνι του γιαιτρού. "Εμειναν εκεί πολλή ώ-ρα όλοι τους. "Ηθελαν να βεβαιωθούν πως το παιδάκι ζούσε. Κι' όταν πιά τους είπε ο γιαιτρός ότι δεν είχε κανένα φόβο, έφυ-γαν πετώντας από τη χαρά τους.

Όταν έφτασαν στο σπίτι, πέρασε ο Φί-λιππος το χέρι του στοργικά στους ώμους του γιου του.

— Τι λες τώρα; τον ρώτησε με καμάρι. Βλέπεις πως όλα έρχονται κατ' ευχήν. "Αρ-κεί νάχη πίστι ο άνθρωπος και να ξέρη τί θέλει. Είχαμε μία άπογοήτευσι με το πρώ-το μωρουδάκι. Δεν έχει σημασία. Τώρα γεννήθηκε ο μικρός Βάντης που θα διαιω-νισθ' τ' όνομα της γενιάς μας και θα κλη-ρονομήσει τα πλούτη μας.

Χαιρογελούσε μηχανικά ο Άλέξανδρος. Μπροστά του έβλεπε δυό μάτια βιολεττιά κι' άκουσε μία φωνή κοριτσιίστικη, γεμάτη παράπονο:

— "Κι' εγώ θα μπορούσα να είμαι ή μη-τέρα του παιδιού σου. Κι' εγώ θα μπο-ρούσα να φέρο στον κόσμο τον κληρονόμο του ονόματος Βάντη. Και θα ήταν ένα παι-δί γενημένο με αγάπη, ένα λουλούδι της αγάπης...

"Η καρδιά του σφιγγόταν κι' ή σκέψι της Φανούλας τουπνιγε τη χαρά για το παιδί.

— Έπρεπε στο κρεβάτι του, κακίζοντας τον εαυτό του:

— "Εάν πρέπει να σκέπτομαι πιά έτσι. Τώρα είναι πατέρας. Τώρα η Μαριλένα εί-ναι ή μητέρα του παιδιού μου. Πρέπει να την αγαπήσω, πρέπει με κάθε τρόπο να την αγαπήσω!...

"Ενα τηλεφώνημα μέσα στη νύχτα.

Είχε μείνει στο πατρικό του σπίτι εκεί-νο το βράδυ. Τον είχαν κρατήσει, μία κι' ήταν ή γυναίκα του στην κλινική. "Ηταν τόσο ή χαρά των γονέων για τη γέννησι του μωρού, που θα ήθελαν να μην κλείσουν μάτι όλη τη νύχτα. Ο Άλέξανδρος όμως ήταν κουρασμένος. Γι' αυτό είχε πλαγιά-σει νωρίς.

Ο Φίλιππος κι' ή γυναίκα του κάθονταν ξάγρυπνοι από τη χαρά τους. Κοντά τους είχαν μείνει ο Στέφανος με τη γυναίκα του κι' ο Μίνως. Είχαν άφήσει όλοι το σπίτι τους και τις συνήθειές τους. "Ηθελαν να λένε και να ξαναλένε τα ίδια και να συζή-τούνε για το νεογέννητο.

Έτσι πέρασαν τα μεσάνυχτα κι' άρχι-σαν οι μικρές οι ώρες. Πρώτη ή "Υπατία αισθάνθηκε κούρασι:

— Για να σας πω! φώναξε με το άπό-τομο ύφος της. Έσείς έχετε όρεξι να μην κλείσετε μάτι άπόψε. Έγώ όμως κουρά-στηκα. Έλα, Στέφανε, πάμε...

Σηκώθηκε αυτός, ψιλός, βαρύς, με ύφος κατακτητικό. Στη γυναίκα του όμως δεν τολμούσε να φέρη ποτέ αντίρρησι.

Δεν είχαν οτάρει ακόμη στην πόρτα. δ-ταν άκούστηκε να χτυπήν το τηλέφωνο.

— Τι είναι αυτό; άπόρησε ή "Ερμίνα με

ξαφνική άνησυχία. Τι είναι αυτό το τηλε-φώνημα μέσα στη νύχτα;

Ο Φίλιππος άρπασε το άκουστικό. Οι άπαντήσεις του έκαναν το αίμα όλων να παγώσει.

— Πώς είπατε; Το παιδάκι δεν είναι καλά; Κινδυνεύει; Νάρθουμε άμέσως... Μά-λιστα, σε λίγα λεπτά...

"Ακούμπησε τ' άκουστικό με ύφος άν-θρώπου, που άκουσε τη θανατική του κα-ταδίκη.

Όλοι τον κύτταζαν με γουρλωμένα μά-τια.

— Κινδυνεύει το παιδί; ρώτησε ή "Ερ-μίνα άναή.

Κάθισε ο Φίλιππος σε μία καρέκλα. Έ-δινε την εντύπωσι ανθρώπου, που ήταν έ-τοιμος να λιποθυμήσει.

— Είναι πολύ άσχημα! πρόφερε με φω-νή ραγισμένη.

— Τι έπαθε; — Δεν ξέρω... Δε ρώτησα... Πρέπει να πάμε άμέσως...

Φαινόταν άνίκανος να κινηθ'. "Η "Ερμί-να, πιο δυνατή, έτρεξε στο δωμάτιο του Άλέξανδρου. Τον ήρε άγρυπνο, με τα μά-τια σπηλαιώμενα στο ταβάνι. Ούτε είχε πά-ρει είδησι για το τηλεφώνημα...

Όταν άκουσε τη φοβερή είδησι, πετά-χτηκε άναστατωμένος.

— Θα πεθάνη κι' αυτό... πρόφερε, σαν να μιλούσε στον εαυτό του.

— Δεν πρέπει να πεθάνη! ξεφώνισε ή "Ερμίνα. Δεν πεθαίνουν έτσι τα παιδιά! Κάτι συμβαίνει. Έλα, τρέχα, τρέχα. Πρέ-πει να το σώσουμε...

Πήραν τα άμάξια τους κι' έφτασαν σε λίγα λεπτά της ώρας στην κλινική.

Από το διάδρομο κατάλαβαν πως όλη ή κλινική ήταν άναστατη. Ο καθηγητής Μάνιας τους υποδέχθηκε με ύφος πούδειχνε την άπόγνυσή του:

— Τι γίνεται; τον ρώτησε ο Άλέξαν-δρος.

Κούνησε αυτός άπελπισμένος το κεφάλι του:

— Μας φεύγει μέσα από τα χέρια, ά-ποκρίθηκε. Κάνουμε ό,τι είναι ανθρώπιως δυνατό, του δίνουμε οξυγόνο, αλλά μας φεύγει μέσα από τα χέρια... Δε μπορεί ν' αναπνεύσει...

— Γιατί, γιαιτρός; ρώτησε ο Φίλιππος σπαρακτικά.

— Έκανε αυτός μία κίνησι άπελπισίας. "Υπάρχουν πολλοί λόγοι... πιθανοί. Τίποτα το σίγουρο. Άλλά τώρα δεν είναι ή στιγμή...

Και μήτκε στο θάλαμο της Μαριλένας. Εκεί τον άκολουθήσαν κι' οι άλλοι κι' εί-δαν με φρίκη την άγωνία του μικρού. Με το πρόσωπο μελανιασμένο, με το μικρό στήθακι παλλόμενο το δύστυχο μωρουδά-κι άγωνιούσε ν' αναπνεύσει. Το κορμάκι

του τρανταζόταν ολόκληρο στη φοβερή πά-λη για τη ζωή.

"Η Μαριλένα δάγκωνε τα δάχτυλά της για να μην άκουστούνε οι λυγμοί της. Κανένας δεν την πρόσεχε. Μονάχα ο Ά-λέξανδρος πήγε κοντά της και πέρασε το χέρι του με συμπόνοια γύρω στους ώμους της. Οι άλλοι κύτταζαν άπολιθωμένοι το μωρό. Τίποτ' άλλο δεν ύπληχε μπροστά τους, έκτος από αυτό το μικρό που χαρο-πάλευε.

— Μά πως έγινε; ρώτησε ο Άλέξανδρος τη γυναίκα του.

— Σαφνικά, αποκρίθηκε αυτή. Εκεί που κοιμόταν ήσυχο, άκουσα κάτι σαν ρόγχο και το είδα να μελανιάζει...

Ο καθηγητής, οι δυό γιαιτροί, οι νοσο-κόμες, έμειναν κι' έδιναν, άλαφιασμέ-νοι. Όλοι φαίνονταν πως τα είχαν χαμέ-να. "Απ' όλους όμως πιο άξιοθρονητός ή-ταν ο Φίλιππος Βάντης. Σωριασμένος σε μία πολυθρόνα, σε μία γωνία, κύτταζε το μωρό και τα γαλάνα του μάτια είχαν γά-σει κάθε λάμψη. "Εδινε την εντύπωσι πως είχε γεράσει ξαφνικά πολλά χρόνια...

Το μωρουδάκι πεθαίνει

Με τις πρώτες άχνιες της άνοιτιάτικης αύγης ξεψύχησε το μωρουδάκι. Ένας σπασ-μός και το μικρό κορμάκι έμεινε άκίνη-το. Το προσωπάκι ήρέμισε άμέσως, κα-θώς το σκέπασε ή χλωμάδα του θανάτου.

"Η Μαριλένα έβαλε δυνατά κλάματα. Κόντευε να πάθη νευρική κρίσι κι' ο Άλέ-ξανδρος την κρατούσε στην αγκαλιά του και προσπαθούσε να βοη κάποιο λόγο πα-ρηγορητικό. Οι άλλοι όλοι τριγύριζαν το Φίλιππο, που δε φαινόταν δίδου καλά. Τούκανε ο γιαιτρός μία ένεσι καρδιοστονω-τική και προσπαθούσε να του μιλήσει λο-γικά:

— Δεν πρέπει να κάνετε έτσι... Ο Φίλιππος στήλωσε τα γεροντικά του μάτια στον καθηγητή και ρώτησε, ενώ το σαγόνι του έτρεψε:

— Τι εξήγησι δίνετε;

— Άλλη ώρα, αποκρίθηκε εκείνος. Αυτά θα τα συζητήσουμε με ηρεμία...

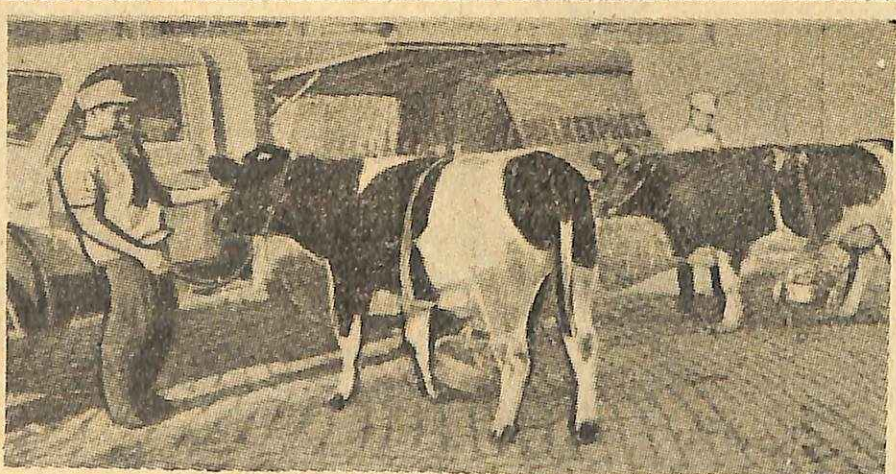
— Όχι τώρα!...

— Δεν γίνεται, δεν είναι τόσο άπλο το θέμα... αποκρίθηκε ο Άνδρεάς Μάνιας.

Ούτε ένας χρόνος δεν είχε περάσει από τότε που ο Μίνως έτρεχε για την κηδεία του πρώτου μωρού, και πάλι, μέσα στους άνθους της άνοιξης, ένας μικρός Βάντης θάφτηκε στη γη.

Τον έθαψαν στον έπιθλιτικό οικογενεια-κό τάφο της οικογένειας Βάντη και νάρα-ξαν τ' όνομα του με χρυσά γράμματα ά-πάνω στο λευκό μάρμαρο, δίπλα στ' όνο-μα του πρώτου παιδιού. Και τα δυό τα εί-χαν βάψει πρόχειρα λίγες στιγμές πριν ξεψυχήσουν. Και τα δυό τα έλεγαν Φί-λιππο...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: "Η συνέχεια.

ΑΥΤΟΜΑΤΟ ΑΡΜΕΓΜΑ ΑΓΕΛΑΔΩΝ

Στο Μπούντεσχαϊμ της Δυτικής Γερμανίας οι αγελάδες της περιοχής άρμεγονται απο τις αυτόματες συσκευές, με τις οποίες είναι έφοδιασμένα μερικά μεγάλα αυτοκίνητα—ψυγεία, που περιέρχονται την ύπαιθρο. Το γάλα έναποθηκεύεται έτσι άμέσως μέσα σε ειδικά ντεπόζιτα και διατηρείται εκεί σε μία χαμηλή θερμοκρασία. Οι κίνδυνοι μο-λύσαςως του θρεπτικού ύγρου μειώνονται κατ' αυτόν τον τρόπο στο ελάχιστο, το δε αυτοκίνητο μπορεί σε μία διαδρομή να άρμέξει περί τις 150 με 200 αγελάδες, πριν ξαναγυρίσει στη βάση του για να άδειάσει το πολύτιμο φορτίο του.

ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ ΠΟΥΑΜΑΝ

Το γερμανικό αυτό πούλμαν, που προορίζεται για να εξυπηρετήσει ταξίδια σε μεγάλες άποστάσεις, είναι ένα πραγματικό θαύμα από άποψης άνεσων. Τα 39 εν δυν κα-θισμάτα του γέρονται προς τα πίσω κατά βούλησι, και μετατρέπονται έτσι σε άνεπα-τώματα μικρά κρεβάτια. Κάθε επιβάτης έχει στη διάθεσί του και από ένα πρυσό-μενο τραπέζι για να μπορεί να γράφη ή να τρώη. Στο πίσω μέρος του πούλμαν υπάρχει μία τουαλέτα, καθώς και μία μικρή ηλεκτρική κουζίνα όπου ο συνοδός μπορεί να έτοιμάσει καφέδες ή και φαγητά για τους επιβάτες, που θα του ζητήσουν.

Ο Καραγκιόζης

Η ιστορία του στη ζωή και στο μπερντέ του

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ καραγκιοζοπαίχτες, αφού έφτιαξαν το σωματείο τους, πριν από χρόνια, πέρασαν και στο ταμείο συντάξεων ηθοποιών, συγγραφέων και μουσικών. Οι συμπληρωτικοί καραγκιοζοπαίχτες μας, λοιπόν, σ'α γίνουν απόμαχοι, μπορούν να υπολογίζουν, όπως όλοι οι επαγγελματίες, σε μία κάποια εξασφάλιση γερατειών. Για να το πετύχουν όμως αυτό, έκαναν άγωνα, πράγμα που θα πη, ότι πίστευαν όχι μόνο στο δικό τους που, τέλος, τους άναγκαστήκε, μα και στην τέχνη της δουλειάς τους.

Έτσι θα πάρουν κουράγιο κι' οι μαθητευόμενοι καραγκιοζοβηθοί — έκεινα, δηλαδή, τα δίκια πληρωτά παιδιά, που πίσω από το μπερντέ, βοηθάνε τον πρώτο μάστορα καραγκιοζοπαίχτη στην παράσταση. 'Απ' τα παιδιά αυτά, θα βγουν αργότερα οι «διδασκόμενοι» — έτσι γράφουν στα προγράμμά τους — καραγκιοζοπαίχτες, που θα διατηρούν την παράδοση του ελληνικού Καραγκιόζη.

Τώρα ζητούν προστασία και θέλουν ν' απαλλαγούν κάποιας νομοθετικής διατάξεως, που χαρακτηρίζει τον Καραγκιόζη ως κινηματογράφο, προκειμένου να του δοθεί άδεια για λειτουργία του. 'Επίσης, ένα άλλο βασικό αίτημα όλων των Έλλήνων καραγκιοζοπαϊκτών είναι η ίδρυση από το Κράτος ενός μόνιμου χειμερινού θεάτρου τόν σκιάν. 'Ισως μερικοί αναρωτηθούν αν είναι καμμία ανάγκη γι' αυτό το θέατρο. Κι' όμως εδώ, σε μ'ας, ο Καραγκιόζης αποτελεί μία ιδιαίτερη έκδηλωση του ελληνικού σατυρικού λαϊκού πνεύματος, με σπουδαίο λογογραφικό ενδιαφέρον. Και δεν έχει κανείς σοβαρά άσχοληθ με το θέμα του.

Ποιος έχει ξεχάσει τ' όνειρο του αιώνα πεινάλου Καραγκιόζη;

Βλέπει στον ύπνο του πώς μπαίνει σ' ένα ξενοδοχείο, που το λέει στη γλώσσα του, ο ίδιος: ΞΕΝΟΔΩΧΤΕΙΟ:

— Φέρε μου υπνό! ζητάει στο γκαρόνι.

— Σώθηκε, κύριος...

— Κλωτσολέττες (κοτολέτες)!

— Σωθήκανε...

— Μακαρόνια έχει;

— Έχει κύριος, αλλά είναι κρύα.

— Να τα ζεστάνεις.

— Αλλά, ως πού να ζεσταθούν τα μακαρόνια, ο Καραγκιόζης υπνάζει και ξαναβρίσκει στη σκληρή πραγματικότητα. Τότε ο όδυσμός του και το παράπονο είναι περίφημα:

— Βρέ τί ήθελα γ'ώ να το πω να τα ζεστάνη; Δεν τ'άφρανα κρύα!

Και ξαναπλαγιάζει και βιάζεται και παρακαλεί, κάνοντας τα «πατερήμα» του, να τον πάρη ο ύπνος πάλι. μπας κι' εκείνο τ' όνειρο, με τη μακαρόνια, έχη καμμία συνέχεια...

Ο καλός καραγκιοζοπαίχτης πρέπει, πριν απ' όλα, να είναι αμίμητος της φωνής του Καραγκιόζη μιμητής. Αυτό είναι το πιο δύσκολο. 'Αμα δεν κάνει τον Καραγκιόζη όπως πρέπει, του καραγκιοζοπαίχτη οι κόποι είναι χαμένοι.

Στην 'Αθήνα, όσο ζούσε ο περίφημος Α. Μόλλας (πέθανε σ'α 1947, αν δε γελιέμαι) κανένας από τους συναδέλφους του καραγκιοζοπαίχτες δεν τον έφτανε στη μιμητική φωνή. 'Όμως, άκούη κι' όλοι τους να μαζεύονταν, δε θα κατάφερναν ένα Μπαρμπαγιώργη, όπως τον έκανε αυτός. Τους άλλους, όπως το σιρό-Διονύσιο, που θέλει απλώς χρώμα και μόνο κορφαίτικης φωνής, μπορούσαν όλοι να τον κάνουν.

Αλλά τα κύρια πρόσωπα του θεάτρου τόν σκιάν είναι ο Καραγκιόζης πρώτος-πρώτος κι' άμείως ύστερα ο Μπαρμπαγιώργης.

Είναι δύσκολα τα χαρίσματα τα καραγκιοζοπαϊκτικά, που πρέπει να έχουν οι καραγκιοζοπαίχτες, για να μπορούν να κινήσουν, όπως πρέπει, τα χάρτινα εκείνα ανθρωπάκια, που έχουν και παίζουν μιάν αλλόκοτη ζωή πάνω στο πανί. 'Αλλά και λόγω τους βέλουνε μεγάλη έκλογη και τέχνη:

— 'Αφεντικό («άποντικό» το έβαζε στο στόμα του Καραγκιόζης ο Μόλλας) μη με σκοτώσης τόν κακομοιρή, έτσι να χιλιάσουν τα πεθωμένα σου και να συχωρεθούν τα ζωντανά σου!...

Ένας σημερινός πολύ καλός μιμητής της φωνής του Καραγκιόζη είναι ο Καραγκιόζης, που, αν δε κάνω λάθος, ήταν καραγκιοζοβηθός του αξέχαστου Μόλλας. 'Υπάρχουν κι' άλλοι θαυμαστοί στην τέχνη τους. Αυτοί πρέπει να μπουν καλά στο κρυφά της ύπνωσης του 'Ισκιού, που κουνιέται, μιλάει και ζή πάνω στο πανί. 'Από βοηθοί πρέπει να δέσουν στενή γυμνάσια μ' όλο τόν κόσμο τόν καραγκιοζοπαϊκό, το ζωντανό ή τόν άψυχο. Και πρέπει να έχουν καλά στο μυαλό τους τους επιδέξιους χειρισμούς στην κίνηση, τούς νόμους, τούς τρόπους κι' όλα, βάζοντάς τα ταχτικά και για πάντα αλησμόνητα. Κινήματα και λόγια τού κάθε χάρτινου ήρωα, πρέπει να τα άποστηθίσουν φασά.

Τόν τύπο τού Μπαρμπαγιώργη τόν σκέφτηκε και τόν δημιούργησε ο Ρούλιος. Πριν από τόν Ρούλιο, δεν υπήρχε Μπαρμπαγιώργης σ'α σκηνή τόν Καραγκιόζη. Άλλοι βασιλεύανε. Νταήδες και παλληκαράδες, που δέροναν και τσάκιζαν κόκκαλα...

— Δηλαδή — έπτε ο Ρούλιος — όλο αυτοί θα ξυλοδέρνουν τόν κόσμο...

Κι' έφτιαξε τόν Μπαρμπαγιώργη, σ'αν αντίπαλο δέος, σ'α θεία δίκη... Χάλασε ο κόσμος και το θέατρο τού καραγκιοζοπαίχτη Ρούλια, άμα πρωτοδύκε ο Μπαρμπαγιώργης με τίς φουτανέλλες του.

Άλλα τόν Μπαρμπαγιώργη, που τόσο πολύ τόν πέτυχε ο Ρούλιος, τόν είχε βγάλει από τήν ψυχή του:

— Καλύτερα να πώ — έλεγε ο ίδιος — πώς τόν κουδάλισα από τόν χωριό μου, τήν πατρίδα μου!...

Γιατί ο Μπαρμπαγιώργης είναι Ρουμελιώτης (όπως ήταν κι' ο Ρούλιος) κι' άμα δεν ξέρης από Ρουμελί, Μπαρμπαγιώργη δεν καταλαβαίνεις.

— Άτιμη ή τέχνη μας, έλεγε ο Ρούλιος. Έχει βάσανα, ιδιοτροπίες, νύρα και τσακίσματα. Όμως σε 'ικανοποιεί. Καταλαβαίνεις μέσα σου, ότι κανείς ένα πράγμα, πού δε μπορεί άλλος να τόν κάνει. Γίνεσαι περήφανος με τόν εαυτό σου. Κι' οι άλλοι, άς σε ζηλεύουν, άς σε πειράζουν. 'Εσύ λές με τόν εαυτό σου: «Μάλιστα!... Είμαι καραγκιοζοπαίχτης και με ζηλεύετε, γιατί είμαι ανώτερός σας».

Αυτή είναι ή υπερφάνεια όλων τόν καραγκιοζοπαϊκτών. Και θα τήν κατάλαβετε, αν τούς πλησιάσετε και μιλήσετε μαζί τους και θελήσετε να τούς ειρυνεύσετε.

Άγαπάνε τίς φηγούρες τους, όσο και τή ζωή τους. Μάλιστα, τίς παλιές, πού τίς έχουνε ζήσει περισσότερες και τίς έχουνε συνηθίσει. Οι παλιές τόν γνωρίζουνε τόν καραγκιοζοπαίχτη και τίς γνωρίζει. Δε φαίνεται πώς είναι χαοτόνι στο χέρι του, είναι σ'αν άνθρωπος που έχει ψυχή και καρδιά... Είναι Καραγκιόζης, είναι Μπαρμπαγιώργης, είναι, ό,τι θέλεις από καραγκιοζοπαϊκούς ήρωες και τύπους και μόνο χαρτόνι δεν είναι! Τόν καλό καραγκιοζοπαίχτη — όπως έλεγε ο Μόλλας — ή φηγούρα πού θα πιάση σ'α χέρι του, τόν αλλάζει, τόν ρουφάει, τού παίρνει τόν αίμα, τού λύνει τόν μυαλό και τόν κάνει άλλο άνθρωπο... Τόν κάνει Καραγκιόζη, τόν κάνει Μπαρμπαγιώργη κι' ό,τι άλλο θέλεις. Κι' όσο βαστάει ή παράσταση, είναι όσο βαστάει ή παράσταση. Άμα τελειώσει και ζωντανός, είναι λείωση ύστερα, γίνεται κουρέλι και ψυχή δεν έχει μέσα του, σ'αν τίς φηγούρες, πού πέφτουνε γυρτές μέσα στην παλιοκασσαλά...

Πότε άρχισαν οι παραστάσεις τού Καραγκιόζη σ'α σκηνή 'Ελλάδα και ποιος είναι ο πρώτος-πρώτος καραγκιοζοπαίχτης του, δε μ'ας είναι γνωστό. Και τήν παλιότερη ιστορία τού ελληνικού Καραγκιόζη καλά δεν τήν ξέρουμε.

Η χρονολογία, πού μ'ας δίνει ο Μελίδης δε φαίνεται να είναι σωστή. Στην 'Αθήνα το θέατρο τόν σκιάν παρουσιάζεται λίγο ύστερα από τόν 1833, τότε, δηλαδή, πού ή 'Αθήνα όρίστηκε πρωτεύουσα τού ελληνικού βασιλείου. Στίς επαρχίες είναι βεβαίως, ότι πήγε αργότερα. 'Εμείς, λοιπόν, με κάθε λογική επιφύλαξη, τοποθετούμε αυτή τη χρονολογία της άρχης τού Καραγκιόζη σ'α 'Ελλάδα κάπου ανάμεσα σ'α 1833 και 1840. Και τή στηρίζουμε στο γεγονός, ότι κάποτε ο στρατηγός Μακρυγιάννης νέος άκόμη (γι' αυτό τόν περιστατικό δεν άναφέρει τίποτα σ'α περίφημα άπομνημονεύματά του), μένοντας πιά σ'α 'Αθήνα, πήρε μερικά παλληκαρία τόν, άπ' αυτά πού κράταγε για πολιτική «κούρα» του, και μπήκε σ'α τόν Καραγκιόζη. ('Ισως ο καραγκιοζοπαίχτης εκεί να ήταν ένας κάποιος Μαστρο-Γιώργης).

Ο καραγκιοζοπαίχτης, έπειδή εκείνο τόν βράδυ έλεγχε τόν άκροατήριό του να είναι μυχτό (άπό άντρες και γυναίκες έξω, κι' άφού περιόρισε τόν άκροατήριό σ'α αποκλειστικά άνδρικά, γυρίζοντας ύστερα κατά τόν μπερντέ, φώναζε τού καραγκιοζοπαίχτη:

— Να μ'ας πής εκείνα πού ξέρεις!...

Τόν άνέκδοτο αυτό, άφηγημένο άπό τόν σφά ιστοριολόγο Σπυρίδωνα Λάμπρη, είναι νησιώτατο και φανερώνει, ότι ο Καραγκιόζης σ'α

'Αθήνα παιζόταν μέτρο πριν άπό τόν 1860, χρονολογία πού ο Μακρυγιάννης βρισκόταν σε βαθύτατα γερατειά και δεν έβγαίνει άπό τόν σπύτι του δόλου. Και πέθανε μέν, όπως είναι γνωστό, τόν 1864, σ'α 'Αθήνα, αλλά ή πυρόρροια τόν πληγών τόν τόν κρατούσε κατάκοιτο και τόν βασάνιζε κάπου 10 χρόνια πριν άπό τόν θάνατό του.

Στό σημερινό ελληνικό Καραγκιόζη, ή σ'α ή αυτού τού ήρωα πού τόν κυριαρχικό ρόλο, παρουσιάζεται πάντα πίσω άπό τόν γερά τεντωμένο πανί, όπου κολλάει και κινείται ή χαρτονεύα «φηγούρα» του, με καμπούρα μεγάλη, πού τόν κάνει όμως συμπαθητικότατο. Η μύτη του, χοντρή, γυριστή και πεταχτή, θαρρεί κανένας πώς άρχίζει άπό τόν πάνω μέρος τού μετώπου. Έχει άνάστημα μέτρο. Είναι ευπόλητος διαρκώς και ξεσκουφωτός. Ο τυποποιημένος τρόπος τού ντυσίματος του είναι ένα είδος κοντής βράκας και φαρδύ πουκάμισο με άνασηκωμένα ως τόν άγκώνα τά μανίκια.

Κάποτε όμως, φοράει και ψηλό καπέλλο και κρατάει και μπαστούνι σ'α γέρι. Είναι τότε πού θέλει να παραστήσει τόν γιάτρο. Βγαίνει, λοιπόν, σ'α πανί τόν, στρίβοντας τόν μπαστούνι, και χαιρετάει τόν κοινό. Βγάζοντας τόν ψηλό καπέλλο, ενώ συγχρόνως ή μουσική παίζει ένα γρήγορο μάρς, πού ο Καραγκιόζης τόν χορεύει κατά τόν δικό τόν τρόπο.

Μόλις τελειώσουν χορός και μουσική, λέει:

— 'Αξιότιμοι κύριοι! (τίς κυρίες τίς παραλείπει). 'Απόψε ή παράστασή μας είναι «Ο Καραγκιόζης γιάτρος» και γι' αυτό με βλέπετε ντυμένο σ'α Λόρδο! (Λόρδους λέει, άκόμη σ'α μέρα, ο λαός τούς πλούσιους περιηγώντας). 'Αλλά εγώ είμαι διπλός Λόρδος, γιατί έχω μιά Λόρδα (πείνα) άπό μέσα και μιά Λόρδα άπόδω!

Κι' έξηγει, συνεχίζοντας πώς ή γκαρνταρόμπα του δεν τού επέτρεψε να ντυθή καλύτερα και ζητάει συγγνώμη γι' αυτό, έπειδή, άπό ένα... μικρό λάθος, ή γυναίκα τόν είχε βάλει τόν ψηλό καπέλλο σ'α τόν κοτόφι να κλωσάση ή κόττα...

Ο Καραγκιόζης γίνεται γιάτρος, παρά τή θέλησή του κι' άπό ένα πνεύμα έκδηλο τού άπονηνός φίλου τού Χατζηαδάτη, πού βέλει να τόν έκδοσει τόν βασιλιά και να προκαλέσει τήν άσπληρη τιμωρία του.

Καραγκιόζης και Χατζηαδάτης είναι ή, τούλάχιστον, εμφανίζονται πώς είναι, φίλοι. Ο Καραγκιόζης τόν κάνει παρέα άπό ανάγκη, γιατί ξέρει πώς ο Χατζηαδάτης, χωρίς στίς γαλιφίες, στίς κολακείες, στίς ατέλειωτες ύποκλισεις, στίς ετζιριτζαντζουλες, στίς ψευτοπροθυμίες και στίς δίχως τελειόμο χαριετούρες του: «Προσκυνά, άρχοντά μου, ο καμμένος...», είναι ο εύνοούμενος τού έκαστοτε δυνατό άνθρώπου τής ήμέρας. Γι' αυτό τόν χαρακτηρά, όμως, ο Καραγκιόζης τόν κάνει πάρα πολλές φορές σ'α όλες τίς άσχημες εφάρσες, πού σκαρώνει, ενώ, άμα βρη ευκαιρία, τού τίς βρέχει άλύπητα.

Κάποτε ο Χατζηαδάτης πήρε έντολη άπό τόν βασιλιά να τού βρη ένα καλό γιάτρο, για τή άρρωστη πριγκηποπούλα, πού αλάνθια είχε χάσει τή καλιά της, όταν τής είπαν, ότι ο πατέρας τής δεν έδινε τή συγκατάθεσή του να πάρη τόν νέο, πού άγαπούσε. Περιττό να ελπίζω, ότι ή βουβαμάρα τής πριγκηπισσας ήταν ψεύτική και ύποκριτική για να έξαναγκάσει τόν βασιλιά ν' αλλάξει γνώμη.

Ο Χατζηαδάτης, λοιπόν, τόν συνιστά για θωματουργό γιάτρο τόν Καραγκιόζη.

— 'Αμάν! Μ' έκαψες, βρέ Χ'α'τ'ζ'α'τ'ζ'ά'ρη, τού λέει ο Καραγκιόζης, άμα εκείνος πήγε να τόν ελδοποιήση.

Διαφημιστικό «πανώ» φτιαγμένο από καραγκιοζοπαίκτη για τήν παράστασή του: «Ο Καραγκιόζης γιάτρος».

μή μπορώντας άλλο να συγκρατηθί και να ύποκριθί, σκάζει άπό τά γέλια κι' άρχίζει να μιλάει.

Ο βασιλιάς αυτό τόν θεωρεί σωτήριο θάυμα τής Ιατρικής έπιστημολογίας τού Καραγκιόζη και, συνεπώς σ'α τήν ύπόσχεση και σ'α τόν όρκο πού είχε κάνει, τού δίνει για γυναίκα τήν άρρωστη πριγκηπισσα.

— Κι' ο γάμος σας, παιδί μου, λέει σ'α τόν Καραγκιόζη, θα γίνει τήν άλλη Κυριακή...

Άλλο Καραγκιόζης ούτε σκέφτεται για τόν γάμο! Και μάλιστα τήν ίδια μέρα, πού θα γινόταν τόν Μυστήριο, είχε χαθί άπ' τόν παύο, παραλογισμένα έξω άπό ένα γ'λ'υ'κ'α'τ'ζ'ι'δ'ι'κ'ο για ν' άρπάξη ένα ταβλά γεμάτο λουκουμά, πού ήταν άφημένος κοντά σ'α τήν πόρτα. 'Εκεί παραμονεύοντας, σκεφτόταν αν έπρεπε να τά φάη όλα.

— Κι' αν σκάω;, άναρωτάται.

— Μπα — έλεγε μέσα του — δεν πειράζει, γιατί θα πάω άπό λουκουμοθάνατο!

Τόση ήταν ή πείνα του εκείνη τήν ήμέρα!

Έτσι τόν πέτυχε κατά τόν άπόδεμα ο Χατζηαδάτης.

— Τί κάνεις εδώ, βρέ Καραγκιόζη; τού λέει. Σήμερα παντρεύεσαι τήν πριγκηποπούλα!

— Θα φάμε, θα φάμε; τόν ρωτάει ο Καραγκιόζης.

— Βρέ τόν γαμήλιο τραπέζι, πού ετοιμάζουν, ούτε σ'α τόν Παράδεισο δεν έχει στραβά ποτέ...

— Θα έχη ψωμί;

— Βρέ, εδώ πρόκειται να πάρης χιλιάδες και χιλιάδες λίρες και για ψωμί μιλάς;

— Δε μού λές, μπορείς να τούς πής να βάλουνε και καμιά ο γ'δ'ο μ'η'ν'τ'α'ρ'ι'α δραχμές άκόμη;

Οι ο γ'δ'ο μ'η'ν'τ'α' (όδόντα) δραχμές κάνουν έντύπωση τού Καραγκιόζη. Τίς χιλιάδες τίς λίρες, ούτε τίς έχει δη ποτέ ούτε ξέρει τί πάει να πουν...

Μέσα σ'α τή γεμάτη περιπέτειες, άτυχίες και κακομοιρίες ζωή του, ο γάμος ήταν κάτι πού ούτε τόν ύπολόγιζε, και τόν άντιμετώπιζε σ'α μέγα δυστύχημα ο Καραγκιόζης.

Άλλά ή ιστορία τού Καραγκιόζη δε σταματάει εδώ.

Γ. Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

ΤΟ ΓΕΛΙΟ ΜΑΚΡΑΙΝΕΤΕΖΕ

Στήν αίθουσα άναμονής ενός ψυχιάτρου, βρίσκεται άνηρτημένη ή έξής έπιγραφή:

«'Αν έχετε έγνοιες, εμπιστευθήτε τίς σε μένα. 'Αν δεν έχετε, πότε μου πώς τα καταφέρνεται και δεν έχετε!».

— Ο Πιέρ πεθαίνει και πηγαίνει σ'α τόν παρθέσιο.

— Ποιος είσαι εσύ; τόν ρωτάει ο 'Αγιος

Πέτρος. Πέρασε άπό τόν καθαρτήριο.

— Τί να τόν κάνω τόν καθαρτήριο. Άγιέ μου; λέει ταπεινά ο Πιέρ. 'Ημουν παντρεμένος σαραντά χρόνια.

— 'Α, τότε μπορείς να περάσης έλεύθερα, συμφωνεί ο κλειδοκράτορας. Δε μού λές όμως, πώς πέθανες;

— Άπό τόν ύψλο πού μού έδινε ή τρίτη γυναίκα μου, έξηγει ο Πιέρ.

— Τί έκανε λέει; 'Ησουν παντρεμένος τρεις φορές; φωνάζει ο Άγιος Πέτρος. Τότε να φύγης άμέσως άπό δω. Δεν δεχόμαστε τρελλούς σ'α τόν παράδεισο!

— Ένας καπετάνιος κι' ένας μηχανικός πού έργαζόντουσαν μαζί σ'α τόν ίδιο πλοίο, κουρασμένοι άπό τίς ατέλειωτες συζητήσεις τους για τόν ποιά θεία όπο τίς δυο είχε μεγαλύτερη σπουδαιότητα και άξία, άποφάσισαν να ανταλλάξουν τίς θέσεις τους σ'α τόν πλοίο, για ν' άποδείξουν ο ένας σ'α τόν άλλον τίς άπόψεις τους. 'Ετσι ο μηχανικός ανέβηκε σ'α γαβούρα και ο καπετάνιος σ'α μηχανοστάσιο. Έπειτα όμως άπό λίγες ώρες ο καπετάνιος φάνηκε σ'α τόν κατώστια βουτηγμένος σ'α λάδια και στίς μουντζούρες.

— 'Ε κύριε μηχανική! φώναζε. 'Ελα κάτω γρήγορα, γιατί οι μηχανές σταμάτησαν και δε μπορώ να τίς βάλω μπρός...

— Πώς να τίς βάλω μπρός, χριστιανέ μου, τόν άπάντησε ο μηχανικός, άφού πέσαμε έξω σ'α τήν έπρά!...

— Ένας γνωστός Άλλος πολιτικός είχε μονομαχίες άρκετες φορές σ'α νιάτα του. Σε μία περίπτωση, έπρόκειτο να μονομαχήσ'α σ'α ένα κτήμα έξω άπ' τόν Παρίσι.

Ο πολιτικός και ο αντίπαλός του έφτασαν σ'α τόν άσπιδροδρομικό σταθμό τήν ίδια ώρα. Ο τελευταίος άγόρασε είσιτήριο μετ'

— Μπορώ να ιδώ τόν συντάκτη, πού έδωσε τά προγνωστικά για τίς χθεσινές ήπιδροδρομίες;

— Να μ'ας πής εκείνα πού ξέρεις!...

Τόν άνέκδοτο αυτό, άφηγημένο άπό τόν σφά ιστοριολόγο Σπυρίδωνα Λάμπρη, είναι νησιώτατο και φανερώνει, ότι ο Καραγκιόζης σ'α

έπιστροφής. Ο πολιτικός άγόρασε είσιτήριο χωρίς επιστροφή.

— Τόσο λίγη εμπιστοσύνη έχετε σ'α τόν εαυτό σας, κύριε; τού είπε ειρωνικά ο αντίπαλός του.

— Κάθε άλλο, κύριε, άπάντησε ο πολιτικός. Συνηθίζω όμως πάντα να επιστρέφω με τόν είσιτήριο τού αντιπάλου μου, έπειτα άπό τή μονομαχία...

— Ένας καπετάνιος κι' ένας μηχανικός πού έργαζόντουσαν μαζί σ'α τόν ίδιο πλοίο, κουρασμένοι άπό τίς ατέλειωτες συζητήσεις τους για τόν ποιά θεία όπο τίς δυο είχε μεγαλύτερη σπουδαιότητα και άξία, άποφάσισαν να ανταλλάξουν τίς θέσεις τους σ'α τόν πλοίο, για ν' άποδείξουν ο ένας σ'α τόν άλλον τίς άπόψεις τους. 'Ετσι ο μηχανικός ανέβηκε σ'α γαβούρα και ο καπετάνιος σ'α μηχανοστάσιο. Έπειτα όμως άπό λίγες ώρες ο καπετάνιος φάνηκε σ'α τόν κατώστια βουτηγμένος σ'α λάδια και στίς μουντζούρες.

— 'Ε κύριε μηχανική! φώναζε. 'Ελα κάτω γρήγορα, γιατί οι μηχανές σταμάτησαν και δε μπορώ να τίς βάλω μπρός...

— Πώς να τίς βάλω μπρός, χριστιανέ μου, τόν άπάντησε ο μηχανικός, άφού πέσαμε έξω σ'α τήν έπρά!...

— Ένας γνωστός Άλλος πολιτικός είχε μονομαχίες άρκετες φορές σ'α νιάτα του. Σε μία περίπτωση, έπρόκειτο να μονομαχήσ'α σ'α ένα κτήμα έξω άπ' τόν Παρίσι.

Ο πολιτικός και ο αντίπαλός του έφτασαν σ'α τόν άσπιδροδρομικό σταθμό τήν ίδια ώρα. Ο τελευταίος άγόρασε είσιτήριο μετ'

— Μπορώ να ιδώ τόν συντάκτη, πού έδωσε τά προγνωστικά για τίς χθεσινές ήπιδροδρομίες;

— Να μ'ας πής εκείνα πού ξέρεις!...

Τόν άνέκδοτο αυτό, άφηγημένο άπό τόν σφά ιστοριολόγο Σπυρίδωνα Λάμπρη, είναι νησιώτατο και φανερώνει, ότι ο Καραγκιόζης σ'α

έπιστροφής. Ο πολιτικός άγόρασε είσιτήριο χωρίς επιστροφή.

— Τόσο λίγη εμπιστοσύνη έχετε σ'α τόν εαυτό σας, κύριε; τού είπε ειρωνικά ο αντίπαλός του.

— Κάθε άλλο, κύριε, άπάντησε ο πολιτικός. Συνηθίζω όμως πάντα να επιστρέφω με τόν είσιτήριο τού αντιπάλου μου, έπειτα άπό τή μονομαχία...

— Ένας καπετάνιος κι' ένας μηχανικός πού έργαζόντουσαν μαζί σ'α τόν ίδιο πλοίο, κουρασμένοι άπό τίς ατέλειωτες συζητήσεις τους για τόν ποιά θεία όπο τίς δυο είχε μεγαλύτερη σπουδαιότητα και άξία, άποφάσισαν να ανταλλάξουν τίς θέσεις τους σ'α τόν πλοίο, για ν' άποδείξουν ο ένας σ'α τόν άλλον τίς άπόψεις τους. 'Ετσι ο μηχανικός ανέβηκε σ'α γαβούρα και ο καπετάνιος σ'α μηχανοστάσιο. Έπειτα όμως άπό λίγες ώρες ο καπετάνιος φάνηκε σ'α τόν κατώστια βουτηγμένος σ'α λάδια και στίς μουντζούρες.

— 'Ε κύριε μηχανική! φώναζε. 'Ελα κάτω γρήγορα, γιατί οι μηχανές σταμάτησαν και δε μπορώ να τίς βάλω μπρός...

— Πώς να τίς βάλω μπρός, χριστιανέ μου, τόν άπάντησε ο μηχανικός, άφού πέσαμε έξω σ'α τήν έπρά!...

— Ένας γνωστός Άλλος πολιτικός είχε μονομαχίες άρκετες φορές σ'α νιάτα του. Σε μία περίπτωση, έπρόκειτο να μονομαχήσ'α σ'α ένα κτήμα έξω άπ' τόν Παρίσι.

Ο πολιτικός και ο αντίπαλός του έφτασαν σ'α τόν άσπιδροδρομικό σταθμό τήν ίδια ώρα. Ο τελευταίος άγόρασε είσιτήριο μετ'

— Μπορώ να ιδώ τόν συντάκτη, πού έδωσε τά προγνωστικά για τίς χθεσινές ήπιδροδρομίες;

— Να μ'ας πής εκείνα πού ξέρεις!...

Τόν άνέκδοτο αυτό, άφηγημένο άπό τόν σφά ιστοριολόγο Σπυρίδωνα Λάμπρη, είναι νησιώτατο και φανερώνει, ότι ο Καραγκιόζης σ'α

έπιστροφής. Ο πολιτικός άγόρασε είσιτήριο χωρίς επιστροφή.

— Τόσο λίγη εμπιστοσύνη έχετε σ'α τόν εαυτό σας, κύριε; τού είπε ειρωνικά ο αντίπαλός του.

— Κάθε άλλο, κύριε, άπάντησε ο πολιτικός. Συνηθίζω όμως πάντα να επιστρέφω με τόν είσιτήριο τού αντιπάλου μου, έπειτα άπό τή μονομαχία...

— Ένας καπετάνιος κι' ένας μηχανικός πού έργαζόντουσαν μαζί σ'α τόν ίδιο πλοίο, κουρασμένοι άπό τίς ατέλειωτες συζητήσεις τους για τόν ποιά θεία όπο τίς δυο είχε μεγαλύτερη σπουδαιότητα και άξία, άποφάσισαν να ανταλλάξουν τίς θέσεις τους σ'α τόν πλοίο, για ν' άποδείξουν ο ένας σ'α τόν άλλον τίς άπόψεις τους. 'Ετσι ο μηχανικός ανέβηκε σ'α γαβούρα και ο καπετάνιος σ'α μηχανοστάσιο. Έπειτα όμως άπό λίγες ώρες ο καπετάνιος φάνηκε σ'α τόν κατώστια βουτηγμένος σ'α λάδια και στίς μουντζούρες.

— 'Ε κύριε μηχανική! φώναζε. 'Ελα κάτω γρήγορα, γιατί οι μηχανές σταμάτησαν και δε μπορώ να τίς βάλω μπρός...

— Πώς να τίς βάλω μπρός, χριστιανέ μου, τόν άπάντησε ο μηχανικός, άφού πέσαμε έξω σ'α τήν έπρά!...

— Ένας γνωστός Άλλος πολιτικός είχε μονομαχίες άρκετες φορές σ'α νιάτα του. Σε μία περίπτωση, έπρόκειτο να μονομαχήσ'α σ'α ένα κτήμα έξω άπ' τόν Παρίσι.

Ο πολιτικός και ο αντίπαλός του έφτασαν σ'α τόν άσπιδροδρομικό σταθμό τήν ίδια ώρα. Ο τελευταίος άγόρασε είσιτήριο μετ'

— Μπορώ να ιδώ τόν συντάκτη, πού έδωσε τά προγνωστικά για τίς χθεσινές ήπιδροδρομίες;

— Να μ'ας πής εκείνα πού ξέρεις!...

Τόν άνέκδοτο αυτό, άφηγημένο άπό τόν σφά ιστοριολόγο Σπυρίδωνα Λάμπρη, είναι νησιώτατο και φανερώνει, ότι ο Καραγκιόζης σ'α

έπιστροφής. Ο πολιτικός άγόρασε είσιτήριο χωρίς επιστροφή.

— Τόσο λίγη εμπιστοσύνη έχετε σ'α τόν εαυτό σας, κύριε; τού είπε ειρωνικά ο αντίπαλός του.

— Κάθε άλλο, κύριε, άπάντησε ο πολιτικός. Συνηθίζω όμως πάντα να επιστρέφω με τόν είσιτήριο τού αντιπάλου μου, έπειτα άπό τή μονομαχία...

— Ένας καπετάνιος κι' ένας μηχανικός πού έργαζόντουσαν μαζί σ'α τόν ίδιο πλοίο, κουρασμένοι άπό τίς ατέλειωτες συζητήσεις τους για τόν ποιά θεία όπο τίς δυο είχε μεγαλύτερη σπουδαιότητα και άξία, άποφάσισαν να ανταλλάξουν τίς θέσεις τους σ'α τόν πλοίο, για ν' άποδείξουν ο ένας σ'α τόν άλλον τίς άπόψεις τους. 'Ετσι ο μηχανικός ανέβηκε σ'α γαβούρα και ο

«Τι αντί καφέ, το πρωί, τραβούσα ένα διπλό κονιάκ. Καί, μία μέρα, είπα στον ξαυτό μου: «Τηλέμαχε, πού θα πάη αυτή η κατάστασι; Καίς το σταμάχι σου, καταστρέφεις το στήκοτι σου, ανεβάσεις την πίεσί σου. Θά πάς κατά διαδύλου. Φανού άντρας, δείξε θέλησι, λάβε μία απόφασι». Καί, από τη στιγμή εκείνη, στόπ. Οινόπνευμα δέν ξανάδα στο στάμα μου.

Κι' έπειτα κι' από αυτά τὰ ώραία λόγια, ο κ. Ψιζής έδωσε πάλι τη στεντόρεια κραυγή:

— 17 Σεπτεμβρίου 1938!... Μάλιστα, κύριοι (συνέχισε με πιο χαμηλή φωνή). Αυτή την ιστορική ημερομηνία την έχω γραμμένη στο κορνέ μου. Ορίστε!...

— Καί πώς αισθάνεσθε από τότε που κάνατε τις δυο κακές συνθέσεις; τόν ρωτώ.

— Περδικοί! Ούτε βήχας, ούτε λαχάνιασμα, ούτε τίποσι. Τρώω τόν άμπακο, κομμάι σάν πουλάκι, χορεύω σάν κατσικάκι. Καί όριστε ή απόδειξι!

Στό ραδιογραμμόφωνο είχαν βάλει ένα β.εννέζικο βάλς. Ο κύριος Τηλέμαχος τινάχτηκε άπάνω. Εξεδιάλεξε μία νόστιμη κι' άνάλαφρη κοπελλίτσα κι' άρχισε μαζί της να στροβιλίζεται σά οβούρα στο «Βιέννερ μπλουτ».

Έκανε κάτι περιστροφές και κάτι τσαλίμια, πού ήτανε άληθινά να τόν θαυμάσις. Έγώ τόν παρακολουθούσα και τού ένευα επιδοκιμαστικά, σά να τούδινα συγχαρητήρια. Καί, ξαφνικά, μέσα στά κύματα της μουσικής και τά σουρσίματα τών ποδιών, ξεχωρίζει πάλι ή φωνή του:

— 28 Νοεμβρίου 1936! Φανερό πώς έλεγε και της ντάμας του... ιά το ταίγιο.

Ο κύριος Τηλέμαχος έλαβε μέρος και σ' άλλες συντροφίες. Από τη μία έφευγε και στην άλλη πηγαίνε. Καί κάθε τόσο, από κάθε πόστο πού έπιανε, έβγαιναν μία από τις ιστορικές ημερομηνίες. Έγώ, άλλο ύμα δέν είχα, παρά να τόν προσέχω, μέχρι να ξεφουρνισή τη μία ή την άλλη. Κι' έσκυβα στον Τάκη και τούλεγα:

— Νά τώρα θα την άμολήσι! Από μέσα μου τούδινα κουράγιο. «Αειντε, κύριε Τηλέμαχε. Πες την!»... Καί δέν περίμενα πολύ.

— 17 Σεπτεμβρίου 1938! Κι' εκεί πού τόν παρακολουθούσα τόν άνθρωπο, τόν βλέπω σά μία στιγμή να κυττάζι το ρολόι του και να πετάγεται. Τόν πλησιάζει ή κυρία Ναυσικά:

— Τί, από τώρα θα μάς φύγετε, κύριε Τηλέμαχε;

— Αντί για άλλη άπάντησι, ο κύριος Ψιζής της βάζει μπροστά στο μύτι το ρολόι του... μια ρολογάρια της τσέπης. Έδειχνε έννιάμισι. Αυτό περίμενα να της πη. πώς είναι έννιάμισι κι' έχει ίσως κάποια δουλειά. Άλλά έκανα λάθος. Αντί γι' αυτά τὰ φυσικά λόγια, ο κύριος Τηλέμαχος, εξακολουθώντας να δείχνι το ρολόι του, βάζει τη φωνή:

— 22 Απριλίου 1939!

Όπως ήταν κοντά μας, στή διπλανή πρέα, τόν ρωτώ:

— Τί συνέβη τότε, κύριε Ψιζή;

— Ξέρετε τί ξενύχτης ήμουνα; Τά μεσάνυχτα για μένα ήταν άπόμεμα. Σπανίως κοιμόμουνα πρίν χαράξη ή αυγή.

— Ός πού μία μέρα, είπατε στον ξαυτό σας...

— Δέν πρόκει, Έλενίτσα, να έχης σχέσεις με τόν Τάκη. Τό ξέρεις, ότι τώρα πιά είσαι παντρεμένη γυναίκα! — Έγώ τό ξέρω, αλλά ο Τάκης δέν τό ξέρει!...

1939! (πιο χαμηλά) ήτοι έτη 19! Από τότε, στις δέκα και τέταρτο, είμαι στο κρεβάτι μου. Ούτε δέκα και είκοσι!... Χαίρετε, κύριες και κύριοι. 22 Απριλίου 1939!...

Μας άποχαίρετρε μ' ένα χαμόγελο θριάμβου πάλι, για τόν ξαυτό του και οίκτου για μάς, πού καπνίζουμε, πίνουμε και δέν πηγαίνομε για νάνι από τις δέκα και τέταρτο.

Τόν εξαιρετικό αυτό κύριο, έχω τήν ευχρίστησι να τόν ξαναδώ μία φορά στο στήτι του κ. Χαρίλαου... και πάλι ξανάγιναν τά ίδια. Από παρέα σέ παρέα και οι ημερομηνίες φωναχτές. Τόν συνάντηρα επίσης και σ' ένα ζαχαροπλαστείο... κι' εκεί τά ίδια.

Αυτός ο άνθρωπος, ζούσε με τις ιστορικές του ημερομηνίες, πού τις χαίρόταν και τις πανηγύριζε. Καί, άπ' ό,τι έδειχνε το παρουσιαστικό του και ή γεμάτη υγεία φυσιογνωμία του, κόψε το ένα, κόψε το άλλο, τόν είχαν ωφελήσει.

Για κάμποσο καιρό, τόν έχασα. Ρωτούσα μάλιστα τόν Τάκη: «Τί γίνεται, ο 28 Νοεμβρίου;». Άλλά κι' εκείνος τόν είχε χάσει.

Όσπου, κάποιο βράδυ, εκεί πού καθόμουνα στο τρόλλευ, άκούω μία φωνή:

— 28 Νοεμβρίου 1936! — Νάτος! Λέω μέσα μου.

Καθόταν σ' ένα διπλό κάθισμα στο τρόλλευ και μ' αυτή την ημερομηνία άποχαίρετρε κάποιο γνωστό του, πού κατέβαινε. Πήρα τη θέση του.

— Κύριε 28 Νοε... Παντάν, κύριε Ψιζή. Πώς είσθε;

— Ό! άγαπητέ μου.

— Άκούσα τη φωνή σας...

— Ναί. Τάλεγα μ' είναι παλιό φίλο μου, πού δέν έννοεί να τό κέφι. Κι' έσείς έ;

— Δυστυχώς. Δέν ήρε ή ημερομηνία μου άκόμη.

— Κακώς, άγαπητέ μου. Έγώ είμαι εύτυχής. Κι' έχω τις ημερομηνίες στο κορνέ μου. Ορίστε!...

Τραβάει το κορνέ και μου τό δείχνει. Τώρα το προσέχω και διαδάζω στη σειρά: 28 Νοεμβρίου 1936. — 17 Σεπτεμβρίου 1938. — 22 Απριλίου 1939. Άλλά και μία άλλη, πολύ καταιπνή, πού κάτω: 18 Ιουνίου 1953. Αυτή δέν την ήφερα. Καί κάνω την άσάκρισια να τόν ρωτήσω:

— Καλά τις άλλες, κύριε Τηλέμαχε. Τη μία, κόψατε το ταίγιο. Την άλλη τόν πιστό. Την άλλη τόν ξενύχτι. Άλλά, στις 18 Ιουνίου 1953, ποιά συνθέα κόψατε;

— Αντί να μου άπάντηρη, έκλεισε το κορνέ και τδύαλε στην τσέπη του. Έπειτα με κύτταε μ' ένα βλέμμα γεμάτο παράπονο και γύρισε το κεφάλι, άμείλητος, στο άνοχτο παράθυρο.

Κι' αυτή ή τελευταία ημερομηνία εξακολουθεί να μένη μυστήριο για μένα...

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ

Της στιγμής

Ο σύζυγος: Ο' άποκτησώ τρία παιδιά; Μα έγω δέν είμαι σέ θέση να κάνω παιδιά... Είμαι στείρος...

Η χαρτομάντισσα: Έσείς ίσως... Η γυναίκα σας όμως!...

Μεταξύ φιλενάδων:

— Δέν πρόκει, Έλενίτσα, να έχης σχέσεις με τόν Τάκη. Τό ξέρεις, ότι τώρα πιά είσαι παντρεμένη γυναίκα!

— Έγώ τό ξέρω, αλλά ο Τάκης δέν τό ξέρει!...

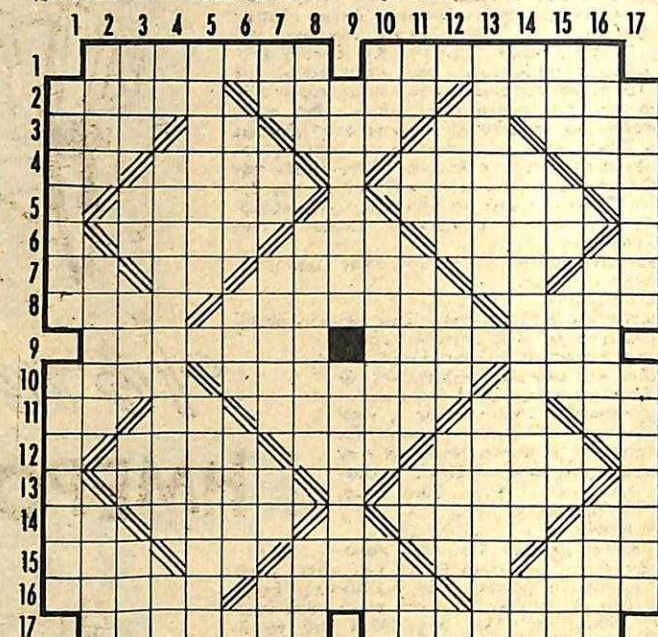
ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 699

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- Όνομα δύο Πατριαρχών της Κωνσταντινουπόλεως και πολλών επισκόπων και μοναχών. — Ο εκτός βασιλεύς της Ρώμης, ο οποίος άνεπράπη και θανατώθηκε τό 534 π. Χ. από τό γαμβρό και τήν κόρη του.
- Ανάκτορο (τουρκ.). — Άκαθαροί. — Θεοτρικός συγγραφέας πού ίδουσε τό 1930

ΚΑΘΕΤΩΣ

- Έδωσε τό όνομά της σέ μία μεγάλη ναυμακία. — Μας επιτρέπουν να βγάλουμε πολλά αντίγραφα.
- Κυρτό τουρκικό σταθί. — Κέντρο παραθερισμού της Ιταλίας. — Χρονικό διάστημα. (πληθ.)

τό «Λαϊκό θέατρο» (έπων).

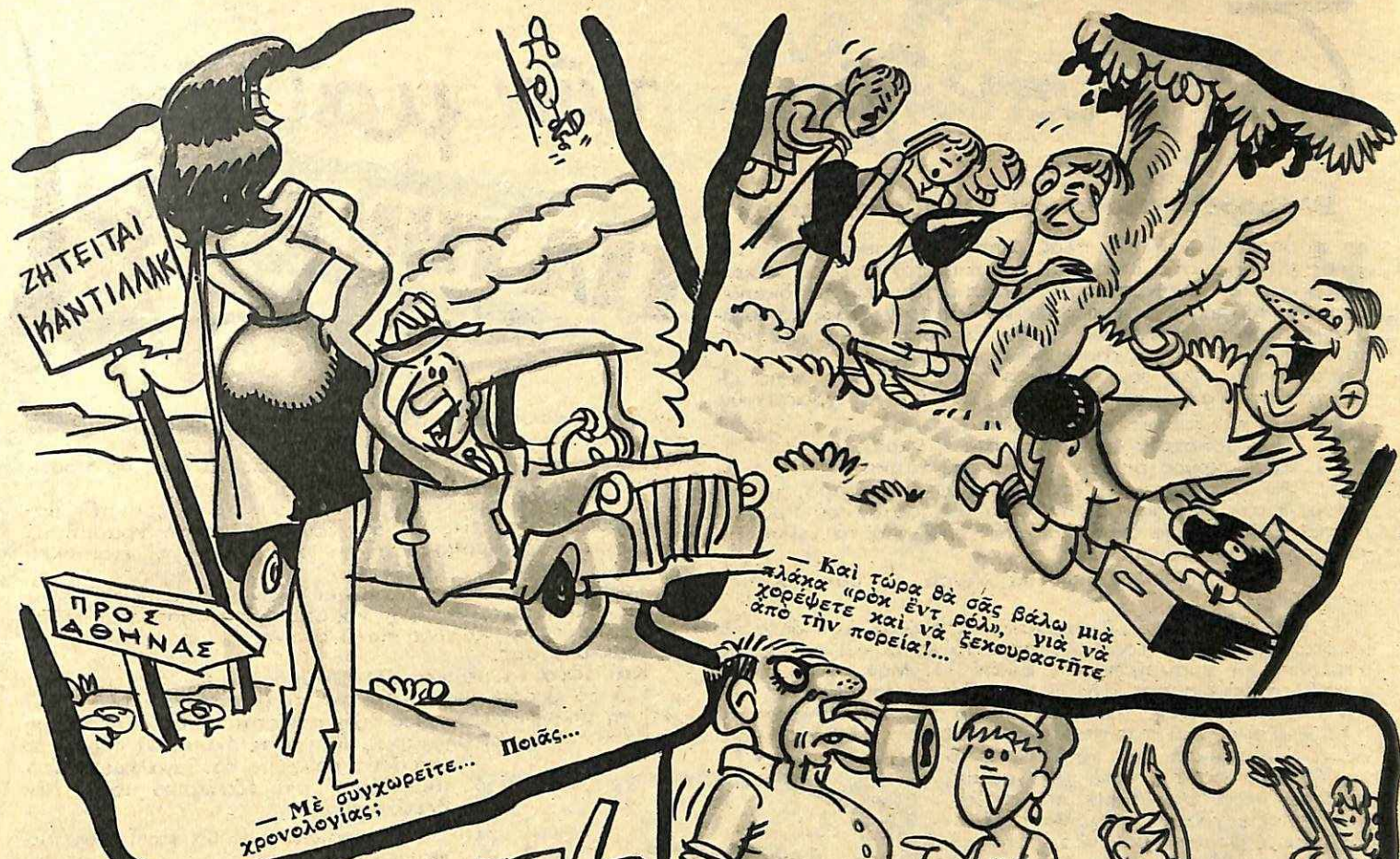
- Τροπικό έπίρρημα (γαλ.). — Σχηματίζει χρόνον του ρήματος. — Σύνητομ άπάντησι. — Διπλασιαζόμενο κάνει τά μωρά να κλαίνε. — Υποδιαίρει τις βούας τών Σαρτιανών.
- Νότα. — όρουτα άκατάλληλα για φάγωμα. — Σύζυγος του Μωάμεθ. — Προηγούνται βασιλέων.
- Πήρε μέρος, στή δική του Χριστού. — Όρος πού φέρει δυο παίκτες σέ ίση μοίρα.
- Έταίρα της αρχαιότητας. — Η πατρίς του Ιπποκράτους. — Μικρό κόακινο.
- Συνεχόμενα στο αλφάβητο. — Κιττική άντωνυμία. — Γεωργίος... Πολιτευτής εκ Κρήτης πού διετέλεσε κατ' έπανάληψιν ύπουργός. — Όμοια σύμφωνα. — Ερωτηματικό.
- Οικονομολόγος του Χίτλερ (έπων.). — Μεγάλο δωμάτιο. — Ένα κομμάτι κλωστή.
- Είναι τά καλλιεργημένα χωράφια. — Γραφικά βουνά τών Καλαβρύτων.
- Κάτοικος μεγάλου έλληνικού νησιού. — Παλαιά κωμόπολις της Μ. Ασίας στο νομό Ικονίου. — Αποτελούν μέρος πού σώματός μας.
- Άθρο. — όρουριο γνωστό μας από έργο του Δουμά. — Αθηνάια. — Άνεστραμμένη πρόθεσι. — Αρχικά πού θα βρήτε σέ πολλές έπιγραφές.
- Δερμάτινο λουρί. — Εκεί βρισκόταν τό χρυσόμαλλο δένρας. — Έρπετο.
- Τέκνον. — Απαράιτη σέ ένα άστυνομικό μυθιστόρημα.
- Επιφώνημα εκπλήξεως. — Ζεσταίνει τις γρηούλες. — Άνθη. — Στο αλφάβητο έχουν τήν αντίθετη σειρά.
- Προσποιητική τών παραποιών. — Αιγυπτιακή θεότης. — Ξενηκή άρνισις. — Αριθμός (όπτικώς). — Αρχικά κόμματος.
- Τό χρησιμοποιούν οι έλαιοχρηματιστάι. — Υπόλοιπα. — Πρόγματι.
- Προδίδουν κάποιο τραύμα.

- Κατάρτα. — Άνεστραμμένη νότα. — Πρέπει (άρχ.). — Τρομάζει τούς προληπτικούς. — Αίσθησις.
- Άνθη. — Έχει σχέση με τό Πάσχα. — 340.
- Μία τών πρώων χειρονήσεων της Χαλκιδικής. — φωτίζουν κατά τη νύχτα.
- Έτσι ονομάζεται σήμερα ο ποταμός Άράξης τών αρχαίων. — Αιμουδιά (άρχ.). — Μέρος του παπουτσιού.
- Καλύπτουν τό μισό Όράν. — Προτρέπει. — Μεγάλη άγάπη για κάτι. — Νότα. — 110.
- Σημείο της αριθμητικής. — Θα σας θυμίσουν τήν πρωτοχρονιά. — Ειδήσεις.
- Η πυξίδα της περιείχε όλα τά δεινά της ανθρωπότητος. — Ακέραιος.
- Ράτσα. — Έννοια. — Τό είναι τρίτο γνωστό έντομοκτόνου.
- Αρχικά του σπαστού μας. — εν. — Νεκρός. — Συνεχόμενα σύμφωνα του αλφάβητου. — Αρχή και τέλος.
- Ένας από τούς 7 σοφούς της αρχαιότητας. — Κιττική άντωνυμία. — Μηδ' ενός εξαίρουμένου.
- Βοηθητικό μηχανήμα τών πλοίων, πού μεταβάλλει τό θαλάσσιο νερό σέ πόσιμο. — Ότι χρειάζεται κανείς για να επιτύχη κάποιο σκοπό.
- Ο Ζεύς τήν μεταμόρφωσε σέ λευκή άγελάδα. — Τέτοια ποσά εισπράττουν οι άστέρεις τού κινηματογράφου. — Όμοια σύμφωνα.
- Αιτιολογικός σύνδεσμος. — Άνθη. — Ερωτηματική άντωνυμία. — Κιττική άντωνυμία. — Χρονικό διάστημα (πληθ.).
- Διαμέρισμα του σπιτιού. — Μας εξασφαλίζει φρέσκο φάρι. — Θεός του Όλυμπου. — Προορίζονται για ύποζύγια. — Ο παρ' τούς πρόπαδες της Άκροπόλεως αρχαίος ναός του Κηρύστου.

ΝΙΚ. Ι. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η λύσι του 698

στή σελ. 98

Τό μακιζιάς τῶν ματιῶν

Βλέφαρα διάφανα καὶ βλέμμα φωτεινὸ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΑΖ

Η βραδυὴ ζωὴ τῶν πλαζ ἀπαιτεῖ ἓνα πρὸς προσεκτικὸ μακιζιάς τῶν ματιῶν. Κάτω ἀπὸ τὸν ἑναστρὸ οὐρανὸ καὶ τὸν ἔντονο τεχνητὸ φωτισμὸ τῶν κέντρων διασκεδάσεως, τὰ μάτια σας πρέπει νὰ λάμπουν. Ἐνῶ τὰ κλειστά χειμωνιάτικα σαλόνια θέλουν ἓνα διακριτικὸ μακιζιάς, τὸ ὑπαιθρὸ, ἀντίθετα, ἀπαιτεῖ ἓνα μακιζιάς φανταχτερὸ καὶ ἐντυπωσιακὸ. Ἄς δοῦμε, λοιπόν, πρῶτα-πρῶτα, ποιά εἶναι τὰ σύνεργα καὶ τὰ καλλυντικὰ ποὺ θὰ σὰς χρειαστοῦν.

- Ἐν τσιμπιδάκι γιὰ τὰ φρύδια.
- Ἐνα μαλακὸ κραγιὸν καστανὸ ἢ γκριζό.
- Ἐνα σκούρο ρίμμελ μ' ἓνα βουρτσάκι.
- Ἐν χρησιμοποιήτε φτιασίδι γιὰ τὰ βλέφαρα, τὸ καλύτερο εἶναι νὰ προμηθευτῇτε ἓνα ἀπ' αὐτὰ ποὺ προσφέρονται στὸ ἐμπόριο στὸν τύπο τῶν ρούζ γιὰ τὰ χεῖλη. Εἶναι μαλακά καὶ εὐχρηστα.

Καὶ τώρα ἄς δοῦμε πῶς θὰ κάμετε τὸ μακιζιάς τῶν ματιῶν.

1) Θὰ καθαρίσετε μὲ προσοχὴ τὰ φρύδια ἀπὸ ὅλες τὶς μικρὲς τρίχες ποὺ ξεφεύγουν πρὸς τὰ κάτω καὶ ποὺ καταστρέφουν τὴ γραμμὴ τους. (Εἰκὼν 1). Μὴν κάνετε πολὺ λεπτὰ τὰ φρύδια σας στὸ κέντρο. Θὰ προσπαθήσετε, τουναντίον, νὰ γεμίσετε τὰ ἄδεια σημεῖα τους μὲ τὸ κραγιόν. Ὅπως εἴπαμε καὶ παραπάνω, θ' ἀποφύγετε τὸ μαῦρο κραγιόν. Προτιμήστε τὸ καστανὸ ἢ τὸ γκριζό. Μὴν κάνετε ποτὲ μιὰ γραμμὴ πέρα ὡς πέρα. Θὰ κάμετε, τουναντίον, μικρὲς λοξὲς γραμμὲς, ποὺ θὰ τὶς ἐνώσετε κατόπιν μὲ τὸ δάκτυλο. Ἔτσι τὰ φρύδια σας θὰ φαίνονται πρὸς φυσικά.

2) Τὸ κραγιὸν θὰ σὰς χρησιμεύσῃ ἐπίσης γιὰ νὰ προεκτείνετε τὴ γραμμὴ τῶν ματιῶν πρὸς τὰ πλάγια. Θὰ συνεχίσετε τὴ γραμμὴ τῶν ματοτσίνωρων τοῦ ἑπάνω βλέφαρου, διευθύνοντάς τιν ἐλαφρὰ πρὸς τὰ ἑπάνω. (Εἰκ. 2). Θὰ κάμετε τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὴ γραμμὴ τῶν ματοτσίνωρων τοῦ κάτω βλέφαρου, μὲ τρόπο, ὅμως, ὥστε νὰ ἐνωθῇ μὲ τὴν προηγούμενη. Σὲ καμμιά περίπτωσι, δὲν ἐπιτρέπεται αὐτὲς οἱ δύο γραμμὲς νὰ ξεχωρίζουν.

3) Γιὰ νὰ βάλετε καλὰ τὸ ρίμμελ, πρέπει νὰ βρέξετε πρῶτα τὸ βουρτσάκι σας μέσα σὲ λίγο νερό. Θὰ πάρετε κατόπιν λίγο κοσμητικὸ καὶ θὰ περάσετε τὰ ματοτσίνωρα σας, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ μέρος τοῦ ματιοῦ καὶ προχωρώντας πρὸς τὰ ἔξω. (Εἰκ. 3). Ἄν τὰ μάτια σας εἶναι μικρὰ καὶ θέλετε νὰ τὰ κάμετε νὰ φαίνονται πρὸς μεγάλα, θὰ βάψετε τὰ ματοτσίνωρά σας λοξά. Οἱ τρίχες τῶν ματοτσίνωρων εἶναι πολὺ εὐκαμπτες καὶ θ' ἀκολουθήσουν ὅποια διευθύνσι τὸς δώσετε. Τὸ μακιζιάς τῶν ματοτσίνωρων πρέπει νὰ γίνεται πάντοτε ἀπὸ τὰ μέσα πρὸς τὰ ἔξω.

4) Τὸ ρίμμελ, ὅταν εἶναι καλοβαλμένο, ρίχνει μιὰ σκιά στὰ βλέφαρα καί, μὲ τὴν ἀντίθεσι ποὺ προκαλεῖ, κάνει πρὸς ἔντονη τὴ λάμψι τοῦ ματιοῦ. Θὰ προτιμήσετε ἓνα ἀνάλαφρο χρῶμα. Τὰ πολὺ σκούρα χρῶματα σκληραίνουν τὸ βλέμμα καὶ κάνουν τὸ μάτι νὰ φαίνεται σὰν ξένο. Νὰ ποιὲς πρέπει νὰ εἶναι οἱ προτιμήσεις σας:

Ἄν ἔχετε γαλάζια μάτια, σὰς ταιριάζει τὸ γαλάζιο πᾶλ.

Ἄν ἔχετε μάτια καστανά, σὰς ταιριάζει τὸ ἀνοιχτὸ πράσινο ἢ τὸ πράσινο-ζάντ.

Μὲ τὸ κραγιὸν θὰ κάμετε μικρὰ στίγματα ἢ μικρὲς γραμμὲς στὸ βλέφαρό σας. (Εἰκ. 4). Θ' ἀπλώσετε κατόπιν αὐτὲς τὶς γραμμὲς ἢ τὰ στίγματα μὲ τὸ δάκτυλό σας, σὲ τρόπο ποὺ νὰ σχηματίσετε ἓνα ὁμοίμορφο ἴσκιον. Ὁ ἴσκιος αὐτὸς θὰ πρέπει νὰ εἶναι πρὸς πυ-

κνὸς στὸ ἐσωτερικὸ μέρος καὶ νὰ σβύνη ὅσο προχωρεῖτε πρὸς τὰ ἔξω.

Ἄν τὰ μάτια σας πετάγωνται πρὸς τὰ ἔξω, θὰ προτιμήσετε ἓνα ρίμμελ πρὸς σκούρο.

5) Ἄν τὰ βλέφαρά σας κοκκινίζουν στὶς ἄκρες τῶν ματοτσίνωρων, μπορεῖτε νὰ φτιάξετε μιὰ λεπτὴ γραμμὴ μὲ τὸ ρίμμελ, χρησιμοποιώντας γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ ἓνα μικρὸ πινέλλο. (Εἰκ. 5).

Τὸ ἴδιο μπορεῖτε νὰ κάνετε καὶ ὅταν τὰ μάτια σας εἶναι πολὺ κουρασμένα. Αὐτὴ ἡ γραμμὴ, σὲ καμμιά περίπτωση δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι πολὺ ἔντονη. Θὰ τὴν σβύσετε μὲ τὸ δάκτυλό σας.

Καὶ τώρα νὰ μερικὲς ἄλλες συμβουλές:

Γιὰ τὸ βράδυ, εἶναι καλὸ νὰ περάσετε μὲ τὸ κραγιόν καὶ τὴ μικρὴ καμάρα ποὺ σχηματίζεται μεταξὺ τῆς μύτης καὶ τοῦ τόξου τῶν βλέφαρων. Μπορεῖτε ἀκόμη νὰ περάσετε μιὰ ἰδέα ρούζ — τὸ ξανθό — στὸ ἐξωτερικὸ μέρος τῶν βλέφαρων.

Τὸ πρόσωπό σας θὰ φανῇ ἔτσι πρὸς νεανικόν.

Ἄν τὸ φτιασίδι ποὺ χρησιμοποιεῖτε γιὰ τὰ βλέφαρά σας εἶναι πολὺ ἀνοιχτό, θὰ τὰ πουδράρετε κατόπιν, ὅπως καὶ τὸ πρόσωπό σας, γιὰ νὰ φανοῦν φυσικά. Ἄν, ὅμως, χρησιμοποιήτε σκούρο φτιασίδι, δὲ θὰ πουδραριστῇτε. Ἡ γυαλάδα ποὺ ἔχει τὸ φτιασίδι θὰ κάμῃ τὸ βλέμμα σας ζεστὸ καὶ ἐρωτικόν.

Μὴν ξεχνάτε ὅτι τὸ βράδυ τὰ βλέφαρά σας πρέπει νὰ φαίνονται διάφανα. Μὴν τὰ παραφορτώνετε, λοιπόν, μὲ φτιασίδια. Τὰ βαρεῖα φτιασίδια σὰς προσθέτουν χρόνια.

Ἀποφύγετε τὰ παρασκευάσματα ποὺ προσφέρονται στὸ ἐμπόριο γιὰ νὰ μεγαλώσετε τὰ μάτια σας. Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ εἶναι ἐπικίνδυνα. Προσπαθήστε μόνον νὰ κάμετε τὸ βλέμμα σας φωτεινόν. Τὰ μάτια ποὺ ἔχουν φωτεινὸ βλέμμα εἶναι πάντοτε μεγάλα καὶ ὁμορφα.

Στὸ θέατρο

Τὸ νὰ πηγαίνῃ κανεὶς στὸ θέατρο ἢ στὸ μελόδραμα ἀργά, ὅταν ἔχη ἤδη ἀρχίσει ἡ παράστασις, εἶναι ἐνδεῖσι ἀμελείας καὶ ἀδιαφορίας γιὰ τοὺς ἄλλους, ἐπομένως δείγμα κακῆς ἀνατροφῆς.

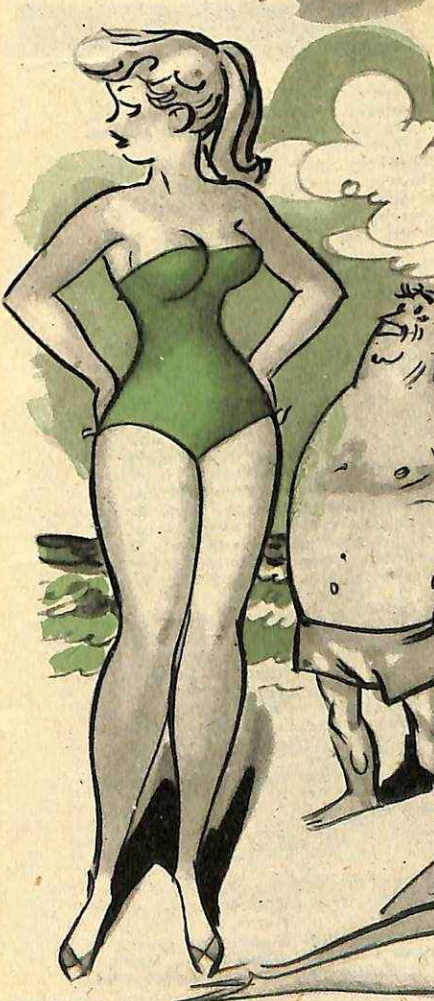
Ἄν ὥστόσο, γιὰ λόγους ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεώς μας, ἀναγκαστοῦμε κάποτε νὰ φτάσουμε ἀργά στὸ θέατρο, θὰ προχωρήσουμε σιγὰ-σιγὰ πρὸς τὴ θέσι μας. Ἠτῶντας σιγανὰ συγγνώμη ἀπ' ὅσους θὰ ἐνοχλήσουμε περνώντας μπροστὰ τους.

Ἡ τιμητικὴ θέσι στὰ θεωρεῖα εἶναι ἡ μπροστινὴ, καὶ ἐννοεῖται ὅτι παραχωρεῖται στὶς κυρίες. Ἄν οἱ κυρίες εἶναι πολλές, κάθεται στὴν καλλίτερη θέσι ἡ πρὸς ἡλικιωμένη ἀπ' αὐτὲς.

Οἱ κύριοι, ἂν δὲν ὑπάρχῃ χάρος γι' αὐτοὺς, στέκονται ὀρθοὶ στὸ βάθος.

Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χαιρετᾷτε κανένα γνωστὸ σας ποὺ κάθεται σὲ θεωρεῖο. Ὅτε καὶ αὐτὸς θὰ σὰς χαιρετήσῃ ἀπὸ κεῖ. Ἄν ὥστόσο θέλετε νὰ χαιρετήσετε ἓνα γνωστὸ σας πρόσωπο, κυρία ἢ κύριο, ποὺ κάθεται σὲ θεωρεῖο, θὰ πάτε ἐκεῖ, στὸ διάλειμμα, καὶ θὰ ἐξαγγυρίσετε στὴ θέσι σας πρὶν ἀνοίξῃ πάλι ἡ αὐλαία.

Καμμοὶ τῆς δ'αββάς

Πιστῇ, πλέον, ἡ ζεστὴ ἔχει γίνει πρὸς πολλοὺ καὶ ὅλο τρέπεται ὁ κόσμος πρὸς τὸ κύμα τοῦ γυαλοῦ, νὰ δοῦσιν τὸ κορμὸν τοῦ στα νερά τὰ γαλάζια καὶ ἡ ματιά του νὰ χορτάσῃ μὲ θεάματα τερπνά... Μὲ θεάματα πόν, ὅπως, εἶναι «χάρμα ὀφθαλμῶν» καὶ συγγὰ στοὺς λουόμενους προκαλοῦν ἀναδραματίζονται ἐξουδετερώνουν τὴν δροσὺλ καὶ τὴν ἀδρα καὶ τὴ θάλασσα τὴν κάνουν ταχυτὴ... φαντα καὶ λαύρα!

Ἐντὺς αὐτὲς ἐν γένει ὅλες κόσμος ἔρχεται καὶ παίει, γιὰ νὰ πῇ μὲς, στὸ κύμα κατὰ κύματα πυνά καὶ ἄλλος μὲ τὴν τακτικὴν τοῦ τῆς παρὰ κολυμβασίας καὶ ἄλλος κάνει ἀπροκαλοῦνται μακροδούτι... στὰ ψαγὰ! Στὸν γυαλὸν τὰ βοτσαλῶνα ἄλλος εἶναι ἐκπληκτικὸς καὶ ἔχει στόχο του καὶ μόνο τὴς μοντέρνας Νηρηίδες καὶ προσέχει ὅλες τὶς ὥρες καὶ προσέχει ἐπισταμένως τὰ χερσὶ... μελανούρια μὲ τὰ μάτια του... γαρίδες!

Τῆς ἀκτῆς ἡ βασιλεία στὴν ἀκμὴ τῆς φανερὴ καὶ καὶ ἄλλοι σι, ἄδρα νερά τῆς κολυμβᾶν σὰν παιδιὰ, ἄλλοι κάνουν ἐπιδείξεις τολμηρὰς λογῆς - λογῆς καὶ ὡραῖοι ὑπαλλήλικοι κολυμβᾶν στὸ... μαγνὸ! Νεαροὶ πολλοὶ ἐπιστῇ καὶ μεσήλικες ἀκόμη τὶς γραμμὲς τῶν νεανίδων προσπαθοῦν νὰ διαγνώσουν καὶ κυττώντας καθε νῆστιος δολοματίζονται τὸ σῶμα καὶ κινδυνεύουν καὶ στὸ κύμα οἱ καμμεῖν νὰ... στεγνώσουν!

Μέσ' αὐτὸ τὸ μαλε-βράς τῆς συγχρόνου παλαίας καὶ σι ἀπὸ τὰ λεγόμενα τῆς ἀνθρωποποιήσεως συναντᾷ καὶ καὶ νέους ποὺ ἔχουν μὲ τὸ ἐταῖο τὸν δανδὴ νὰ παραστήσουν καὶ τὸν «αἶν» ἀμορφανόν... Νὰ τουμπάζουν τὶς ὥρες γιὰ ὅσοι τοὺς ἔχουν βάλε καὶ κορδώνονται μπροστὰ τοὺς ὅπως οἱ μαχαριαῖδες, ἐνῶ θάπρεπε νὰ ἔχουν, πᾶς δὲν «κορδώνεται» τὰ καλλὴ ἀπὸ καὶ στεγασίδες καὶ αὐστὸς... στεγασογυῖδες!

Ἐντὺς αὐτὲς τὶς δαυτελλέντες καὶ χιλιτραγουδιμένες, ποὺναι σ' ὅλο τοὺς τὸ μαῖρος καὶ τὸ πλάτος... φουν- (τωμένες, συναντᾷ ἀνυπερόχως καὶ πολλὲς νερασμένους καὶ στὴν κυριαλέττα, πρὸς πολλοὺ... παραολυμένους! Ἦγουν νερούς ποὺ θυμίζουν τὸν καιρὸ τοῦ Κολοσσῶν καὶ ποὺ σήμερὰ φερμαίνουν μὲ λαχτὰ τ' ἀχρωγιάλια, γιὰτὶ βλέπουνε πᾶς εἶναι ἕλη ἡ θάλασσα... γιὰτὶ καὶ γι' αὐτοὺς τοὺς φουκαράδες ἔχθηκαν τὰ κοντάλια!

Ὁποῖα μεγάλης πέννας οἱ αὐτὲς μας ἔχουν ὅλες καὶ μ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρίαν συναντᾷ ἀδελφὲς καριόλες, ποὺ τὶς ἀποφρεσ νεραῖδες τῶν κυμάτων σὺ θυμίζουν καὶ μὲ πόθος ἄλλοκοτους τῆς καρδιά σου... τρυφνίζουν! Βλέπετε γρήγορες ποικίλες μὲ μαγνὸν δύο πιδάμας καὶ μὲ κατὶ τέλος πάντων πολυτρανταχτὲς γραμμὲς, ποὺ σὲ κάνουν νὰ φωνάζῃς ἀδυσχερῶς καὶ αὐθροεῖ: «Θάλασσα λεβεντοπνιχτὴ, θάλασσα φαρμακρῇ»!

Ἐντὺς θάλασσης μας, ἐν τέλει, τὶς ἀδελφωτές αὐτὲς συναντᾷ καὶ πλείστες ἀδελφὲς κολυμβητρίδες φορετὲς ποὺ τῆς φάλαγγας τὸ σὺ σὺ θυμίζουν πᾶν - κατὸν καὶ χωρὶς νηρηίδες στὸν ὠκεὸν ἀμέσως λέε γ' ἀποστεῖλῃ πρὸς τὴ Βασίλ τὰ... φάλαγγα τοῦ! Ἀλλὰ βλέπετε, φίλτατέ μου, καὶ ποικίλες μερικὲς φλογερὲς ὑπὲρ τὰ θεὸν καὶ θεομυθευμένες, ποὺ σὲ κάνουν νὰ ὑποβόησῃς, στὸν αἶνα μας τὸν φάλλερ, πᾶς οἱ αὐτὲς μας εἶναι βασιεῖς ἐκτοφένσεως... πρᾶσιλοι!

Ἐπισημαστέον ὅτι τὰς αὐτὰς

Ἐπισημαστέον ὅτι τὰς αὐτὰς

Σίδνεϋ ΠΟΥΑΤΙΕ

Ο εξαίρετος μαύρος δραματικός στάρ του Χόλλυγουντ

ΕΝΩ στις περισσότερες πολιτείες της Αμερικής οι μαύροι υφίστανται τις συνέπειες του «φυλετικού διαχωρισμού» και είναι ανεπιθύμητοι, στην πολιτεία της Καλιφόρνιας και ειδικότερα στη Μέκκα του κινηματογράφου είναι, αντίθετα, επιθυμητοί, όσο και οι... λευκοί!

Τα τελευταία πέντε χρόνια αρκετοί μαύροι καλλιτέχνες ζήτησαν καταφύγιο στο Χόλλυγουντ, όπου και διατρέπουν σήμερα ως ήθοιοι, τραγουδιστές ή χορευτές. Έντελως πρόχειρα αναφέρουμε μερικά ονόματα: Χάρρυ Μπελαφόντε, Λούις Αρμίστρονγκ, Έρθα Κίτ, Λένα Χόρν, Νάτ Κινγκ Κόουλ, Ντόροθι Νταϊντρίτς, ονόματα γνωστά στους φίλους του κινηματογράφου από πολλές εμφανίσεις τους σε ταινίες.

Στον κατάλογο των μαύρων ήθοιων προστέθηκε από διεισμία ένα ακόμη όνομα, που έγινε άμεσα γνωστό και απέκτησε συμπάθειες. Πρόκειται για το Σίδνεϋ Πουατιέ, ένα δυναμικό δραματικό καλλιτέχνη, που με 10 ταινίες του απέκτησε πολλούς θαύμαστές του ταλέντου του.

Ο Σίδνεϋ Πουατιέ παίζει στον κινηματογράφο από το 1953, αλλά μόλις από το 1955 άρχισε να γίνεται γνωστός, όταν κράτησε ένα σπουδαίο ρόλο στο περίφημο δραματικό φιλμ «Η ζούγκλα του μαυροπίνακος» με τον Γκλέν Φόρντ. Η επιτυχία του στο φιλμ αυτό ήταν τόσο μεγάλη, ώστε τον κάλεσαν άμεσα να υπογράψει πολυετές συμβόλαιο με τους οποίους του εξασφάλιζαν ικανοποιητική αμοιβή, αλλά και πλήρη ισοτιμία με τους λευκούς συναδέλφους του. Έτσι τον είδαμε κατόπιν στο πολυεπικό έργο «Το κόκκινο ξεπρέ» με τον Τζέφ Τσάντλερ και αμέσως μετά στις ταινίες «Ελευθερία ή θάνατος» με τον Ρόκ Χάτσον, «Σάρκα και μαστίγιο» με τον Κλάρκ Γκέμπλ και την Ύδον ντε Κάρλο, «Εσπασα τα δεσμά μου» με τον Έλληνα Τζών Κασσαδέτη και σε 2—3 άλλες ακόμη, μικρότερης καλλιτεχνικής αξίας, που όλες μαζί του εξασφάλισαν οικονομική ανεξαρτησία και λαμπρό μέλλον στον κινηματογράφο.

Από τις νεώτερες ταινίες του σημειώνουμε τις εξής: «Το γεράκι» με την επίσης μαύρη τραγουδίστρια Έρθα Κίτ, που γύρισε στο Λονδίνο και στην Αφρική, «Το παρθένο νησί μας», «Πόρκυ και Μπέες», από το γνωστό θεατρικό έργο, και μία-δυ ακόμη. Αυτή τη στιγμή ο Πουατιέ επέστρεψε από την Αφρική στο Χόλλυγουντ για νέα ταινία.

Γεννήθηκε στο Μαϊάμι της Φλωρίδας στις 20 Φεβρουαρίου του 1924 από γονείς που διατηρούσαν ένα αγρόκτημα. Αλλά έπειδη ο «φυλετικός διαχωρισμός» ήταν πολύ πιο έντονος τότε, η οικογένεια Πουατιέ πούλησε το χτήμα της κι έφυγε για τη πόλη Νασσάου των δυτικών Ινδιών, απ' όπου κατέγονταν. Εκεί ο Σίδνεϋ μεγάλωσε και σπούδασε σε σχολεία νέγων. Ο πατέρας του τον προώριζε για καλλιεργητή, αλλά ο Σίδνεϋ, όταν έγινε 19 ετών, ένοιωσε ζωνήρη την κλίση για το θέατρο.

Έτσι, το 1943 έφθασε στη Ν. Υόρκη με σκοπό να σπουδάσει ήθοιοι στην ειδική σχολή νέγων ήθοιων, με καθηγητή τον Χάρρυ Μπελαφόντε, το σημερινό διάσημο τραγουδιστή. Από εκεί

Ο μαύρος στάρ Σίδνεϋ Πουατιέ

απεφοίτησε το 1945 με «άριστα». Την πρώτη καλλιτεχνική του επιτυχία την είχε τον ίδιο χρόνο, όταν εξασφάλισε ένα μικρό ρόλο στο έργο «Λυσιστράτη» με Ένα θιασο νέγων. Αμέσως κατόπιν εμφανίστηκε στο έργο «Άννα Λουκάστα» κι έπειτα σε πολλά άλλα μέχρι το 1952. Κάποιος τότε γνωστός του σκηνοθέτης τον έπεισε να δοκιμάσει, παράλληλα με το θέατρο, και στον κινηματογράφο τις ικανότητές του. Την απόλυτη επιτυχία του την αναφέραμε ήδη. Το μόνο που μένει να προσθέσουμε είναι ότι αυτή τη στιγμή είναι περιζήτητος απ' όλα τα στούντιο.

— Ποτέ δε φανταζόμουν ότι ένας μαύρος ήθοιοι, σαν έμένα, θα σημείωνε τόσο επιτυχία και θα συναντούσε τόσο συμπάθεια και σ' αυτή ακόμη την Αμερική, συνηθίζει να λέει. Είμαι πολύ ικανοποιημένος, που πέτυχα στον κινηματογράφο, και θα κάνω ό,τι μπορώ για να προσφέρω στους φίλους μου ταινίες με ακόμη πιο δυνατές συγκινήσεις...

Όταν ο Σίδνεϋ αναγκάζεται να μιλήσει για το «φυλετικό διαχωρισμό», νοιώθει φανερά συγκίνησι και στενοχώρια. Και δεν έχει άδικο, αφού πρόσφατα είναι ακόμη τα έπεισοδια, που τον δημιούργησαν εξ αιτίας της νεγρικής καταγωγής του:

Πριν ένα μήνα βρισκόταν για δουλειές του στην πρωτεύουσα μιας πολιτείας της Αμερικής, στην όποια ο διωγμός των νέγων συνεχίζεται. Όταν ζήτησε να πάρη ταξί, του απάντησαν απότομα ότι έπρεπε να βρή αυτοκίνητο με μαύρο οδηγό. Όταν κάθισε κάπου να φαί, τον έδιωξαν, λέγοντας του ότι ήταν εστιατήριο για λευκούς. Και όταν, τέλος, ζήτησε κάπου να περάσει τη νύχτα του, μόνο που δεν τον πέταξαν έξω, γιατί είχε το θράσος να ζητήσει δωμάτιο σε ξενοδοχείο λευκών! Έτσι, αναγκάστηκε να φύγει αφήνοντας στη μέση τις δουλειές του.

— Κι' όμως, λέει ο ίδιος με παράπονο, μόνο στο χρώμα διαφέρουμε από τους λευκούς Αμερικανούς. Όπως δλοι οι συμπατριώτες μου, έτσι κι' εγώ υπήρξαμε αρκετά χρόνια στο στρατό. Ωστόσο, στην καθημερινή ζωή μάς αποφεύγουν δλοι. Εύτυχως που δε συμβαίνουν τα ίδια στο Χόλλυγουντ. Εκεί δλοι είναι τυπικοί, αλλά και εύγενικοί με τους νέγρους.

«Είμαι ένθουσιασμένος ιδιαίτερα με τους λευκούς συναδέλφους μου των στούντιο, άνδρες και γυναίκες. Όλοι μου φέρονται φιλικά και με θεωρούν ισότιμο τους. Τους ευχαριστώ γι' αυτό...»

Ο Πουατιέ έχει ύψος 1μ.84, μαύρα κοντά και κασταρά μαλλιά και μαύρα μάτια έκφραστικά. Έχει αθλητικό σώμα και καταγίνεται με διάφορα σπόρ.

Από το 1953 είναι παντρεμένος με τη μαύρη χορεύτρια Χουανίτα Χάρντντ. Έχουν και δυο κόρες που μοιάζουν με κοίκες και που ακούνε στα ονόματα Μπέμπερλ και Παμέλα, ηλικίας πέντε και τριών ετών.

Οι γονείς του Πουατιέ μένουν μονίμως στο προάστιο Βέρνιον της Νέας Υόρκης και φυσικά, σε συνοικία νέγων.

Ο «φυλετικός διαχωρισμός» πρό παντός!

ΣΙΔΝΕΥ ΠΟΥΑΤΙΕ

00

Κινηματογραφικές πενήνιες

★ Ο Ρόμπερτ Βάγκνερ αναγκάστηκε να αποχωρήσει την πολύτιμη γραμματέα του Νίνα Ουίλντ, επειδή η παρουσία της ήταν φανερά ανεπιθύμητη στη νεαρά σύζυγό του Νάταλι Γούντ.

★ Αφού όρκίστηκε να μη ξαναπαίξει στον κινηματογράφο, ο Κάρο Γκράντ ξαναγυρίζει τώρα σ' αυτόν επειδή όπως έδηλωσε ο ίδιος: «Έξω από τα στούντιο πλήττει κανείς φοβερά!»

ΤΑ ΝΕΩΤΕΡΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

Σύντομες ειδησούλες

σκοτώθηκε επί τόπου, ενώ εκείνη ανασώθηκε από το κατεστραμμένο αμάξι με τα δυο χέρια σπασμένα και με άλλα έσφαρα τραύματα σε πολλά σημεία του σώματος. Ένας έλεγχος στα χαρτιά της τραυματισμένης στάθρα αποκάλυψε το γάμο της. Άλλωστε ο Πιέρ Λασσάλ δεν άργησε να τρέξει στο προσκήλιο της. Η Σοδζι Πάρκερ και ο Λασσάλ παντρεύτηκαν στο Παρίσι το 1955, όταν εκείνη δεν ήταν ακόμα παρά «κόδερ-γκέρλ».

Αποφάσισαν όμως να κρατήσουν μυστικό το γάμο τους, επειδή η Σοδζι φοβόταν πως θα έβλαπτε την καλλιτεχνική της καριέρα.

★ Ο Ντάννυ Κάλι και ο Φράνκ Σίντνι είναι από την περασμένη βδομάδα ιδιοκτήτες τριών πομπών τηλεόρασης. Οι δυο βρίσκονται στην πολιτεία Ουάσιγκτον και ο τρίτος στο Όρεγκον.

★ Η Σοφία Λόρεν έμνησε ένα φωτογράφο της Νέας Υόρκης, επειδή προσφέρει αντί 1 δολαρίου μια σειρά από διακόσιες φωτογραφίες της, σε... «στάσεις που κανένας δεν ήθελε να τις δει». Η Σοφία βρίσκεται εξαιρετική την τιμή, στην όποια προσφέρονται οι φωτογραφίες της αυτές.

★ Στο φιλμ «Η αγάπη μας ήταν αμαρτία», ο Ροσσάνο Μπράτσι έχει για παρτενέρ την Τζιούλιαν «Αλφόνσο». Κατά το γύριμα του έργου, διάφορα επεισόδια έγιναν αφορμή να γίνουν οι δυο αυτοί πρωταγωνιστές από δυο γαριά! Η Τζιούλιαν αποδείχθηκε τόσο ανυπόφορη, ώστε ο Ροσσάνο, που σμιίζεται για την υπομνή του, είπε προ ημερών:

— Ο άνδρας, που θαυμάζω περισσότερο στο Χόλλυγουντ, είναι ο Ντικ Πάουελ. Έχει για σύζυγο την Τζιούλιαν Άλλυσον, την πιο φριχτή γυναίκα της κινηματογραφικής πόλεως κι' όμως την υπομένει, χρόνια τώρα. Μπράβο του!

★ Πριν από 13 χρόνια η Ντόουν Άνταμς, η όποια είχε τότε μαζί με τους γονείς της στη Νέα Υόρκη, προσεγγισμένη από την πατρίδα της την Ιρλανδία, συναντάσε σε μια βεζίλια τον Έρρολ Φλύνν και του ζήτησε ένα αυτογράφο. Ο Έρρολ της το έδωσε ευχαρίστως και χαϊδεύοντας το προσωπάκι της, που του έκανε εντύπωση, της είπε:

— Θα ήθελα πολύ να σε ξανάδωπα ύστερα από καμιά δεκαριά χρόνια, όταν θα είσαι πια γυναίκα. Η Ντόουν Άνταμς συναντήθηκε λοιπόν, μαζί του προ ημερών στο Παρίσι, και του θύμισε την παλιά συνάντησή.

— Το περίμενα πως θα νήσε

σπουδαία, της είπε ο Φλύνν. Και το αυτόγραφο που σου έδωσα τότε, τί το έκανε;

— Το έδωσα σε μία συμμαθήτριά μου και πήρα ένα σωρό καρταμελές! Το άπαιτσε με ειλικρίνεια η άρτια Ντόουν.

★ Όταν πήγε στρατιώτης και κυκλοφόρησαν οι πρώτες φωτογραφίες του «Ελθεις Πρίσλα» με κοιμμένα μαλλιά, ο Γκούλι Μπρόννερ του έγραψε ένα γράμμα, στο όποιο του έλεγε, μεταφράζοντας, «Πάμε, πώς συμπεριζόταν τον πόνο σου, αγαπητέ μου φίλε».

Ο «ελασικός» τόνος έσπευσε όμως να του απαντήσει:

«Χάρis σε σένα το κόψιμο αυτό των μαλλιών, δε με στενοχώρησε καθόλου. Κι' αλλιώς τις φωτογραφίες σου και παρηγοριέμαι».

★ Ο Γάλλος ήθοιοις Ζάν Σεράν, που πέρασε μερικούς μήνες στο Λονδίνο, γυρίζοντας ένα φιλμ στα βρετανικά στούντιο, δήλωσε στους δημοσιογράφους μετά την επάνοδό του στο Παρίσι:

— Η ζωή στην Αγγλία είναι αφορητή! Λυπάμαι ειλικρίνως τους Αγγλους, εκτός από εκείνους που περνούν το καλοκαίρι στη Ριβιέρα, το χειμώνα στην Έλβετία και τον υπόλοιπο καιρό στο... κρεβάτι τους.

★ Η Τζόαν Κράουφορντ διέθεσε το ποσό των 50.000 δολαρίων, για να τροποποιηθεί η βίλλα του στάρ Χόλλυγουντ. Χάρis στο νέο σχέδιο, η βίλλα της στάρ, που αποτελείται από 18 δωμάτια, θα έχει τώρα μόνο 8!

★ Η Ντιάνα Ντόρς, δε χωρίζει. Ζήτησε από το δικηγόρο της να αποσύρει την αίτηση διαζυγίου, που είχε υποβάλει κατά του συζύγου της Ντένις Χάμιλτον.

★ «Δεν είναι ήθοιοις, δεν είναι στάρ, δεν είναι πιν-άπ-γκέρλ... Είναι ένα φαινόμενο!», Αύτα γράφουν οι Αμερικανοί κριτικοί, μιλώντας για τη Μπρίτζιτ Μπαρντ, της όποιας το φιλμ «Και ο Θεός έπλασε τη γυναίκα», γυρίζει στην Αμερική ένα πρωτοφανή τριήμερο. Είναι η μόνη ευρωπαία ταινία, της όποιας τα έσοδα ξεπέρασαν, μέσα σε λίγες εβδομάδες, τα δυο εκατομμύρια δολάρια. Η «Κολούμπια» και η «Μέτρο» συναγωνίζονται ποιά θα της προσφέρει τα περισσότερα χρήματα και η αμερικανική τηλεόραση της δίνει χιλιάδες δολάρια για κάθε λεπτό εμφανίσεως σ' αυτή. Το περιοδικό «Σάτερντ» «Ηθηνγκ Πόστ» γράφει στο τελευταίο τεύχος του: «Κι' αν δυνάμει το γόητρο του αμερικανικού κινηματογράφου, η Μπαρντ...

Λατρεία» πρέπει με κάθε τρόπο να καταπολεμηθεί».

★ Η Μαρία Σέλλ σκοπεύει να γυρίσει ένα φιλμ με θέμα τη ζωή της οικογένειάς της. «Θα είναι έξ' ίσου ενδιαφέρον με τους «Αδελφούς Καραμαζώφ», δήλωσε η στάρ. Στο έργο θα πρωταγωνιστήσουν όλα τα μέλη της οικογένειάς, εκτός του πατέρα της στάρ, που έχει πεθάνει. Το ρόλο του θα τον υποδυθή ο μεγάλος Γερμανός καλλιτέχνης Ο. Β. Φίσερ. Θα είναι δέ η ιστορία μιας οικογενείας, που αντιμετώπιζει με θάρρος τα προβλήματα της ζωής.

★ Η «Μέτρο» έχασε κάθε έλπιδα να πείσει την πριγκίπισσα Γκρέτς να ξαναπαίξει στον κινηματογράφο. Απορροφημένη δολοκλή...

Η Γκρέτς Κέλλυ

ρωτικά από τις οικογενειακές της φροντίδες, η Γκρέτς Κέλλυ, ούτε καν άπαντα στις προτάσεις που της γίνονται.

★ Το διεθνές κινηματογραφικό φεστιβάλ, που έγινε μέσα στα πλαίσια της Μεγάλης Εκθέσεως των Βρυξελλών, έλαβε με το θρίαμβο του Ιουλιαν Βέρν. Το μέγα θραύσιο το κέρδισε η Τσεχοσλοβακία με το φιλμ «Αδελφική έρευνα», το σενάριο του όποιο είναι εμπνευσμένο από έργα του Ιουλιαν Βέρν.

Οι Αμερικανοί κέρδισαν το «Ειδικό βραβείο της έπιτοσης» με το φιλμ «Η θάλα», που θεωρήθηκε «επαινετικό».

Το βραβείο το προσέζημένο για την καλύτερη σκηνοθεσία το κέρδισαν οι Ρώσοι με το φιλμ «Το σπίτι στο Ιταλικό φιλμ», φεστιβάλ των Βρυξελλών, κέρδισε το βραβείο το προσέζημένο για το καλύτερο σενάριο.

Το βραβείο ήθοιότητας απένευσαν στον Όρσον Ουέλλες για την ερμηνεία του στο φιλμ «Η δίκη του κακού» (Αμερική) και στη Λίλα Παλμπερ για το ρόλο της στο φιλμ «Μενπαρτίς 19» (Ιταλία).

Το Ιταλικό φιλμ «Το σινικό τεύχος» κέρδισε το βραβείο, που προορίζεται για τις καλύτερες εικόνες. Οι Ρώσοι κέρδισαν άλλες δυο βραβεία: σ' το προσέζημένο για την καλύτερη χορομοποιεί γωοισαν με το φιλμ «Ο θραύς Δόν» και β' το βραβείο των «Ηθηνικών» που απονεμήθηκε κι' αυτό στο φιλμ «Το σπίτι στο όποιο μένω».

Όπως σημειώνει συνήθως στα φεστιβάλ, το καινο δε συμφώνησε με την έπιτοση, και ήθελε το Μέγα Βραβείο να απονεμηθή στο Ιταλικό φιλμ «Το σινικό τεύχος», που άσπα κατάληκτους δόσεις παρακολούθησαν την προέλιξη του.

ΗΑΙ ΚΕΝΕΝΙΥ

— Το πείραμα δεν έπιτυχε απόλυτως. Μήπως κανένας κύριος θέλει να το επαναλάβουμε;

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΑΙΜΑ

ΣΤΟΝ ΙΣΚΙΟ

ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ

Ο Βρυνένιος υποπεύεται στην αρχή δι-
τι η δούκισσα Έλενη βοήθησε τη Ματθίλ-
δη στη δραπέτευσή της. Άλλ' η συνομιλία,
που έχει μαζί της κι' οι πληροφορίες, που
του δίνει ο Σαιντ Όμερ, τον κάνουν να
καταλάβει ότι οι υποψίες του ήταν αδικές.
Από το Σαιντ Όμερ μαθαίνει επίσης ότι ο
Λάσκαρις εξαφανίστηκε από το προηγου-
μενο βράδι κι' ότι οι περισσότεροι από
τους εγγάτους των μεταξορραγίων του δεν
ήγαν εκείνο το πρωί να πιάσουν δουλειά.
Όλα αυτά δείχνουν ότι οι Έλληνες κάτι
προετοιμάζουν. Ο Βρυνένιος διατάσσει το
Σαιντ Όμερ να καταδιώξει τους φυγάδες,
ενώ ταυτόχρονα προσπαθεί να καθουχά-
ση τους απεσταλμένους του φίλιπου του
Τάραντα για να κερδίσει καιρό. Ομάδες
από φράγκους στρατιώτες κινούνται άμε-
σως προς όλες τις διευθύνσεις. Ο Λάσκα-
ρις κι' οι σύντροφοί του περιμέναν τη δού-
κισσα Ματθίλδη σε μικρή απόσταση από το
Κάστρο. Έπειτα από μία περιπετειώδη πο-
ρεία μέσα στη νύχτα, φτάνουν σ' ένα έ-
ρημο κελί. Εκεί ένας γέρος παπάς κατη-
μαί πρώτα τη Ματθίλδη στο όρθοδοξο δόγ-
μα και κατόπιν εύλογει την έννοια της με
το Λάσκαρι. Η τελετή είναι απλή και συγ-
κινητική. Έπειτα απ' αυτήν ο Λάσκαρις
κι' η Ματθίλδη ξαναφύγουν μέσα στη νύ-
χτα. Οι Καταλάνοι μισοφόροι, αφού ρή-
μαξαν τη Θεσσαλία και σκόρπισαν παντού
την καταστροφή και το θάνατο, ξαναγυρί-
ζουν με απειλητικές διαθέσεις.

12^{ον} Χωρίς να σπέρνουν αλάτι, οι Κα-
ταλάνοι έκαναν το ίδιο. Οι φλόγες
κι' οι καπνοί από τις φωτιές, που
άναβαν, σκόρπιζαν τον πανικό και
ματαιώναν κάθε προσπάθεια γι' αντίστασι.
Από πολλά χωριά, οι κάτοικοι, μόλις τους
έβλεπαν να ζυγανώνον, άφηναν τα στίβια τους
κι' ανέβαιναν τα βουνά. Ξαναγύριζαν κατό-
πιν, όταν περνούσε η λαίλαπα, αλλά δεν ερί-
σκαν τίποτ' άλλο από στάχτες. Ούτε στίβια
πια είχαν, ούτε γεννημένα, ούτε ζώα. Τα
είχαν γάσει όλα, όπως έπειτα από μία τρο-
μερή θεομηνία.

Ο τακτικός στρατός δε μπορούσε ν' αν-
τισταθεί σ' αυτούς τους ληστές. Γιατί δεν
ήξερε πού έπρεπε να τους χτυπήσει. Οι όμα-
δες τους διέσχιζαν τη χώρα προς όλες τις
διευθύνσεις. Σήμερα ήταν εδώ κι' αύριο άλ-
λού. Δε στέκονταν ποτέ. Μόνο τα φρού-
ρια είχαν αντίστασι. Άλλ' έμοιαζαν πια σ' α-
σκόρπιες οάσεις μέσα σ' ένα άπέραντο έρη-
μο. Έτσι κι' η δική τους άμυνα, κάμθηκε
πολύ γρήγορα.

Οι Βυζαντινοί κι' οι σύμμαχοί τους, βλέ-
ποντας, ότι ήταν αδύνατο ν' αντιμετώπιζαν
τους ληστές, αποτραπήχτηκαν στις κλεισού-
ρες, για να σταματήσουν τουλάχιστο την
προέλασή τους. Οι Καταλάνοι, για να πε-
ράσουν από εκεί. Έπρεπε να δώσουν μάχη. Κι'
αυτοί δεν τόλμησαν να το κάνουν. Η έντολη
που είχαν από το Βρυνένιο, άλλωστε, δεν ή-
ταν να προχωρήσουν πέρα από τη Θεσσαλία.

Έφτασε, τέλος, η ημέρα που είδαν πως
δεν είχαν πια να κάνουν τίποτα. Τα είχαν
πάρει και τα είχαν ρημάξει όλα. Άνάμεσα
στα έρειπια, που είχαν σκορπίσει παντού, η
ζωή είχε γίνει δύσκολη ακόμη και για τους
Ιστούς. Αποφάσισαν τότε να γυρίσουν. Ή-
ταν καιρός, άλλωστε, να εισπράξουν τους μι-
σθούς τους. Ο Βρυνένιος τους είχε προκα-
τάξει μόνο δυο μήνες. Κι' αυτοί είχαν
«δουλέψει» έξη. Έπρεπε να πληρωθούν, λοι-
πόν, για άλλους τέσσερις. Αν ο δούκας της
Αθήνας ήθελε, θα μπορούσαν να τον ξεπλη-
ρώσουν και σ' άλλες δουλειές, που θα τις
έκαναν το ίδιο πατριρικά, όπως κι' αυτή που
τους είχε αναθέσει.

Περήφανος για τα «κατορθώματά» τους, οι
ομάδες των Καταλάνων, ξαναπήραν το δρόμο
προς τη Θάβα. Ο συρφετός αυτός των λη-
στών βάδιζε σ' ένα πηγαινε σ' ένα θάλασσα. Άλλ'
ο ένθουσιασμός τους κίνησε πολύ γρήγορα.
Μάχις πέρασαν τα σύνορα της Φθιώτιδος, ο
Βρυνένιος τους έστειλε μήνυμα να μην προ-
χωρήσουν. Θα μάθαιναν εκεί τις αποφάσεις
του.

«Εκπληκτοί γι' αυτή τη διαταγή, οι Κα-
ταλάνοι άρχισαν να φωνάζουν και ν' άπειλούν.
Τό κάτω-κάτω, το μόνο που ζητούσαν, ήταν
να πληρωθούν για τις τους κόπους τους.

Ο δούκας έστερε, τέλος, ν' άκούσει τους
άρχηγούς τους. Άντι για το φρούριο της

Καθμείας, όμως, τους δέχτηκε στο στρατό-
πεδό του, ανάμεσα στους συμμάχους, τους
υποτέλεις και τους ιππότες του. Έτσι, θα-
δλεπαν με τα μάτια τους τη δύναμή του και
θα άφηναν τις άσκοπες διαμαρτυρίες και τις
άνωφελές άπειλιές τους. Άν οι Καταλάνοι
νόμιζαν πως θα μπορούσαν να περάσουν για
στρατός, αυτοί θα τους έκανε να καταλάβουν
πως δεν ήταν παρά μόνο ληστές.

Άνάμεσα σ' εκείνους, που έμφανίστηκαν
μπροστά του, ήταν ο Όντο ντε Νοβέλ, ο
Γαλκερανός Ποίγκαρντίν, ο Ιππότης Ζόφρ,
ο Άνδρέας Ζαβάλ, ο Θωμάς Ζουάνο, ο Ιά-
κωβος Ντεγκαλουτίο, ο Άνδρέας Ντουκά-
ριος κι' άλλοι.

Ο Σαιντ Όμερ, που είχε συνηθίσει στο
ρόλο του τελετάρ, και που ήξερε να τον εκ-
πληρών με κομπασμό και μεγαλουργία, τους

οδήγησε όλους μπροστά στο δούκα της Α-
θήνας, σαν άνωμένο κοπάδι, με τις λέξεις:
— Οι Καταλάνοι άρχηγοί.

Όταν, όμως, ήθε η σειρά των Φράγκων
βαρώνων, άράδισαν τους τίτλους τους και
βρήκε για τον καθένα τα κατάλληλα έπιθετα
για να εξυμνήσουν τη δύναμη και την άνδρεία
τους.

Οι Φράγκοι βαρώνοι άνέθηκαν στην εξέδρα,
όπου καθόταν ο Βρυνένιος και πήραν θέσι σε
ψηλές έδρες ολόγυρα του. Για τους Κατα-
λάνους άρχηγούς, όμως, είχαν έξι κρονομη-
μόνο μερικοί ύψινοι πάγκοι, που είχαν τοπο-
θετηθή σε σχήμα Π μπροστά στην εξέδρα.
Όπως ήταν στριμωγμένοι εκεί, έμοιαζαν πε-
ρισσότερο με καταδίκους.

Ο Σαιντ Όμερ δεν άφησε ούτε τους άκο-
λούθους, που είχε φέρι ο καθένας τους να
τους συνοδεύουν. Τους είχε κρατήσει έξω
απ' το στρατόπεδο, σ' α να ήταν κοινοί ύπη-
ρέτες.

Αυτή η ύποδοχή, παραξένησε τους Κατα-
λάνους άρχηγούς. Περιμέναν συγκαταθήρια
κι' έγκώμια. Κι' αντί γι' αυτά, άντικρύζαν
την περιφρόνησι. Δεν έχασαν, ωστόσο, το
θάρρος τους.

Ο Βρυνένιος, θέλοντας να τους ταπεινώ-
ση περισσότερο, άρχισε να κουδεντιάει με
τους άρχοντες που τον περιστοιχίζαν και
μόνο έπειτα από άκοητή ώρα, γύρισε στους
Καταλάνους και τους ρώτησε άποτομα:

— Για ποιο λόγο ζητάτε να με δήτε;
Τι έχετε να μου πείτε;

Δεν έχουμε να πούμε στο δούκα της Α-
θήνας τίποτα που η όψη να μην το έχη φέρι
στ' αυτή του, άπάντησε ο Άνδρέας Ζαβάλ,
με ύφος που έδειχνε καθαρά τη δυσάρεσκεια
του, αν όχι την όργη του. Όσο για το τί
ζητάμε, ο δούκας κι' αυτό το έξερι.

Ο Βρυνένιος προσποήθηκε τον εκπληκτο.
— Άν το ήξερα, δε θα το ρωτούσα, έλεπε.

Άλλ' άς μη χάνουμε τον καιρό μας σε λό-
για... Τι ζητάτε;

Τους μισθούς μας, που ο δούκας μάς
χρωστάει, άπάντησε ο Ζαβάλ.

Τους εισπράξαιτε προκαταβολικά.
— Πληρωθήκαμε μόνο για δυο μήνες και
δουλέψαμε έξη. Ο δούκας μάς χρωστάει ά-
κόμη μισθούς για τέσσερις μήνες.

Και ποιά είναι η δουλειά που κάνατε;
ρώτησε ειρωνικά ο Βρυνένιος.

Σε γλυτώσαμε από τους έχθρούς σου,
που άπειλούσαν το δουκάτο σου, σου κυριέ-
ψαμε πάνω από τριάντα φρούρια και σου ύ-
ποτάξαμε όλη τη Θεσσαλία, άπάντησε ένας
άλλος από τους Καταλάνους άρχηγούς, ο
Όττο ντε Νοβέλ. Δεν είναι δουλειά αυτή;
— Άντι να υποτάξεις τη Θεσσαλία, την
έρημάσαι, έλεπε ο Βρυνένιος.

Δουλέψαμε έξη μήνες και πρέπει να
τους πληρωθούμε, φώναζε ο Όττο ντε Νο-
βέλ.

Δε δουλέψατε παραπάνω από δυο και
γι' αυτούς είσασαι πληρωμένοι, έλεπε ο Βρυ-
ένιος. Τους άλλους τέσσερις ληλατούσατε
τη χώρα και σφάζατε τους κατοίκους της.
Γι' αυτούς τους τέσσερις μήνες, πληρωθή-
κατε μόνοι σας και πήρατε πολύ περισσότε-
ρα από όσα θα σας έδινά έγω.

Θέλουμε τους μισθούς μας! φώναζαν
όλοι μαζί οι Καταλάνοι.

Άν εξακολουθήσετε να φωνάζετε, θα
σας περάσω στον καθένα από μία θηλεία στο
λαιμό και θα σας κρεμάσω στα δέντρα, που
βρίσκονται ολόγυρα, έλεπε ο δούκας.

Αυτή η άπειλή τους έφερε μιά άνατριχίλα
στην πλάτη. Ήξεραν καλά, ότι ο δούκας δε
θα δίσταζε να την πραγματοποιήση.

Αυτό είναι προδοσι! Έκαμε να πη ο
Νοβέλ.

Άλλ' από την τελευταία λέξι δεν άκούστη-
κε παρά μόνο η πρώτη συλλαβή. Ο Άνδρέας
Ντουκάριος τούγκλεισε με την παλάμη του το
στόμα. Γύρισε ύστερα στο Βρυνένιο και του
έλεπε ταπεινά:

Άφέντη δούκα, οι Καταλάνοι δουλέψαν
πιστά. Και μπορούν να σου προσφέρουν κι'
άλλες άκόμη υπηρεσίες... Άρκει να στέρξεις
να τους άκούσης, αντί να τους βρίζεις.

Ο Βρυνένιος ήθελε να τελειώσει το συντο-
μότερο με τους Καταλάνους. Ήταν τ' άδρ-
γανα που είχε χρησιμοποιήσει σε στιγμή ά-
νάγκης. Άλλά τώρα δεν του χρειαζόνταν πια.
Τό διαλλακτικό ύφος του Ντουκάριου, ωστό-

σο, τον έκαμε να προσέξει τα λόγια του.

— Ποιές είναι οι υπηρεσίες που μπορείτε
να μου προσφέρετε; τον ρώτησε.

Μπορούμε να κατακτήσουμε το πριγκι-
πάτο του Μορέως για λογαριασμό του δού-
κα της Αθήνας, άπάντησε ο συνομιλητής
του.

Ο Βρυνένιος γέλασε.

— Όρασι δουλειά! έλεπε. Μου ζητάτε να
κατακτήσετε κάτι που είναι δικό μας από
καιρό. Δεν έξερετε, λοιπόν, ότι το πριγκιπά-
το του Μορέως ανήκει στους Φράγκους; Η
μήπως θέλετε να σας δώσω την άδεια για
να πάτε να ληλατήσετε τις γώρες των Φράγ-
κων; Μά την αλήθεια, η όρεξι δε σας λείπει
ποτέ! Μετά τη Θεσσαλία, θέλετε την Πελο-
πόννησο. Φαντάζομαι πως, έπειτα, θα μου
ζητήσετε την άδεια να ληλατήσετε και το
δουκάτο της Αθήνας.

Οι Φράγκοι βαρώνοι γέλασαν. Άλλ' ο
Ντουκάριος δεν ταραχτηκε. Κι' όταν τελειώ-
σαν τα ειρωνικά σχόλια, άπάντησε:

— Ο δούκας της Αθήνας έξερι πως το
πριγκιπάτο του Μορέως δεν το έξουσιάζουν
πια οι Φράγκοι, γιατί από καιρό έχει πε-
ράσει στα χέρια των Βυζαντινών. Άπ' αυ-
τούς θα το πάρουμε για να σου το δώσωμε.

Η πρόταση ήταν δέσαστική κι' ο Βρυ-
ένιος ταλαντεύθηκε. Τι τον ένδιέφεραν τ' α-
μα που θα χρησιμοποιούσε; Το κυριότερο ή-
ταν να φτάσει στο σκοπό του.

Άλλ' έδιωξε άμέσως αυτή τη σκέψι από
το μυαλό του. Δε μπορούσε να ρίξει αυτούς
τους ληστές στην πλάτη του. Τό καλύτερο
ήταν να τους ξεφορτώθ. Δεν έπρεπε ν' αλ-
λάξει την άσχημη του άποΰσι.

Δεν έχω άνάγκη από τις υπηρεσίες
σας, άπάντησε ύπεροπτικά.

Ο δούκας θάκανε καλά να σκεφτή, προ-
τού άρνηθι αυτό που του προτεινόμε, έλεπε
ο Ντουκάριος.

— Άκούσατε την άπάντησί μου, φώναζε
ώργισμένος ο Βρυνένιος. Δεν έχω να προσ-
έσω τίποτ' άλλο.

Ο Ντουκάριος έκαμε μιά καινούργια προ-
σάθεια:

— Ο δούκας άς μάς άφιση τότε να έγ-
κατασταθούμε στη Θεσσαλία, έλεπε. Είμαστε
έτοιμοι να του δώσωμε κι' αυτή τη στιγμή
τον όρο ύποτέλειας.

Δε μου χρειαζέσαι ο όρκος σας, άπάν-
τησε ειρωνικά ο Βρυνένιος.

Θά είσασαι το προπύργιο έναντίον των
έχθρών του...

Προτίμω να ξερω πως βρισκόσασαι μα-
κριά.

Ο Ντουκάριος έβλεπε τώρα πως η διαλ-
λακτική του προσπάθεια ήταν άναφέλη.

Άφού ο δούκας νομίζει πως δεν έχει ά-
νάγκη από τις υπηρεσίες μας, άς μάς δώση
τότε τα μέσα για να φύγωμε, έλεπε.

Ο Βρυνένιος γέλασε ειρωνικά.

Και μήπως σας έφερα έγω έδώ; άπάν-
τησε. Όπως ήθαιτε, μπορείτε να φύγετε.

Ο δούκας έξερι πως δε μπορούμε να
πάρουμε το δρόμο ατ' όπου ήρθαμε, έλεπε
ο Ντουκάριος.

Πάρτε άλλων...

Ο μόνος δρόμος είναι η θάλασσα.

Και ποιος σας έμποδίζει να φύγετε
από τη θάλασσα;

Χρειαζόμαστε πλοία για να γυρίσωμε
στην πατρίδα μας.

Δεν είναι δύσκολο να τα βρήτε.

Δός μας τους μισθούς σας και θα βρού-
με πλοία! φώναζε ο Νοβέλ.

Θέλωμε τους μισθούς μας! φώναζαν
κι' οι άλλοι άσχηγοί των Καταλάνων.

Θά διατάξω να ετοιμάσουν τις θηλε ές
για το λαιμό σας! άπάντησε ο Βρυνένιος.

Γύρισε κατόπιν στο Σαιντ Όμερ και πρσ-
έσαι:

— Σύστησε σ' αυτούς τους ληστές να
φύγουν, προτού η όργη μου ξεσπάση πάνω
στα κεφάλια τους.

Οι Καταλάνοι άσχηγοί σηκώθηκαν άμέσως.
Η έκπληξι τους ήταν στην αρχή πολύ μεγαλή.
για την ύποδοχή που τους είχε κάμει ο δού-
κας. Ηλπιζαν, ωστόσο, πως θα τον μαλά-
κωναν με τη συζήτηση και πως θα τον κατά-
φερναν να τους δώση τους μισθούς που τους
χρωστάγε. Άλλά τώρα έβλεπαν πως αυτή η
έλπιδα ήταν μάταιη. Κρούοντας την άπογοή-
τευσι και συγκρατώντας την όργη τους άπο-
μακρύνθηκαν από το στρατόπεδο, χωρίς να
δώσουν άπάντησι στα πειράγματα και τις
προκλητικές χειρονόμες των Φράγκων στρα-
τιωτών. Γι' άλλη μιά φορά καταλάβαιναν
πως ήταν άπόκληροι της ζωής όργανα κα-
τάστροφης και θανάτου που οι ισχυροί της
ημέρας τους χρησιμοποιούσαν για τις άνάγ-
κες τους κι' έπειτα τους γυρίζαν σ' άποστο-
φές και περφόρουνσι τις πλάτες όταν δεν
τους άπαιούσαν με την κούφα όπως είνε
ο τελευταίος από τους έξοστους.

Συμπλεκή στé Καντήλι

Η άρνησι του Βρυνένιου να δαχτή τις ύ-
πηρεσίες των Καταλάνων κι' η έπιθυμία του
να τους ξεφορτώθ το συντομότερο, είχε και
μιά άλλη αίτια, που ήταν πολύ σοβαρότερη.
Ένώ τα σχέδια του για το πριγκιπάτο του
Μορέως είχαν ναυαγήσει, από τ' άλλο μέρος,
οι Έλληνες είχαν σηκώσει κεφάλι μέσα στο
ίδιο το δουκάτο κι' η άνταρσι τους άποτε-
λούσε κίνδυνο σοβαρότατα για τους Φράγ-
κους.

Ο δούκας της Αθήνας είχε συγκεντρώσει,
βέβαια, άξιόλογο στρατό γύρω του και λο-
γάριαζε πως θα μπορούσε να κάμη βαρύματα
μ' αυτόν. Άλλά τον άνησυχούσε η άπειλή
που ένδιωξε από τους Έλληνες στα νώτα του
και δεν ήθελε, κοντά σ' αυτούς, να προσέσθ
κι' ένα καινούργιο έχθρο, που ήξερε πως τα
πάντα έπρεπε να φοβάται απ' αυτόν. Ός
τότε, το βλέμμα του έτρεχε μακριά, πάνω
από πολιτείες και χώρες, κυνηγώντας μιά ύ-
πτασι, που πλάταινε και πληθαινε όλοένα.

Άλλά τώρα ο άπότης έπαιπε να μαζέψη τις
φτερούγες του, για να κυττάει πολύ κοντά,
μπροστά στα πόδια του και γύρω στη φω-
λιά του.

Μετά την άπροσδόκητη δραπέτευσι της
Ματθίλδης, ο Σαιντ Όμερ, σύμφωνα με τις
διαταγές του, είχε στείλει τους στρατιώτες
του για να έξερυνήσουν συστηματικά όλο
κληρη την περιοχή από τη Θάβα ως την Α-
θήνα. Μάταιος κόπος! Δεν κατάφεραν να
βρουν πούθενά τα ίχνη ούτε του Λάσκαρι
ουτέ της Ματθίλδης κι' ο δούκας φαντάσθηκε
για μιά στιγμή πως θα έπρεπε να είχαν φύγει
από την Άττική.

Άλλά τα γεγονότα που έπακολούθησαν, τον
έβγαλαν γρήγορα από την πλάνη του.

Οι Έλληνες είχαν δείξει άδιαφορία γι' αυ-
τές τις έρευνες. Όταν, όμως, οι Φράγκοι
άρχισαν να τους πιέζουν και να τους στενο-
χωρούν, δεν έσкупαν το κεφάλι, όπως άλλοτε.
Άπό τη μιά μέρα στην άλλη, έμφανίστηκαν
παντού ένοπλες ομάδες, που έκαμαν τους δυ-
νάστες να καταλάβουν ότι ο καιρός της πα-
θητικής ύποταγής είχε περάσει.

Οι Φράγκοι κυρίαρχοι δεν έβρισκαν πια
τους Έλληνες άγρότες — τους βιλλάνους,
όπως τους άποκαλούσαν — πρδύμους, να
τους παραδώσουν τα γεννημάτα τους ή να
δουλέψουν στα δικά τους κτήματα ή να έκτε-
λέσουν τις διαταγές που τους έδιναν. Κι'
έβλεπαν, κατάπληκτοι, πως οι άπειλές τους
δεν τους συγκινούσαν. Άν απ' αυτές ήθελαν
να περάσουν κατόπιν στα έργα, το πράγμα
δεν ήταν εύκολο. Γιατί έμφανίζονταν άμέσως
οι έντοπιοι, που έπαιρναν την ύπερόπσι
του άγρότη ή του φτωχού μεροκαματίση κι'
έκαναν τον άφέντη να περιορίση τα λόγια
του και να μαζέψη τα χέρια του.

Με τον ίδιο τρόπο είχε άνοήσει η εξέγερσι
και στην Πελοπόννησο, για να καταλήξη, έ-

τειτα από διάφορες περιπέτειες, στην έξαρ-
θωσι του φράγκικου πριγκιπάτου. Κι' εκεί,
οι ντόπιοι είχαν σκύψει άρχικά το κεφάλι,
θαμπωμένοι από τη δύναμη των κατακτητών,
που τους έξουσιάζαν όχι με τον άριμό τους,
αλλά με την άυστηρή κι' άσάλευτη συγκρό-
τησί τους. Αυτή η ιεραρχικά ρυθμισμένη
φεουδαρχική κοινωνία δεν άφηνε κανένα κενό.
Οι Φράγκοι, από τον πρώτο ως τον τελευ-
ταίο, έμοιαζαν σαν τους κρίκους μιας πελώ-
ριας άλυσίδας, που αναδιπλώνονταν, έλίσσό-
ταν, τεντωνόνταν ή μαζεύονταν, αλλά δεν έσπα-
ζε ποτέ. Με τον καιρό, όμως, οι Έλληνες
είδαν πως το μέταλλο αυτής της αλυσίδας
δεν ήταν τόσο γερό όσο είχαν φαντασθή κι'
άρχισαν να κόβουν τους κρίκους της, ώσπου
την κομμάτισαν. Κι' έγινε τότε το αντίθετο
από πριν. Όταν οι Έλληνες θυμωσαν κι' έ-
τρίζαν τα δόντια, εκείνοι που κατέδωζαν το
κεφάλι ήταν οι Φράγκοι.

Τό έπεισόδιο, που θ' άσσηγηθούμε, γα-
κτριάζει άρκετά αυτή την αλλαγή των ρόλων.

Ο ήγεμόνας του Μορέως Φλωρέντιος του
Αίνα (1289—1297) είχε φέρι από την πα-
τρίδα του ένα συγγενή του, τον Γκιωτί ντε
Λιντεκέρκε, και τον είχε κάμει κυρίαρχο της
Κορίνθου και της γύρω περιοχής. Αυτός ο
Λιντεκέρκε ήταν άπληστος κι' άόρισος να κα-
ταπείνη τους Έλληνες, για να τους παίρνει
χρήματα. Μία μέρα, όμως, σκέφτηκε να κάμη
το ίδιο και για κάποιον από τους ισχυρούς
του τόπου, το Φώτιο Τζαούσιο, που κατα-
γόταν από έπιφανή βυζαντινή οικογένεια κι'
είχε μεγάλη κτηματική περιουσία. Πρόσταξε,
λοιπόν, να τον πιάσουν και να τον ρίξουν ά-
λυσοδεμένο στη φυλακή. Τού ζήτησε κατόπιν
ένα τεράστιο ποσό για λύτρα. Κι' έπε δη
αυτός άρνήθηκε, έβαλε τους ανθρώπους του
να του σπάζουν δυο από τα μπροστά δόν-
τια. Αυτή τη φορά, ο Φώτιος ύποχώρησε και
δέχτηκε να πληρώση 1.000 νουσα πέμπυρα.

Έτσι, βρήκε την έλευθερία του και μπήκε
να ξαναγυρίση στα Καλάβρυτα, την πατρίδα
του. Δεν έλασε όμως την προσβολή που
του είχε κάμει ο Λιντεκέρκε κι' έβαλε τους
ανθρώπους του να παραφυλάξουν στο δρόμο, ά-
νάμεσα στην Κορίνθο και την Άνδραβίτσα,
που ήταν η πρωτεύουσα του πριγκιπάτου,
για να τον είδοποιήσουν όταν ο έχθρός του
θα βγαίνει από το κάστρο του. Νά, όμως, τί
έγινε έπειτα από κάμποσο καιρό: Μία μέρα,
ο βαρώνος της Βοστίτσας (Αιγίου) Γκυ ντε
Κροπινύ, πήγαινε με βάρκα στην Κορίνθο,
ενώ οι άνθρωποι του έκαναν τη διαδρομή από
την έρη. Σε κάποιο σημείο, λοιπόν, ο Γκυ
και τέσσερις από τους άκολουθούς του, βγή-
καν από τη βάρκα και κάθισαν στον ίσκιό
μιάς σκυιάς, κοντά σ' ένα πηγάι, για να φ-
νε. Οι άνθρωποι του Φωτίου, νομίζοντας τον
για τον Λιντεκέρκε, έτρεξαν άμέσως να εί-
δοποιήσουν τον άφέντη τους, που βρισκόταν
εκεί κοντά. Κι' αυτός πλησίασε άργά, κα-
βάλλα στ' αλινό του, έχοντας γύρω του τα

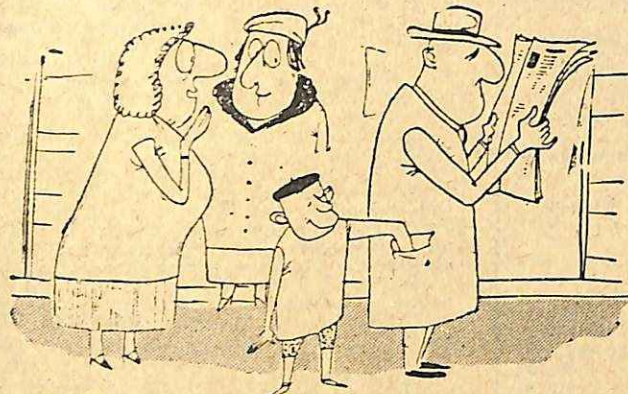

— Ο δούκας θάκανε καλά να σκεφτή, προτού άρνηθι αυτό που του προτεινόμε,
είπε ο Ντουκάριος.

31

Θυμώσατε, στην παιδική ηλικία σας, να κάνετε... κάτι τέτοιο, όταν χαλάρωσε ή προσοχή της μητέρας σας;

Είσατε αληθινά τίμιος;

Δεκαοχτώ ερωτήσεις, που θα σας βοηθήσουν
το εξοικονομήσετε

Η τιμιότητα είναι μία αρετή ή, απλώς και μόνο, ο φόβος της αστυνομίας; 'Αν είχατε την ευκαιρία να εξασφαλιστήτε από κάθε κίνδυνο, ποιά θα ήταν η συμπεριφορά σας; 'Ικανοποιεί τον εγωισμό σας να σας θεωρούν οι άλλοι για τίμιο ή έννοιατε να είσατε τίμιος με κάθε θυσία, όσο κι' αν σας στοιχίσει αυτό;

Για να το μάθετε, ας κείν' απαντήσετε στις δεκαοχτώ ερωτήσεις του ακόλουθου τεστ, που έχει συνταχθεί από ένα ειδικό επιτελείο 'Αγγλων ψυχολόγων, και να βαθμολογήσετε κατόπιν των εαυτού σας με τους βαθμούς, που προβλέπονται για κάθε απάντησή που θα δώσετε.

1. 'Αν σας τύχη να βρείτε στο δρόμο, στο ταξί ή αλλού, ένα στυλό, ένα πορτοφόλι, ή άλλο αντικείμενο κάποιου αξίας, τι θα κάνετε:

α) Θα πάτε να το παραδώσετε στην αστυνομία;

β) Θα το κρατήσετε χωρίς τύψεις για εκείνον που το έχασε;

α = 3 βαθμοί, β = 1 βαθμός.

2. 'Αν ένας έμπορος σας δώσει κατά λάθος περισσότερα ρέστα απ' όσα πρέπει, ποιά θα είναι η στάση σας;

α) Θα του υποδείξετε το λάθος και θα του επιστρέψετε τα ρέστα που περισσεύουν;

β) Θα τα κρατήσετε, ευχαριστημένος που ψωνίσατε κάτι σε... οικονομικότερη τιμή;

α = 3 βαθμοί, β = 1 βαθμός.

3. Πότε νομίζετε πως πρέπει να ληφ κανείς ψεύματα σ' ένα παιδί;

α) Για να του κάνει εκπαιδεί.

β) Όταν εκείνο κάνει ενοχλητικές ερωτήσεις.

γ) Για να το αναγκάσει να πάψει να μιλάει για δυσάρεστα πράγματα, λ.χ. για ένα θάνατο.

δ) Ποτέ.

α = 3 βαθμοί, β = 1 βαθμός, γ = 2 βαθμοί, δ = 0 βαθμοί.

4. Ποιά είναι η στάση σας απέναντι στο τελωνείο;

α) Θεωρείτε περιττό να δηλώσετε τα μικροπράγματα.

β) Σας διασκεδάζει να περάσετε κάπως περισσότερα στοιχεία απ' όσα επιτρέ-

πονται.

γ) Δηλώνετε πάντα, για λόγους αρχής, ότι κι' αν έχετε μαζί σας.

δ) 'Επιχειρείτε να κρύψετε όσο μπορείτε πιο πολλά.

α = 2 βαθμοί, β = 2 βαθμοί, γ = 3 βαθμοί, δ = 1 βαθμός.

5. Πληρώνετε πάντα το εισιτήριό σας στο λεωφορείο, έστω αν ο εισπράκτορας παραλείψει να σας το ζητήσει.

α) ναι;

β) όχι;

α = 2 βαθμοί, β = 0 βαθμοί.

6. 'Αποφεύγετε στη φορολογική σας δήλωση να αναφέρετε ωρισμένα μικροέσοδα, όταν είσατε βέβαιος πως δε θ' ανακαλυφθούν;

α) ναι;

β) όχι;

α = 1 βαθμός, β = 2 βαθμοί.

7. Μπορείτε να θυμηθείτε αν, στην παιδική ηλικία σας, κάνατε μία μικροκλοπή ή είπατε ψέματα;

α) ναι;

β) όχι;

α = 1 βαθμός, β = 2 βαθμοί.

8. Πιστεύετε πως επιτρέπεται να πείτε ένα ψέμα, όταν αυτό προκύπτει να ωφελήσει την επαγγελματική καριέρα σας;

α) ναι;

β) όχι;

α = 0 βαθμός, β = 2 βαθμοί.

9. 'Αν διαπιστώσετε πως εξακολουθείτε να χρησιμοποιείτε ένα διαρκές ή ένα δελτίο ελευθέρων κυκλοφορίας, που έπαψε να ισχύει, τι θα κάνετε;

α) Θα σκεφτείτε πως είσατε τυχερός, που δε θα σας ανακαλύψαν, και θα συνεχίσετε να το χρησιμοποιείτε;

β) Θα το σκίσετε και θ' αρχίσετε να πληρώνετε εισιτήριο στο τραίνο ή στο λεωφορείο;

α = 1 βαθμός, β = 3 βαθμοί.

10. 'Αν μάθετε πως ο γυιός σας, ή η κόρη σας, ανέγραψε από κάποιον άλλο στις εξετάσεις:

α) Θα πάτε να καταγγείλετε αυτό που μάθατε στο διευθυντή του σχολείου;

β) Θα καμαρώσετε, που έ-

χετε ένα τόσο 'έξυπνο' παιδί;

γ) Θα μαλλώσετε το γυιό σας, ή την κόρη σας, και θα του συστήσετε αυστηρά να μην το ξανακάνει;

α = 2 βαθμοί, β = 1 βαθμός, γ = 3 βαθμοί.

11. Πιστεύετε πως είναι λιγότερο ανήθικο να εξαπατήσει κανείς ένα μεγάλο οργανισμό, ή μια μεγάλη εταιρεία, παρά ένα απλό άτομο;

α) ναι;

β) όχι;

α = 1 βαθμός, β = 3 βαθμοί.

12. 'Όταν διηγόμαστε μία ιστορία, προσπαθούμε να εξάγουμε το όλο, που παίζεται ο ίδιος, για να εντυπωσιάσουμε το ακροατήριό μας;

α) ναι;

β) όχι;

α = 1 βαθμός, β = 3 βαθμοί.

13. 'Αν συζητήτε για πολιτική με τον προϊστάμενο σας και διαπιστώνετε πως οι γνώμες του είναι διαφορετικές από τις δικές σας, τι κάνετε;

α) Λέτε εκείνο που σκεπτόσαστε.

β) 'Επιδοκιμάζετε αυτό που σας λέει.

γ) 'Αποφεύγετε να εκτεθείτε.

α = 3 βαθμοί, β = 2 βαθμοί, γ = 1 βαθμός.

14. Πληρώνετε πάντα το μερίδιό, που σας αναλογεί, στο εστιατόριο ή στο ζαχαροπλαστείο;

α) ναι;

β) όχι;

α = 3 βαθμοί, β = 1 βαθμός.

15. Συντελέσατε στο να διαδοθεί κάποια κακή φήμη σε βάρος προσώπου, που το αντιπαθείτε;

α) ναι;

β) όχι;

α = 0 βαθμός, β = 2 βαθμοί.

16. 'Επιχειρείτε να κρύψετε την ηλικία των παιδιών σας, για να μην πληρώσουν εισιτήριο στο τραίνο ή στο λεωφορείο;

α) ναι;

β) όχι;

α = 1 βαθμός, β = 3 βαθμοί.

17. Είσατε ικανός να πείτε ψέματα, για να προστατέψετε ένα φίλο σας;

α) ναι;

β) όχι;

α = 0 βαθμός, β = 2 βαθμοί.

18. Μπορείτε να πείτε ψέματα, χωρίς να κοκκινίσετε;

α) ναι;

β) όχι;

α = 1 βαθμός, β = 3 βαθμοί.

Στην περίπτωση, που συγκεντρώσατε άθροισμα βαθμών μεγαλύτερο από 35, μπορείτε να συγχαρήτε τον εαυτό σας. 'Αποτελείτε ένα φαινόμενο μοναδικό για την εποχή μας!

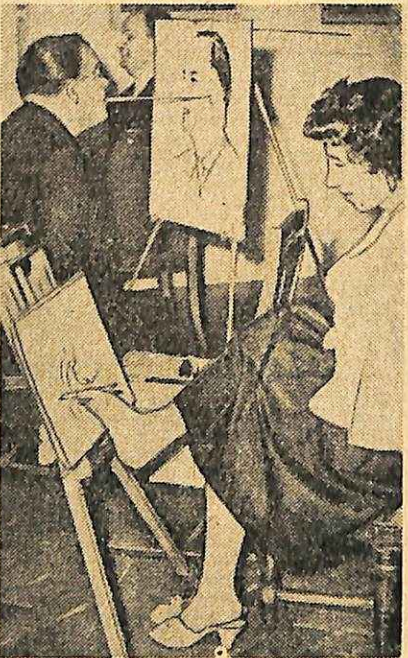
'Αν οι βαθμοί σας είναι από 18 ως 35, είσατε αρκετά τίμιος, αλλά θα μπορούσατε, με κάποιο αυτοέλεγχο, να γίνετε περισσότερος.

'Αν, όμως, το άθροισμα, που συγκεντρώσατε, είναι μικρότερο των 18 βαθμών, οφείλετε να παραδεχτείτε πως έχετε μειωμένο το συναίσθημα της ευθύνης.

ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ... 'ΣΑΚΚΟΥ'

Οι άρρενες μαθηταί του κολλεγίου Τζέφφερσον της Νέας Υόρκης, για να διαμαρτυρηθούν κατά της μόδας του «σάκκου», που υιοθέτησαν πολλές συμμαθήτριάς τους και την οποία χαρακτηρίζουν «αηδή», έφτιασαν ένα πρωί στο κολλέγιο ντυμένοι με τσουβάλια, όπως βλέπετε στη φωτογραφία μας. Την επομένη οι νεαρές μαθήτρες δεν τόλμησαν να ξαναπαρουσιαστούν με «σάκκους», οι διαδηλωταί όμως απέβλησαν για ένα μήνα από το κολλέγιο!...

ΑΝΑΠΗΡΟΙ ΖΩΓΡΑΦΟΙ

Στο Παρίσι ανοίγει προ ημερών μία πρωτότυπη έκθεση ζωγραφικής. Όλοι οι πινακες, που εκτίθενται οφείλονται σε αναπήρους καλλιτέχνες, οι οποίοι επέτυχαν θαυμαστά αποτελέσματα, κρατώντας το πινέλλο με τα δόντια ή με τα πόδια τους. Στη φωτογραφία δύο από τους καλλιτέχνες που πήραν μέρος στην έκθεση αυτή. Η Γαλλίδα Μαρία-Λουίζα Τουβάρ, που γεννήθηκε χωρίς χέρια, έμαθε να ζωγραφίζει κρατώντας το πινέλλο με το δεξί της πόδι. 'Αριστέρα διακρίνεται ο Γερμανός προσωπογράφος Α. Στέγκμαν, που μολονότι είναι παράλυτος, ζωγραφίζει κρατώντας το πινέλλο με τα δόντια του.

ΠΩΣ ΕΓΙΝΑΝ

Τα άριστουργήματα ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Ο ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΚΟΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ

ΚΑΝΕΝΑ από τα κτίσματα της Δύσεως δε μπορεί να παραβληθεί με τον 'Αγιο Μάρκο της Βενετίας, ούτε οι μητροπόλεις της Κολωνίας, του Στρασβούργου και της Σεβίλλης, ούτε ακόμη το τζαμί της Κόρδοβας. 'Η έντυπηση που προκαλεί είναι καταπληκτική και μαγική.

Μ' αυτά τα λόγια εκφράζεται ο Θεόφιλος Γκωτιέ για την εξακουσμένη μητρόπολη της Βενετίας. 'Ενας άλλος Γάλλος συγγραφέας και φιλόσοφος, ο Ταιν, έγραψε επίσης: «'Ός προς την πρωτοτυπία και τη μεγαλοπρέπεια, τίποτα δε μπορεί να συγκριθεί με το έσωτερικό του 'Αγίου Μάρκου». Κατά τον 'Ιταλό Μοντίνι, έξ άλλου, «ο ναός του 'Αγίου Μάρκου παρουσιάζει όλη την ιστορία κι' όλη τη ζωή της Βενετίας δια μέσου των αιώνων».

Ο ναός του 'Αγίου Μάρκου, που μπορεί να θεωρηθεί σαν σύμβολο της ακμής, της δόξας και του πλούτου της Βενετίας, αποτελεί, ωστόσο, ένα ακόμη δείγμα της ωριμότητας και της τελειότητας στην οποία είχε φτάσει η χριστιανική βυζαντινή τέχνη. Γιατί, όπως θα δούμε, κατασκευάστηκε από βυζαντινούς τεχνίτες και πάνω σε βυζαντινά πρότυπα.

Η ιστορία του χάνεται μέσα στους αιώνες. Ο πρωταρχικός ναός του 'Αγίου Μάρκου χτίστηκε μεταξύ των ετών 829 — 832, για να ενταφιασθεί σ' αυτόν το ιερό λείψανο του δμωνύμου Εύαγγελιστού.

Σύμφωνα με την παράδοση, ο Μάρκος, που είχε γεννηθεί πιθανόν στην 'Ιερουσαλήμ, πήγε μετά τη σταύρωση του 'Ιησού στην Αίγυπτο, όπου ίδρυσε την εκκλησία της 'Αλεξανδρείας. Εκεί πέθανε το 67 μ.Χ. από μαρτυρικό θάνατο, ο δε τάφος του έγινε αργότερα τόπος προσκυνήματος των χριστιανών. Δύο βενετσιάνοι έμποροι κατάφεραν, λοιπόν, κατά το έτος 829 να κλέψουν το λείψανό του και το μετέφεραν στην πατρίδα τους.

Από εκείνη τη στιγμή, ο Εύαγγελιστής Μάρκος έγινε ο πολιούχος της Βενετίας. Οι άρχοντες της Γαληνοτάτης, στον ανταγωνισμό τους με την παπική Ρώμη, είχαν τώρα να επιδείξουν ένα δικό τους άγιο, ισάξιο με τον 'Αγιο Πέτρο και μπορούσαν να καυχήθουν ότι είχαν στην κατοχή τους μερικά όσα από το κρανίο και το σκελετό του.

Αλλά χρειαζόταν ένας τάφος αντάξιός του μεγάλου Εύαγγελιστού. 'Ετσι, αποφασίστηκε το κτίσιμο του ναού του 'Αγίου Μάρκου.

Ο πρωταρχικός ναός είχε το σχήμα βυζαντινής βασιλικής. Οι πληροφορίες μας γι' αυτόν είναι πολύ άοριστες. Το μόνο που ξέρουμε βετικά είναι ότι έγινε παραπάνω από τον πυρό, κατά τη διάρκεια μιας λαϊκής επανάστασης, που ξέσπασε στις αρχές του ενδέκατου αιώνα.

Για μερικές δεκαετίδες, η Βενετία έμεινε χωρίς ναό του πολιούχου 'Αγίου της. 'Αλλά το 1063 ο δόγης Κονταρίνι αποφάσισε να τον ανοικοδομήσει μεγαλοπρεπέστερο από πριν.

Την εποχή εκείνη, οι 'Ενετοί βρίσκονταν σε στενές σχέσεις με το βυζαντινό. Υπήρχε, μάλιστα, ιδιαίτερη ένετική συνοικία στην Κωνσταντινούπολη. Ο Κονταρίνι ζήτησε, λοιπόν, από τον αυτοκράτορα Κωνσταντίνο 10ο τον Δούκα να του στείλει τους πιο ικανούς αρχιτέκτονες και τεχνίτες.

Ο καινούργιος ναός χτίστηκε κατά το πρότυπο της εκκλησίας των 'Αγίων 'Αποστόλων της Κωνσταντινουπόλεως. 'Αργότερα, όμως, προστέθηκαν σ' αυτόν και γοθικά διακοσμητικά στοιχεία.

'Ετσι, η τελειωτική διαμόρφωσή του συμπληρώθηκε μόλις κατά τον 16ον αιώνα.

Ο ναός του 'Αγίου Μάρκου ανήκει στην κατηγορία των καλουμένων σταυρικών, της βυζαντινής αρχιτεκτονικής. Παρουσιάζει, δηλαδή, το σχήμα ενός σταυρού. Καθένας από τους βραχίονες του σταυρού σκεπάζεται από έναν τρούλλα.

Πάνω απ' αυτούς τους τέσσερις τρούλλους υψώνεται πέμπτος, πολύ μεγαλύτερος από τους άλλους, στο σημείο της διασταύρωσης των δύο βραχιόνων.

Μετά την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως από τους Λατίνους (1204), οι 'Ενετοί εσύλησαν στην κυριολεξία τους βυζαντινούς ναούς και μετέφεραν στην πατρίδα τους πολλά στολίσματα, διακόσμηση, αγάλματα, γλυπτικές παραστάσεις κτλ. 'Αναμεσα σ' αυτά ήταν και τα τέσσερα δρειχάλκινα άλογα, που στολίζουν σήμερα το περιστέλιο του ναού του 'Αγίου Μάρκου. 'Αλλά και πολλά άλλα από τα συληθέντα χρησιμοποιήθηκαν για τη διακόσμηση του ναού.

Την ίδια προέλευση έχουν και πλείστα από τα χρυσά σκείη, τις άδευαντοποικιλίτες μίτρες, τις πολυανθοειδείς ράβδους κτλ. που βρίσκονται σήμερα στο πλουσιώτατο θησαυροφυλάκιο του ναού.

Ο ναός του 'Αγίου Μάρκου έχει τρεις επιβλητικές πύλες, που οδηγούν στον πρόναο.

Από κει περνάει κανείς στον κυρίως ναό. 'Η πρώτη εντύπωση που έπισκέπτεται, γράφει ο Θεόφιλος Γκωτιέ είναι ότι βρίσκεται μέσα σε μια χρυσή σπηλιά, που στολίζεται με αναρίθμητα πολύτιμα πετράδια. Δυσκολεύεται κανείς να πιστέψει ότι όλο αυτό το χρυσάφι και τα πολύτιμα πετράδια χρησιμοποιήθηκαν για το στολισμό ενός κτιρίου, έστω κι' αν αυτό είναι ένας μεγαλοπρεπής ναός. Την πρώτη εντύπωση διαδέχεται δεύτερη... 'Όσο προχωρεί κανείς στο έσωτερικό, ριζώνεται μέσα του η πεποίθηση ότι το χέρι κάποιας μάγισσας τον έχει ρίξει σε μια γιγαντιαία κοσμηματοθήκη, όπου βρίσκονται συγκεντρωμένα τα ωραιότερα και λαμπρότερα πετράδια όλου του κόσμου. 'Ο ναός του 'Αγίου Μάρκου, γράφει ο ίδιος συγγραφέας, είναι ένα μεγάλο χρυσό βιβλίο, ένα από τα παλιά μεσαιωνικά λειτουργικά, που υπομονητικοί τεχνίτες, με βαθεία πίστι και ένθεο ζήλο, αφιέρωναν όλη τους τη ζωή για να τα στολίσουν.

'Ενα από τα άριστουργήματα του ναού του 'Αγίου Μάρκου είναι η περίφημη «άλα ντ' ορο», το ιερό κύπελλο του βωμού, που έχει κατασκευασθεί δολόκληρο από χρυσάφι και σμάλτο. Το κύπελλο αυτό έγινε στην Κωνσταντινούπολη το 1105, στην εποχή του δόγη 'Ορντελάφου Φαλιέρου.

Οι σύγχρονοι τεχνικοί της χαρακτοίρουν σαν το «άκρον άωτον της βυζαντινής χρυσοχοΐας».

Περίφημο ήταν επίσης το κωδωνοστάσιο του 'Αγίου Μάρκου, που είχε ύψος 99 μέτρων και που η κορυφή του διακρινόταν από το πέλαγος. Το κωδωνοστάσιο αυτό αγρυπνούσε πάνω στην πόλη!

Ο 'Αγιος Μάρκος, η περίφημη μητρόπολη της Βενετίας

από το 12ον αιώνα. 'Αλλά ξαφνικά, την αύγη της 1ης 'Ιουλίου 1902 σωρίστηκε σε έρείπια, χωρίς, ευτυχώς να προεξήση θύματα. Κατέστρεψε μόνο το εργαστήρι του 'Ιακώβου Σανουβίνο, που βρισκόταν στη βάση του. (Ο 'Ιακώβος Τάττι Σανουβίνο κατόγταν από τη Φλωρεντία κι' είχε φτιάξει τα περίφημα γλυπτά που στολίζουν το κωδωνοστάσιο).

'Η Βενετία ως ιδιαίτερη πολιτεία δεν ύπρχε πια από καιρό. Όλοι, πλούσιοι και φτωχοί, απόγονοι των μεγάλων οικογενειών του παρελθόντος και ταπεινοί γονοδιόρηδες θρήνησαν, ωστόσο, το «Καμπανίλε» τους κι' είδαν την πολιτεία τους σαν ακρωτηριασμένη από τότε που είχε σωριασθεί. 'Αγιο καιρό δυνάστες, συνήλθε το δημοτικό συμβούλιο, που έδωσε μια ολιγόλογη απόφαση. Αυτή η απόφαση έλεγε: «Το «Καμπανίλε» θα επανιδρυθεί σ' που και όπως ήταν».

Οι εργασίες άρχισαν άμεσα σχεδόν και τεματίστηκαν το 1912.

'Ετσι, ο 'Αγιος Μάρκος απόκτησε και πάλι το κωδωνοστάσιό του, που χτίστηκε στη θέση του πρωταρχικού και διακοσμήθηκε όπως εκείνο.

Μαζί με το «Καμπανίλε» χτίστηκε και το εργαστήρι του Σανουβίνο με αληθινή θρησκευτική ευλάβεια προς τη μνήμη του μεγάλου καλλιτέχνη, που είχε συνδέσει τη ζωή του και, κάτι που ήταν πολύτιμότερο απ' αυτήν, την τέχνη του, με τον 'Αγιο Μάρκο της Βενετίας.

Τινάχτηκε από τη θέση του και την πλησίασε με δειλά, διατακτικά βήματα. «Η καρδιά του κόντευε να σπάσει στα στήθη του από τα δυνατά χτυπήματα. Τί θα του έλεγε; Μήπως είχε καταλάβει τίποτα;...»

«Η Λίζα του δώρησε αμύλητη στο μικρό σαλονάκι του σπιτιού καί, αφού του έκανε νόημα να καθήσει, τον κύτταζε βαθεία στα μάτια και του είπε απότομα:

— Είμαι υποχρεωμένη να μη σάς κρύψω, ότι με κάνετε ν' ανησυχώ! Γιατί έρχόσαστε κάθε μέρα εδώ, γιατί κρατάτε κοντά σας όρεςλόκληρες την αδελφή μου;

— Μα... τί φαντασθήκατε; ρώτησε, κατάπληκτος, ο Έτιέν.

— «Η Ζανβίν είναι ακόμα πολύ μικρή, και Κδεν είναι σωστό να της βάζετε ιδέες στο νου. Από τον καιρό που κάνατε την εμφάνισή σας, είναι σκεπτική και νευρική... Μου φαίνεται, ότι το καλύτερο που έχετε να κάνετε, είναι να σταματήσετε τις επίσκεψές σας... αφού δεν πρόκειται, φυσικά, να την παντρευτείτε...»

»Με συγχωρείτε που σάς μιλώ έτσι, αλλά πρέπει... ως μεγαλύτερη αδελφή...

— Μ' έχετε παρεξηγήσει! φώναξε, ζαλισμένος, ο Έτιέν. Ούτε καν πέρασε από το νου μου τέτοια σκέψη.

— Υπέφερε τρομερά, επειδή έδωπε, ότι η Λίζα δεν είχε καταλάβει τί ένοιωσε γι' αυτήν — μονάχα γι' αυτήν.

— Αφού, όμως, επιμένετε, θα φύγω και δε θα με ξαναδείτε! πρόσθεσε με μεγάλη προσπάθεια.

— Πολύ καλή ιδέα! είπε παγερά η Λίζα.

★

Την επομένη, ο Έτιέν, αφού μετέφερε τις βαλίτσες του στο αυτοκίνητό του, έπινε ένα κονιάκ μαζί με τον ιδιοκτήτη του καφενείου, πριν φύγει για τη Μασσαλία. Ξαφνικά, είδε να μπαίνει στο κέντρο η Ζανβίν. Τη χαιρέτησε με παγερή ευγένεια. Δεν είχε καμιά διάθεση να την ξανσυναντήσει.

Μόλις ο καταστηματάρχης άπομακρόνηκε, για να εξυπηρετήσει έναν πελάτη, η Ζανβίν πλησίασε τον Έτιέν και τον ρώτησε χαμηλόφωνα:

— Είναι αλήθεια, λοιπόν, πως φεύγετε;

— Ναι, αποκρίθηκε εκείνος.

— Μου το είπε η αδελφή μου, και μου έ-

ξήγησε το γιατί... Έχω τώρα να σάς πω κι

εγώ κάτι — πρόσθεσε σε τόνο ακόμα πιο

χαμηλό — μά εχί εδώ... Δε θέλω να μάς

ακούσει κανείς... Πάμε μία στιγμή στο υπό-

στευο...

Καί βγήκε πρώτη έξω. Ο Έτιέν την ακο-

λούθησε μηχανικά. Τί τον ήθελε; Μήπως έγινε

έκείνη που φοβόταν η Λίζα; Μήπως η μικρή

έβαλε με το νου της ιδέες γι' αυτόν;

— Κάτι έχω να σάς πω... και δεν ξέρω

πώς ν' αρχίσω! ψιθύρισε η Ζανβίν, όταν βρέ-

θηκαν μόνοι.

— Δε μπορώ να καταλάβω γιατί παίρνε-

τε το ύφος αυτό! είπε, εκνευρισμένος, ο Έ-

τιέν. Δε γνωρίζω καμιά καλά-καλά...

— Έγώ, όμως, σας ξέρω καλύτερα απ'

δ.τι φαντάζεσθε! τον διέκοψε η Ζανβίν. «Η

μάλλον, σάς άνεγνώρισα. Έσείς... έ-

σείς σκοτώσατε το γαμπρό μου, εδώ κοντά,

πριν από οχτώ μήνες... Θέλετε να σάς πω

και τον αριθμό της κόκκινης κούρας σας;

88...

— Σωπάτε, για τ' όνομα του Θεού! φώ-

ναξε ο Έτιέν, φράζοντας το στόμα της με

το χέρι του.

— Μη φοβάσαστε! τον καθησυχάσε εκείνη,

τινάχοντας το κεφάλι της πίσω. Δε υάς ά-

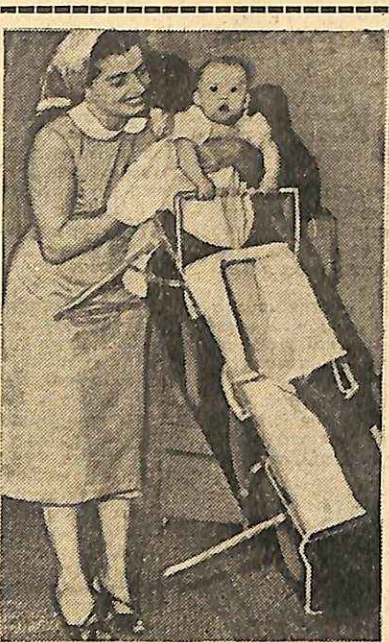
κούει κανείς. Καί, αφού δε σάς μαρτύρησα

τότε, δεν υπάρχει λόγος να το κάνω τώρα...;

Έξέ αλλου, το σφάλμα ήταν δικό του... Γι'

αυτό δεν είπα τίποτα, και ούτε πρόκειται

να μιλήσω ποτέ...

ΕΝΑ ΧΕΙΡΟΔΥΝΑΜΟ ΜΩΡΟ

Είναι άπιστευτη ή δύναμη που έχει στα χέρια της η μικρούλα Ντόρλεν, κόρη του κ. Γουάλτερ Φίξ, ενός λιθερού από τη Φιλαδέλφεια των ΗΠΑ. Η Ντόρλεν, η οποία μόλις συμπλήρωσε τους πέντε μήνες, μπορεί και σηκώνει με τα χεράκια της, όπως φαίνεται στη φωτογραφία μας, το άμαξάκι της, που ζυγίζει σωστά 12 κιλά!

— Με παρακολουθήσατε, λοιπόν; τραύλιζε ο Έτιέν.

— Ναι. «Μουον κρυμμένη πίσω από ένα

δέντρο... Γιατί ξαναγυρίσατε σ' αυτά τ' ά-

ντα; Μήπως σάς βασάνιζαν τ' όψεις συνειδήσεως

για δ.τι έγινε;

— Ο Έτιέν κούνησε καταφατικά το κεφάλι

του.

— Ήταν, βέβαια, και δικό του λάθος...

έγω, όμως, φέρθηκα πολύ δειλός! ψιθύρισε.

Δε μπορούσα να το συγχωρώ ποτέ στον έαυ-

τό μου... Μά, έσείς τι γυρεύατε εκεί;

— Με είδοποιήσε να πάω να τον συναν-

τήσω στον κάμφο, μετά το φαγητό, ψιθύρισε

η Ζανβίν, χαμηλώνοντας τα βλέμματά της. «Η-

μουν... φίλη του!

— Ο Έτιέν έκανε ένα βήμα πίσω από την

κατάπληξη που δοκίμασε. Ήταν φίλη του...

η παιδούλα αυτή, που τη θεωρούσε η αδελφή

της αδώς και άπονηρευτη;

— Η Ζανβίν θα διάβαζε στα μάτια του τις

σκέψεις του, γιατί πρόσθεσε άμέσως, με λα-

χανισμένη φωνή:

— «Ω! Δεν το ήθελα, σάς τ' όρκίζομαι!

Μιά μέρα, μεθυμένος — έπινε πολύ... — υ'

έκανε διά της βίας δική του σε μία σιταπο-

θήκη... Καί ύστερα με φοβήριζε πώς, αν δεν

έξακολουθούσα να πηγαίνω μαζί του, θα έ-

λεγε της αδελφής μου, δ.τι... έγω τον προ-

κάλεσα!... Τί κακός, τί άποκρουστικός άν-

θρωπος! Πολλές φορές μου είπε ότι, αν δεν

είχε την κόρη του, θα παρτούσε τη Λίζα,

για να πάρη έμένα.

»Μά ήξερα πώς δε θα το έκανε ποτέ αυτό,

γιατί η περίουσία της αδελφής μου είναι

γρამμένη στ' όνομά της. Τη μέρα που έγινε

το άτύχημα ήταν τόσο μεθυμένος...

— Καί να μην υποπτευθή τίποτα η Λίζα!

ψιθύρισε ο Έτιέν, που του φαινόταν, ότι ά-

κούγε ένα άπίστατο παραμύθι. Κι' όμως, έί-

ναι έξυπνη.

— Έξυπνη, είναι. Μά είναι και τόσο κα-

λή, τόσο αγαθή, ώστε νομίζει πως όλοι της

μοιάζουν, από παντός εκείνοι που αγαπά.

Και τον άντρα της, τον λάτρευε κυριολεκτι-

κά. Κι' αν ακόμα βρισκότανε κανείς, που θα

προσπαθούσε να της άνοιξη τ' άμτια, εκείνη

δε θα τον πίστευε.

— Έγώ μονάχα, αν της έλεγα την αλήθεια,

θα ήταν υποχρεωμένη να την παραδεχτή...

— Δε μπορείς... δεν πρέπει να το κάνεις

αυτό! φώναξε ο Έτιέν, αλλάζοντας τόνο.

— Η Λίζα είναι πολύ δυστυχισμένη με

την άνάμνηση του άνδρός της... Άν, όμως,

παρουσιάσθω κάποιος άλλος στη ζωή της, ί-

σως να τον ξεχάσει... Καί ίσως αυτός ο άλ-

λος να είσθε σείς... γιατί την αγαπάτε!...

— Δεν ξέρεις τί λές! τραύλιζε ο Έτιέν.

— Ξέρω πολύ καλά τί λέω... Είμαι, βέ-

βαια, μικρή στα χρόνια, μά η περιπέτεια που

πέρασα υ' έκανε να μεγαλώσω πριν της ήλι-

κίας μου, να βλέπω και να καταλαβαίνω

πολλά...

— Ήταν αγαπής, Έτιέν! — συνέχισε σε πα-

θητικό τόνο. Μην προσπαθήσης να κρυφής

από μένα! Την αγαπάς! Κι' είσαι η μόνη

έλπίδα σωτηρίας της!

— Έγώ; ψιθύρισε ο Έτιέν, χαμογελώντας

μελαγχολικά.

— Έσύ, ναί! Δεν της το είπες δχι έ-

πειδή σ' έκανε να δειλιάσης το γνωστό άτύ-

χημα, μά επειδή κατάλαβε πως εκείνη τον

αγαπά πάντοτε. Σε παρακαλώ, όμως, να μη

φύγης! Θα τ' μαρτυρήσω όλα στην αδελφή

μου, θα την κάνω να βγάλει από την καρ-

διά της τον άλλο, τον άνάξιο...

— Θα με περιφρονήσε, βέβαια... Αυτό, δ-

μως, δεν έχει σημασία. Άρκει να γίνει ευ-

τυχισμένη. Καί την εύχεται θα τη γνωρίση

μονάχα κοντά σου, αφού την αγαπάς κι' έσύ...

— Ο Έτιέν έδειχνε με την έκφραση του προ-

σώπου του, ότι τρομερή πάλη γινότανε μέ-

σα του. Η Ζανβίν είχε καρφωμένα πάνω του

τα βλέμματά της, με άπερίγραπτη άγωνία.

— Ναί, την αγαπά! έπλε, τέλος, Κι' όμως

θα φύγω... Όσο για σένα, μικρή μου Ζα-

νβίν, δε θα μαρτυρήσης τίποτα της αδελφής

σου, δεν έχεις το δικαίωμα να καταστρέψης

την ωραιότερη άνάμνηση της ζωής της...

— Πολύ θαίθερη άνάμνηση!...

— Για τί Λίζα, είναι η ωραιότερη της

ζωής της. «Ας την άδίσουμε με μία γλυκεία

αυταπάτη. Μην της πής τίποτα.

— Μά, έγω φροντίζω για την εύτυχία της

αδελφής μου! ψιθύρισε η Ζανβίν.

— Θα ξαναγίνω εύτυχισμένη άρόγτερα, δ-

ταν θα της περάση ο πόνος, όταν θ' άντι-

κρση και πάλι τον κόσμο υ' άλλα μάτια.

Είναι και νέα και άμορφη. Θα γνωρίση τότε

κάποιον, που θα την κάνει να λησμονήση τον

παλιό...

— Ο κάποιος αυτός δε μπορεί να είμαι

έγώ... γιατί ένα πτώμα μά χωρίζει από τη

Λίζα. Κι' αν ακόμα υ' αγαπήση, κάθε φορά

που θα σκύβα να τη φιλήσω, θα θυμάται, θέ-

λοντας και μη, τον άλλο...

— Η Ζανβίν δεν είπε τίποτα, ίσως γιατί κα-

τάλαβε και η ίδια πως τ' επιχειρήματά του

ήταν πολύ λογικά. Μά ήταν βαθεία ληψμένη.

— Ο Έτιέν την τράβηξε κοντά του και τη φί-

λησε στοργικά στο μέτωπο.

...Δε γύρισε άμέσως στη Μασσαλία. Προ-

τίμησε να πάη πρώτα στο Παρίσι, υ' άνα-

κοινώση στη μητέρα του τα νέα.

— Όταν έφτασε στο σπίτι, πρόσθεσε, ότι η

μητέρα του, που τού άνοιξε την πόρτα, παρ'

όλη τη χαρά της επειδή τον ξανάδωπε, ήταν

λίγο σαστισμένη.

— Τί συμβαίνει, μαυιά; τί ρώτησε.

— Τίποτα, παιδί μου... Μά, νά... Δε με

είδοποιήσε πώς θάρρης και κράτησα σήμερα

τη Μισελβίν να φάμε μαζί...

Την ίδια στιγμή παρουσιάστηκε κι' η Μι-

σελβίν στην πόρτα της τραπέζιας.

Μόλις την είδε ο Έτιέν, ένοιωσε να δια-

λύεται ο κακός επιάλτης, που τον πίεζε τό-

σους μήνες — και στην καρδιά του να φουν-

τώνη, πιο δυνατή, η παλιά του άγάπη γι'

αυτήν.

— Ένα πήδημα, βρέθηκε κοντά της και την

έσφιξε στην άγκαλιά του.

— Άγαπημένη μου! ψιθύρισε, κλαίοντας

σχεδόν.

— Πώς είσαι τώρα, Έτιέν; τον ρώτησε

έκείνη με δειλία και λαχτάρα. Βασανίζομαι

πολύ με τη σκέψη σου τόσον καιρό.

— Είμαι καλά!... Ποτέ δεν ήμουν πιο κα-

λά στη ζωή μου! Υπέφερα, βέβαια — μά,

μόρα ήταν και πέρασε!

Οι Παριζιάνοι ENANTION ΤΩΝ ΠΟΝΤΙΚΩΝ ΤΟΥΣ!

«Η «έκρηξη έκστρατειας». που έ-
παχναλωότανε κάθε γυρνό. ά-
πέδωσε και έφτερες ικανοποιητι-
κά άποτελέσματα

Έδώ και λίγες μέρες, στις 31 Μαΐου, έληξε — «με ικανοποιητικά άποτελέσμα-
τα», καθώς ανακοίνωσε ο δήμαρχος της
γαλλικής πρωτεύουσας — η «εαρινή έκ-
στρατεία» εναντίον των ποντικών, που γί-
νεται κάθε χρόνο στο Παρίσι και το
περίχωρό του.

Η έκστρατεία αυτή αρχίζει πάντα κα-
τά τα μέσα Άπριλίου και οι έχθροπραξίες
διακόπτονται την τελευταία ημέρα του
Μαΐου. Στο διάστημα αυτό, είδικα συ-
νεργεία του δήμου αναλαμβάνουν έναν ά-
γώνα εξοντώσεως εναντίον των τρωκτικών,
από σούριτα σε σούριτα και από ύπόγειο
σε ύπόγειο, ενώ όλος ο πληθυσμός καλεί-
ται να βοηθήσει έθελοντικά το έργο τους.

Ο λόγος, που η ομάδα αυτή σφαγή
όργανώνεται κάθε άνοιξη, την εποχή αυ-
τή, δεν όφειλεται σε ίδιοσηπία των Πα-
ρισινών δημοτικών άρχων, ούτε, πολύ πε-
ρισσότερο, σε σαδισμό. Άπλούστατα: οι
ποντικοί έχουν την συνήθεια να άναπα-
ράγνουν στο τέλος της άνοιξέως και τις
άρχες του καλοκαιριού και συμφέρον, κα-
τά συνέπεια, είναι να εξοντωθούν πριν ά-
πο την άναπαράγωγή.

Οι ζήμιες, που προκαλούν οι ποντικοί
στον Παρίσι, υπολογίζονται γύρω
στα 200 άς 250 εκατομμύρια δραχμών
το χρόνο. Ποσό τεράστιο, που και στο
μιαό, και στα τρία τέταρτα άκόμη, αν
περιοριστεί με τον έαρινό άγώνα εξοντώ-
σεως, το κέρδος θάναί, όπως καταλαβαί-
νετε, σημαντικότατο.

Όσοσο, το έργο της εξοντώσεως των
ποντικών είναι πολύ πιο δύσκολο απ' ό
σο φαντάζεται ο καθένας. Θεωρητικά, το ά-
ποτελεσματικότερο μέσο για την κατα-
πολέμησή τους, είναι να τους στερήση κα-
νείς άπό την δυνατότητα να βρουν τρο-
φή. Ο ποντικός άντέχει σε κάθε τι άλ-
λο, εκτός από την πείνα.

Ροκανίζει συνεχώς ό,τι βρή μπροστά
του, έξαναγκασμένος σ' αυτό από δυο
λόγους. Πρώτον, από την άκατάσχετη
βουλή του. Δεύτερον, από το ότι τα
δόντια του μεγαλώνουν άδιάκοπα και
πρέπει να τα χρησιμοποιή έπίσης αδιά-
κοπα, για να τα διατηρή στις φυσιολο-
γικές τους διαστάσεις!

Καθώς έξορμε, όσο πιο λιτοδίαιτο εί-
ναι ένα άν, τόσο πιο εύκολα άντέχει στη
στερίνη της τροφής. Ο ποντικός ψοφεί,
αν μείνει νηστικός πάρα πάνω από σα-
ρανταεπτά ώρες. Αυτό είναι μοιραία αν-
νέπεια της λαίμαργιάς του. Είναι, όμως,
πολύ δύσκολο να το χρησιμοποιήσουν προς
όφελός τους οι δωκτές του.

Άπομένουν τα διάφορα «ποντικοκτόνα»
φάρμακα. Μερικά είναι άποτελεσματι-
κά, άλλα δα παρασιτώνουν ένα κοινό
μενιόενκτημο: «Ότι ο ποντικός, που τρώει
τά πάντα, άρνεύεται κατηγορηματικά
να γεύη αυτά τα δηλητήρια, που προο-
ρίζονται για την εξόντωσή του!

Όταν μία τροφή τους γεννήση την ό-
πομια πως μπορεί να περιέχη δηλητήριο,
οι ποντικοί έφαρμαχούν μία άληθινή σοφή,
όπως θα δοίμε, τακτική:

«Ένας απ' αυτούς αναλαμβάνει να ρι-
ψοκινώνηση τη ζωή του, για να δοκι-
μάση την ύποπτη τροφή, και οι άλλοι, σπλη-
ματίζοντας κύκλο γύρω του, περιμένουν
το άποτέλεσμα. Άν, αφού χωνέψη, έπι-
ζήση, τρώει κι' αυτοί με τη σειρά τους.
Άν, όμως, ψοφήση, σημείο πως η τροφή
είναι δηλητηριασμένη, άντιδρούν υ' έναν
πολύ περίεργο τρόπο: Όλοι... καταβρε-
χουν τη δηλητηριασμένη τροφή, τόσο, για
να δείξουν την περιφρόνησή τους, όσο και

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

★ Ο πιο εύτυχισμένος άνθρω-
πος είναι ο φτωχός, γιατί δε φο-
βάται μήν πάση χειρότερα...
★ Τρία πράγματα απαιτούνται
για την εύτυχία: ύγεια του σώ-
ματος, έλευθερία του πνεύματος
και άγνότης της καρδιάς.

Λ α μ α ρ τ ι ν ο ς
★ Η φίλα έδως γνωστικού εί-
ναι προτιμότερη απ' τη φίλια
πολλών επιπόλαιων.

Δ η μ ο κ ρ ι τ ο ς
★ Άν ο θάνατος κι' η φθορά
ήταν κάτι καλό, θα το κρατούσε
για τον έαυτό του ο Θεός.
Η νεότης είναι μία τρέλλα και
γιατρικό της είναι τ' άγαπείν.

για ν' άποφύγουν τον πειρασμό να την
ξαναπληρώσουν!

Έτσι, πολύ καλύτερα άποτελέσματα ά-
πό το να ριξή κανείς στους ποντικούς έ-
να κομμάτι τυρί π.χ. ραντισμένο με το
ποντικοκτόνο φάρμακο, έχει το να τους πε-
ταέξη σκουπρί κομμένο σε φέτες και πα-
ραγεμισμένο με μύτες άγκυριών.

Άπέναντι σ' αυτή τη μέθοδο, που έ-
φαρμόζεται υ' έξαιρετική επιτυχία, ο πον-
τικός δεν διαθέτει κανένα μέσο άμύνης.
Είναι, όμως, και η πιο σκληρή, που μπο-
ρεί να γίνει. Γιατί τα άγκυρία, που ξε-
σκίζουν το στομάχι των τρωκτικών, ενώ
δεν τ' θανατώνουν άμέσως, τους προκα-
λούν τόσο φριχτούς πόνους, ώστε τρέλλαι-
νεται κι' αρχίζουν ν' αλληλοσπαράζον-
ται μεταξύ τους.

Την πρωτοτυπώτερη, ως την ώρα, λύση
για την άποτελεσματική εξολόθρευση των
ποντικών, τη βρήκε η κυβέρνησή των Φι-
λιππίνων. Έξέδωσε ένα διάταγμα, σύμ-
φωνα με το οποίο το αντίτιμο του εισιτη-
ριού στον κινηματογράφο μπορεί να κα-
ταβάλλεται είτε σε χρήμα είτε... σε όδρες
ποντικών. Κάθε είσοδος διατιμήθηκε δε-
κα ποντικοπυρές!

Στην άρχή, το σύστημα έφερε λαμπρούς
καρπούς και φαινόταν πως οι Φιλιππίνες,
χάρι στην άφύπνισή του γενικού ζήλου των
κατοίκων, δε θ' άργούσαν να άπαλλάξουν
έντελ

Επιθετική

Ένα νέο φάρμακο για το έλκος

Οι νεώτερες αντιλήψεις για τη δίαιτα των έλκοπαθών

Θα σας φανή άπιστευτο, αν σας πούμε ότι, από κάθε 10 ανθρώπους, ένας έπαθε — ή θα πάθει κάποτε στη ζωή του — έλκος του στομάχου ή του δωδεκαδακτύλου!

Πράγματι, αυτό το εκπληκτικό ποσοστό μας δίνουν οι στατιστικές.

Ωστόσο, σε πολλές, πάρα πολλές περιπτώσεις, το έλκος έπουλώνεται μόνο του, χωρίς να προκαλέσει κανένα σύμπτωμα, κι' επομένως χωρίς να γίνει καθόλου αντιληπτό απ' τον πάσχοντα. Σε νεκρώσεις και ακτινωτοκαρκίους, βρίσκονται συχνά ουλές από θεραπευμένα έλκη, που πέρασαν τελείως απαρατήρητα.

Αλλωστε, οι γιατροί υπολογίζουν ότι τα 30—35% των έλκοπαθών δε χρειάζονται καμιά θεραπεία, γιατί ή πάθισή τους θα περάσει, όποσδήποτε μόνι της. Για τους υπολοίπους, υπάρχει τώρα ένα νέο φάρμακο, που τους απαλλάσσει απ' τους πόνους και διευκολύνει την έπούλωση του έλκους των.

Ας δούμε όμως πρώτα τί ξέρει ή ιατρική επιστήμη για το έλκος.

Πρόκειται για μία ασθένεια πολύ παλιά, που ξεχωρίζει τους ανθρώπους απ' τα κατώτερα ζώα (αυτά δεν παθαίνουν ποτέ έλκος, υπό φυσικές συνθήκες).

Οι αρχαίοι Έλληνες γιατροί το είχαν μελετήσει και συνιστούσαν έναντι του ούστεις που εξουδετέρωναν τα όξια του στομάχου (όπως οι νεώτεροι γιατροί χορηγούν σόδα, μαγνησία, κλπ.). Μολονότι όμως έχουν περάσει 20 αιώνες από τότε, κι' έχουν γίνει έντατικές και συνεχείς έρευνες, ή βασική αίτια του έλκους εξακολουθεί να μέν άγνωστη και μυστηριώδης. Έχουν εξακριβωθεί μόνον οι παράγοντες, που εύνοούν το σχηματισμό του, τις περιδικές κρίσεις του και την έπούλωσή του.

Κάθε άνθρωπος μπορεί να πάθει έλκος, τόσο οι άντρες όσο και οι γυναίκες, τόσο οι ηλικιωμένοι, όσο και τα βρέφη. Ωστόσο, οι περισσότεροι έλκοπαθείς είναι τύποι με εξαιρετική νοσηρότητα, νευρικοί, ευαίσθητοι, φιλόδοξοι, άεικίνητοι, κλειστοί στον εαυτό τους. Δε μπορούν ν' άνεχτούν την άποτυχία, κι' ή έπιτυχία τους προκαλεί έντονες συγκινήσεις. Ο Περικλής, ο Τέμης Καλαμάς, ο Ναπολέων, ο Μουσσολίνι, έπασχαν από έλκος.

Υπάρχει όμως κι' ένα μεγάλο ποσοστό έλκοπαθών, που είναι άνθρωποι ήρεμοι, φlegματικοί, δίχως πολλές ανησυχίες και απαιτήσεις απ' τη ζωή. Αυτοί λοιπόν δεν τους ένοχλεί πολύ το έλκος τους, κι' έπούλονται εύκολότερα, συχνά δίχως καμιά θεραπεία.

Κάποιοι άγνωστοι παράγοντες της ιδιοσυγκρασίας κάνουν ίσως τα διάφορα άτομα άπρόσβλητα ή υποκειμένα στο έλκος.

Φαίνεται ότι παίζει ρόλο και ή κληρονομικότητα, γιατί σε ώριμες οικογένειες υπάρχουν πολλοί έλκοπαθείς.

Τελευταίως, παρατηρήθηκε ότι έχει σημασία κι' ο τύπος του αίματος: Όσοι έχουν αίμα τύπου 0, είναι κατά 35% πιο υποκειμένοι στο έλκος από τους άλλους.

Πολλοί γιατροί παραδέχονται ότι υπάρχει σ' ένα μεγάλο αριθμό ατόμων μία προδιάθεση στο έλκος. Δεν παθαίνουν όμως όλοι αυτό την ασθένεια, έφόσον μάθουν ν' άνεχονται, να χαλαγωγούν τις συγκινήσεις τους και να περιορίζουν τις φιλοδοξίες τους.

Δεν έχει βρεθεί ακόμα καμιά αποτελεσματική και ριζική θεραπεία του έλκους. Όλες οι θεραπευτικές μέθοδοι είναι υποβοηθητικές, δημιουργούν, δηλαδή, συνθήκες εύνοικες, που έπιτρέπουν στο έλκος να έπούλωθ ή μόνο του.

Τα φάρμακα κατά το έλκος αποβλέπουν σε δυο σκοπούς. Άλλα απ' αυτά εξουδετερώνουν τα όξια του στομάχου ή έπικαλύπτουν τα τοιχώματά του μ' ένα στρώμα, που τα προφυλάσσει απ' τα όξια. Άλλα πάλι — τα «άντικολινεργικά» — ενεργούν καταπραυντικά στο συμπαθητικό νευρικό σύστημα, έλαττώνουν τις έκκρισεις όξέων και τις μυϊκές συσπάσεις του στομάχου, κι' έτσι διευκολύνουν την έπούλωσή του έλκους.

Σ' αυτή τη δεύτερη κατηγορία ανήκει το νέο φάρμακο, που ανέφεραμε και πιο πάνω. Λέγεται «Ντάρβιντ» και άρχισε να παρασκευάζεται, έδώ και λάγους μήνες, από τα φαρμακευτικά εργαστήρια Σμιθ, Κλάιν και Φρέντς. Η αξία του έχει ήδη αποδειχθεί σε εκατοντάδες χιλιάδων περιπτώσεων. Η έπισημονική όνομασία του είναι «ισοπροπαμίδη», χορηγείται δε σε δισκία.

Ενώ τα άλλα φάρμακα της ίδιας κατηγορίας πρέπει να παίρνονται κάθε 3—4 ώρες, ή μέρα και νύχτα, για να διατηρηθεί μόνιμα ή επίδοσή τους, το «Ντάρβιντ» έχει την ιδιότητα να ενεργή έπί 12 ώρες το λιγότερο. Συνεπώς, ο άρρωστος παίρνει μόνο ένα δισκίο το πρωί κι' άλλο ένα το βράδυ. Έτσι, δεν έχει καθόλου πόνο, και το έλκος του έπούλωναται πιο γρήγορα.

Όσο για τη δίαιτα των έλκοπαθών, νεώτερες έρευνες έχουν αποδείξει ότι δε χρειάζεται να είναι πολύ άσπρη. Πάντως, πρέπει ν' αποφεύγεται ό,τι αυξάνει την όξύτητα του στομάχου: ξυνά φρούτα, εϋδι, τσιγάρα, κλπ., καθώς και τα αεριούχα ποτά και οι πολλοί καφέδες. Έπίσης βλάπτουν οι ούστεις που εξουδετερώνουν μηχανικά το πληγμένο στομάχι, γιατί περιέχουν σπύρους, ίνες, φλούδες, κλπ.

Είναι προτιμώτερο να τρώει κανείς από λίγο και συχνά, γιατί το πολύ φαγητό, μαζεμένο, φουσκώνει το στομάχι και προκαλεί πόνο του έλκους. Θα προτιμάει δε τις πρωτεϊνούχες

τροφές: τυρί, αυγά, γάλα, κρέας, ψάρι.

Το αλκοόλ καλύτερα ν' αποφεύγεται. Αλλωστε έρεθίζει το έλκος και φέρνει πόνο.

Το κάπνισμα δεν απαγορεύεται πια όπως άλλοτε. Γιατί έχει αποδειχθεί ότι, όχι μόνο δεν αυξάνει τα όξια του στομάχου, αλλά άπεναντίας τα έλαττώνει πολλές φορές.

Παρ' όλη τη θεραπεία, το έλκος υποτροπιάζει τις περισσότερες φορές, έπειτα από χρόνια. Σε κάθε υποτροπή δε, ή έπούλωση του γίνεται δυσκολότερα και αυξάνουν οι πιθανότητες έπιπλοκών (διατρήσεως, αίμορραγίας, κλπ.).

Έχει παρατηρηθεί ότι οι υποτροπές και οι κρίσεις του έλκους είναι συχνότερες την άνοιξη και το φθινόπωρο.

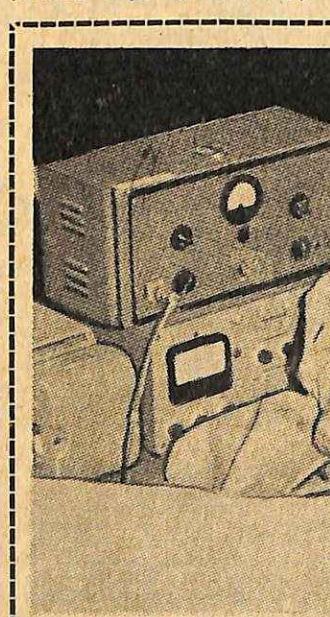
Ωρισμένα κοινά φάρμακα, όπως ή ασπιρίνη, μπορεί να έρεθίσουν το στομάχι και να χειροτερεύουν το έλκος. Πιο επικίνδυνος όμως απ' αυτή την άποψη είναι ή κορτιζόνη, που όχι μόνο φέρνει συχνά κρίσεις πόνων στους έλκοπαθείς, αλλά και διευκολύνει κάποτε έλκος σε υγιείς ανθρώπους.

Πότε ένας άνθρωπος είναι παχύσαρκος

Το αίμα ενός υγιούς ατόμου αποτελείται από 58% νερό, 22% στερεές ούσιες και 20% λιπαρές ούσιες. Όταν αυτή ή ισορροπία διαταράσσεται προς όφελος των λιπών, ο άνθρωπος είναι παχύσαρκος. Άλλ' ή πραγματική παχύσαρκια άρχίζει από τη στιγμή που οι λιπαρές ούσιες ξεπερνούν τα 30% του βάρους του σώματος. Σε μερικούς παχύσαρκους, οι λιπαρές ούσιες φθάνουν τα 50 και μάλιστα τα 58% του βάρους του.

Δώστε ασβέστιο στα παιδιά σας

Σύμφωνα με τους όλογισμούς ενός Γάλλου επιστήμονος, με κάθε λύτρο ιδρώτα που βγά-

ΜΕΤΡΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΙΕΣΕΩΣ ΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΦΛΕΒΕΣ

Δε τώρα οι γιατροί μπορούσαν να μετρήσουν εύκολα την πίεση του αίματος μέσα στις αρτηρίες, όχι όμως και μέσα στις φλέβες. Η δυσχέρεια αυτή παρρησιόσθη τελευταία χωρίς να είναι μικροσκοπικό μετρητή μεγέθους κεφαλής σπρίτου που κατασκευάζουν οι Γερμανοί γιατροί Όττο Γκάουερ και Ε. Γκίναρ. Ο μετρητής αυτός μπαίνει μέσα στις φλέβες και καταγράφει άμέσως ακόμα και τις παραμικρότερες διακυμάνσεις που γίνονται στην πίεση του αίματος, τις οποίες μεταδίδει ακολουθώντας υπό τύπον ηλεκτρικών κυμάτων, σ' ένα μετασχηματιστή, που συνδέεται με ένα γραμμογράφο.

ζομε από το σώμα μας χάνουμε 100 χιλιοστόγραμμα άσβέστιου. Οι απώλειες είναι πιο σημαντικές στα παιδιά. Για το λόγο αυτό, ο Γάλλος επιστήμων συνιστά στους γονείς να δίνουν άσβέστιο στα παιδιά τους κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Η άλογος ούρα προκαλεί φαλάκρα!

Ένας Δανός δερματολόγος κρούει τον κώδωνα του κινδύνου έναντιών της μόδας της άλογου ούρας, που είναι πάντοτε πολύ προσφιής στις νέες. Το συνεχές τράβηγμα των μαλλιών, προς τα πίσω, υποστηρίζει, προκαλεί άλωπεκία, δηλαδή φαλάκρα, που έμφανίζεται είτε στο μέτωπο, είτε στην κορυφή του κεφαλιού. Ο Δανός επιστήμων συνιστά τις παρατηρήσεις του με πειστικά στατιστικά δεδομένα.

Νέα μέθοδος τεχνητής νομιμοποίησης

Ο δόκτωρ Ροζέν έπενεσε μία νέα μέθοδο τεχνητής νομιμοποίησης, που συνίσταται στο έξης: Στο στείρο άνδρα εισάγεται μία ούσα, που εξαγάται από το σπέρμα ενός κανονικού άνδρα. Ο άνδρας στον όποιον εισάγεται αυτή ή ούσα γίνεται γόνιμος για ένα διάστημα. Έτσι, δεν υπάρχει ή μεσολάβηση τρίτου, που έκανε την τεχνητή γονιμοποίηση άντικαθητική σε πολλές γυναίκες. Με τη μέθοδο αυτή, έπιτυγχάνεται μία πρόσκαιρη γονιμότητα του άνδρα που είναι στείρος.

Οι ψυχικές συγκινήσεις κι' ή φυματίωση

Ο Σκωτσέζος γιατρός Κίσσει υποστηρίζει ότι υπάρχει στενή σχέση μεταξύ των ψυχικών κινήσεων και της φυματίωσης. Σ τα 2)3 των περιπτώσεων, παρατηρεί ή φυματίωση έμφανίζεται έπειτα από ένα πένθος, ένα χωρισμό κλπ. Αυτό ίσχυει περισσότερο για τα άτομα ηλικίας άνω των 35 χρόνων. Οι νέοι κι' οι νέες πορουνίζουν μεγαλύτερη άντοχή στις ψυχικές συγκινήσεις. Κατά τον δόκτωρα Κίσσει, πολλά παιδιά που έχασαν σε μικρή ηλικία τους γονείς τους ή που χωρίστηκαν απ' αυτούς (διαζύγιο κλπ.) παθαίνουν πνευμονικές διαταραχές, που τα προδιαθέτουν στη φυματίωση.

Οι συγκινήσεις και η άμυνα του οργανισμού κατά των μολύνσεων

Τι απέδειξαν τα πρόσφατα πειράματα ενός Ιαπωνέζου επιστήμονος

Οι ήπιες συγκινήσεις, όπως ή έλπιδα, ο έρωτας, οι μη υπέρμετρες φιλοδοξίες κλπ. βοηθούν άναμφισβήτητα τον άνθρωπο να άνεχθεί στην καταπολέμηση διάφορων μολυσματικών παθήσεων. Τούναντιον, οι ισχυρές συγκινήσεις, όπως ο φόβος, ή άγωνία και οι υπέρμετρες φιλοδοξίες εξασθενούν φοβερά την άμυνα του οργανισμού έναντιών των παθήσεων αυτών.

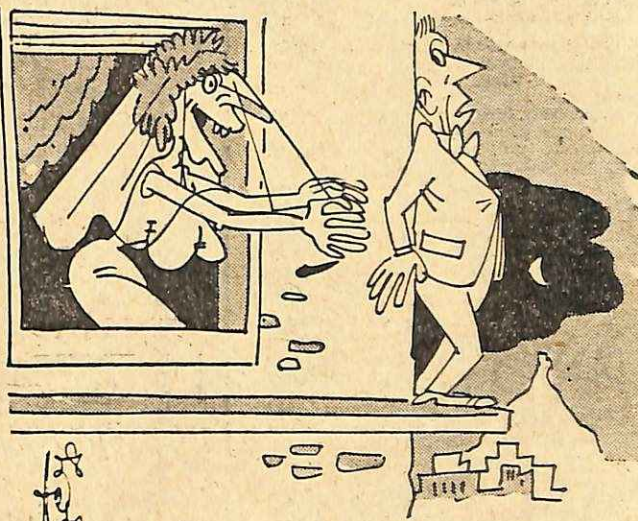
Τα άνωτέρω συμπεράσματα περιλαμβάνονται σε μία έπιστημονική ανακοίνωση ενός Ιαπωνέζου καθηγητού, που έκανε πολυάριθμα σχετικά πειράματα, σε ανθρώπους, και στα όποια τον κύριο ρόλο έπαιξε ο ύπνωτισμός. Ο δόκτωρ Γιουκόρο Ικέμυ, καθηγητής της έσωτερικής παθολογίας στο πανεπιστήμιο της πόλεως Κυόουσι, όπως άναφέρει στην έπιστημονική ανακοίνωσή του, την όποια έκανε την περασμένη βδομάδα στο συνέδριο των Άμερικανών γαστροεντερολόγων γιατρών, που συνήλθε στην Ουάσιγκτον, υπέβαλε διάφορων ειδών συγκινήσεις σε άτομα, που βρίσκονταν σε κατάσταση ύπνωσης και κατόπιν κάνοντας στα άτομα αυτά μία έμπεριστατωμένη ιστορική εξέταση, διαπίστωσε μεταβολές στην κατάσταση του αίματός τους και στη λειτουργία του πεπτικού τους συστήματος, της χολής, των νεφρών και άλλων έσωτερικών όργάνων και άδένων.

Τις άνωτέρω διαπιστώσεις του ο Ιαπωνέζος καθηγητής έπείστηρίξε, στην ανακοίνωσή του, σε πολλές περιπτώσεις και με «άντικειμενικά άκτινολογικά εύρηματα», με άκτινογραφίες δηλαδή, οι όποιες τις έπεβαίωσαν. Τα εύρηματα αυτά, κατά τον καθηγητή Ικέμυ, άποτέλεσαν την πρώτη άντικειμενική και άναμφισβήτητη άποδείξη του δεσμού, που υπάρχει άνάμεσα στις έντονες συγκινήσεις και σε μερικές περιπτώσεις φυσικών άνωμαλιών.

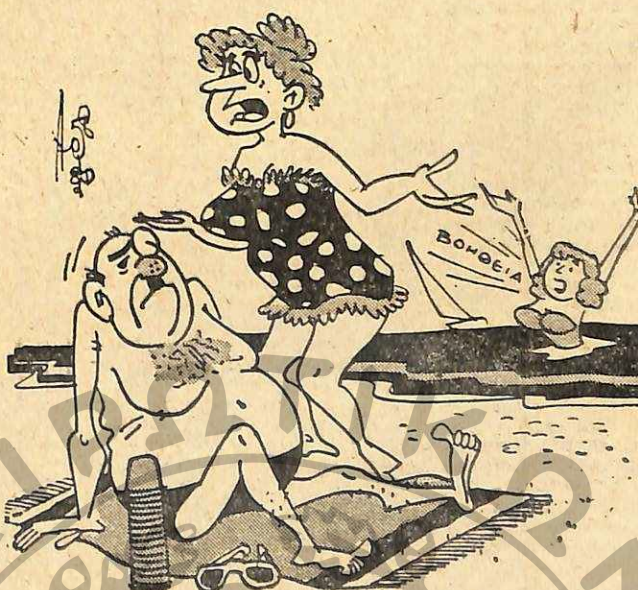
Ο καθηγητής Ικέμυ έτόνισε στην ανακοίνωσή του, ότι μία από τις σημαντικότερες διαπιστώσεις, που έκανε με τα πειράματά του, είναι ότι οι συγκινήσεις άσκούν μεγάλη επίδραση στις άντιμικροβιακές ικανότητες του αίματος, πράγμα που σημαίνει, ότι το αίμα, όταν ο άνθρωπος βρίσκεται κάτω από την επίδραση μιας ήπιας και εύχαιστης συγκίνησης, αντίθετα και σκωτώνει εύχερέστερα τα μικρόβια. Αυτό όμως δεν συμβαίνει, όταν ο άνθρωπος βρίσκεται κάτω από την έπλησια μιας ίσχυος συγκίνησης, όπως αίσθησης ο φόβος.

Ο καθηγητής Ικέμυ άνέφερε ότι πειραματίστηκε με δυο ανθρώπους, που βρίσκονταν σε κατάσταση ύπνωσης. Στον ένα υπέβαλε την ιδέα πως ήταν ένας εύτυχισμένος έρωτευμένος, ένα αίσθημα δηλαδή ήπιας και εύχαιστης συγκίνησης και στον άλλον την ιδέα ότι έχθρο στον τον κυνηγούσαν να τον έδικηθούν, το αίσθημα δηλαδή του φόβου, μιας ίσχυος και δυσάρεστης συγκίνησης.

Τελιωποθεραπεία

— Γλυκεί μου άντρούλη, έλα στη γυναικούλα σου!

— Καλέ, τί βιομήχανος είσαστε εσείς, να μην ξέρετε κολλύμυ για να σώσετε την κόρη μου;

(Του Αρχέλαου)

— Με συγχωρείτε, κύριε τροχονόμ! Σας πέρασα για πεζό!

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟ ΧΙΟΥΜΟΣ

Ο μουγγός και τὸ ραβδί...

Όταν ἔγινε καθὺς ὁ Ναστραδὶν καὶ πῆγε γιὰ πρώτη φορὰ στὸ δικαστήριό, τὸν πλησίασε ἕνα κιατῆς (γραφέας) καὶ τοῦ εἶπε:

— Χότζα ἐφέντημ, ἔξω στὴν πόρτα στέκεται ὁ βουδὸς Μεχμέτ καὶ κρατᾷ ἕνα χοντρὸ ραβδί, ποῦ θέλει νὰ τὸ δώσῃ στὴν ἀφεντιά σου...

Ὁ Ναστραδὶν διάταξε τότε τοὺς ζαπτιέδες νὰ φέρουν μέσα τὸν μουγγό.

— Τί θέλεις τοῦ λόγου σου ἀπὸ μένα, Μεχμέτ; τὸν ρώτησε παραξευμένο.

Μὰ ὁ βουδὸς δὲ μπόρεσε ν' ἀποκριθῇ· οἱ ζαπτιέδες ἀνέλασαν νὰ φωτίσουν τὸ Χότζα:

— Ναστραδὶν ἐφέντημ, ἔτσι κάνει πάντα αὐτὸς ὁ φουκαράς, μόλις ἔρθῃ καινούργιος καθὺς. Ἔρχεται μὲ τὸ ἴδιο ραβδί γιὰ νὰ τὸ δώσῃ στοὺς μουλάδες, μὰ ἐκεῖνοι, πότε τὸν βρίζουνε καὶ πότε τὸν δέρνουνε καὶ τὸν διώχνουν ἀπὸ δῶ μέσα. Ἐσύ κάνε ὅ,τι νομίζεις.

Ὁ Χότζας τότε ἄρχισε νὰ σκέφτεται καὶ σὲ λίγο ἔδωσε μπουγιουρντί στὸν ἀρχικαὶ ἐσση νὰ πιάσῃ τὸ μουγγό καὶ νὰ τὸν ἀλείψῃ ἀπὸ τοὺς ὤμους ὡς τὴν κορυφή τοῦ κεφαλοῦ μὲ γοιρὶνὸ σίμα. Κι' ἀφοῦ τοῦ σφίξῃ τὸ λαιμὸ τοῦ ἀγκέμας σὲ δύο ζῶλας, γὰρ τὸν στήσῃ στὴ δημόσια πλατεία.

«Φαίνεται πὺς αὐτὸς ὁ Μεχμέτ ἀδικήθηκε σὲ κάποια ὑπόθεσί του, κι' αὐτὸ κρατᾷ τὸ ραβδί, θέλοντας νὰ βοηθῇ μ' αὐτὸ τὸ δικηρὸ του. Μὰ ἀντὶ νὰ τὸ πετύχῃ, βρῖσκει τὸν ὑπελά του...» εἶπε ἀπὸ μέσα του.

Κι' ἀφοῦ ἔβαλε φύλακες γύρω ἀπ' τὸν δεμένο μουγγό, ἔδωσε διαταγὴ ν' ἀκούνε ὅ,τι λέει καθένας ποῦ περνᾷ ἀπὸ μπροστὰ του στὴν πλατεία...

— Ἔτσι θὰ βρῶ, δίχως ἄλλο, ποῖος εἶν' ἐκεῖνος ποῦ ἔκανε τόσο μεγάλο κακὸ σ' ἕνα μουγγό... εἶπε ὁ Χότζας.

Πραγματικὰ, ἕνας ἀπὸ τοὺς φύλακες ἀκούσε ἕνα γέρο ποῦ περνοῦσε μπρὸς ἀπ' τὸν δεμένο Μεχμέτ, νὰ λέῃ:

— Δὲ φτάνει ποῦ τὸν ἀδικήσανε, τὸν τιμωροῦνε κιόλας τὸ φουκαρά!

Χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ, λοιπὸν, πῆρε τὸ γέρο καὶ τὸν ὡδήγησε στὸ Ναστραδὶν.

Λοιπὸν, τί ξέρεις γιὰ τὸ μουγγό; τὸν ρώτησε ὁ Χότζας.

Τὸν λένε Μεχμέτ κι' εἶναι ἀπὸ τὸ Ἑσκή Σ-γιο, εἶπε ἐκεῖνος. Ἐχεῖ ἕναν ἀδελφὸ μεγαλύτερο του, τὸ Γιουσούφ, ποῦ τὸν φάγε ὅλο τὸ μεριδιὸ ἀπ' τὴν περιουσία των γονιῶν του, σὰν πένθαν ἐκεῖνοι. Κι' ὅχι μόνον αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐδίωξε ἀπὸ κοινὸν τοῦ καὶ τὸν καταδικάσας νὰ γίνῃ ἀλήτης.

Ὁ Ναστραδὶν ἔστειλε αἰσῶς τοὺς ζαπτιέδες νὰ φέρουν τὸ Γιουσούφ.

Δὲ μοῦ λές, τὸν ρώτησε, ὁ Μεχμέτ ὁ μουγγός εἶν' ἀδελφός σου ἢ ὄχι;

— Γιὰ ὅ,μα τοῦ Προφήτη, καθὺ μου, σακὰτὸ δὲν εἶχαμε ποτὲ στοὺς οὐς μας! Βοσκὸ τὸν εἶχαμε στὰ χτήματα καὶ τίποτ' ἄλλο! διαμαρτυρήθηκε ἐκεῖνος.

Ὁ Ναστραδὶν τὸν ἀφῆσε ἐλεύθερο καὶ κάλεσε τὸν Μεχμέτ.

— Ἀκού ἔδω τί θὰ σοῦ πῶ, τοῦ εἶπε κρυφά. Μόλις δῆς τὸν ἀδελφὸ σου, πιάσε τον καὶ δός του ἕνα γέρο μπερντάχι.

Ἐκεῖνος κοῦνησε τὸ κεφάλι καὶ σὲ δύο μέρες ποῦ βρῖσκε τὸν Γιουσούφ, τὸν ἔκανε τοῦ ἀλατιού... Ὅταν ἐκεῖνος ἔγινε καλύτερα κάπως, πῆγε στὸ δικαστήριό γιὰ νὰ καταγγεῖλῃ τὸν Μεχμέτ.

Ὁ μουγγὸς περιφρόνησε τὸ νόμο κι' ἔβρισε τὸ μεγαλύτερο ἀδελφὸ του... ἄρχισε νὰ διαβάξῃ τὸ κατηγορητήριό ὁ κιατῆς, ἐνῶ ὁ Χότζας ἀκούε χαϊδολογώντας τὰ γένεια του.

— Ἄν εἶναι ἔτσι κι' ὁ Μεχμέτ εἶναι ἀδελφός τοῦ Γιουσούφ, τότε θὰ ρέψῃ στὴ φυλακή. Ἄν ὅμως δὲν ἔχουν κοινὰ συγγένεια μεταξὺ τους, τότε μιά κουρμπισιά εἶν' ἀσκετὴ γιὰ τὸν φταίχτη, εἶπε ὁ Χότζας.

Μὰ τὸν Ἀλλάχ, ἀδελφός μου εἶναι ὁ μουγγός καὶ μικρότερός μου κατὰ πέντε χρόνια! φώναξε τότε ὁ Γιουσούφ.

— Πολὺ καλά! ἀπάντησε ἐνθουσιασμένος ὁ Ναστραδὶν. Αἰσὺ εἶναι λοιπὸν ἀδελφός σου, δώσε του τώρα τὸ μισὸ μεριδιὸ ἀπὸ τὴν κληρονομιά!

Κι' ὁ Γιουσούφ — εἰ νὰ κἀνῃ! — ἐπάκουσε στὸ μπουγιουρντί τοῦ Χότζα, ποῦ δοῦσα ἔσπεκε ἔτσι γιὰ τὴν δικαιοσύνη του.

Κι' ὁ Γιουσούφ — εἰ νὰ κἀνῃ! — ἐπάκουσε στὸ μπουγιουρντί τοῦ Χότζα, ποῦ δοῦσα ἔσπεκε ἔτσι γιὰ τὴν δικαιοσύνη του.

Κι' ὁ Γιουσούφ — εἰ νὰ κἀνῃ! — ἐπάκουσε στὸ μπουγιουρντί τοῦ Χότζα, ποῦ δοῦσα ἔσπεκε ἔτσι γιὰ τὴν δικαιοσύνη του.

Κι' ὁ Γιουσούφ — εἰ νὰ κἀνῃ! — ἐπάκουσε στὸ μπουγιουρντί τοῦ Χότζα, ποῦ δοῦσα ἔσπεκε ἔτσι γιὰ τὴν δικαιοσύνη του.

Κι' ὁ Γιουσούφ — εἰ νὰ κἀνῃ! — ἐπάκουσε στὸ μπουγιουρντί τοῦ Χότζα, ποῦ δοῦσα ἔσπεκε ἔτσι γιὰ τὴν δικαιοσύνη του.

Κι' ὁ Γιουσούφ — εἰ νὰ κἀνῃ! — ἐπάκουσε στὸ μπουγιουρντί τοῦ Χότζα, ποῦ δοῦσα ἔσπεκε ἔτσι γιὰ τὴν δικαιοσύνη του.

Κι' ὁ Γιουσούφ — εἰ νὰ κἀνῃ! — ἐπάκουσε στὸ μπουγιουρντί τοῦ Χότζα, ποῦ δοῦσα ἔσπεκε ἔτσι γιὰ τὴν δικαιοσύνη του.

Κι' ὁ Γιουσούφ — εἰ νὰ κἀνῃ! — ἐπάκουσε στὸ μπουγιουρντί τοῦ Χότζα, ποῦ δοῦσα ἔσπεκε ἔτσι γιὰ τὴν δικαιοσύνη του.

Κι' ὁ Γιουσούφ — εἰ νὰ κἀνῃ! — ἐπάκουσε στὸ μπουγιουρντί τοῦ Χότζα, ποῦ δοῦσα ἔσπεκε ἔτσι γιὰ τὴν δικαιοσύνη του.

Κι' ὁ Γιουσούφ — εἰ νὰ κἀνῃ! — ἐπάκουσε στὸ μπουγιουρντί τοῦ Χότζα, ποῦ δοῦσα ἔσπεκε ἔτσι γιὰ τὴν δικαιοσύνη του.

Κι' ὁ Γιουσούφ — εἰ νὰ κἀνῃ! — ἐπάκουσε στὸ μπουγιουρντί τοῦ Χότζα, ποῦ δοῦσα ἔσπεκε ἔτσι γιὰ τὴν δικαιοσύνη του.

Κι' ὁ Γιουσούφ — εἰ νὰ κἀνῃ! — ἐπάκουσε στὸ μπουγιουρντί τοῦ Χότζα, ποῦ δοῦσα ἔσπεκε ἔτσι γιὰ τὴν δικαιοσύνη του.

ΟΙ ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΛΟΠΙΔΑ

Τσαλακωμένος

Τί νὰ σοῦ πῶ, κύριε τάδε. Ἐχῶ ἰδὴ ἀντιπαθητικούς τύπους κάν και κάν κατὰ τὴ σταδιοδρομία μου καὶ βλέπω κάθε μέρα. Ἄλλο τίποτα ἀπὸ τέτοια. Ἐχῶ ἰδὴ τσαπατσουλῆδες, βρωμιάρηδες, κακοανατεθραμμένους καὶ πλείστα ὅσα ἄλλα. Ἀλλὰ τὸ δικό σου εἶναι ἄλλο πράγμα. Καὶ δὲν ξέρω πὺς νὰ σὲ χαρακτηρίσω καὶ ποῦ νὰ σὲ κατατάξω καὶ νὰ σοῦ βάλω καὶ τὴ σχετικὴ μαῦρη σφραγίδα.

Ἀλλὰ ὅπως σὲ βλέπω καὶ σὲ παρατηρῶ περισσότερο ἐπισταμένως καὶ προσεκτικῶς τώρα, νομίζω πὺς ὁ τίτλος ποῦ σοῦ πᾶει εἶναι ὁ «τσαλακωμένος». Ἡ μάλλον ὁ ἀκριβὴς ὁ τσαλακωμένος, ἀλλὰ ὁ «τσαλάκας». Τί εἶπες; Ἀπὸ ποῦ κι' ὡς τοῦ καὶ γιατί καὶ τί ἐννοῶ; Νὰ σοῦ ἐξηγήσω, χρυσέ μου!

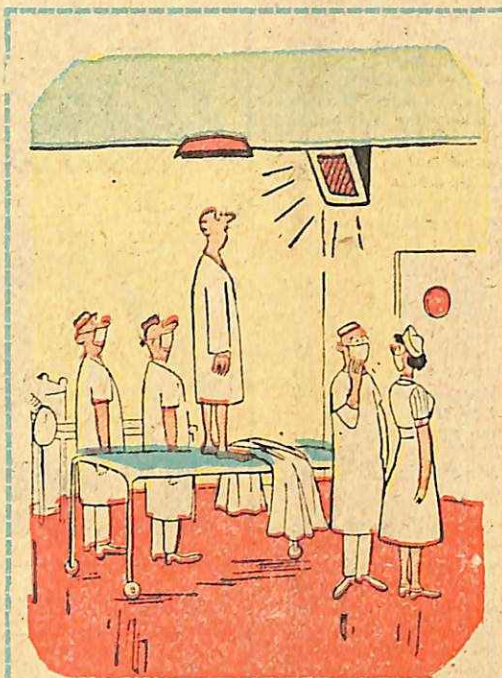
Πρῶτα - πρῶτα ἡ ἐμφάνισί σου. Δὲ θυμάμαι νὰ σὲ εἶδα ποτὲ ἀτσαλάκωτο. Σακκάκι τσαλακωμένο, παντελόνι τσαλακωμένο, πουκάμισο τσαλακωμένο, καπέλλο, γραββάτα, κάλτσες, τσαλακωμένα. Μέχρι καὶ τὰ παπούτσια σου ἀκόμα — ἂν εἶναι δυνατόν! — κι' αὐτὰ τσαλακωμένα εἶναι. Καὶ ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι πὺς ἔχεις κατορθώσει νὰ τσαλακώσῃς καὶ τὰ παπούτσια σου ἀκόμα — ἂν εἶναι δυνατόν!

Καὶ δὲν εἶναι μόνο αὐτό. Ἀλλὰ καὶ ὅ,τι πιάνεις στὰ χέρια σου τὸ τσαλακῶνεις κι' αὐτό. Χαρτονόμισμα καινούργιο καὶ κολληριστὸ πιάνεις καὶ τὸ σου:ώνεις στὰ παλιόχερά σου, σὰν παλιόχαρτο. Ἐφημερίδα ζητᾷς νὰ διαβάσῃς καὶ τὴν ἐπιστρέφεις τσαλακωμένη, σὰν νὰ εἶχες τυλίξει κανένα δέμα μὲ δαύτη. Ἐπιστολὴ σὲ εἶδα νὰ γράφῃς καὶ νὰ τὴ βάζῃς σὲ φακέλλο ἀψογῶ, ὁ ὅποιος ἐντὸς δύο λεπτῶν εἶχε γίνῃ ζαρωμένος σὰν πρόσωπο ἑκατοντοτύπου γραφίας.

Καὶ σὲ ρωτῶ, ἀνθρωπέ μου. Πὺς τὰ καταφέρνεις ἔτσι; Τί εἶπες; Χωρὶς νὰ τὸ θέλῃς; Νὰ μὲ συγχωρήσ, ἀλλὰ νομίζω ὅτι ὄχι μόνο τὸ θέλεις, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπιδιώκεις καὶ ἔχεις καὶ ἐιδικότητα, φαίνεται, πρὸς τὸ τσαλάκωμα, τὸ ὁποῖον ἀσφαλῶς θὰ σοῦ προσφέρῃ καὶ κάποια ψυχικὴ ἱκανοποίησι καὶ θὰ σ' εὐχαριστῇ. Διότι καὶ τὴ δύστυχη τὴ γυναῖκα σου τὴν ἔχεις τσαλακώσει κι' αὐτή. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἦταν μιά μάλλον συμπαθητικὴ κοπέλλα — ὅσο μπορεῖ νὰ εἶναι συμπαθητικὴ μιά γυναῖκα — μ' ἕνα πρόσωπο μάλλον φρέσκο καὶ ἀρυτίδωτο. Καὶ τὴν εἶδα προχθές, μόλις δύο ἔτη μετὰ τὸν ἀτυχὲ γάμο της, καὶ τὴ λυπήθηκε ἡ ψυχὴ μου. Ζάρωσε τὸ πρόσωπό της κατὰ τρόπον ἀνεξήγητο. Εἶχες δὲν εἶχες τὴν τσαλάκωσες κι' αὐτή, τὴ δύστυχη!

Λοιπὸν, αὐτὸ εἶναι. Ἐχεις ὑποσυνείδητη ροπή πρὸς τὸ τσαλάκωμα. Τσαλακώνεις πρόσωπα καὶ πράγματα καὶ εἶναι προφανὲς ὅτι τὸ πράγμα σ' εὐχαριστεῖ. Δὲν ἀμφιβάλλω πὺς γι' αὐτό, ὅτι δηλαδὴ πρόκειται περὶ ψυχικῆς διαστροφῆς, ἡ ὁποία ὅμως ἐκνευρίζει, καὶ ἀγανακτεῖ τὸν ἄλλον. Διότι, χρυσέ μου, εἶσαι ἡ προσωποποίησι τῆς ἀθλιότητος καὶ τῆς τσαπατσουλιάς. Καὶ βέβαια, δὲ θὰ ἐπιχειρήσω νὰ σὲ θεραπεύσω ἀπὸ τὴ φοικαλέα ροπή σου πρὸς τὸ τσαλάκωμα. Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποῦ ἔχω νὰ σοῦ πῶ, εἶναι ὅτι τὸ πράγμα ὑπερέβη πλέον τὰ ὅρια τῆς ἀνοχής, ὅτι εἶσαι ἀπαράδεκτος καὶ ὅτι καλὰ θὰ κάνῃς νὰ ἐξαφανιστῇς ἀπὸ τὸν ὁρίζοντά μου, διότι δὲν ὑποφέρω πλέον τὴ θέα σου. Ἀρκετὰ. Μάζεψε, λοιπὸν, τὰ τσαλακώματά σου καὶ χάσου, γιὰ νὰ μὴ σὲ ἀποτσαλακώσω, χαμένε!

ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ

— Γιὰ κῦτταξε νὰ δῇς ἀδελφή, ποῖος ἔβαλε τὸν ἐθνικὸ ὕμνο στὸ μεγάφωνο;

Χωρὶς λόγια.

— Νὰ μάθῃς νὰ μὴν ἀνομιμαζῇς ἄλλη σο, γὰ μὲ δύναμι πάνω στὸ τραπέζι!...

Γιάννης Κάρος

ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΠΟΥ ΣΤΗΛΕ

Οι αλυσίδες του αίσθηματος δεν είναι πάντα ανθρωπίνες. Κι' αυτό, γιατί, απλούστατα, δεν είναι μόνοι οι άνθρωποι, που μοιάζουν ή εμπνέουν το αίσθημα...

Ναι, όπως στην περίπτωση της ιστορίας, που θα απασχολήση σήμερα: Οι πιο απασπαστές αισθηματικές αλυσίδες δένανε έναν άνθρωπο κι' ένα σκύλο. Ο άνθρωπος ήταν ένας φτωχός απάκληρος της μοίρας, κι' ο σκύλος ο μοναδικός φίλος του, το τελευταίο πρόσωπο, που του έμεινε στον κόσμο, για να τον αγαπάει και να αγαπιέται από αυτόν.

Άλλοτε, βέβαια, δεν ήταν το ίδιο: Είχε ο άνθρωπος την οικογένειά του, τη γυναίκα του, τα παιδιά του, ζούσε ευτυχισμένος δίπλα τους. Ήρθε όμως η θύελλα του πολέμου και τα σκόρπισε όλα! Τα παιδιά σκοτώθηκαν σε ένα βομβαρδισμό, η μητέρα τους δε μπόρεσε να ζήσει ύστερα από το μεγάλο χτύπημα, και βιάστηκε να τα ακολουθήσει στο αγύριστο ταξίδι... Κι' έτσι, όταν γύρισε ο φτωχός στρατιώτης από την Αλβανία, δε βρήκε τίποτα! Εύτυχως — τί δραματικό αυτό το «εύτυχως»... — που δεν είδε την ολοκληρωτική καταστροφή, γιατί ένα τραύμα στο κεφάλι του τον είχε κάνει εντελώς τυφλό! Τα βασίλειμα μάτια του, δεν ήταν ικανά πια να δουν, αλλά μόνο να δακρύζουν... Να χύνουν τα δάκρυα του πιο άβυσσαςχτου πόνου και να ρατίζουν τη μοναξιά του με ανώφελη απελπισία...

Τότε, μέσα στη μαυρίλα του σκοταδιού, που σκέπαζε τα μάτια του και μέσα στην άκρεια πιο πυκνή μαυρίλα της έρημιάς του, ήρθε κάποιος απρόσπαστος φίλος να του χαρίσει την αντανάγεια από κάποιο δειλό, πικρήγορο φως: «Είσε σκύλος!» Ήταν ένας πιστός σύντροφος με τέσσερα πόδια, που δέχτηκε να συντροφεύει το φτωχό ανάπηρο, χαρίζοντάς του την απρόσπλη αλλά και τόσο ευεργετική θαύπαση μιας πιστής αγάπης — της μόνης που του έμεινε... Συντροφιά με το σκύλο του ο τυφλός γύριζε στους δρόμους. Όδηγημένος από το ένστικτο του έξιππου τετραπόδου κυκλοφορούσε ανήμπορος στους άλλους ανθρώπους. Κρατούσε την άκρη μιας αλυσίδας και άφινε το σκύλο του, δεμένο στην άλλη άκρη, να τον οδηγεί. Κι' αυτός τον ρυμουλκούσε πιστά και έξιππα. Από ένστικτο κι' από αγάπη. Γιατί τον αγα-

— «Α, ναι, Λεβέντη! Ήταν όμορφη η γυναίκα μου... έλεγε στο σκύλο»

Οι Δύο

ΦΙΛΟΙ

πούσε τον αφεντικό του — πιο καλά το φίλο του, αφού φίλος ήτανε πιο πολύ για το φτωχό ανάπηρο το πιστό τετράποδο... Κι' αυτός όμως μεταχειριζότανε το σκύλο του σά νατανε άνθρωπος: Αφού πηγαίνανε μαζί να πάρουνε τη φτωχιά σύνταξη που είχε πληρώσει τόσο φτηνά τα χαμένα μάτια του πολέμιστή της Αλβανίας, μαζί την πλάγανε... Στο εστιατόριο, μια μερίδα για τον άνθρωπο και μια για το σκύλο. Κι' αν τα λεφτά τους ήτανε λιγοστά, κι' αν το φαί τους περιωριζότανε σ' ένα ξεροκόμματο, πάλι το μοιραζόντουσαν μαζί!... Και πολλές φορές, ο άνθρωπος κι' ο σκύλος, βγαίνανε από τα κέντρα, για να πληνθύνουν στις έρημιές. Κι' εκεί, καθισμένοι άπανω σε κομμάτια πέτρα ή σε κανένα μισοπεσμένο ντουβαράκι ο άνθρωπος, άρχιζε τη συζήτηση του με το σκύλο — μια συζήτηση, πού, ουσιαστικά, δεν ήτανε παρά ένας μελαγχολικός μονόλογος:

— «Α, ναι, Λεβέντη!... Ήταν όμορφη η γυναίκα μου... Όμορφη και καλή... Μ' αγαπούσε και τη λάτρευε! Λάτρευε και τα δυο κοριτσάκια μου, και τάβλεπα να μεγαλώνουνε μπροστά στα μάτια μου σαν άμορφα λουλούδια... Γιατί, τότε, έβλεπα, Λεβέντη! Έβλεπα το φως του ήλιου, και τα χρώματα των βουνών, και τα γελαστά πρόσωπα των δικών μου... Ξαφνικά όμως, όλα σβύσαν από μπροστά μου! Το φως των ματιών μου βασίλεισε μέσα στα πυκνά βόθρα του παντοτεινού σκοταδιού! Και το φως της ελπίδας

μου βασίλεισε κι' αυτό μέσα στην απελπισία της έρημιάς...

Ένας λυγμός έκοβε στη μέση τη μελαγχολική έκμυστηρευσί... Ύστερα, πιο σιγά, ο άνθρωπος συνέχιζε:

— Τότε ήρθες εσύ, Λεβέντη... Μέσα στη θλιμένη μοναξιά μου ήρθε η δική σου αγάπη να μου θυμίσει ότι κάτι είχα κι' εγώ στον κόσμο! Γιατί είχα εσένα, Λεβέντη!... Εσένα, που προσπάθησες να μου δώσεις ό,τι μουχε λείπει: Μουδωσες την αγάπη, τη συντροφιά, τη ζεστασιά μιας κουβέντας... Είσαι καλός, Λεβέντη. Σ' αγαπάω και σ' ευχαριστώ...

Με ύγρα μάτια από τη συγκίνηση το πιστό σκυλί κύταζε τον αφεντικό του, με τη γλώσσα του κρεμασμένη δέω, με την ούρα του που κουνιότανε χαρούμενα... Δεν τον έβλεπε ο τυφλός, μα διαισθανότανε τη χαρά του, την ικανοποίησή του... Του χαίδεψε το κεφάλι με το χέρι του, που έτρεπε από συγκινημένη τρυφερότητα και, πολλές φορές, άκουμπούσε τα χείλια του άπανω στο ζεστό τρίχωμα του ευγενικού ζώου... Κι' έκτός από αυτό, κοιμιόσε φορά τα δάκρυα στάζανε άπανω στο Λεβέντη, πού, τότε, πλησίαζε τη γλώσσα του και σκούπιζε τα μάτια του αφεντικού του... Κι' ήταν αυτό ένα τρυφερό φιλή που έκανε τους δυο φίλους, τον άνθρωπο και το σκύλο, ακόμα πιο πολύ, πιο δυνατά...

Και πόσο πιστός ήταν ο Λεβέντης! Μια μέρα πού σε έναν έρημο δρόμο κάποιος κλέφτης χύμηξε στον τυφλό, για να κλέψει τα λίγα λεφτά, που είχε στην τρέπη του, ο πιστός σκύλος έπεσε άπανω σ' αυτόν τον άσυνείδητο εγκλημασία και τον κοιμάτισε με τα δόντια του! Τον ανάγκασε να φύγει ματωμένος και δεν τον κυνήγησε, γιατί καταλάβαινε ότι η θέσι του ήτανε κοντά στον τυφλό φίλο του, για να τον προστατεύει και να τον υπερασπίζεται...

— Μπράβο, Λεβέντη!... του έλεπε ο φτωχός ανάπηρος με συγκίνηση. Σ' ευχαριστώ... Του χαίδεψε γεμάτος ευγνωμοσύνη το κεφάλι και το πιστό σκυλί κούνησε ικανοποιημένο την ούρα του...

Κι' έτσι, οι δεσμοί του σκύλου και του ανθρώπου γίνανε άσπαστοι. Τα δυο αυτά πλάσματα, είχανε γίνει ένα!... Δε μπορούσαν να χωριστούνε, δεν ήτανε δυνατό να λείψουνε στιγμή το ένα από το άλλο...

Μια μέρα όμως πού μπλέξανε μέσα σε μια μεγάλη λεωφόρο με κίνησι μεγάλη, ο τυφλός διαίσθανε ότι ήτανε δύσκολο να περάσει από το ένα πεζοδρόμιο στο άλλο... Κι' όμως, έπρεπε να περάσει.

— «Ελα, Λεβέντη μου... έλεπε τρυφερά στον τετράποδο φίλο του. Ας περάσουμε άπέναντι...»

Κίνησε, μεγάλη. Αυτοκίνητα περνάγανε, πεζοί... Ένοιωσε την άκρη της αλυσίδας ο τυφλός να τεντώνεται. Ο Λεβέντης τον τρεβούσε για την άλλη μεριά του δρόμου — για την άπέναντι άκρη αυτού του πολυκύμαντου ποταμού...

Ξαφνικά, άκούστηκε ένα τριξίμο φρένων μαζί μ' ένα σπαρακτικό ούρλιασμα! Κι' άμέσως άκολουθήσανε φωνές:

— «Α! Το κακόμοιρο το σκυλί!...»
— Δεν πρόσχεες και το πάτησες;...
— Τί να προσέξω;... Δεν είδατε πούπεσε στις ρόδες του άμαξιού;...

— Το σκότωσες!...
— Ε... Τί να γίνη! Σκυλί ήτανε... Πάλι καλά, πού δεν ήταν άνθρωπος...

Παγωμένος ο τυφλός άκουγε τις συζητήσεις των άδιαφόρων γύρω του...

— Λεβέντη... μουρμούρισε. Ψάχνοντας, πιάνοντας την αλυσίδα που κρατούσε, έφτασε στην άλλη άκρη της.

Έσκυψε, γονάτισε, και με τα χέρια του πού τρέμανε έβραζε να βρή τον πεσμένο φίλο του...

Το χέρι του έπιασε κάτι πηχτό, γλυστερό, ζεστό, πού έτρεχε άφθονο...

— Λεβέντη!... ψιθύρισε πάλι άνάμεσα σε δυο λυγμούς πού τον πνίγανε...

Ένοιωσε τη γλώσσα του πιστού φίλου του να του γλείφει για τελευταία φορά το χέρι...

Κι' ύστερα τίποτα...

★

Κι' έτσι, ο τυφλός έμεινε και πάλι μόνος, εντελώς μόνος στη ζωή...

ΒΕΡΘΕΡΟΣ

— Κάθριν, το νού σου μην παραπάρη το μαχαίρι!...

Σ' ΟΛΗ την περίοδο της μεγάλης ακμής τους, οι Αθηναίοι και η Σπάρτη συναγωνίζονταν για τα πρωτεία μεταξύ των ελληνικών πολιτειών, από τις οποίες οι μισές ήταν δημοκρατικές, ακολουθώντας τα συστήματα των Αθηνών και οι άλλες αριστοκρατικές, σύμφωνα με το σπαρτιατικό πολίτευμα.

Παρά το ότι, λοιπόν, οι ελληνικές πολιτείες είχαν ένα πλήθος διαφορών μεταξύ τους, υπήρχαν μερικά βασικά σημεία που τις συνέδεαν. Πρώτα-πρώτα η κοινή θρησκεία και τα μαντεία. "Υστερα οι Αμφικτυονίες, οι ιεροί αγώνες, ή κατά το πλείστον κοινή γλώσσα και τα γραμμένα σ' αυτήν έργα των ελληνικών τεχνών και επιστημών.

Σε πολλά σημεία της Ελλάδος λειτουργούσαν μαντεία, αλλά το πιο φημισμένο ήταν το Δελφικό. Οι Δελφοί βρίσκονταν στις υπώρειες που και από την αρχαιότητα περίφημο δρομολόγος, στις κοιλιάδες του οποίου βρέθηκε ένα σπήλαιο, που ανέπεμπε ναρκωτικές αναθυμιάσεις. Στο σημείο αυτό έκτισαν ένα ναό του Απόλλωνος, πιστεύοντας ότι ο Θεός, με τους άκτους που ανέβαιναν από το σπήλαιο, ένεπνεε τους ανθρώπους και τους έδινε τη δύναμη να προφητεύουν τα μέλλοντα.

Η φήμη του μαντείου αυτού έφτασε ως τις απώτερες γωνίες του τότε γνωστού κόσμου. Το γεγονός δε ότι όλοι το περιέβαλλαν με μεγάλη τιμή, υπήρξε η αιτία και η αιτία της απέραντης περιβολής του ναού με πολυτάμη αφιερώματα.

Οι επισκέπτες του μαντείου — αλλά και οι μεταγενέστεροι, οι μετὰ την κατάνυξ του — έβλεπαν εκεί τα λαμπρότερα έργα της ελληνικής τέχνης, σπάνια άριστουργήματα και σε πλήθος καταπληκτικά. Έργα ζωγραφικής, που παρουσίαζαν τις ενδοξότερες νίκες των ελληνικών φύλων, ανδριάντες ή προτομές στρατιωτών και ποιητών, τα πολυτιμότερα από τα πολεμικά λάφυρα φυλάσσονταν εκεί, με μικρές επιγραφές το καθένα, που έδιναν εξηγήσεις σχετικά με τον δωρητή και την αφορμή του αφιερώματος.

Τη δελφική λατρεία άσκησαν πλήθος Ιερέων, θυτών, μάντεων, οίονοσκόπων και άλλων, κατεχόντων λειτουργιών, αλλά όλοι αυτοί μόλις προλάβαιναν να εξυπηρετήσουν τους ξένους που κατά μεγάλα πλήθη συνέδραμαν από παντού, για να συμβουλευτούν τον Απόλλωνα. Σε Ιερείς αναδεικνύονταν πάντα οι πρόκριτοι των Δελφών. Όλοι, όμως, οι κάτοικοι εύρισκαν διάφορες άσποχολήσεις και κέρδιζαν σημαντικά ποσά από τους πολλούς ξένους και από τις ατέλειωτες πανηγύρεις και λιτανείες.

Τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν

Τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν

Τὸ μαντεῖο ἀνεκοίνωνε τοὺς χρησμούς του μόνο σὲ ὀρισμένες ἡμέρες. Στους μεταγενέστερους χρόνους μιά φορά τὸ μήνα. Οἱ ἐρωτῶντες ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ προτομίζωνται κατὰ πολλοὺς τρόπους καὶ νὰ γίνονται ἀξιοὶ τῶν χρησμάτων τοῦ θεοῦ μὲ προσευχές, θυσιὰς κτλ. Ὅταν τελείωνε αὐτὴ ἡ προτομίζωσις, οἱ Ιερεῖς ὀδηγοῦσαν στὸ ἑσωτερικὸ τοῦ ναοῦ τὴν Ιερέα, ποὺ ὀνομαζόταν Πυθίαια, καὶ τὴν τοποθετοῦσαν ἐπάνω σ' ἕνα μεγάλο τρίποδο, ποὺ ἦταν ἀπ' ὅλες τὲς πλευρὲς διακοσμημένος μὲ κλωνάρια δάφνης καὶ ἐβλεπε πρὸς τὸ μέρος τοῦ καπνίζοντος σπηλαίου.

Μόλις τὴν κύκλωναν οἱ ὑπόγειοι ἀτμοί, ἡ Ιερέα, καταλαμβάνετο ἀπὸ φοβεροὺς σπασμούς. Τὰ χεῖλη της ἔχονταν τὸ κανονικὸ τους σχῆμα, τὸ στόμα της ἀπὸ τὴν ἀνταρξία τοῦ τροχίου τῆς μεγίστης μαγίας της, ἐνὸς ὠρτοῦ τρομέρα, ἀκόμη ἀπὸ τὸ στόμα της μερικὲς λέξεις, καὶ οἱ πόδες συνδεόταν οἱ Ιερεῖς καὶ αὐτὲς συνέθεταν τοὺς χρησμούς, σὲ ἐξάμετρος στίχους ὥς ἐπὶ τὸ πλείστον.

Ὅπως μαρτυροῦν ἀπειρα ἱστορικὰ παραδείγματα, στὴν Ἑλλάδα, καὶ κυρίως στὰ Δωρικά

φύλα, δὲ γινόνταν τίποτα προτὸ ἐρωτηθῇ τὸ Δελφικὸ μαντεῖο. Ἡ μεγάλη αὐτὴ δύναμις τῶν Δελφῶν — ὅπως, ἄλλως τε καὶ ὅλων τῶν μαντείων — ἦταν ἀπόρροια τῆς κοινῆς σ' ὅλο τὸν ἀρχαῖο κόσμο πεποιθήσεως ὅτι οἱ θεοὶ βροσκοῦνται σὲ διαρκὴ ἐπικοινωνία μὲ τοὺς ἀνθρώπους, στοὺς ὁποίους διωχέτευαν τὴν ἐντολὴν ἢ τὴν γνώμην τους. Γενικὰ, ἕνα βαρύτερο θρησκευτικὸ αἶσθημα ὀδηγοῦσε τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὸ μαντεῖο καὶ ἕνας θεῖος φόβος τοὺς ἐμπόδιζε νὰ ἀποφασίσουν ἢ νὰ ἐπιχειροῦν κατὰ τὸ ἀξίολογο, προτὸ συμβουλευτοῦν τοὺς θεοὺς.

Οἱ ἀπαντήσεις καὶ οἱ συμβουλὲς ποὺ ἐπαίριαν οἱ ἐρωτῶντες, δὲν ἦσαν ὅπως ἐνόμιζαν πολλοὶ, ἀπᾶν τῶν Ιερέων. Ὅχι, ἀποτελοῦσαν τὰ μαντεῖα μέσα ποὺ χρησιμοποιοῦσαν φιλόδοξοι Ιερεῖς γιὰ νὰ ἐκμεταλλεύωνται τὴν πίστι τοῦ λαοῦ. Οἱ χρησμοὶ ἐδίδοντο μὲ τὴν ἰδίαν θεοσέβεια, μὲ τὴν ὁποία ὑπεβάλλοντο καὶ οἱ ἐρωτῆτες. Συχνὰ ἡ ἐνέργεια τους ἦταν σωτηρία. Πολλοὶ χρησμοὶ βοήθησαν στὸ νὰ ἐξημερώσουν τὰ ἀγρία ἱθθα, νὰ χαλιναγωγῶσιν πᾶσι, ἢ νὰ ἐμποδίσουν πολέμους.

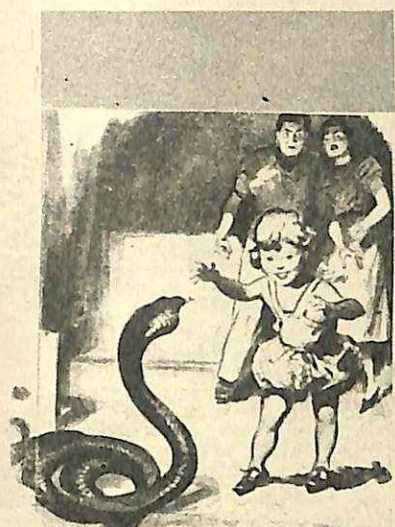
Ὅταν ἀπὸ τὸ μαντεῖο δὲν ἐλθεῖτο συμβουλή καὶ ὀδηγία ἀλλὰ κάποια πρόβλεψις τοῦ μέλλοντος μόνον, τότε οἱ Ιερεῖς ἐφρόντιζαν νὰ δύνουν ἀμφιβόλους χρησμούς. Τὸτο ἦταν κατὰ κάποιο τρόπο ἀπάτη. Ἀν μὲν κρίνωμε ὅτι ἡ παραπλανητικὴ αὐτὴ τακτικὴ ἦταν ἀναγκαία γιὰ νὰ διατηρηθῇ ἡ κατὰ τὰ ἄλλα χρησιμότητὴ τοῦ μαντείου, θὰ καταλήξωμε στὸ συμπέρασμα ὅτι ἦταν ἕνα εἶδος ἀναγκαίου κακού.

Παρά ταῦτα πολλοὶ ἔκαναν μεγάλη κατάρχη στὸ μαντεῖο. Γιὰ ὀρισμένους δοξολογικοὺς ἀνθρώπους ἦταν ἕνα μέσον νὰ ἐμπράξουν τὴν κοινὴ γνώμην. Εὐρίσκον Ιερεῖς, τοὺς ὁποίους, ἐνὶ γενναίᾳ ἀμοιβῇ, ἐπέιδαν νὰ χρησιμοποιοῦν κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τους. Ἰδιαιτέρως αὐτὸ συνέβαινε κατὰ τοὺς μεταγενέστερους χρόνους, ὅποτε σημειώσε χαλάρωσι καὶ ὁ φόβος πρὸς τοὺς θεοὺς.

Μὲ τὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν ἦταν συνυφασμένος καὶ ὁ θεσμός τῆς Αμφικτυονίας, ἡ ὁποία ἔδινε μὲν τὴν ἐντύπωσιν θρησκευτικῆς ὁργανώσεως, ἀλλὰ ἐπέδρακε καὶ πολιτικούς σκοπούς. Τὸτο δὲν εἶναι περίεργον, ἀν ληθῇ ὅτι ὅταν οἱ στοὺς ἀρχαίους χρόνους ὁ θεσμὸς θρησκείας καὶ πολιτείας ἦταν στενάχωτος.

Ἀργότερα, ἡ δύναμις τῆς Αμφικτυονίας ἔκλινε περισσότερο πρὸς τὴν πλάστησιν τῆς πολιτικῆς, ἀλλὰ στοὺς μεταγενέστερους χρόνους μειώθηκε τὸ παλαιὸ κύρος της καὶ περιωρίστηκε στὸ ἐλάχιστον ἢ ἐπὶ τῆς ἐξέλιξιν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων.

ΚΩΣΤΑΣ Ζ. ΠΟΛΙΤΗΣ

—Κύττα, μπαμπά! Κύττα τί ὠραῖο φίδι! φώναζε ἡ Νάνσυ.

Ἡ μικρούλα ΠΟΥ ΓΟΝΤΕΨΕ ΤΟ ΦΕΙΔΙ

Ἐφιαλτικές στιγμὲς ἀγωνίας

Εἶναι ζήτημα ἂν ἄλλος πατέρας στὸν κόσμο ὁκίμασε ποτὲ τὴν ἀγωνία, ὅση ὁ Ἄγγελος Χίου Κόχαν, ἕνας ἐμπόρος ἐγκατεστημένος στὴν περιφέρεια τῆς Μανικαλᾶνδης, στὴ Νοτιοανατολικὴ Ἀφρική...

Μιά ζεστὴ φθινοπωρινὴ μέρα, ἄκουσε τὴν κορούλα του Νάνσυ, ἡλικίας 2½ χρόνων, νὰ μιλάει μόνη της. Νάμισε τότε πὼς παραμιλοῦσε στὸν ὕπνῳ της. Δὲν ἀργήσε ὅμως νὰ διαπιστώσῃ μὲ φρίκη ὅτι «κουδεντῖαζε» μ' ἕνα φοβερὸ ἐπισκέπτη: ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ ἐπικίνδυνα φαρμακερὰ φεΐδια τῆς Ἀφρικής!

Ἄλλ' ἂς ἀφίσουμε τὸν ἴδιο νὰ μᾶς διηγήθῃ τὴν συγκλονιστικὴ αὐτὴ ἱστορία:

«Ἡ γυναίκα μου Σέϊλα κι' ἐγὼ εἴχαμε μισονακοῦνθ' ἀπ' τὴ ζέστη στὶς πολυθερμὲς μας, στὴ βεράντα τοῦ ἐσχολοῦ σπιτιοῦ μας. Τὰ δύο μεγάλα σκυλιὰ μας, ἡ «Θρήνη» καὶ ἡ «Μαγκένια» ἦσαν ἐξαπλωμένα μπροστὰ στὰ πόδια μας.

«Ἡ Σέϊλα εἶχε βάλεῖ πρὶν ἀπὸ μιά ὥρα τὴ Νάνσυ νὰ κοιμηθῇ στὸ κρεβάτι της, κάτω ἀπ' τὴν κουνοπιέρα της... Σοφικὰ, τὴν ἀκούσαμε νὰ μιλάει. Δὲ σώσαμε σημασία στὴν ἀρχή. Νάμισα πὼς ἔδραπε κανένα ὄνειρο. Ἐπειτα ἀπὸ μερικὰ λεπτά ὅμως, κατανόησα ὅτι φλυαροῦσε μὲ κάποιον κι' ὅτι ὁ ἄχος τῆς φωνῆς της δὲν ἐρχόταν ἀπ' τὴν κρεβατοκάμαρα, ἀλλ' ἀπὸ τὴν πίσω βεράντα τοῦ σπιτιοῦ.

—Θὰ εἶναι μὲ τὴν ὑπνέτρια, εἶπα.

«Καὶ πῆγα νὰ τὴ μολώσω γιατί εἶχε σκεκωθῇ ἀπ' τὸ κρεβάτι της.

«Τὸ θέαμα ποὺ ἀντίκρουσε τότε, πάγωσε τὸ αἷμα στὶς φλέβες μου!

«Ἡ Νάνσυ στεκόταν κοντὰ σ' ἕνα μάλ' ὀμοῦ «μιάμιττα» καὶ διασκέδαζε βλέποντάς το νὸ κοιναῖ δεξιὰ-ἀριστερὰ τὸ κεφάλι τοῦ, κοντὰ, πολὺ κοντὰ στὸ πρόσωπό της!

«Ἀκούσε νὰ τεντώσῃ λίγο τὸ φίδι τὸ ρουλουρισμένο σῶμα του, γιὰ νὰ τὸ φάσῃ... Μὰ αὐτὴ,

ΤΟ ΧΙΟΥΜΟΡ ΣΕ ΕΙΚΟΝΕΣ

Ὁ πεθερός: Τὶς εὐχές μου, γιέ μου, καὶ καλὸς ὤρισες στὸν οικονομικὸ συνεταιρισμὸ τῆς οἰκογένειας!...

—Γιατί κουράζεσθες, κύριε Γιάννη; Θὰ μπορούσαμε νὰ περάσωμε γύρω ἀπὸ τὴ λίμνη...

Ἡ ψυχολογία τοῦ «φειδίου»

Ο ΓΛΑΥΚΟΣ, τὸ τασιανόπουλο τῆς Βιτωρίας, εἶχε ἀναπτύξει τὴν ἔμφη Σκύλλα (αὐτὴν ποὺ ἡ Ἀφροδίτη τὴν ἔκανε κατόπιν θαλάσσιο τέρας, γιὰ νὰ τὴν ἐκδικηθῇ, ποὺ τὴν εἶχε πάρει τὸν ἀναμμένο της βοσκό) καὶ, βρίσκοντας πῶς ἡ φτωχικὴ καλὺθα του ἦταν ἀνάξια γιὰ νὰ τὴν δεχθῇ, εἶχε καταφύγει στὴν Κίρκη, ποὺ τοῦ φανέρωσε τὸ μυστικὸ γιὰ νὰ κλέψῃ τὸ χρυσάφι τῆς Κολχίδος.

Μ' αὐτὸ τὸ χρυσάφι θὰ κάμῃ τὴ φτωχικὴ καλὺθα του ἀνάκτορον, ποὺ νὰ εἶναι ἀξία νὰ σὲ δεχθῇ, εἶπε στὴν ἀναμμένη του.

—Ἀλλὰ τί νὰ τὸ κάμῃς τὸ χρυσάφι τῆς Κολχίδος; ἀπάντησε ἡ Σκύλλα. Μπαίνοντας στὴν καλὺθα σου, θὰ τὴν μεταμορφώσω ἀμέσως στὸ ὠραιότερο ἀνάκτορον ποὺ μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ.

Αὐτὴ ἡ ἀπάντησις τῆς γυναίκας, ποὺ πιστεῦσε πῶς, μὲ τὴν δύναμιν τῆς ἀγάπης της, τὴν τρυφερότητα, καὶ τὴν πίστι της, μποροῦσε νὰ μεταβάλῃ τὴ ζωὴ τοῦ ἀνδρα, ποὺ ἀγαποῦσε σὲ παράδεισον, κλεῖνει ὅλο τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιτυχίας καὶ τῆς εὐτυχίας. Κι' ἂς μὴν ἀργήσωμε νὰ τὸ πούμε: «Ὅλοι οἱ ἄνδρες ὀνειρεύονται αὐτὴ τὴν γυναίκα (ἀδικοῦν ἂν τὴν βροσκοῦν πολὺ σπάνια ἢ δὲν τὴν βροσκοῦν ποτέ).

Μιά γυναίκα, ὁμορφὴ, μέτρια ἢ καὶ ἀσχημὴ, ποὺ θὰ κάμῃ τὸν ἄνδρα νὰ πιστέψῃ πῶς εἶχε τὴν δύναμιν νὰ μεταβάλῃ τὴ ζωὴ του σὲ παράδεισον, μπορεῖ νὰ εἶναι βέβαιη γιὰ τὴν ἐπιτυχία της κοντὰ του.

Ἀλλὰ, φυσικὰ, δὲν ἀρκεῖ νὰ τὸ λὴν μόνο. Πρέπει ἐπίσης καὶ νὰ τὸ κάμῃ. Οἱ ἄνδρες σπάνια ξεγελοῦνται μὲ λόγια σ' αὐτὰ τὰ ζητήματα. Οἱ ἀπατησεις τους ἀπὸ τὴν γυναίκα εἶναι τεράστιες. Θέλουν ἀπ' αὐτὴν νὰ εἶναι τὸ πᾶν: ἡ τρυφερὴ φίλη, ἡ ἀφωσιωμένη σύζυγος, ἡ πιστὴ συνεργάτις, ἡ καλὴ νοικοκυρά, ἡ ὀδηγὴτρια καὶ τὸ στήριγμά τους. Σ' αὐτὴν σπεύδουν ὅλες τὲς ἐλπίδες τους. Γιὰ τὸ κατῆρι της μποροῦν νὰ κατακτήσουν τὸν κόσμο. Ἀλλοίμονό της, ὅμως, ἂν τοῦ προδώσῃ σ' αὐτὴ τὴν ἐλπίδα τους! Ἐνὸ τὴν ἔβλεπαν πρὶν σὰν ἀγγέλο, θὰ τὴν ἴδουν τώρα σὰν δαίμονα. Καὶ θὰ τὴν μισήσουν ἢ δὲν τὴν περιφρονηθοῦν.

Οἱ παλιεὶς Γερμανίδες μῆτρες, ὅταν πάντρευαν τὴς κόρες τους, τοὺς ἔλεγαν: «Ὁ ἄνδρας σου εἶναι ὁ βασιλεὺς σου. Μὲ τὴν ἀγάπην, τὴν καλωσύνην καὶ τὴν πίστι σου θ' ἀνεβάσῃς πρὸς τὸν θρόνον σου. Μὲ τὴν κακία, τὴν ὑποκρισία καὶ τὸ ψέμα σου, θὰ τὸν κάμῃς νὰ γκρεμισθῇ ἀπ' αὐτόν, ἀλλὰ θὰ γκρεμισθῇ καὶ σὺ μαζί του. Δὲ θὰ τοῦ χτήσης ποτὲ παραπάνω

Τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιτυχίας

ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ σοῦ δίνει. Κι' ἀπὸ κείνα ποὺ σοῦ δίνει, θὰ ἐξοδέσῃς πάντα κατὰ λιγώτερον, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃς τὸ περισσεύμα, ὅταν θὰ ἔχῃ ἀνάγκη. Δὲ θὰ λυπηθῇς ποτὲ κανένα κόπο καὶ καμμιὰ θυσία, γιὰ νὰ τὸν κάμῃς εὐτυχισμένο. Δὲ θὰ τοῦ μετρήσῃς ποτὲ τὴν ἀγάπην σου, γιατί ἡ ἀγάπη εἶναι ἀπὸ τὰ πράγματα ποὺ δὲν μετριούνται. Θὰ τοῦ δίνῃς ὅραρον, ἀκόμη κι' ὅταν νοιώθῃς τὰ δικά σου γόνατα νὰ λυγίσουν καὶ θὰ τοῦ χαμογέλας, ἀκόμη κι' ὅταν ἡ δικὴ σου καρδιά εἶναι κοτυμμένη. Ἐτοί, θὰ βρῇς τὴν εὐτυχία κοντὰ τους.

Οἱ γυναῖκες, ὁπίσω, πολὺ σπάνια καταλαβαίνουν τὴν περιμένουν οἱ ἄνδρες ἀπ' αὐτὲς. Καὶ νομίζουν πὼς μποροῦν νὰ τοὺς γοητεύουν μὲ τὴν ὁμορφιά καὶ τὴν ὁμορφίαν τους, μὲ τὴν ματιὰ καὶ τὸ χαμόγελό τους, ἀκόμη καὶ μὲ τὰ καπρίτσια τους. Καὶ τὸ καταφέρνουν. Ἀλλ' ἡ γοητεία αὐτὴ ποὺ ἐξασκοῦν πάνω τους, εἶναι πρὸς ἀπὸ τοῦ ἐξωτέρου, ἐπιφανειακή. Χάνεται μαζὶ τους χωρὶς ν' ἀφήνῃ τίποτα πίσω της.

Ἀποτελεῖ πᾶ κανόνα, ποὺ τὸν πιστεύουν ὅλες οἱ γυναῖκες, ὅτι οἱ ἄνδρες εἶναι ἄσφατοι κι' ὅτι τὴν βλέπουν σὰν παιγνίδι γιὰ νὰ περάσουν τὴν ὥρα τους. Πράγμα ποὺ εἶναι ἴσως σωστό. Ἀλλ' σ' αὐτὸ φταῖνε οἱ ἴδιες οἱ γυναῖκες, ποὺ κάνουν τοὺς ἄνδρες νὰ τὴν βλέπουν σὰν παιγνίδι, ἀπὸ τὴν προσπαθίαν νὰ τοὺς ἐμπνεύσουν τὴν πεποίθησιν πὼς εἶναι γι' αὐτοὺς οἱ ὀνειρεμένες συντροφισσὲς τῆς ζωῆς τους, τὸ δεύτερο γινώσκον.

Ὁ ἄνδρας παίρνει πάντα σὰν σθεσρὰ τὴ ζωὴν. Καὶ προσανατολίζεται ἀπὸ ἐνωρὶς σὲ διάφορα ἱδανικά. Μὲ τὴν ἰδίαν οὐλοαρότητα θὰ ἤθελε νὰ μποροῦσε νὰ ἴδῃ καὶ τὴν γυναίκα ποὺ τὴν ἀ-

νάγκη της τὴν ἀισθάνεται σὲ κάθε στιγμὴ. Ἀλλ' ἡ γυναίκα ἐμφανίζεται μπροστὰ τοῦ ἐπιπόλαιου, ἐπιφανειακοῦ, ἀσυνάρτητου στίς ἐκδηλώσεις της, ἀπᾶν τὴν ἐπιθυμίαν της. Καὶ τότε οἱ ὄροι ἀντιστρέφονται. Ὁ σοδορὸς ἀντὶρας γίνεται πρὸς ἐπιπόλαιος, πρὸς ἐπιφανειακός, πρὸς ἀσυνάρτητος καὶ πρὸς ἄσφατος ἀπὸ τὴν γυναίκα. Ἀπὸ τὸ ὄρα- μος αὐτὸς τὸν φέρνει πρὸς τὸν κοτὰ της. Ὁ ἄνδρας αὐτὸς δὲν ζητεῖ τότε πορὰ νὰ παῖξῃ κι' ὅπως ἡ γυναίκα προσφέρεται πρόθυμα σ' αὐτὸ τὸ ρόλο ὅλας ἐξυλλογιότα ὅπως σ' ἕνα παιγνίδι, ποὺ οἱ φάσεις του εἶναι ἴσως ἀπρόβλεπτες, ἀλλὰ ποὺ τὸ τέλος του τὸ ἔξορον ἀπὸ πρὶν. Ὁ ἄνδρας κουράζεται μιά μέρα καὶ φεύγει, ἀπὸ τοῦ μὴ νὰ παῖξῃ κι' ἄλλοι... Φταῖνε ὅραρον ποὺ ἡ γυναίκα δὲν τὸν ἀφῆκε νὰ ἴδῃ σ' αὐτὴν τίποτα ἄλλο ἀπὸ ἕνα χαριτωμένο καὶ διασκεδαστικὸ παιγνίδι.

Εἶτε ὁ ἄνδρας τὸ θέλουν εἶτε ὄχι, τὴν κοινὰ τὴν διαμαρτυροῦν πάντα οἱ γυναῖκες. Στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, οἱ γυναῖκες ἔχον οἱ κειοποιήθη τὸ ρόλο τῆς Ιερέας τοῦ σπιτιοῦ κι' ἄφηναν τοὺς ἄνδρες τους νὰ τρέχουν στὶς ἐταιρίες, γιὰ νὰ βροῦν σ' αὐτὲς τὴν παθιασμένη ἀπολαύσει, ποὺ ἡ δικὴ τους Ιερότητα καὶ ἀεισπρέπεια τοὺς ἀπαγόρευε νὰ τοὺς χαρίσων. Στὸ Μεσαίωνα, οἱ γυναῖκες ἔχον θεοποιήσῃ καὶ τὸν ἑαυτὸν τοῦς κι' ἐπέδρασαν σκληρὴς δοκιμασίες στοὺς ἱππότες, ποὺ ἤθελαν νὰ γίνουν ἀξιοὶ τῆς ἀγάπης τους.

Στὴν ἐποχὴ τοῦ ρωμαντισμοῦ, οἱ γυναῖκες ἔκαναν τὸ πάθος νόμου καὶ ζήτησαν νὰ φέρουν τὸ ὄνειρον μέσα στὴ ζωὴ. Κι' οἱ σημερινὲς γυναῖκες, γιὰ νὰ μὴ φανθοῦν καθυστερημένες, συναγωνίζονται μετὰ τοὺς ποῖα νὰ φανθῇ περισσότερο τολημῇ, ἐπιπόλαιη καὶ ἀδύνατον. Ὅσο γιὰ τοὺς ἄνδρες, τὰ παρῶν πάντα ὅπως τοὺς προσφέρονται. Θὰ ἦσαν πρόθυμοι νὰ τὴν λατρεύουν σὰν ἁγίες. Ἀλλὰ δὲν δυσκολεύονται νὰ ἴδουν τὴν ἰδίαν αὐτὲς γυναῖκες, ποὺ εἶχαν θεοποιήσῃ μέσα στὴ συνείδησίν τους, σὰν κοινὲς ἐταίρες. Γιατί, ὅπως ἐπόμε, τοὺς νόμους καὶ τὸ ρυθμὸ τοῦ παιγνιδιοῦ τοὺς κανονίζει πάντα ἡ γυναίκα.

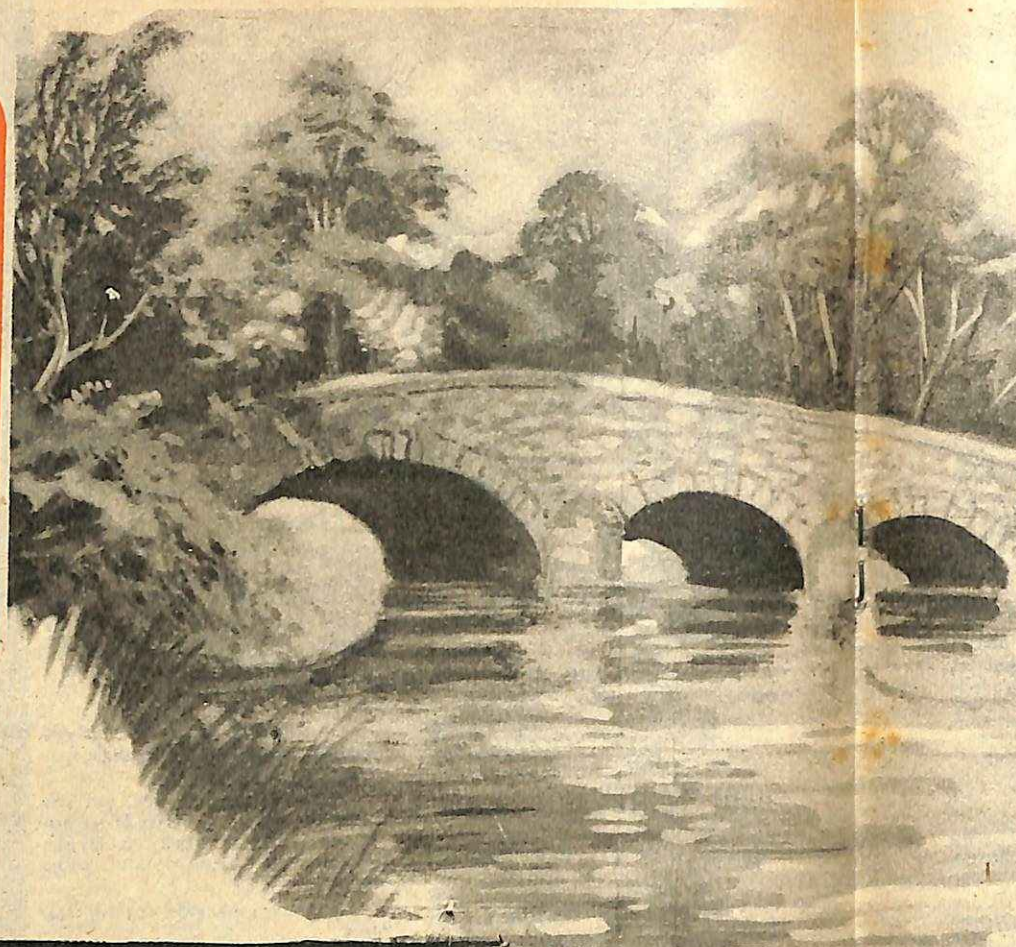
Ἐκεῖνες, ὁπίσω, ποὺ ὀνειρεύονται νὰ βροῦν τὴν ἀληθινὴ εὐτυχία στὴ ζωὴ, μποροῦν πάντα νὰ μελετήσουν τὴν ἀπάντησιν τῆς Σκύλλας στὸ Γλαῦκο καὶ νὰ προσπαθίσουν νὰ καταλάβουν τὸ βαθύτερον νόημα τῶν συμβουλῶν ποὺ οἱ παλιεὶς Γερμανίδες μῆτρες ἔδιναν στὰ κορίτσια τους. Θὰ εἶναι ἴσως οἱ πρὸς κερδισμένες.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΙ: Οἱ «μικρὲς» καὶ οἱ «μεγάλες» ἀπιστίες

ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟ

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΑΝ καὶ πολὺ νέος ἀκόμα, ὁ Ζάν Ντυμπουά ἦ-
ταν ἀρχιεργάτης σ' ἓνα μεγάλο μηχανουργεῖο
τοῦ Παρισιῦ. Ὡστόσο δὲν ἐννοοῦσε νὰ ξεγά-
σῃ τὸ ὁμορφο χωριό του, ἀπ' ὅπου εἶχε φύγει
ἀπὸ μικρὸς. Τὸ καλοκαίρι, ποὺ λιγότευαν οἱ δου-
λειές, εὕρισκε εὐκαιρία νὰ πετάγεται μὲ ἀδεια ὡς ἐ-
κεῖ, γιὰ ν' ἀγκαλιάσῃ τὴ γριά μητέρα του, ποὺ τὸν
περίμενε πάντα μὲ λαχτάρια.

Γέμιζε τότε τὸ στήθος του μὲ τὸ δροσερὸ καὶ καθα-
ρὸ ἀέρα τῆς ἐξοχῆς, ἔτρεχε ὅλη μέρα στ' ἀνθισμένα
λειβάδια καὶ ρέμβανε ὥρες ὁλόκληρες, ὁλομόναχος,
στὶς πρὶ ἀπόμερες γωνίες τοῦ κοντινοῦ μεγάλου δά-
σους...

Κάποιο καλοκαιρινὸ πρωῒν — ἡ λιγοήμερη ἀδειά
του κόντευε πιά νὰ τελειώσῃ — θέλησε νὰ ἐπισκεφθῇ
ἓνα ἀνθόσπαρτο λειβάδι, δίπλα σ' ἓνα πικνὸ δάσος
ἀπὸ λεύκες, ὅπου ἔσπινε στὰ παιδικὰ του χρόνια πε-
τροπόμεμο μὲ τ' ἄλλα χωριατόπουλα. Βρισκόταν μιὰ
δύο ὥρες μακριὰ ἀπ' τὸ χωριό του. Μὰ τὰ γερά πό-
δια τοῦ Ζάν περιφερούσαν τὶς ἀποστάσεις. Ἐνῶ προ-
χωροῦσε τώρα στὸ μονοπάτι, μονολογοῦσε χαίμογε-
λάντας:

— Λίγες μέρες μοῦ μένουν ἀκόμα, γιὰ νὰ χαρῶ
τὴν ἐξοχή... Ἀς τὴ χορτάσω τουλάχιστον ὅσο μπορῶ,
πρὶν μὲ καταπιῇ πάλι τὸ βρώμικο Παρίσι... Ὡ, ἂν
μπορούσα νάμεινα ἐδῶ γιὰ πάντα!...

Μὰ γιατί ἔλεγε μὲ τὴν νοσταλγία αὐτὰ τὰ τελευ-
ταῖα λόγια; Γιατί ἔσχελλε ἀπ' τὴν ψυχὴ του ἓνας βα-
θὺς καῦμός;

Γιατί, ἀντίκρου στὸ σπιτάκι τῆς γριάς μάνας του,
βρισκόταν ἐν' ἄλλο, φτωχικὸ μὰ νοικοκυρεμένο, ὁλο-
στόλιστο ἀπὸ ἀνθισμένες γλάστρες. Ἔμενε σ' αὐτό,
μονάχη, μιὰ δροσερὴ χωριατοπούλα, πεντάχρονη ἄλ-
λα μυαλωμένη: ἡ γλυκεῖα Ροζ-Μαρί, ὅποτε συντρό-
φισσα τοῦ Ζάν στὰ παιδικὰ παιχνίδια τους καὶ τώρα
ἐργάτρια σὲ κάποιο ἀγρόκτημα...

Πάντα ὁ Ζάν τὴ θυμόταν μ' ἰδιαίτερη συγκίνησι καὶ
συχνὰ τὴν ἀποζητοῦσε, κάθε φορὰ πού πηγαίνει στὸ
χωριό. Μὰ σπάνια τὴ συναντοῦσε, γιατί ἔφευγε ἀπ' τὰ
χαρῶματά γιὰ τὴ δουλειά της καὶ γυρίζε στὸ καλυ-
βάκι τῆς ἀργὰ τῆς νύχτας.

Μὰ ἐκεῖνο τὸ πρωῒ τῆς ἀλλοιῆς ἡ μοῖσα. Μόλις
ὁ Ζάν εἶχε ξεμακρύνει ἀπ' τὸ χωριό, ἀκούσε πίσω
του ἓναν ἥχο κουδουνιῶν. Στράφηκε, παραξενεμένος,
κι' εἶδε μὲ λαχτάρια ἓνα ἀμαξάκι, ποὺ ἔσπερνε ἓνα
γκρίζο γαϊδουράκι, καὶ πάνω σ' αὐτὸ τὴν ἀγαπημένη
τοῦ Ροζ-Μαρί!...

Πρὶν προλάβῃ νὰ κοίμῃ τὴν ἑσθινὴ παραινῇ του,
τὸ ἀμαξάκι τὸν εἶχε φτάσει.

— Καλημέρα, κύριε Ζάν... Πού πάτε ἐπὶ πρωῒ;...

Στὸ ἀκουσμα τῆς δειλῆς ἐκείνης κρυστάλλινης φῶ-
νης, ὁ Ζάν σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ κύτταξε τὴ
γλυκεῖα κοπέλλα. Ἐκείνη πάλι ντράπηκε, χαμήλωσε
τὰ ὀλογόνα μάτια της κι' ἀπάμενε βουδή, ἐνῶ ὁ
Ζάν τῆς ἀπαντοῦσε, ταραγμένος:

— Πῶς στὸ λειβάδακι τῆς Φλαμπίλ...
Σώπασαν γιὰ λίγο κι' οἱ δύο, μ' ἀμηχανία. Ὁ
στερα ὁ Ροζ-Μαρί εἶπε:

— Ἔτσι, μὲ τὰ πόδια;...

Ὁ Ζάν πῆγε τότε θάρρος κι' ἀπάντησε, μὲ φωνὴ
δῆθεν ἀδιάφορη, ποὺ σιγότερμε κρυφά:

— Μπᾶ, ἔχω γερά πόδια... Εἶχα ἄλλωστε πάντα...
Θυμάσαι;

— Ναι, θυμάμαι... μουρμούρισε δειλὰ ἡ Ροζ-Μαρί.
Κι' ἔσκυψε μὲ ρεμβασμὸ τὸ ξανθόμαλλο κεφάλάκι
της. Ὁ Ζάν τὴ μιμήθηκε. Κι' ἄρχισε κι' ἐκεῖνος νὰ
θυμάται...

Τὶ ἀναπολοῦσαν τὰ δύο χαριτωμένα παιδιά; Σί-
γουρα τ' ἀξέχαστα, ἐξνοιάστα κι' εὐτυχισμένα
παιδικὰ τους χρόνια, ποὺ τὰ πέρασαν πλαί-πλαί στὸ
γραφικὸ χωριουδάκι τους, ἀχώριστοι στὶς χαρὲς καὶ
στὰ παιχνίδια...

Κι' ὅλο ψιθύριζαν μ' ἀνείπωτη συγκίνησι, ἐνῶ τὸ
ὑπομονετικὸ γαϊδουράκι τοὺς ἄφινε νὰ τὰ σιγολέει καὶ
μασούλιζε τὶς κορφές τοῦ δροσεροῦ γρασιδιοῦ:

— Θυμάστε, Ζάν;...

— Θυμάσαι, Ροζ-Μαρί;...

— Τότε ποὺ ἀρωσθήσατε...

— Τότε ποὺ τρέχαμε ἐκεῖ...

— Τότε ποὺ χτυπήσατε τὸν Πιέρ...

Κι' ὁ πρωῒνος ὁλόλαμπρος ἥλιος χρῶσινε τὶς ἀ-
νοιμησίσεις τους μὲ τὶς χλιαρὲς ἀχτίδες του, τὰ που-
λιά τιτίβιζαν χαρούμενα γύρω τους καὶ τ' ἀγριολου-
λουδα τίναζαν ἀνατριχιασμένα ἀπ' τοὺς κάλικές
τους τὴ νυχτερινὴν πᾶχλη, σκορπίζοντας συγχρόνως
τὸ μύρο τους στὸν ἀέρα...

Ἐσχάστηκαν ὁλότελα τὰ δύο παιδιά στὸ χεῖμαρρο
αὐτὸ τῶν ἀναμνήσεων. Τὸ γαλήνιο μεθύσι τῆς στι-
γμῆς ἐκείνης, ζευγαρωμένο μὲ τὴν οὐράνια καλωσύνη
τῆς Φύσεως ὁλόγυρε τους, τὰ γέμιζε ἀπὸ ἀνείπωτη
εὐτυχία καὶ χαρά...

Σώπασαν πάλι, ἑσθινὰ. Ἡ Ροζ-Μαρί ἔκανε πὺς
ταχτοποιοῦσε τὰ χαλινάρια. Ὁ Ζάν τὴν κύτταξε μὲ
λαχτάρια κι' ἔλεγε μέσα του:

«Τί ὁμορφὴ ποὺ εἶναι, ἡ γλυκεῖά μου Ροζ-Μαρί!...
Πόσο ξεχωρίζει ἀπ' τὶς διαβολεμένες Παριζιάνες!... Τί
γοητεία στὸ προσωπάκι της, τί ἀθωότητα στὴ μα-
τιά της, τί νοικοκυρωσύνη καὶ σεμνότητα στὸ ντύσι-
μό της!...»

Στοιμάτησε τὸν κρυφὸ μονόλογό του καὶ χαίμογε-

λασε στοργικά. Ἦταν πρᾶτευουσῖανος πιά, κι' ἡ
συναίσθησι αὐτῆς τῆς ὑπεροχῆς του τὸν ἔκανε νὰ παίρ-
νῃ πότε-πότε προστατευτικὸ ὕψος μπροστὰ στὴν ἁ-
μαθὴ κι' ἀγνή χωριατοπούλα.

— Τί σκέφτεσαι, Ροζ-Μαρί; τὴ ρώτησε.

Κι' ἐκείνη, σὰν νὰ ἐξυπνοῦσε ἀπὸ ἓνα ὄνειρο, τοῦ
ἀποκρίθηκε παραπονεμένα:

— Νά... Σκέφτομαι πόσο θὰ πονέσω ὅταν θὰ φύ-
γετε! Ἔτσι πονῶ πάντα, κάθε φορὰ πού ἔρχεστε,
κάθεστε λίγες μέρες κι' ὕστερα ξεαναφεύγετε γιὰ τ'
ὁμορφο Παρίσι...

Ὁ Ζάν χαμογέλασε τότε καὶ τῆς εἶπε, μ' ἀνείπω-
τὴ γλύκα:

— Γιατί ἐπιμένεις, Ροζ-Μαρί, νὰ μοῦ μιλάς στὸν
πληθυντικὸ; Κι' ὅμως ἡμᾶς κάποτε ἀχώριστοι φί-
λοι...

Τὰ ὁμορφα ματάκια της βουρκώσανε ἑσθινὰ καὶ
μουρμούρισε:

— Μὰ τώρα ἄλλαξαν τὰ πράγματα... Ἔσεῖς ζῆτε
στὴν πρωτεύουσα... Εἰσάστε κύριος πιά, ἐνῶ ἐγὼ δὲν
ἔπαφα ποτέ μου νὰ ταῖζω κόττες καὶ νὰ ποτίζω ἀγε-
λάδες...

Ἐνα δροσερὸ ἀεράκι χάιδνε τὶς μπούκλες τῶν
μαλλιών της. Τὰ χαλινάρια πρὺ κρατοῦσε, χαλαρώ-
θηκαν ἀπότομα. Καὶ δύο ζεστὰ μπαλάντια κύλησαν
ἀπ' τὰ χαμηλωμένα μάτια της...

Ὁ Ζάν ἐνοίωσε ἓνα κόμπο στὸ λαμὸ. Μιὰ ἑσθι-
νὴ ἀπόφασι γεννήθηκε στὸ μυαλό του. Κι' ἀμίλητος,
βίαιος, κυριαρχικός, ἄρπαξε τὸ γαϊδουράκι ἀπ' τ'
αὐτιά καὶ τῶσπινε πρὸς τὸ χωριό. Ὑστερα πήδησε
πλαί στὴ σαστισμένη κοπέλλα, κι' ἐνῶ μαστίγωνε μὲ
τὰ χαλινάρια τὸ ὑπομονετικὸ τετράποδο, ψιθύρισε στὸ
ροδαλὸ αὐτάκι της:

— Δὲ θὰ πᾶς σήμερα στὸ κτήμα... Οὐτ' αὔριο,
οὔτε ποτέ πιά! Ὁδάρης μαζί μου, στὸ Παρίσι!...

Ἄν πηγαίνατε, τὴν περασμένη Κυριακή, στὴν τα-
πεινὴ ἐκκλησίᾳ τοῦ χωριοῦ Μπρεβίλ, θ' ἀκούγατε τὰ
θεῖα λόγια ποῦλεγε ὁ ἀσπραμάλλης παπάς, ἐκάνον-
τας μπροστὰ στὸ Δημιουργὸ δύο πρόβατα τοῦ ποι-
μνίου του: τὸ Ζάν Ντυμπουά καὶ τὴ Ροζ-Μαρί Πεν-
σόν!...

Κι' ἀντικρύζοντας μὲ συγκίνησι τοὺς νεοίπαντρούς,
θὰ συμφωνοῦσατε μαζί μας πὺς ἦσαν πλασμένοι ὁ ἕ-
νας γιὰ τὸν ἄλλον, αὐτὰ τὰ δύο ἀγνὰ παιδιά, καὶ
πὺς ἡ ἐνωσί τους ἦταν ἀρμονικὴ σὰν ἀνοιξιὰτικο
τραγοῦδι, εὐλογημένη σὰν ἀγαπασμός κι' ἀσπίλη σὰν
τὸν κρίνο ποὺ κρατοῦσε ὁ Γαβριήλ, ὅταν μιλοῦσε εὐ-
λαβικά στὴ Μητέρα τοῦ Θεοῦ!...

ΕΡΝΕΣΤ ΠΡΕΒΟ

— Δὲ θὰ πᾶς σήμερα στὸ
κτῆμα... τῆς εἶπε, Οὐτ' αὔριο,
οὔτε ποτέ πιά!

ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

_____

— 'Ακούστε, γιατρέ, δε μπο-
ρώ να σας κρύψω την αλή-
θεια... του είπε η κ. Λαμπρε-
σώλ.

Ένα παλιό θερμόμετρο. 'Η κ. Λαμπρεσώλ άρχισε να μου
έξερνη την αδιαθεσία της, ενώ εγώ την έπρωγα με τα
μάτια.

Με πολλή σοβαρότητα της έπασα το σφυγμό και κού-
νησα το κεφάλι:
— Εύτυχώς σφυγμοί ήσυχοι, κανονικοί.
— Πώς είπατε, γιατρέ, κανονικοί;
— Μάλιστα, κανονικοί. 'Ας δούμε τώρα τη θερμοκρα-
σία. Θέλετε να βάλω το θερμόμετρο κάτω απ' τη μα-
σχάλη;

'Η κ. Λαμπρεσώλ κατέθεσε λίγο το νυχτικό της και
μου παρουσίασε γυμνό έναν αλαστρονικό όμο. 'Απόλυτη
σιωπή βασίλειε για λίγο στην κάμαρα. 'Επειτα, έσκυψα
το ίδιο και της πήρα το θερμόμετρο, αλλά πολύ άργα,
για ν' απολαύσω το άρωμα του σώματός της. Κύτταξα
το θερμόμετρο μ' εμβρίθεια στο φως. Το θερμόμετρο έδειχνε
42 βαθμούς! 'Ηταν ολόκληρα ξεφρεσδωμένοι!...

— 'Εχετε, της είπα, 36 και 8. Δεν είναι τίποτα το σο-
βαρό. Μία μικρή αδιαθεσία έντελως περαστική. Για να
δω τη γλώσσα σας.

— 'Εβαλε μία γλώσσα ρόζ, που ήταν χάριμα να τη βλέπτε.
— 'Εν τάξει, είπα. Μπορώ να σας ακροαστώ;...

'Η κ. Λαμπρεσώλ ανακάθισε στο κρεβάτι. Καθώς της
ήθικα το μεταξωτό νυχτικό κι' αποκάλυψε την ωραία
πλάτη της, τα χέρια μου έτρεμαν. 'Ακούμπισα σχεδόν
όλο μου το πρόσωπο πάνω στο βελούδινο και λευκό δερ-
μα της και της είπα να βήξει. 'Η κ. Λαμπρεσώλ έβηξε δυ-
ο φορές. Μου έρχονταν ν' άρχισω να γεμίζω φιλά
αυτή την ωραία πλάτη.

— Δεν ακούω τίποτα, απάντησα, είστε περίφημη. Δεν
έχετε κανένα κρυολόγημα. Εύτυχώς. Θά ήθελα όμως να
ξέρω την αιτία αυτής της μικρής αδιαθεσίας σας.

'Η κυρία Λαμπρεσώλ δεν απάντησε άμέσως. 'Επειτα, σά
νάπαρνε ξαφνικά κάποια σοβαρή απόφαση, άρχισε να λέει:

— 'Ακούστε, γιατρέ, δε μπορώ να σας κρύψω την αλή-
θεια: 'Ενας γιατρός είναι πάντα ένας φίλος κι' ένας μυ-
στικισμός. Θα σας τα πω, λοιπόν, όλα. Είμαι παν-
τρεμένη. 'Ο κ. Ζύλ Λαμπρεσώλ είναι μεγαλοβιομήχανος.
Πουλάει μπρούτζινα μηχανήματα φωτισμού, που φτάνει
το εργοστάσιό του. Είναι πολύ πλούσιος, αλλά είναι
συγχρόνως γέρος κι' άσχημος. Πλησιάζει τα εξήνταπέντε,
ενώ εγώ είμαι μόλις είκοσιεφτά χρόνων. Καταλαβαίνετε,
λοιπόν... 'Εχω ένα φίλο. 'Κάθε γυναίκα στη θέση μου, δ-
μορφή και νέα, θά εύρισκε ένα φίλο. Δεν είν'
Έτσι, γιατρέ;

— 'Εννοείται, κυρία μου, έννοείται!...

— Με δυο λόγια, ό έρωτικός δεσμός μου χρο-
νολογείται από εδώ και δέκα πέντε μήνες. 'Ο
φίλος μου είναι νέος, όμορφος, αξιολάτρευτος.
Γνωριστήκαμε στο Βιέλ, κάποιο καλοκαίρι, ό-
που είχα πάει για λουτρά. 'Αγοπήθηκαμε ά-
μέσως με την πρώτη ματιά, κι' αγαπήσαμε ά-
κόμη χτές, όταν... 'Α! γιατρέ μου!...

— Συνεχίστε, κυρία μου...

— 'Ε, λοιπόν, σήμερα το απόγευμα, έτοιμάζοντας
το τσάι στο διαμέρισμά του 'Ερρίκου, του φίλου
μου, ανακάλυψα τυχαία ένα γράμμα. Το γράμ-
μα μιάς φίλης του, που την έχει από εδώ και
τέσσερα χρόνια και που του έγραφε πως τον πε-
ριμένει μ' άμνηστια στην Ελλάδα της, στη
Νίκαια, στις 8 του μηνός, δηλαδή αύριο!...

— Αυτό είναι προμερό! είπα.

— Δεν είναι Έτσι, γιατρέ;... Δεν έχασα, που
λέτε, τον καιρό μου. Πέταξα το γράμμα αυτό
στα μούτρα του 'Ερρίκου και του είπα με όρος
αγέρωχο: 'Είπατε να συναντήσετε τη φιλενάδα
σου στη Νίκαια. Μαζί μου διατελώσαν!'

Πήρα κατόπιν ένα ταξί και γύρισα σπίτι μου.

Μόλις μπήκα στην κρεβατοκάμαρά μου, έννοιωσα κάτι σά ζάλη κι' εύ-
θως άμέσως λιποθύμησα...

— 'Ισχυρή συγκίνηση, είπα.

— Λοιπόν, τί λέτε τώρα για όλ' αυτά, γιατρέ; Τι με συμβουλευέτε
να κάνω;

— Μά την πίστι μου, κυρία, άν ήμουν στη θέση σας, θά τον πη-
ρωνα με τή ίδια όπλα.

— Δηλαδή;

— Θά εύρισκα έναν άλλο φίλο!

— 'Ακριβώς αυτό ήμουν αποφασισμένη να κάνω, αλλά δισταξα λιγάκι.
Τώρα όμως που μου τό λέτε και σεις... Θά ήθελα, μάλιστα, αόρια
κυλάω να τον άπατήσω, την άρα που θά είναι στη Νίκαια. Μόνο, νά,
γυρεύω, εδώ και μιά άρα, ποιόν να διαλέξω απ' τους φίλους του 'Ερ-
ρίκου και δέ μ' άρέσει κανένας!...

— Θέλετε να σας δώσω άκόμα μιά συμβουλή; είπα, ενώ μου περνού-
σε μία σατανική ιδέα.

— Θά με υποχρεώσετε, γιατρέ!

— 'Κατά την ταπεινή μου γνώμη, η έκδική σας θά ήταν ωραιότερη
άν διαλέγατε, όχι ένα φίλο του 'Ερρίκου, άλλ' έναν άγνωστο...

— 'Εναν άγνωστο;!... Καί ποθ' έχετε να τον βρώ;...

— Το μόνο εύκολο, κυρία μου, είπα με πεποίθηση. 'Εχω έναν έμψι-
στο, νέο, κομψό κι' εύχαριστο, στενό μου φίλο, που θά ήταν έθουσια-
σμένος να έδωκε την άδεια του 'Ερρίκου μαζί σας. Θέλετε να πάτε να τον συ-
ναντήσετε αύριο τ' απόγευμα εκ μέρους μου; Θά του εκθέσω την πε-
ρίπτωσή σας και είμαι βέβαιος πως θά δεχτεί εύχαρίστως να συναντη-
θώ μαζί σας.

— 'Η ιδέα σας, γιατρέ μου, είναι περίφημη! 'Ο άκόλουθός μου
συμβουλή σας. Δώστε μου τη διεύθυνση του φίλου σας. Θά πάω αύριο
στις πέντε στην όπτι του. 'Έτσι θά έκδικήθω τον 'Ερρίκο με τον
πιο πρωτότυπο τρόπο!...

— 'Ατάραχος σημείωσα στο καρτέ μου και τη διεύθυνση
μου. Πήρα έπειτα το καπέλλο μου, τα γάντια μου, το θερμόμετρό μου
και με μεγάλη επίσημότητα άποχαίρετά τον την ωραία κ. Λαμπρεσώλ.
Σ' αλλογίζομαι μόνο να μούτρα που θά κάνει αύριο όταν θά την πάρω
στην άγκαλιά μου!...

ΜΩΡΙΣ ΝΤΕΚΟΜΠΡΑ

ΠΙΚΑΝΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΔΕΝ είμαι γιατρός. Κι' όμως, ή
τύχη τάφερε, ώστε να παίξω το
ρόλο γιατρού, χάρις σ' ένα τυ-
χερικό όπτείο. Ποτέ μου δέ φαν-
ταζόμουν πως αυτό θά μπορούσε νάχη τό-
σο σοβαρές συνέπειες.

Χτές το βράδυ, λοιπόν, έπειδή έπλητ-
τα προμερέ, πήρα στις έννιά το τηλέφω-
νο και ζήτησα τον πρώτο άριθμό, που
μοδρθε στο μυαλό:

— Βαγκράμ, 28—64.

Σκόπευα να πω μερικές άνοησίες σ'
όποιον θά μ' άπαντούσε, να έπισφραγίσω
την όλη συνομιλία μ' ένα σαρκαστικό γέ-
λιο και να κλείσω το τηλέφωνο. Μόλις
όμως σήκωσε το άκουστικό, άκουσα μιά
γυναικεία φωνή που έλεγε:

— 'Εμπρός! 'Εσείς είστε, γιατρέ; Ε-
μαι ή καμαριέρα της κυρίας Λαμπρεσώλ.
Σας τηλεφώνησα, κ. Σαρπιέ, εδώ και λίγη άρα. 'Ελάτε, σας παρα-
λώ, γρηγορά να δήτε την κυρία. Μόλις γύρισε απ' έξω και δέν αλ-
σθάνεται και τόσο καλά...

— Πολύ καλά, δεσποινίς. Δεν είμαι όμως ό γιατρός Σαρπιέ, είμαι
ό αντικαταστάτης του. 'Ο γιατρός Σαρπιέ έφυγε με το αυτοκίνητό του
έπειγόντως για τη Νίκαια.

— Τότε ποιος είστε;

— Είμαι ό γιατρός Σιτρόν. Σας είπα πως αντικαθιστώ το συνάδε-
λό μου, το γιατρό Σαρπιέ. Πέστε μου τη διεύθυνσή σας κι' έρχομαι.

— 46, όδός Φαρανταί!...

— Πέστε στην κυρία Λαμπρεσώλ πως παίρνω άμέσως ένα ταξί και σε
λίγο θά είμαι στα όπτι της.

— 'Ενα τέταρτο άργότερα, μιά νόστιμη καμαριέρα μ' άνοιγε την πόρτα:

— 'Ο γιατρός Σιτρόν;

— Μάλιστα, δεσποινίς. 'Ελπίζω ή κ. Λαμπρεσώλ να μην έχη τίποτα
το σοβαρό!...

— Εύτυχώς, γιατρέ, συνήλθε από τη λιποθυμία της. Αισθάνεται ό-
μως άκόμα αδυναμία. 'Αν θέλετε, περάστε, θά σας άδηγήσω στην κρε-
βατοκάμαρά της...

— 'Αν ήθελα λέει... Σε μένα που γύρευα περιπέτειες, αυτή ή επίσκεψη
έπεσε απ' τον ούρανό. 'Ακολουθήσα, λοιπόν, την καμαριέρα. Μπήκα
σ' ένα σαλόνι στυλ έποχής Ναπολέοντος, έπειτα σ' ένα κομψό μπου-
νούτσο και τέλος σε μιά κρεβατοκάμαρα φωτισμένη από ένα μωβ άμπα-
λούρι.

— 'Η κ. Λαμπρεσώλ ήταν πλαγισμένη στο κρεβάτι. 'Ηταν πάρα
πολύ ωραία, με μιά πικάντικη μελαγχρινή όμορφιά, με μάτια καστα-
νά, και με όφρος κούρασμένο.

— 'Η καμαριέρα με άγάνγειλε:

— Κυρία, ό γιατρός Σιτρόν.

— Καλωσήρα σας, κυρία μου, της είπα. Είμαι ό αντικαταστάτης
του γιατρού Σαρπιέ κι' έπρεξα άμέσως, μόλις μου τηλεφώνησε ή κα-
μαριέρα σας.

— 'Α! Εύχαριστώ πολύ, γιατρέ... Ροζίνα, άφησέ μας μόνους...

— 'Η καμαριέρα έφυγε κι' εγώ κάθισα κοντά στην κυρία Λαμπρεσώλ.
Για κάθε ένδεχόμενο είχα πάρει μαζί μου, πριν φύγω από το όπτι μου,

άκράτεια των ούρων

Είνε σήμερα ό εφιάλτης πολλών γυναικών

ΩΣ ΣΗΜΕΡΑ ξέραμε μόνο τη νυχτερινή άκράτεια των
ούρων των μικρών παιδιών. 'Αλλά δύο πρόσφατες έ-
ρευνες έδειξαν πως ή άκράτεια των ούρων είναι άρ-
κετά συχνή και στις νέες.

'Η μιά απ' αυτές τις έρευνες έγινε στις 'Ηνωμένες Πολι-
τείες μεταξύ χιλιάδων κοριτσιών με άρτία σωματική διά-
πλασι και ύγιεινάτων και απέδειξε ότι τά 15% απ' αυτά
πάθαιναν άκράτεια ούρων όταν έκαναν κάποια προσπάθεια,
όταν έδηχαν ή όταν γελοούσαν.

Παρομοία έρευνα έγινε και στην 'Αγγλία και απέδειξε
ότι τά 30% των κοριτσιών που φοιτούν στα σχολεία παθαί-
νουν άκράτεια ούρων για τους ίδιους λόγους. Δεν πρόκει-
ται, δηλαδή, εδώ για νυχτερινή άκράτεια, όπως στα παιδιά,
αλλά για μιά άδυναμία συγκρατήσεως των ούρων, που μπο-
ρεί να έκδηλωθ ή σ' οποιαδήποτε στιγμή, είτε την ήμερα
είτε τη νύχτα.

'Η άκράτεια των ούρων στις γυναίκες παρατηρείται και
σ' άλλες περιπτώσεις, π. χ. κατά την κάθοδο του ώριου
από τις ώσθηκες στη μήτρα και
κατά την περίοδο. Είναι δε άξιο-
σημείωτο ότι αυτό συμβαίνει πολ-
λές φορές σε γυναίκες με άθλητι-
κή εμφάνιση, που επιδιίδονται στα
σπόρ.

Οί γιατροί διακρίνουν δύο κα-
τηγορίες γυναικών που βασανί-
ζονται από άκράτεια των ούρων:
'Εκείνες, στις όποιες οι μύς που
πλασιάζουν την ούροδόχο κύστι
έχουν έναν άσυνήθιστο δυναμισμό
και εκείνες, στις όποιες οι ίδιοι
μύς είναι άτονοι.

Στην πρώτη περίπτωση, οι μύς
συμπίεζουν έντονα τά τοιχώματα
της κύστεως και προκαλούν έξο-
δο των ούρων.

Στη δεύτερη, λόγω της άτονί-
ας των μυών, ή κύστις δε μπορεί
να συγκρατήσει το περιεχόμενό
της, που ξεφεύγει τότε με την πα-
ραμικρή άφορημή.

'Αλλά και διάφορες ψυχικές αι-
τίες μπορεί να προκαλέσουν αυ-
τή την άκράτεια των ούρων στη
γυναίκα, π. χ. ό φόδος, μιά επί-
πληξη, μιά έντονη άνησυχία, ά-
κόμη και το αίσθημα της αιδούς.

Είναι αυτόνοητο ότι ή άκράτεια
των ούρων επιδρά με τη σειρά
της στον ψυχικό κόσμο της γυ-
ναίκας. Δημιουργείται τότε ένας
φαύλος κύκλος, από τον όποιον ή
δυστυχισμένη δεν κατορθώνει να
βγί.

'Η άκράτεια των ούρων παρα-
τηρείται επίσης και σε γυναίκες
που έχουν περάσει την πρώτη νε-
ότητα και που έχουν έξοικειωθ ή
με τη ζωή, έπειτα από έναν δύσ-
κολο τοκετό ή μιά έγχειρση στο
περίναίο ή τη μήτρα. Το ίδιο δυ-
σάρεστο φαινόμενο μπορεί να
προκληθ ή από μιά κήλη.

Μιά άλλη αιτία είναι ή έμμη-
νοληξία. Πολλές γυναίκες χάνουν
τότε τον έλεγχο πάνω στην ούροδόχο κύστι και παρουσιάζ-
ουν το φαινόμενο της άκραιείας των ούρων.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, όταν ή άκράτεια είναι
έλαφρη και δεν συνοδεύεται από ανατομική βλάβη ή δια-
ταραχή της κανονικής θέσεως της λεκάνης, ή θεραπεία θά

επιδιωχθ ή με τά άκόλουθα τρία μέσα:
1ον φάρμακα: Βιταμίνες Β και F και όρμονοθερα-
πεία (στενανδιόλη και μεθανδιόλη).

2ον φυσιοθεραπεία: 'Ο γιατρός εισάγει έναν κα-
θετήρα μέσα στην ούρήθρα και διοχετεύει διά μέσου αυτού
στην ούροδόχο κύστι ένα ρυθμικό γαλβανικό ρεύμα.

3ον γυμναστική: 'Η άσθενής υποχρεώνεται να συγ-
κρατή τά ούρα της επί ώρισιμένο χρόνο, που αυξάνει προο-
δευτικά. Στις 'Ηνωμένες Πολιτείες εφαρμόζεται το σύστη-
μα της ούρήσεως κατά στάδια. 'Η άσθενής, δηλαδή, άφού
συγκρατήσει επί ώρισμένη ώρα τά ούρα της υποχρεούται
κατόπιν να άδειάση την κύστι με πέντε, δέκα ή και περισ-
σότερες διακοπές, που την συνηθίζουν να την έξουσιάζη.
'Υπάρχουν, μάλιστα, ειδικές συσκευές που την υποβοηθούν
στις προσπάθειές της.

Όταν ύπάρχη ανατομική βλάβη ή διαταραχή της κανο-
νικής θέσεως της λεκάνης που επηρεάζει με τον ένα ή τον
άλλο τρόπο τη λειτουργία της ούροδόχου κύστεως, μόνο ή
χειρουργική επέμβαση είναι δυνατή να θεραπεύσει την ά-
κράτεια των ούρων. Οί έγχειρή-
σεις αυτού του είδους δεν παρου-
σιάζουν κανένα κίνδυνο και δίνουν
πάντοτε πολύ καλά άποτελέ-
σματα.

'Η άκράτεια των ούρων είναι
κάτι περισσότερο από άσθένεια.
Πρόκειται για άληθινή άναπηρία,
που επιδρά κυρίως στον ψυχικό
κόσμο της γυναίκας.

'Η γυναίκα αυτή άποτραδιέται
σιγά-σιγά από την κοινωνία, βυ-
θίζεται σε μελαγχολία ή γίνεται
υποχονδριακή και άποστρέφεται
την έρωτα.

Δέν πρέπει ν' άπατώμεθα ως
προς αυτό το ζήτημα.

Καμιά γυναίκα, που έχει αυ-
τή την άναπηρία, έστω και σ' έ-
λάχιστο βαθμό, δε θά τολμήσει
ποτέ να συνδεθ ή έρωτικά μ' έναν
άνδρα.

Στην ανάγκη, θά στραγγαλίση
τά αισθήματά της και θά κομμα-
τίσει την καρδιά της, αλλά δε
θά έκτεθ ή ποτέ στον κίνδυνο να
τον άφήση να μαντέψ η την πάθη-
σή της, που την θεωρεί σαν θεί-
κή κατάρα.

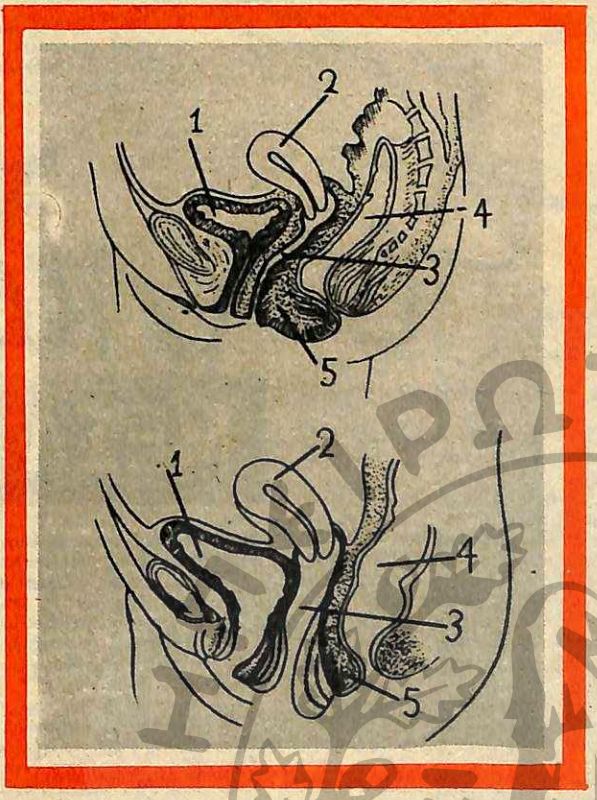
Τό άξιοσημείωτο είναι ότι πολ-
λές γυναίκες, έπειτα από την κα-
τάλληλη άγωγή, θεραπεύονται ά-
πό την άκράτεια των ούρων. 'Αλλ'
έχουν χάσει πιά τη θηλυκότητά
τους.

'Εχουν γίνει ψυχρές και τίπο-
τα πιά δε μπορεί να λιώση τον
πάγο, που έχει άπλωθ ή στην
καρδιά τους.

Κατά τον δόκτορα Μπερανζέ,
πολλές από τις καλούμενες ψυ-
χρές γυναίκες πάσχουν από ά-
κράτεια ούρων ή θεραπεύτηκαν
απ' αυτή, άλλ' έχουν χάσει πιά
τη θηλυκότητά τους.

Γι' αυτό, δέν πρέπει ν' άφήνε-
τε αυτή την πάθηση να χρονίζη.

Οί γονείς ιδίως, όταν αντίληφθούν ότι τό κορίτσι τους πα-
ρουσιάζει αυτή την άνωμαλία, πρέπει να τρέξουν άμέσως
στο γιατρό. Όσο γρηγορότερα γίνη ή διάγνωση και έ-
ξακριβωθούν τά αίτια της άκραιείας, τόσο εύκολώτερη θά
είναι ή θεραπεία της.

Κάθετη τομή της λεκάνης. 'Ανω: Κανονική λεκάνη.
1) Ούροδόχος κύστις 2) Μήτρα. 3) 'Εξωτερικόν στό-
μον. 4) 'Απνυθισμένον. 5) Περιναίον. Κάτω: Λεκάνη
με χαλαρό περιναίον. 'Η πτώσις της μήτρας (2)
σπρώχνει την ούροδόχο κύστι (1) προς τά κάτω και
έμπρός. 'Η άκράτεια των ούρων όφείλεται εδώ σε λό-
γους καθαρά μηχανικούς. 'Η θεραπεία της δε μπορεί
να επιδιωχθ ή παρά μόνο με χειρουργική επέμβαση, που
θά ξαναφέρ η τη μήτρα και την ούροδόχο κύστι στην
κανονική τους θέση. Σε μερικές περιπτώσεις χρειάζεται
έπίσης ή ανόρθωση της ούρήθρας και ή ένισχυσις του
περιναίου. (Στό δεύτερο σχήμα οι άριθμοί αντιστοι-
χούν στα ίδια όργανα με εκείνους του πρώτου).

«Η γυναίκα μου με χαστούκισε μέσα στο κέντρο...» είπε στον αδελφό του ο δάκτωρ Γιούνγκ.

Το έγκλημα ενός οδοντο-γιατρού

ΕΝΑ απόγευμα του Φεβρουαρίου του 1925, ο δάκτωρ Τόμας Γιούνγκ παρουσιάστηκε στη διεύθυνση της αστυνομίας του Λος Άντζελες κι' ανέφερε με άγνοια την εξαφάνιση της γυναίκας του.

Ήταν οδοντογιατρός, νέος αλλά με πολλή πελατεία, κι' είχε παντρευτεί μια πλούσια χήρα.

Η γυναίκα του είχε κληρονομήσει 500 χιλιάδες δολάρια απ' τον προηγούμενο σύζυγό της. Ήταν νέα κι' όμορφη κι' αγαπούσε τα γλέντια και την εξηλεκτική ζωή.

Είχε μονάχα μια ιδιοτροπία—έζησε ο δάκτωρ Γιούνγκ Κρατούσε πάντα πάνω της όλα τα κοσμήματά της, φυλαγμένα μέσα στην τσάντα της, μαζί με αρκετά χρεώγραφα αξίας 150.000 δολαρίων. Τη νύχτα που εξαφανίστηκε, τα είχε πάνω μαζί της.

Ο αστυνομικός ανασκίρτησε, ακούγοντας αυτή την τελευταία λεπτομέρεια. Ήταν συνηθισμένο πράγμα να εξαφανίζονται παντρεμένες γυναίκες... και να εξαφανίζονται σε μία-δυο μέρες στον άντρα τους, μετανιωμένες! Άλλ' η εξαφάνιση μιας γυναίκας μ' ένα δολάριο θησαυρό μέσα στην τσάντα της μπορούσε να σημειώσει άπαυση ή δολοφονία!...

Ο δάκτωρ Γιούνγκ διηγήθηκε όλες τις λεπτομέρειες της τελευταίας βραδιάς που είχε περάσει με τη σύζυγό του. Είχαν πάει σ' ένα νυχτερινό κέντρο, όπου έτυχε να κουβεντιάσει αυτός λίγο με κάποια γνωστή του.

«Η γυναίκα μου έκανε τότε σαν τραλιά απ' τη ζήλεια της! πρόσθεσε. Ποτέ δεν την είχα ξαναδεί σε τέτοια κατάσταση... Με χαστούκισε μέσα στο κέντρο και μούχασε τα γυαλιά μου.

«Με τ' έβλεπασα όμως αυτό, ησώχασε κάπως. Φύγαμε τότε από εκεί και πήγαμε να χορεύουμε στο Ξενοδοχείο Μπίλμορ. Όταν μπήκαμε στο χώρο, η γυναίκα μου μου είπε να την περιμένω λίγο. Πήγε προς την τουαλέτα, για να πουνητραρίσει... και δεν ξαναγύρισε πιά! Δεν την ξαναείδα από τότε. Άγνοια τι άπογινε!

Διάφοροι φίλοι είχαν δη πράγματι, και βεβαίως να περιμένω στο χώρο του ξενοδοχείου, μόνος του, και βεβαίως να μην έλθω. Ήξε' άλλω, ένα γκαρσόνι του νυχτερινού κέντρου είχε παρακολουθήσει όλη τη σκηνή του συζυγικού καυγά, και την άφησε ακριβώς όπως την είχε περιγράψει κι' ο Γιούνγκ.

Τι είχε άπογινε όμως η Γκρέις Γιούνγκ; Κανείς δεν ήξερε...

Η αστυνομία ανακρίθηκε παιτού τα ίχνη της. Οι έρευνες χαλαρώθηκαν μόνον όταν διάφοροι οικογενειακοί φίλοι του Γιούνγκ άρχισαν να παίρνουν γράμματα, με την υπογραφή της Γκρέις. Η νέα γυναίκα τους έγραφε ότι σκόπευε να κάνει ένα ταξίδι στην Ευρώπη, για να συνέλθουν τα νεύρα της, που είχαν κλονιστεί απ' τους συχνούς καυγάδες με τον άντρα της.

Η αστυνομία έκανε ένα έλεγχο σ' όλες τις αεροπορικές εταιρείες. Δε βρήκε όμως ίχνη έκδοσης κανένα εισιτηρίου στο όνομα

της Γκρέις Γιούνγκ.

Ο επιθεωρητής Χάρολντ Νταϊνς, της αστυνομίας του Λος Άντζελες, εξέλεγε τις ταχυδρομικές σφραγίδες που είχαν πάνω τους τα γράμματα. Ήταν σταλμένα από διάφορες μακρινές πόλεις, κι' είχαν ταχυδρομηθεί όλα Σάββατοκύριακο.

Η Γκρέις Γιούνγκ δεν έδινε σε κανένα τη διεύθυνσή της. Πέρασαν βδομάδες, μήνες, χωρίς να βρεθούν τα ίχνη της. Ο δάκτωρ Γιούνγκ είχε αποταθεί σε ιδιωτικούς ντέτεκτιβ, μα ούτε κι' αυτοί μπόρεσαν να κάνουν τίποτα.

Ο μόνος που έδωσε κάποιο στοιχείο στην αστυνομία, ήταν ο πατέρας της Γκρέις. Είπε δηλαδή στον επιθεωρητή Νταϊνς ότι τα περιήματα γράμματα περιείχαν φράσεις που χρησιμοποιούσε πραγματικά η κόρη του συνήθως, πρόσθεσε όμως πως τα θεωρούσε πλαστά. Αυτό τούλεγε μια διαίσθησι...

Το πιο περίεργο ήταν πως η Γκρέις δεν είχε γράψει καθόλου στο γιο της Πάτ, το παιδί της από πρώτο γάμο, ενώ άλλοτε δεν είχε λείπει ποτέ απ' το σπίτι μια βδομάδα δίχως να του στείλει γράμμα. Έξ' άλλου, ο πατέρας της Γκρέις βεβαίως πως δε θυμόταν ποτέ να κρατάει η κόρη του μια τσάντα τόσο μεγάλη, ώστε να χωράει τα χρεώγραφα και τα κοσμήματά της...

Ο επιθεωρητής Νταϊνς εξακρίβωσε ότι το χαρτί που είχε χρησιμοποιηθεί για τα γράμματα, προερχόταν απ' τα χαρτοπωλεία του Λος Άντζελες. Μόνον εκεί υπήρχε αυτή η ποιότητα. Βεβαίως, έκανε ακόμη ότι ο δάκτωρ Γιούνγκ πήγαινε συχνά σε μακρινές εκδρομές, τα Σάββατοκύριακα.

Μα τα στοιχεία αυτά ήταν εντελώς ανεπαρκή για να στηρίξουν μια κατηγορία εναντίον του. Η αστυνομία έκανε κρυφά ένα έλεγχο του τραπεζικού λογαριασμού του και δε βρήκε τίποτα το ύποπτο.

Ο Νταϊνς νόμιζε πως είχε βρή επιτέλους την απόδειξη που ζητούσε, όταν ανακάλυψε ότι μια όμορφη νοσοκόμα του οδοντο-γιατρού φορούσε ένα δαχτυλίδι με τρία διαμάντια, όμοιο μ' ένα που ανήκε στην Γκρέις Γιούνγκ.

—Μου τώδωσε ο γιατρός, παραδέχθηκε η νέα. Τό φόρεσα για να πεισμάσω το φίλο μου, κι' ύστερα του το επέστρεψα.

—Όταν τον ρώτησε η αστυνομία για το δαχτυλίδι, ο Γιούνγκ απάντησε ψυχρά:

—Ναί, το είχα συμπεριλάβει στον κατάλογο των χαμένων κοσμημάτων. Ύστερα το βρήκα και έβλεπα να σας το αναφέρω.

—Πού το βρήκατε; έπεμεινε ο επιθεωρητής.

—Στ' αυτοκίνητο, μέσα σε μια τσέπη. Η γυναίκα μου συνήριζε να το βγάλλει και να το κρύβει εκεί.

Οι αστυνομικοί ψάξαν στο σπίτι του, αλλά δε βρήκαν

Ενα πτώμα

ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΜΠΕΤΟΝ

τίποτα. Χάλασαν ακόμη και το νεροχύτη της κουζίνας, αναζητώντας μέσα στις σωληνώσεις του ίχνη αίματος...

—Μα είναι εξωφρενικό! διαμαρτυρόταν ο οδοντογιατρός Τι λόγος θα είχα να τη σκοτώσω;...

—Σαφινά, ο Νταϊνς ρώτησε το Γιούνγκ:

—Τι έγινε η πρώτη σας γυναίκα, που είχατε στο Μισσούρι;

—Μου... μου έφυγε, απάντησε ο οδοντογιατρός.

—Κι' η δεύτερη;

—Κι' αυτή το ίδιο.

—Ωστόσο, ο κόσμος σ' αυτό το μέρος λέει πως δολοφονήσατε την πρώτη σύζυγό σας και πως διαλύσατε το πτώμα της μέσα σ' ένα δού! Προσθέτουν μάλιστα πως μαζεύατε τα λίγα μεταλλικά υπόλοιπμα που απομένουν, και τα μεταχειρισθήκατε για σφαγιώματα δοντιών!

Δεν είχε μάθει τίποτα τέτοιο ο επιθεωρητής, στην πραγματικότητα. Έστεινε όμως παγίδα στον οδοντογιατρός. Κι' ο δάκτωρ Γιούνγκ «έσπασε» ξαφνικά.

—Θα σας τ' πω όλα! φώναξε. Οι δυο πρώτες γυναίκες μου σκοτώθηκαν σε δυστυχήματα. Το ίδιο κι' η Γκρέις! Έπεσε άσχημα κι' έπαυσε το κεφάλι της... Είχαμε μάλιστα προηγουμένως... Σκέφθηκα όμως ότι, ύστερα απ' τα δυο εκείνα δυστυχήματα, δε θα πιστεύατε σ' ένα τρίτο! Για να εξαφανίσω λοιπόν το πτώμα της, τόχτισα στη στέγνα του σπιτιού μου!

Πραγματικά, η στέγνα αυτή περιείχε πολύ λίγο νερό. Το εσωτερικό της ήταν γεμάτο με μπετόν, και μέσα σ' αυτό το στερεό όγκο βρισκόταν το πτώμα της Γκρέις Γιούνγκ. Ανάμεσα στα σφιγμένα δόντια της υπήρχε ακόμη η άκρη ενός ελαστικού σωλήνα. Μετά τον καυγά με τη γυναίκα του, ο Γιούνγκ την είχε πάρει στο σπίτι τους και της είχε δώσει να πιει, όπου έλασε σχεδόν τις αίσθήσεις της. Ύστερα της φόρεσε μια ελαστική μάσκα που τη σκότωσε με ισχυρή δόση του ανααισθητικού αερίου που χρησιμοποιούσε για τις εξαγωγές δοντιών.

Ο οδοντογιατρός φυλακίστηκε. Άλλω, λίγες μέρες πριν γίνει η δίκη του, αυτοκτόνησε μέσα στο κελλί του.

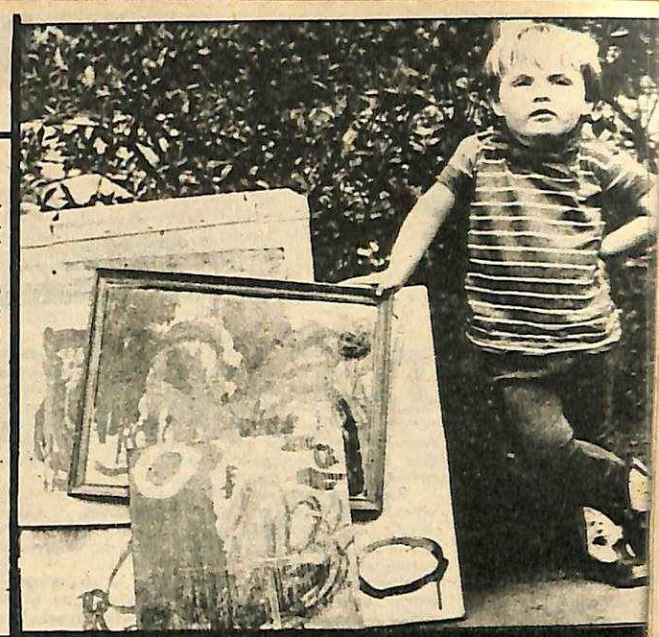
Ξέρετε ΝΑ ΚΟΥΒΕΝΤΙΑΖΕΤΕ;

Ο δωδεκάλογος του καλού συζητητού

- 1) Άρκει ν' άκούση κανείς έναν άνθρωπο να μιλάει μόνον τρία λεπτά, για να καταλάβει άμεσα αν είναι μορφωμένος, έξυπνος, εύγενικός κι' άκόμη... αν ξέρη να μιλάει. Όλοι οι άνθρωποι, φυσικά, εκτός στην περίπτωση που γεννήθηκαν κωφάλαλοι, έχουν το χάρισμα ν' άρθρώνουν λέξεις, να σχηματίζουν φράσεις και να εκφράζουν τα διανοήματά τους. Άλλ' είναι ελάχιστοι εκείνοι που ξέρουν να μιλήσουν, όταν βρίσκονται κοντά σε άλλους. Κι' αυτό μπορείτε να το αντιληφθήτε άμεσα, παρακολουθώντας τις συζητήσεις, που γίνονται σ' ένα σαλόνι, σ' ένα κέντρο, άκομη και στο δρόμο ή μέσα σ' ένα λεωφορείο. Θά ξεχωρίσετε τότε πολύ εύκολα τους κοινωνικούς από τους άκοινωνήτους, τους άταρκτους από τους διαλεκτικούς, τους σοδαρούς από τους επιπόλαιους, τους έγκρατες από τους φλυαρούς, τους ανθρώπους που μιλάνε για τον εαυτό τους από εκείνους που μιλάνε για τους άλλους, τους ανεπιτήδευτους από τους θεατρίνους, εκείνους που λένε διαρκώς «εναί», από δουλικότητα ή έλλειψη προσωπικότητας από εκείνους που λένε διαρκώς «όχι» από πνεύμα αντίλογας, τους πεισματάρηδες από τους υποχωρητικούς.
- 2) Άλλω νά τί πρέπει ν' άποφεύγετε, για να είσαστε ευχάριστος σε μια συναναστροφή:
- 1) Τον επίσημο και καθηγητικό τόνο. Όταν βρισκόμαστε σε μια συναναστροφή, οι άλλοι δεν έχουν καμιά διάθεση να σας άκούσουν να τους κάμετε μάθημα. Πρέπει, λοιπόν, ν' άφήσετε κατά μέρος το ύφος του καθηγητού ή του λεροκήρυκα. Τις γνώμες σας μπορείτε να τις πείτε ήρεμα, πειστικά και άπλά.
- 2) Μην κάνετε τη συζήτηση μονοπώλιο δικό σας. Άφήστε και τους άλλους να μιλήσουν. Μπορεί νάχουν κι' αυτοί να πούν κάτι.
- 3) Το ύφος του στρατάνου. Ο Ήρως κι' άπότομος τόνος, δεν είναι κατάλληλος για μια συναναστροφή.
- 4) Μερικοί άνθρωποι νομίζουν πως προκαλούν την προσοχή παίρνοντας ένα ύφος συγκρατημένης άντερρότητας. Αν νομίζετε πως είσαστε άνώτερος από τους άλλους, κάμετέ τους τη χάρη να τους άπαλλάξετε από την παρουσία σας, που θα τους είναι σίγουρα ένοχλητική. Θά περάσουν πολύ καλύτερα χωρίς έσας.
- 5) Σε μερικές περιπτώσεις, τελειώνοντας κάτι που είπατε, άκούτε τους άλλους να σας ρωτούν: «Τι ήθελες να πής; Δε μπόρεσα να καταλάβω». Μην ζητάτε τότε περισσότητες. Θά είπατε σίγουρα κάποια κουταμάρα ή θά μιλήσατε άσυνάρτητα. Και πρέπει να ξέρετε πως δεν υπάρχει κανένας τρόπος, για να «εξηγήσετε» μια κουταμάρα ή να βγάλετε κάποιο νόημα από μια άσυναρτησία. Το καλύτερο, λοιπόν, είναι ν' άφήσετε τους άλλους να νομίζουν πως αυτό δε σας κατάλαβαν και να βρήτε έναν εύσχημο τρόπο, για να ξεφύγετε από τη συζήτηση.
- 6) Μερικοί άνθρωποι νομίζουν πως πρέπει να λένε διαρκώς ευφυολογήματα. Γίνονται έτσι κουραστικοί. Ένα ευφυολόγημα στην άρα του είναι εύχρηστο και διασκεδαστικό. Άλλω τα συνεχή ευφυολογήματα κάνουν εκείνον που τα λέει γελοίο.
- 7) Μην παριστάνετε το σκεπτικιστή σε όλα. Προσπαθήστε να έχετε κάποια ξεκαθαρισμένη γνώμη για κάτι. Ο πολυς σκεπτικισμός είναι άνωστος, όπως ένα φαγητό χωρίς άλατι.
- 8) Μην διακόπτετε ποτέ έναν άλλον που μιλάει. Άφήστε τον πρώτα να τελειώσει κι' έπειτα πείτε τις παρατηρήσεις σας ή τη γνώμη σας.
- 9) Σε μια συναναστροφή, ή συζήτηση πρέπει να κυλά ήρεμα κι' άπλά. Άποφύγετε τα πολύπλοκα και άκανάβδη θέματα. Αν έχετε κάτι που οι άλλοι άγνωστον, διαφωτίστε τους πάνω σ' αυτό το ζήτημα. Άλλω μην κάνετε έπιδειξη γνώσεων.
- 10) Κάθε άνθρωπος έχει μια μικρή μανία. Άλλος ενδιαφέρεται για τα γραμμάτισμα, άλλος για τα ρουλεμάν των αυτοκινήτων, άλλος για τα έλικόπτερα... Πηγαίνοντας σε μια συναναστροφή, πρέπει ν' άφήσετε τη μανία σας στο σπίτι. Οι άλλοι δεν είναι υποχρεωμένοι να σας άκούουν να τους μιλάτε για πράγματα που τους είναι άδιάφορα.
- 11) Το ίδιο ίσχυει και για την έπαγγελματική έιδικευσι. Μην ξεχνάτε ότι οι άλλοι δεν έχουν την ίδια έιδικευσι με σας κι' ότι μπορεί να μην ενδιαφέρονται για τα πράγματα που σας άπασχολούν.
- 12) Ξεχάστε λίγο το «έγώ» σας. Αυτό το «έγώ», με το όποιο πολλοί άνθρωποι άρχίζουν κάθε φράση τους, χτυπάει άσχημα σ' αυτά εκείνους που τους άκούουν.
- 12) Όταν πηγαίνετε σε μια συναναστροφή, πάρτε μαζί σας όλη την εύγνειά σας. Ποτέ δε θά είναι υπερβολική.

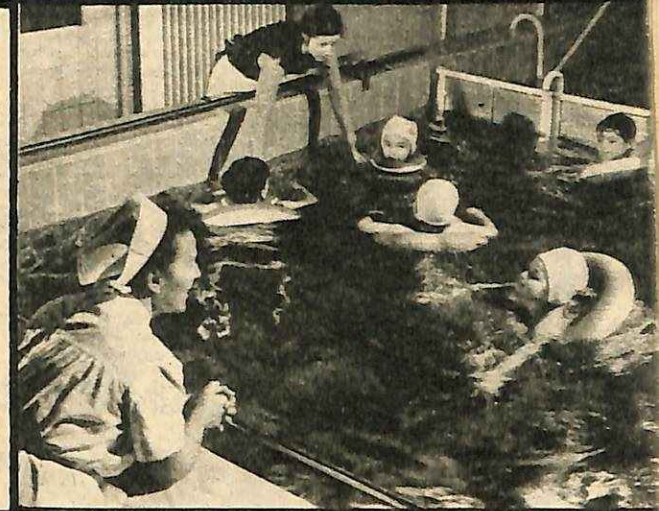
ΣΩΓΡΑΦΟΣ ΑΠΟ ΚΟΥΝΙΑ

Με όλη τη σοφότητα ενός μεγάλου ζωγράφου, ο Ρομαντέν ντε Βιλλιέρ, ηλικίας 3 χρόνων, περιμένει τους πελάτες, που θα εκπληρώσουν και θ' αγοράσουν τους πίνακές του. Γιος του ζωγράφου Πιέρ ντε Βιλλιέρ, που είναι από χρόνια εγκατεστημένος στο Λονδίνο, ο Ρομαντέν ζωγραφίζει από... μωρό! Τελευταία όμως, για να βοηθήσει οικονομικά τον πατέρα του, αποφάσισε να κάνει μια έκθεση των έργων του, που άνερχεται σε άρκετες εκατοντάδες. Μέχρις ότου όμως εξοικονομήσει τα χρήματα, που θα του επιτρέψουν να νοικιάσει την απαραίτητη αίθουσα, πουλάει τους πίνακές του στους δρόμους της άγγλικής πρωτεύουσας.

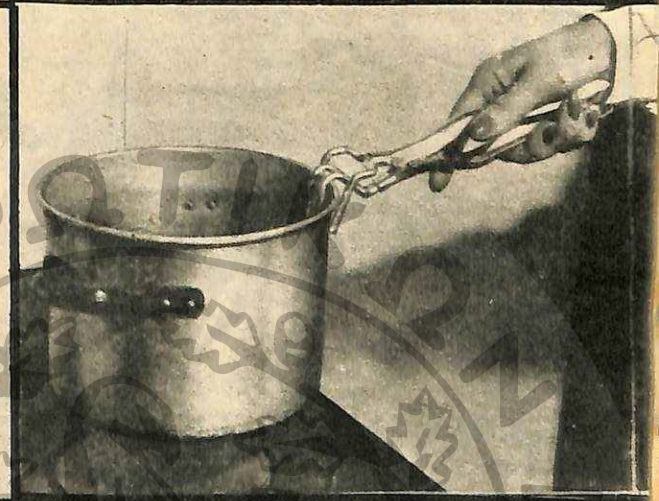
ΑΜΥΝΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΟΜΥΕΛΙΤΙΔΟΣ

Το νοσοκομείο της Ευρώπης, όπου τα παιδιά που προσεβλήθησαν από πολιομυελίτιδα έχουν πιο πολλές πιθανότητες να γίνουν γρήγορα καλά, είναι η παιδιατρική κλινική του προστίου Σβάμινγκ του Μονάχου γιατί διατίθεται τα πιο σύγχρονα μέσα για την καταπολέμηση της τρομερής αυτής άρρώστιας. Στ' η φωτογραφία μας ή κολλημένη της βεβαιότητας της κλινικής, όπου τα παραλυστα παιδιά καλούνται να κινούνται κινήσεις, που υποδηλώνουν την άποκατάστασι της λειτουργίας των άκρων τους. Στ' βάθος της πισίνας διοχετεύεται πεπιεσμένος άέρας, ο όποιος έρεθίζει την έπιδερμίδα των μικρών άρρώστων και ζυμνεί έτσι την κυκλοφορία του αίματος.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ

Η λαή αυτή είναι γεμάτη με κατασκευές, δεν είναι όμως καθόλου δύσκολο να κατασκευαστεί και στην Ελλάδα. Έφευρτες της είναι μια γυναίκα, η οποία βρήκε τον πρακτικό αυτό τρόπο για να βγάλλει τα διάφορα σκεύη της απ' τη φωτιά χωρίς να καίη τα χέρια της. Όπως ή φωτογραφία σας επιτρέπει να διαπιστώσετε, πρόκειται για ένα είδος πένσας, η οποία έφορμάει στα χείλη του μαγειρικού σκεύους και το σφίγγει γρήγορα, όταν πιέσει κανείς τη χειρολαβή. Έτσι ή νοικοκυρά μπορεί να μεταφέρει όπου θέλει το σκεύος της, που το έλευθερώνει κατόπιν χαλαρώνοντας την πίεσι της διπλής χειρολαβής.

ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΥΒΑΝΕΖΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ «ΣΑΚΚΟΥ»

Σε έινδει διαμαρτυρία κατ' όλη της μέρας του «Σάκκου» οι άρρες Κουβανέζες, οι όποιες μέχρι σήμερα φορούσαν ευρύχωρα φορέματα, φορέσαν τώρα έξαιρετικά στενά και έφορμιστά φουστάνια. Η στενότητα αυτή τους επιτρέπει βέβαια να κάνουν μια καλύτερη έπιδειξη των καλοφτιαγμένων σαμάτων τους και των προκλητικών κομμωτήσεων με τις όποιες τις προκίσει ή φύσις, έχει όμως και τα δικά της. Όπως βλέπετε, ή νεάρα Κουβανέζα της φωτογραφίας μας δυσκολεύεται πολύ να πιάσει το μαντηλάκι της, που της έπεσε καταγής. Μια μικρή προσπάθεια άκόμη... και όχι τόσο το ύψος όσο οι ραφές κινδυνεύουν να άποχωρήσουν απ' την πίεσι!

Η καρδιά της κόμισσας Ντέ Μπωμόν

ΣΤΑ 1567, ύστερ' από μία πρόσκαιρη ανάκαμψη, ο πόλεμος μεταξύ καθολικών και ουνγεντών είχε χαρίσει και πάλι τη Γαλλία σε δύο εθνικές παρατάξεις, που ανέλαβαν ένα σκληρό αγώνα αλληλοεξοντώσεως. Οι εμπεριστοιχισμένοι, οι λεηλασίες, όλες οι βαρβαρότητες που τις προκαλούσε και από τις δύο παρατάξεις ένα φρενιπαμένο μίσος, είχαν μεταβάλει τη Γαλλία σε πραγματική κόλαση.

Επί κεφαλής των καθολικών που κυνηγούσαν τους ουνγενούς στο Πουατιέ ήταν ο Ζάκ ντε Βιλλιέ, μαρκήσιος του Σαιν Πρί, που είχε γίνει θρύλος για την παλληκαριά του, την άρρενωπή ομορφιά του και τις αμέτρητες ερωτικές του επιτυχίες.

Καμιά γυναίκα δε μπορούσε ν' αντισταθεί στον έρωτα αυτής της πόλεμοι. Η αλήθεια είναι ότι οι περισσότερες—κοπέλλες και χήρες, παντρεμένες και ζωντοχήρες, κόμισσες και καμαριέρες, μαρκήσιες και ταβερνιάρισσες—το θεωρούσαν εύχλια τους να πέσουν στην αγκαλιά του μαρκησιού. Μά κι αν τυχόν βρισκόταν και καμιά, που, για τον ένα ή τον άλλο λόγο, δεν φαινόταν πρόθυμη ν' ανταποκριθεί στην ερωτική του φλόγα, ο Βιλλιέ δάμαζε την αντίστασή της... χωρίς να της ζητήσει την άδεια.

Μία μοναχή τολμούσε να περιφρόνηση τη συμπάθεια, που της έδειξε ο μαρκήσιος. Και αυτή ήταν η πεντάμορφη κόμισσα Ντιάνα ντε Ριμπεράκ, γυναίκα του πυργοδεσπότη του Μπωμόν. Λάτρευε τον άντρα της και έννοιας να του μείνει πιστή. Έξ' άλλου, ο Βιλλιέ της ήταν αποκρουστικός και για τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις. Μεγαλωμένη σε περιβάλλον φανατικών ουνγεντών, μισούσε όλους τους καθολικούς.

Μά κι όταν έμεινε χήρα—ο άντρας της σκοτώθηκε από τους πρώτους μάχες άρχισε ο πόλεμος—δε συγκινήθηκε από τις προτάσεις του μαρκησιού, που ήταν τόσο τρελλά ερωτευμένος μαζί της, ώστε ν' αποστασίαζε και να τη στεφανώση άδωκα, για να ικανοποιήσει το φλογερό του πάθος.

Ο άνθρωπος αυτός δεν υπάρχει για μένα! Έλεγε και ενόχλησε η κόμισσα του Μπωμόν. Προτιμώ να πέσω απ' το πιάτο παρά να ζήσω με τον Ζάκ ντε Βιλλιέ.

Στα 1567, λοιπόν, ο μαρκήσιος άφου κυριεύσε

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

μέρες περνούσαν και το κάστρο δεν έπεφτε. Ο μαρκήσιος όμως, ανυπομονώντας να κυριέη και το τελευταίο αυτό προπύργιο των ουνγεντών στο Πουατιέ, όχι μόνο για λόγους γοήτρου, αλλά και για να κατακτήσει—ως αιχμάλωτο μία πολέμου...—την άτακτη κόμισσα.

Όταν είδε πως η ποινή αυτή στιγμή άργούσε να βρωθεί, σκέφτηκε να εκπορεύσει τον πυργό με άλλον τρόπο. Έβαλε ανθρώπους του να σκάσουν κάτω από τα θεμέλια του κάστρου μία βαθιά υπόνομο, την γέμισε μπαρούτι, κι έστειλε έναν αγγελιοφόρο του να πη στην πυργοδεσποίνα ότι θα τίνεζε το φρούριό της στον αέρα μαζί με όλους τους σκόνταμενους, αν δε δέχονταν να του παραδώσει, εκτός από τα κλειδιά, και... τη χαριτωμένη της υπαρέ. Σ' ανταλλάγμα, ανέλαβαν εκείνος την υποχρέωση να μην πάθουν τίποτα, ούτε οι άνθρωποι της, ούτε και οι κυρίες της ακολουθίας της.

Υστερ' από λίγη ώρα, ο αγγελιοφόρος του έφερε την απάντησή της κοίσιση. Ήταν καταφατική. Ή Ντιάνα, κατακτώντας κάθε αποστολή της, δέχονταν να υποκύψει στο μαρκήσιο, για να σώσουν οι δέσποινες της ακολουθίας της την τιμή τους και τη ζωή τους οι άντρες.

Το ίδιο βράδυ, σ' ένα δωμάτιο του πύργου, ο Ζάκ ντε Βιλλιέ, μεθυμένος από τον πολεμικό του θρίαμβο και από άβυσσο κρασί της θουργυδίας, πραγματοποιούσε σ' ένα δωμάτιο του πύργου την πιο φλογερή επιθυμία της ζωής του.

Την άλλη μέρα το πρωί, έγινε κάτι το άπιστευτο. Όταν η κόμισσα άνοιξε τα μάτια της και είδε το μαρκήσιο να κοιμάται δίπλα της, δεν ένοιωσε—όπως θα έπρεπε κανονικά—μίσος και αηδία για το τέρας αυτό. Κάποια παράξενη, καταπληκτική αλλαγή είχε γίνει μέσα της. Τα χείλη της μισάνοιξαν σε παράξενο χαμόγελο.

Είπες κυρίες της αούλης δε θα με χέλευαν, αν μάθαιναν πως ο Βιλλιέ μ' εσφίξε στην αγκαλιά του! είπε με το νου της. Θυμάμαι ότι μάλλον μετά τους ποιά να τον καταστήσει. Και αυτή άδωκα η πεντάμορφη! Ισκέλλει να λά Τουρ, η εξαδέλφη της Αικατερίνης των Μεδίκων και δεσποινίς των τιμών, διαλάλησε μία μέρα με περιφρόνηση πως έγινε φίλη του!

Τώρα μοναχή η κόμισσα καταλάβαινε γιατί τόσες γυναίκες διεκδικούσαν την καρδιά του Ιππότη αυτού. Η αγέρωχη και άκατακτητη Ντιάνα, που τον μισούσε άλλοτε θανάσιμα, αναγκαζόταν να ομολογήσει πως ήταν σωστός γόητης!

Ο καταραμένος αυτός καθολικός, συνέχισε το μονόλογό της—είναι στο βάθος πραγματικός Ιππότης, ξέρει να σέβεται το λόγο του. Κανείς από τους στρατιώτες του δεν τολμούσε να παραβεί μία αρχή... Ο Θεός να με συγχωρέσει, μου φαίνεται, όμως, πως κοντεύω να τον αγαπήσω! Αν μου το έλεγε κανείς ως χτες ακόμη, θα μπορούσα να τον σκοτώσω!

Τη στιγμή εκείνη, δυνατό γέλιο, τραγούδια και ξεφωνητά πρώτα ακούστηκαν από την αούλη. Υστερ' από λίγη ώρα, ο Ζάκ ντε Βιλλιέ, ο οποίος ήταν καταδικασμένος από τον πόλεμο και μερικά άρρενωπα εκπαιδευμένα...

Η κόμισσα έτρεξε στο παράθυρο και είδε, με απεριόριστο τρέμος, μερικούς μεθυμένους στρατιώτες που Ζάν ντε Βιλλιέ να κυνηγούν τις γυναίκες της ακολουθίας της, ενώ άλλοι σκότωναν με ξίφη και με πιστόλια εκείνους που τολμούσαν να τις προστατεύσουν.

Τι είχε συμβεί; Οι στρατιώτες του Βιλλιέ έμαθαν με μεγάλη τους δυσφορία πως ο αρχηγός τους είχε χάσει τη ζωή και την περιουσία στους ηττημένους και ότι ανέλαβε την υποχρέωση να σεβαστούν τις γυναίκες τους. Άγνοώντας βέβαια, τον ειδικό όρο της συμφωνίας που αφορούσε την κόμισσα του Μπωμόν. Και αναγκάστηκαν να περιοριστούν στις λίγες υπαρέτριες του πύργου...

Οι περισσότεροι όμως στρατιώτες άρχισαν σε λίγο ν' αναγκάζονται με τη σκέψη ότι, ενώ αυτοί ήταν καταδικασμένοι να εορτάσουν άσκητικά τη νίκη τους, υπήρχαν στον πύργο πολλές νεαρές και όμορφες κοπέλλες της ακολουθίας της κομίσσης, που έπρεπε να τις σεβαστούν.

Γιατί να μην τις πάρουμε κι αυτές; βροντοφώναζε ένας Γασκόνος, που είχε μεθύσει περισσότερο από τους άλλους. Οι συνάδελφοί του βρήκαν την ιδέα του πολύ καλή, άδωκα φωνάζοντας για την υποχρέωση που είχε αναλάβει ο αρχηγός τους. Ήταν άδικα και πια να σκεφτούν λογικά και ψυχρά.

Μερικοί από αυτούς, οι πιο τολμηροί, ώρμηξαν στον πύργο, πήραν δια της βίας από τα δωμάτια τους τις δαμάσκαφες και τις τράβηξαν στην αούλη, για να συνεχίσουν το γλέντι. Όσοι από τους ευγενείς ζήτησαν να προστατέψουν τις γυναίκες, πλήρωσαν με τη ζωή τους την άρροσύνη τους.

Η Ντιάνα αντήκουσε από το παράθυρο ένα αποκρουστικό και αηδιαστικό θέαμα. Κόκκινη από αγανάκτηση, έτρεξε να ξυπνήσει τον Βιλλιέ για να του πη τι γινότανε και για ν' αξιώσει από αυτόν να σεβαστεί το λόγο που της έδωσε και να διατάξει τους αβυσσώδεις στρατιώτες του να σταματήσουν το όργιο. Ο Ιππότης μισάνοιξε τα κουρασμένα του βλέφαρα, χαμουρήθηκε και αποκρίθηκε:

—Αυτοί είναι πολλοί, μά δε μπορώ να δώσω τέτοια διαταγή... Τους ξέρω καλά τους στρατιώτες μου... Κανείς στον κόσμο δε μπορεί τώρα να τους συγκρατήσει!

Κι' έτοιμαζόταν να γυρίσει από τ' άλλο το πλευρό, να συνεχίσει τον ύπνο του. Η κόμισσα τον κύταζε με φρίκη και αηδία.

Αυτός ήταν, λοιπόν, ο άνθρωπος που είχε αρχίσει να τον αγαπά, που ήταν αποφασισμένη να του αφαισώθι μ' όλην την ψυχή, καταπνίγοντας κάθε μίσος και αποστροφή; Ήταν και αυτός ένας ελεεινός, χωρίς λόγο και τιμή!

Τρελλή από θυμό και απελπισία για τη διάβρωση των ελπίδων της, έτρεξε σε μία πολυθρόνα όπου ο Βιλλιέ είχε πετάξει τα όπλα του, πήρε ένα πιστόλι και πριν εκείνος, που την παρακολουθούσε κατάπληκτος, καταλάξη τι θα γινότανε, το άδειασε στο στήθος του...

Όταν, σε λίγο, οι άνδρες του Ιππότη μπήκαν στο δωμάτιο, βρήκαν τον αρχηγό τους ξεπλωμένο στο κρεβάτι νεκρό, μέσα σε μία ληνία αίματος, που είχε βάλει κόκκινα τα σεντόνια, και την κόμισσα του Μπωμόν, όρθια, με το πιστόλι άδωκα στο χέρι, να κλαίει σπαρακτικά για τη χαμένη εύτυχία της. Μία άλλη πιστολιά, που την έριξε ένας στρατιώτης, την έσπασε και αυτήν νεκρή στο πάτωμα.

ΛΟΥΓΙ ΣΟΡΕΛ

Συγκινητικό, κοινωνικό και δραματικό μυθιστόρημα υπό ΣΑΡΛ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

Αγάπη ως το ΘΑΝΑΤΟ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ

Όταν ο Ροζέ παίρνει το τηλεγράφημα του Σαβινιά, γυρίζει στο Παρίσι, ανήλικος. Ο Σαβινιά του δηλώνει τότε ότι πρέπει να πληρώσει όλο το ποσό των πλαστών γραμματίων, αλλιώς θα τον στείλουν στη φυλακή. Τον αναγκάζουν δε ότι δεν έχει καμιά ελπίδα βοήθειας απ' την αδελφή του, που κώρισε απ' τον άντρα της. Ο σκοπός του όμως είναι μόνο να τον τρομοκρατήσει. Το μάθημα αυτό συνετίζει το Ροζέ, κι' αποφασίζει ν' αλλάξει ζωή και να εργαστεί στην επιχείρησή του Μπεννάρ, που του προσφέρει μία καλή θέση. Περνάει τρεις μήνες. Ή Αντρέ ζει μόνη της, απελπισμένη. Όσο περνάει ο καιρός, τόσο καταλαβαίνει πως αγαπάει πιο πολύ τον άντρα της. Έκείνος όμως αποφεύγει κάθε επαφή μαζί της. Ένώ κάνει ένα περίπατο με τη φίλη της, Μαργαρίτα, βλέπει από μακριά ένα νέο, που της φαίνεται σαν τον Ζάκ Μπαγιέλ. Πιστεύει όμως πως θα γελοιάσει. Όταν, ο νέος αυτός είναι πραγματικά ο Ζάκ, ζωντανός. Έχει γυρίσει στη Γαλλία και το πρώτο που έκανε ήταν να επισκεφθεί τους γονείς του, που τον νόμιζαν πεθαμένο.

19ον —Καλά. Θα πάω κι' εγώ να τον δω... Δε φάνηκε καθόλου ο Μπεννάρ, αυτή τη βδομάδα.

—Εδώ όχι. Τον συνάντησε όμως ο Πιόρ δυο φορές.

—Πού;

—Γύρω στο κτήμα μας...

—Ο Μπαγιέλ αναστέναζε.

—Ο Βλάκας! είπε. Δεν τολμάει να μπει. Φοβάται μήπως τον δεχτώ άσχημα. Μά τι φταίει αυτός για τα καμώματα της κόρης του... Τον αγαπούσα πάντα, κανένας ταχυτικά παρέα, κουνεινιάλαμε... Τώρα δεν ξέρω πια πώς να περάσω τον καιρό μου...

Ο Μπαγιέλ πήρε την τιμητική κι' ανασκόλησε τη φωτιά. Τα κάρβουνα πέταξαν μία κόκκινη αναλαμπή.

Όρα είναι να κοιμηθούμε, είπε. Κουράζεσαι, Φρανσουά, που μένεις άρρηκτος ως άδωκα μπροστά στο τζάκι, χωρίς να μιλάς. Μά ξέρω καλά την αιτία... Σ' απασχολεί η σκέψη εκείνου.

—Ναι, πάντα! μουρμούρισε η γοπά, με τα μάτια κορφωμένα στο ταβάνι. Τη στιγμή εκείνη, ένας σκύλος στην αούλη άρχισε να μουνγκρίζει υπόκοφα.

Ο Μπαγιέλ σηκώθηκε, άνοιξε την πόρτα και στάθηκε στο κατώφλι.

Η αούλη ήταν κατασκοτεινή. Τ' άστρες που λάμπανε πνιγμένα εκεί, άνομιες στα σύννεφα, είχαν κρυφτεί τώρα ολόκληρα. Με τέτοιο σκοτάδι, δε θα μπορούσε κανείς να διακρίνει έναν άνθρωπο από έξω βήματα μακριά.

Ο Μπαγιέλ στράφηκε στη γυναίκα του και της είπε:

—Θάνα πάλι τίποτα αλήτης, που περνάει απ' το δρόμο. Έχει γεμίσει ο τόπος απ' αυτούς. Δεν ξέρω τι κάνουν οι χωροφύλακες...

Σφυρίζε στο σκύλο του και τον φώναζε: —Φανό!

Μά το ζώο σκεκότανε μέσα απ' την καγκελλόπορτα. Και δε μουνγκίζει πια. Αλλά γαυνίζει χαρούμενα.

«Θάνα κάποιος απ' τους ανθρώπους μας, που είχε πάει να γλεντήσει σε καμιά ταβέρνα κι' άρρησε να γυρίσει σκεφόθηκε ο κτηματίας.

Η καγκελλόπορτα άνοιξε αθόρυβα. Ακούστηκαν βήματα στην αούλη—άλλα τόσο έλαφρά, ώστε φαινόταν σαν κάποιου αλήτη που δεν ήθελε να τον αντιληφθούν.

—Εσύ είσαι, Πιόρ; ρώτησε ο Μπαγιέλ.

Δεν πήρε απάντηση. Άλλα τα βήματα διεκδύθηκαν προς το σπίτι.

—Εσύ είσαι, Άντουάν; ξαναρώτησε ο γέρος.

—Όχι, πρόφερε μία φωνή σιγαλή.

—Ο κτηματίας αντιρίχισε. Όλο το αίμα μαζεύτηκε στην καρδιά του.

«Αν δεν είχε πεθάνει ο Ζάκ, θάλεγα πως είναι η φωνή του!» σκέφθηκε.

Τρία βήματα πιο πέρα, είχε σταθεί μία σκιά, ένας άντρας ψηλός και λεπτός, μ' ένα μπαστούνι στο χέρι. Ο σκύλος χοροπηδούσε γύρω του χαρούμενα.

—Ποιος είσαι; ρώτησε ο Μπαγιέλ.

—Εγώ, πατέρα. Απάντησε μία δυνατώτερη φωνή.

Ο γέρος τραβήχτηκε πίσω. Πήρε πάνω απ' το τζάκι ένα κερί, το σήκωσε ψηλά, πάνω απ' το κεφάλι του, κι' έμπηξε αμέσως μία καυχή:

—Ζάκ!...

Η υπτέρα είχε σκηωθεί, μη καταλαβαίνοντας τίποτε απ' ό,τι συνέβαινε.

Μά δε χωρούσε αμφιβολία: Ήταν αυτός, ο Ζάκ Μπαγιέλ, το παιδί που νόμιζαν νεκρό!

Βλέποντάς τον, η υπτέρα του θάπεφε ανάσκελα, αν ο νέος δεν την συγκρατούσε στην αγκαλιά του.

—Ναι, είμ' εγώ, είπε.

ΜΑΓΙΚΑ ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ

Ο όμορφόμαγκας

Πάτροκλος Λουκά Τζουρέμης: δε σπκάνει κολλεγιά, κι' είναι τζόρας και βερέμης και κρατάει και σουβιά.

Ραχοκοκκαλιά σαν τόξο, βρόδισμα κανονικό, και το χέρι στην «άπ' οξω» για καλό και για κακό.

Κερυνός κάθε του λέξι, η ματιά του αστρική, με τις λέσχεις είχε μπλέξει, μα δεν είδε προκοπή.

Ρίχνει τις ψηλές ξαριές του πονηρά, σαν αλεπού, αλλά και τις κουμπουριές του πουμπουνιζέει που και που.

Στο ταρσάρι του, στα Ταμπουρίο πάσα εις τον εκτιμεί, μα για γκόμενα καινούργια πιάνει άγνοο γραμμή.

Τριγυρνάει στους μαχαλάδες και στις φτωχογειτονιές, κι' έχει βάλει σε μεπαλάδες μορφονιές και μορφονιές.

Τα «μπασκίνα» ξεγελάει κι' άς του βάζουν «καρφιά» και στα δηλικά πουλάει ζορλίκι κι' όμορφιά.

Πάντα του κουτιού, της ώρας και ποτέ χωρίς «μαγιά» κι' εν' άράθυμος και τζόρας και κρατάει και σουβιά...

Γ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο πατέρας κι' η υπτέρα τον σφίξανε στην αγκαλιά τους, πνιγόντας τον απ' τα χάρδια τους και τις ερωτήσεις τους:

—Εσύ! Γιατί δε μάς έγραψες;... Γιατί μάς άφισες να σε νομίζουμε νεκρό;

Ο Ζάκ έκλεισε την πόρτα και σταμάτησε τον πατέρα του, που ήθελε να φωνάξει όλο τον κόσμο, για ν' αναγγείλη τη μεγάλη είδηση.

—Δε θέλω να μάθω ακόμα κανείς πως ήρθα, του είπε.

—Μά... πως έγινε αυτό το λάθος... αυτή η είδηση... για το θάνατό σου; —Θα σας τα εξηγήσω όλα.

Κι' ο Ζάκ διηγήθηκε την ιστορία του στους γονείς του.

Είχε πληγωθεί από μία σφαίρα, τη στιγμή που έμπαινε στο έγχρικό οχυρό, που πολιορκούσαν από τρεις μέρες.

Οι έγχροποι που φεύγανε, τον πήρανε τότε μαζί τους, σαν όμηρο. Αντί να τον αποτελειώσουν—όπως κάνανε συνήθως με τους αιχμαλώτους—του είχαν φερθεί καλά κι' είχαν βάλει μάλιστα ένα γιατρό τους να περιποιηθί το τραύμα του.

Δεν του επιτρέπανε όμως να γράψει, ούτε και να ξεμυτίσει καθόλου απ' την κατασκήνωσή τους, από φόβο μήπως αποκαλύψει στους Γάλλους το καινούργιο καταφύγιό τους.

Έπειτα από έξη βδομάδες, ήταν πια τελείως καλά. Ο άρχηγος των άταρτών τον αντάλλαξε τότε με τον αδελφό του, που είχε αιχμαλωτιστεί απ' τους Γάλλους, άφου πρώτα τον έβαλε να όρκιστεί στη στρατιωτική του τιμή πως δε θα φανέρωνε τα μυστικά κρησφύγετά τους.

Τότε μόνο έμαθε ο Ζάκ πως τον νομίζαν νεκρό και πως είχαν στείλει στη Γαλλία αυτή την είδηση. Παρακάλεσε λοιπόν το στρατηγό του να του δώσει μία άδεια και να κρατήσει για λίγον καιρό μυστική την πρόβλεπτη επιστροφή του, με τη δικαιοσύνη πως ήθελε να δει τη χαρά που θα κάνανε οι γονείς του όταν θα τον ξαναβλέπανε ξαφνικά, ζωντανό.

Ο στρατηγός του έδωσε πράγματι μία άναρωτική άδεια. Κι' ο Ζάκ έφυγε αμέσως για τη Γαλλία.

Είχε φτάσει στην Τουλόν το προηγούμενο βράδυ, και το πρωί είχε πάρει από κεί το τρένο για το χωριό του.

Αυτή ήταν όλη η ιστορία του.

Η εύτυχισμένη υπτέρα του δε χόσταινε να την κυττάξει.

Οι ταλαιπωρίες που είχε περάσει, δεν είχαν άφισε καθόλου ίχνος στην ενεργητική φυσιογνωμία του. Το ταξίδι ήταν γιορτή γι' αυτόν. Όταν έχη κανείς ευχαριστημένη την καρδιά του, οι δυσκολίες του φαίνονται έλαφρές και δε νοιάζεται για τους κόπους...

Ήταν άλωστε ικανοποιημένος απ' τον έαυτό του. Είχε πολεμήσει ηρωικά κι' είχε χύσει το αίμα του για την πατρίδα του.

Τέλος, ο έρωτας, για τον οποίο είχε θελήσει να πεθάνει και που τον καταρίστανε τόσον καιρό, τραγουδούσε τώρα και πάλι στην καρδιά του.

Το γράμμα του καινούριου, δεν τον είχε πείσει απόλυτα, δεν του είχε ξαναδώσει τη χαμένη πίστι του, αλλά του είχε γεννήσει μια έντονη επιθυμία να ρωτήσει τη Ρόζα, να της μιλήσει, να τη δει και να την ακούσει.

Οι δυο γέροι απολαμβάνανε το γυρισμό του λατρευτού του γιου, έκτακτοι, σαν να χε άνοιξε μπροστά τους ο ούρανός...

Είχαν ακούσει την αφήγησή του, χωρίς να πάντων ούτε στιγμή να τον κυττάζουν.

Η υπτέρα του τον θαύμαζε, περήφανη για την άρρενωπή ομορφιά του, για τα βελούδινα μάτια του, που την τυλίγανε με το χάδι της, όταν τούλεγε με λυγμούς:

—Εσύ, Ζάκ, εσύ!... Πόσο σε κλάψαμε, παιδί μου!... Δε θα ξαναγύριες από κοντά μας στο έξχ... δεν είμ' ετσι;

Περφανεύονταν ακόμα για το παράσημο, που είχε κερδίσει ο γιος της με την αξία

του. Τον ρωτούσε για το τραύμα του, αν είχε υποφέρει πολύ απ' αυτό, πώς είχε για-
τρευτεί...

— Γιατί να μάς φύγεις; τούλεγε. "Ήσουν τόσο καλός εδώ! Σ' αγαπούσαν όλοι οι φί-
λοι σου! Ο καυμένος ο πατέρας σου είχε δουλέψει τόσο πολύ, για να μη σου λείψι τί-
ποτα, για νασαι σχεδόν πλούσιος..."

Και του ψιθύρισε εμπιστευτικά σε τί πο-
σό φτάνανε οι οικονομίες τους, αφού συμ-
βουλευτήκε με τη ματιά της τον άντρα της,
που ήταν κι' αυτός το ίδιο ευτυχισμένος:

— Τρακόσιες χιλιάδες φράγκα, που τα
μαζεύαμε σιγά-σιγά, με τον ιδρώτα μας...
Για ποιόν άλλο τ' έχουμε; Για σένα, Ζάκ
μου, για σένα! Έμεις δε χρειαζόμαστε
τίποτα.

Και του επανέλαβε τρυφερά την παρά-
κλησή της, ενώ εκείνος απόφευγε ν' απαν-
τήσει:

— Δε θα μάς άφισες πιά, ξ; Δε θα ξα-
ναφύγεις...

Του κρατούσε τ' α χέρια μέσα στα δικά
της και τον κύτταζε με αγωνία μέσ' στα
μάτια.

— Τό ελπίζω... απάντησε εκείνος αό-
ριστα. Θά σου πω σε λίγο...

— Πότε;
— Έπειτα από ένα σύντομο ταξίδι που
έχω να κάνω...

— Πού θα πάς; Στο Παρίσι; ρώτησε μ'
άνησυχία η μητέρα.

— Ναι.

Ο πατέρας σηκώθηκε, βλέποντας πώς η
γυναίκα του ανατρίχιαζε και δεν τολμούσε
να μιλήσει. Ακούμπησε το χέρι του στον ώ-
μο του γιου του.

— Για να την δης, ξ; πρόφερε.

Ο Ζάκ δεν ήξερε να λήψι ψέμματα.

— Ναι, για να την δω, απάντησε.

— Τη σκέπτεσαι πάντα;

— Πάντα.

Ο Μπαγιέλ δίστασε μια στιγμή. "Υστε-
ρα ψιθύρισε:

— Τί δυστυχία!...

Και πρόσθεσε, κυττάζοντας στα μάτια το
γιό του:

— Ζάκ, πρέπει να μείνεις εδώ. Δεν έχεις
να κάνεις τίποτα στο Παρίσι... ούτε να δης,
ούτε ν' ακούσεις.

Στα λόγια αυτά του πατέρα του, ο νέος
ένοιωσε ένα πόνο, σαν νάχε δεχτεί μια σφαί-
ρα κατάστηθα. "Εμεινε αμίλητος για λίγο.

Υστερα όμως συνήλθε.

Είχε νομίζει κι' αυτός ένοχη τη Ρόζα.

Γιατί οι άλλοι να την υποθέτανε άθωα;

Θυμήθηκε τα λόγια του καμπουρι.

Σίγουρα, δε μπορούσε να λήψι ψέμματα
αυτός ο άνθρωπος. Τί είχε να κερδίσει άλ-
λωστε; Το γράμμα του φαινόταν γεμάτο ει-
λικρίνεια.

"Αν η Ρόζα ζούσε με τη δουλειά της, αν
απέκρουε τις προσφορές του Βαρώνου Φερ-
νέ, ποιά τρανότερη απόδειξη μπορούσε να
δώσει για την αθωότητά της;

Κι' άλλωστε θα βεβαιωνόταν ο ίδιος ο
Ζάκ. Γι' αυτό είχε έρθει από τόσο μακριά!
Δε θα παραιτείτο την τελευταία στιγμή
απ' το σκοπό του ταξιδιού του...

Αγαπούσε ασφαλώς τους γονείς του.
Κανένα άλλο αίσθημα όμως δε μπορούσε να
συγκριθί με το φλογερό πάθος του για τη
Ρόζα — αυτό που του ενέπνεε, στις ημέρες
της απελπισίας του, την επιθυμία να βοηθί
τη λησμονία στο θάνατο!

Απάντησε λοιπόν στον πατέρα του πώς
ήταν απόλυτη ανάγκη να πάει στο Παρίσι,
πώς θαύραγε την άλλη μέρα και πώς απ' το
ταξίδι του αυτό εξάρτουσε τις απόψεις
του για το μέλλον.

Η νύχτα ήταν πολύ προχωρημένη, όταν
πήγε πιά να πλαγιάσει ο γερο-Μπαγιέλ. Η
μητέρα έμεινε ως τα ξημερώματα με το μο-
ναχογιό της, που τον ξανάβρισκε από ένα
θαύμα.

"Όταν τ' άλλο πρωί, με την ανατολή του
ήλιου, ο Μπαγιέλ σηκώθηκε πρώτος, όπως
πάντα, για να ρίξει μια ματιά παντού, βρή-
κε πάνω στο τραπέζι του ένα χαρτί διπλω-
μένο στα τέσσερα. Τ' άνοιξε άμεσως και
διάβασε αυτές τις λίγες λέξεις:

«Αγαπημένο μου πατέρα. Φεύγω. Σε ι-
κετεύω, μην πής λέξη σε κανένα για το γυρι-
σμό μου. Θα ξανάρθω σε μερικές μέρες.
Σας φιλώ τρυφερά, έως και τη μητέρα.

Σ'Ο γιού σας Ζάκ Μπαγιέλ».

Γ'.

Την άλλη μέρα, κατά τις 9. Ένας ψηλός
και μελαγχρόνος νέος, με ύφος στρατιωτι-
κού, παρουσιάστηκε στο σπίτι που έμενε
πριν η Ρόζα, και ρώτησε το θυρωρό:

— Ο κ. Ποκέ;

— Έχει βγί έξω, κύριε.

— Ποιά ώρα θα γυρίσει;

— Δεν ξέρω να σας πω. Το βράδυ, υπο-
θέτω.

— Η δεσποινίς Μπρινόν μένει εδώ;

— Έμεινε άλλοτε, πριν από τρεις μή-
νες...

— Τώρα που έχει πάει;

— Ο θυρωρός, ένοχλημένος απ' τις έρωτή-
σεις του αγνώστου, απάντησε πιο ξερά:

— Αυτό δε μπορώ να σας το πω.

— Γιατί;

— Γιατί δεν το ξέρω.

Ο αξιωματικός ένοιωσε ένα σφίξιμο
στην καρδιά. Μια αγωνιώδης υποψία γεν-
νήθηκε στο νου του.

Τρεις μήνες... Η Ρόζα είχε φύγει από
κείνο το σπίτι πριν από τρεις μήνες... δη-

λαδή περίπου την εποχή που του είχε γρά-
ψει ο κοροιδιστής.

Τί είχε συμβεί από τότε; Ποιος είχε δί-
κη, ο κοροιδιστής ή οι κακές γλώσσες του
Ταβερναί;

Η αγωνία που ήταν τόσο φανερά, ώστε
έκαμε εντύπωση στο θυρωρό και τον επη-
ρέασε ενοικά. Αλλωστε, ο Ζάκ ήταν συμ-
παθητικός. Η φυσιολογία του, η ματιά
του, η φωνή του, όλα έμπνεαν τη συμπά-
θεια.

Μήπως είσατε πατριώτης της διδος
Μπρινόν; τον ρώτησε ο θυρωρός.

— Ακριδώς. Απ' το ίδιο χωριό, το Τα-
βερναί.

— Τη ξέρετε καλά;

— Οι γονείς μου είναι πρώτοι φίλοι με
τον πατέρα της.

— Από που έρχόσαστε τώρα; Από καμ-
μιά έπαρχια;

— Από πιο μακριά...

— Δηλαδή;

— Απ' το Τονκίνο... με ανασρωτική α-
δεια.

— Ήσαυτε άσρωτος;

— Τραυματίσθηκα βαριά, αλλά γλύ-
τωσα.

— Είναι πολλές καιρός;

— Τρεις ή τέσσερις μήνες.

Ο θυρωρός είχε ένα φίλο, που ο γιός
του, υπηρέτουσε κι' αυτός στην Ίνδοκίνα.

Ζήτησε λοιπόν πληροφορίες απ' τον αξιω-
ματικό, κι' εκείνος του τις έδωσε πρόθυμα.

Έτσι, σε πέντε λεπτά, κουβέντιαζαν οι
δύο τους με οικειότητα, σαν να γνωρίζον-
ταν από δέκα χρόνια.

— Εισαφέρεσθε γι' αυτή τη νέα; ρώ-
τησε ο θυρωρός το Ζάκ.

— Πολύ.

— Την ξέρετε καιρός;

— Μεγαλώσαμε μαζί.

— Είναι πολύ καλή και όμορφη κοπέλλα.

— Ναι, πραγματικά...

— Λένε πως έφυγε απ' τον τόπο της
γιατί της συνέβη κάποιο δυστύχημα... χά-
λασε ο γάμος της... Στην αρχή, ήταν θλι-
μένη διαρκώς...

Ο θυρωρός εξήγησε στον καινούργιο
φίλο του πως είχε φέρει στο σπίτι αυτό τη
Ρόζα κάποιος πατριώτης της, που την είχε
συναντήσει στο τραίνο.

— Ο κ. Ποκέ; ρώτησε ο Ζάκ.

— Α, τον ξέρετε;

— Λιγάκι.

— Είναι πρώτης τάξεως παιδί, ήσυχος,
εργατικός... Όλοι τον αγαπάνε.

— Τί δουλειά έκανε ή δις Ρόζα;

— Πωλήτρια στο μεγάλο ανθοπωλείο
της Γκαμπριέλ, στην οδό Ρουαγιάλ. Εί-
ν' ένα κατάστημα που το ξέρετε όλο το Πα-
ρίσι...

— Έμεινε πολλόν καιρό εκεί;

— Διαρκώς, από τότε που ήρθε.

— Και είν' εκεί ακόμη;

— Α, όχι. Παραιτήθηκε απ' τη δουλειά
της, την ίδια εποχή που έφυγε από δω.

— Α! Και πού πήγε;

— Αυτό είναι μυστήριο... Κανείς δεν το
ξέρει.

— Δεν τη βλέπετε πιά;

— Ναι, έρχεται κάποτε εδώ. Δεν έχει
ξενοικιάσει την κάμαρά της.

— Δεν ξέρετε την καινούργια της διεύ-
θυνση;

— Όχι, δυστυχώς.

Ο αξιωματικός περνούσε διαδοχικά απ'
την ανησυχία, στην ελπίδα, που καθρεφτί-
ζονταν κάθε φορά στο πρόσωπό του.

— Όποτε δεν ξέρετε πού θα μπορούσα
να τη δω; επέμεινε.

Ο θυρωρός κούνησε το κεφάλι του αρ-
νητικά.

— Κι' ο κ. Ποκέ;

— Ούτε κι' αυτός το ξέρει.

Απ' τον τόνο του θυρωρού, ο Ζάκ κατά-
λαβε πως δεν επρόκειτο να μάθι περισσό-
τερα πράγματα. Θέλησε λοιπόν να φύγη.

Αλλ' ο άλλος τον κράτησε ακόμη, λέγον-
τάς του με μυστηριώδες ύφος:

— Όταν έρχεται εδώ ή δεσποινίς Ρό-
ζα, τη συνοδεύει συνήθως μια νέα κυρία,
πολύ όμορφη...

— Η κ. Σαμπάι; ρώτησε ο αξιωματι-
κός.

— Νομίζω πως τη λένε έτσι.

— Λοιπόν;

— Θα μπορούσατε ίσως να πάρετε πλη-
ροφορίες απ' αυτήν.

Ο Ζάκ Μπαγιέλ ευχαρίστησε το θυρω-

ρο και του έδωσε το χέρι του.

Εκείνος τον κύτταζε ν' απομακρύνεται,
κι' έλεγε με το νου του:

«Φαίνεται ταμπιμπένος κι' αυτός μαζί
της! Πολύ άρραγ άδωκς...»

Ο Ζάκ Μπαγιέλ σκεπτόταν, στο δρόμο.

Ήταν αδύνατο να μην ξέρη ή κ. Σαμ-
παί τη νέα διευθύνση της Ρόζας.

Οι δυο αδελφές δεν είχαν πάψει ποτέ να
είναι ένωμένες. Οι Μπαγιέλ το είχαν πη
στο γυίο τους, όταν του διηγήθηκαν τα
νέα απ' τον τόπο τους.

Του είπαν ακόμη πως είχαν μαλώσει οι
Σαμπάι — δεν ήξερε κανείς το λόγο — κι'
είχαν χωρίσει. Αυτό μονάχα είχαν μάθει.

στο χωριό, δίχως περισσότερες λεπτομέ-
ρειες. Η Αντρέ δεν είχε ξαναφανή στον
πύργο του Ταβερναί, ούτε και στη Ροσέρ,

όπου πηγαίνει κάπου — κάπου ο άντρας της.
Και δεν είχε πιά κοντά της το παιδί της.

Ο Ζάκ δεν τολμούσε να ρωτήσει την
Αντρέ. Θυμήθηκε όμως τη Σουζάν. Γιατί
να μην αποταθί σ' αυτήν; Δεν ήξερε πως
τόν μισούσε κατά βάθος.

Πήρε άμέσως την απόφασή του. Έτρε-
ξε στην οδό Γκρενέλ και ζήτησε τη Σουζάν.

Η καμριόρα βρισκόταν εκεί. Τον δέ-
χτηκε σ' ένα απ' τα σαλόνια του Ισογείου.

Το μεγάλο σπίτι των Μελάν φαινόταν ά-
δειανό. Είχαν μείνει εκεί ελάχιστα υπηρέ-
τες, για να εξυπηρετούν την Αντρέ.

Όταν η Σουζάν αντίκρισε το Ζάκ Μπα-
γιέλ, λίγο έλειψε να πεθάνη απ' το φόβο
της.

— Έσείς!... τραύλισε. Είσαυτε ζωντα-
νός λοιπόν;...

— Ναι, όπως βλέπετε. Είχα τραυματι-
σθή μονάχα.

— Από πότε βρίσκεσθε στο Παρίσι;

— Τώρα μόλις έφτασα.

— Και στη Γαλλία;

— Από προχτές.

— Πήγατε στο Ταβερναί;

— Ναι.

— Είδατε τους γονείς σας;

— Μονάχα αυτούς, χτες τη νύχτα. για
λίγο...

— Μα γιατί όλο αυτό το μυστήριο;

— Γιατί το ταξίδι μου έχει ένα σκοπό.

— Ποιόν;

— Να ιδω κάποιον πρόσωπο...

— Μια γυναίκα;

— Ίσως.

— Κι' ύστερα τί θα κάνετε;

— Θα μάθω τις σκέψεις της και θα έ-
ξαφανισθώ...

— Η θα μείνετε, αν σας θέλη;

— Ακριδώς.

Μπορούσε να μάθουμε το όνομα αυ-
τής της ευτυχισμένης, που έχει τόση επιρ-
οή στο ζωί σας;

— Χρειάζεται να σου το πω; Δεν το ξέ-
ρεις;... έπτε με οικειότητα ο Ζάκ, σαν άλ-
λοτε, τον καιρό που η Σουζάν ήταν γειτό-
νισσά του στο Ταβερναί.

— Η Ρόζα;

— Ναι, η Ρόζα.

— Και απευθύνεσθε σε μένα, για να σας
δώσω πληροφορίες;

— Πήγα στο σπίτι που έμεινε...

— Και δεν τη βρήκατε πιά εκεί;

— Όχι.

— Θέλετε να μάθετε τί απόγινε;

— Ακριδώς.

— Πως φανταστήκατε ότι ξέρω εγώ να
σας πληροφορήσω;

— Έχω μάθει ότι ή κ. Σαμπάι έξακο-
λουθεί να βλέπη την αδελφή της.

— Και σκεφθήκατε πως θα ξέρω, οτι ξέ-
ρει κι' η κυρία μου...

— Είν' αδύνατο να το άγνοήσ.

Η Σουζάν χαμογέλασε πονηρά κι' αϊ-
νιγματικά.

Οι γυναίκες είναι σαν τις γάτες: Τους
αρέσει να παίζουν με τις αντρικές καρ-
διές, όπως ή γάτα με το ποντίκι. Χάνουν
μέσα τα νύχια τους μ' ευχαρίστησι — προ-
πάντων όταν θέλουν να εκδικηθούν για μια
προσβολή που τους έγινε.

Έτσι κι' η Σουζάν ήταν τώρα γοητευ-
μένη...

— Ενδιαφέρεσθε λοιπόν πάντα γι' αυτή
τη μικρή; ρώτησε με μια έκφρασι συμπό-
νιας.

— Δεν ξέρω αν την αγαπώ ή αν τη μι-
σώ, απάντησε ο αξιωματικός. Μπορώ δ-
μως να σε βεβαιώσω πως λαχταρώ να τη
δω και να της μιλήσω.

— Για ποιό σκοπό;

— Θέλεις να σου το πω ελίκρινα;...

— Και βέβαια!

Για να βεβαιωθώ πως δεν την άδικη-
σα, όταν την πρόσβαλα στην εκκλησία του
Ταβερναί. Η αμφιβολία αυτή μου βαραίνει
την ψυχή... Θέλω να πείσω τον εαυτό μου
πως ήταν απόλυτη ανάγκη να παραβώ το
λόγο που της είχα δώσει και να την έγκα-
ταλείψω... Θέλω να βεβαιωθώ πως δε με
εγγέλασαν άπατηλές ενδείξεις, κάνοντάς
με να καταστρέψω τη ζωή μου και τις ελ-
πίδες για το μέλλον μου...

Η Σουζάν δάγκασε τα χείλια της.

— Ομολογήστε πως τη λατρεύετε, πως
είσαυτε τρελλός μαζί της! έπτε. Αυτό φαί-
νεται άλλωστε!

— Που είναι; ρώτησε ίκετευτικά ο Ζάκ
Μπαγιέλ.

— Απαιτείτε να σας το πω;

— Σε ίκετεύω.

Θάταν καλλίτερο για σας να το ά-
γνοούσατε... Μα δε μπορώ να σας άρνηθώ
τίποτα... Όσοσο, άλλωτε, εδώ και πολλόν
καιρό, υπόφορα κι' εγώ, χωρίς να νοιαστή
κανείς για μένα... Μου έλειπε τότε ή πεί-
ρα. Σήμερα την έχω. Έχω μάθει πιά πως
σπάνια μας αγαπάνε αυτοί που αγαπά-
με... και πως αγαπάμε εκείνους που δε μας
σκέπτονται καθόλου! Αυτός είν' ο κανό-
νας...

Αφού επιμένετε, θα τ' μάθετε όλα. Δε
θα με προδώσετε όμως, ξ;

— Όχι, σου τ' όρκίζομαι!

— Αν λοιπόν αγαπάτε πάντα αυτή τη
μικρή, έτοιμαστήτε να υποφέρετε και σεις!

Ο Ζάκ Μπαγιέλ χλώμισε. Δεν έκανε
όμως καμμία κίνηση. Κι' η Σουζάν προσ-
έθεσε, κυττάζοντάς τον με μάτια που πε-
ριούσαν φωτιές:

— Δεν είναι πιά έλευθερη ή Ρόζα σας!

Έφυγε απ' τη δουλειά της... για να ζήσει
πιο ξεκούραστα! Βλέπετε, δε θέλει ν' ά-
φιση να πάη χαμένη ή όμορφιά της, που
έχει φτάσει σ' όλη της την άνθηση... Όταν
τη δήτε — αν γνωρίζετε να την ξαναδηίτε
— δε θα τη γυαρίσετε. Το Παρίσι κάνει
θαύματα...

— Όστε λοιπόν...

— Τί τα θέλετε, παρασύρθηκε απ' τον
πειρασμό... Την είχατε έγκραταλείψει, ήταν
ολομόναχη και θλιμμένη... Έπειτα, ο άε-
ρας του Παρισιού μεθάει τα άδύνατα και
ρωμαντικά κεφάλια... Τελοςπάντων, οτι έ-
γινε, έγινε. Έρχεσθε πολύ άργά, αγαπη-
τέ μου.

Ο Ζάκ έσφιγγε τα δόντια του. Τον έ-
πνιγε ή άπογοήτευσι.

— Που είναι; κατώρθωσε να πη άκούη.

— Σ' ένα σπίτι όπου δε θα μπορούσατε

να μπήτε... σ' ένα σωστό παλατάκι. "Αν
θέλετε να τη δήτε από μακριά, πηγαίνετε
κατά τις 5 στο Δάσος. Κάνει εκεί τον πε-
ρίπατό της σχεδόν κάθε μέρα, μ' ένα μπλε
αυτοκινητάκι... Είναι πάντα μονάχη της...

Η Σουζάν χαμογέλουσε. Απολάμβανε
την εκδίκησή της.

Ο Ζάκ Μπαγιέλ υπόφερε ένα μαρτύριο
άκατανόηστο.

— Είναι πολύ όμορφη, συνέχισε ή Σου-
ζάν στριφογυρίζοντας το μαχαίρι μέσα
στην πληγή του. Είναι από κείνες που δεν
πρέπει κανείς να τις λατρεύη... ή, αν την
πάθη, πρέπει να τις προσέχη διαρκώς!

Ο νέος άρπαξε το χέρι της, τόσο από-
τομα ώστε την έκανε να βγάλη μια φωνή
πόνου.

— Σουζάν, σ' αρέσει να με βασανίζεις!

της έπτε. "Ίσως σε πλήγωσα δίχως να θέ-
λω... Πρέπει να με συγχωρήσεις... Αυτή ή
κοπέλλα γέμισε την καρδιά μου... Την ά-
γαπούσα ολοκληρωτικά, μέχρι τρέλλας...

Πες μου τα όλα! Κάνε μου αυτή τη χά-
ρι... και δε θα το ξεχάσω ποτέ! "Ας υπο-
ρέσω να δω τη Ρόζα για ένα λεπτό, να της
μιλήσω... δε θέλω τίποτ' άλλο! Που είναι;

— Το σπίτι της βρίσκεται στην οδό
Φορτυνύ.

— Στην οδό Φορτυνύ;

— Ναι, στην καλλιτέρη συνοικία... κον-
τά στην πλατεία Μαλέρμπ.

— Καλά.

— Θα το βρήτε... Είναι πολύ περιποιημέ-
νο. Έχει χαλαργμένο πάνω στην πόρτα ένα
«Ρ», το αρχικό του όνόματός της... Δε θα
μυρεσέτε ώστόσο να μπήτε σ' αυτό το
σπίτι, που είναι διαρκώς κλειστό. Υπάρ-
χει όμως ένας άλλος τρόπος...

— Ποιός;

— "Ίσως να μη σας πολυαρέσει... Ακού-
στε! Η Ρόζα βλέπει κάπου — κάπου την ά-
δελφή της, την κυρία Σαμπάι, στο παλλό
διαμέρισμά της, στο βουλεβάρτο Μαντελέν.

— Ναι, το ξέρω...

— Στείλτε της λοιπόν ένα τηλεγράφη-
μα με την υπογραφή της Αντρέ και ζητή-
στε της μια συνάντησι. Θάρθ ή άποσδήποτε.

Ο Ζάκ άάρωσε τα φρύδια του.

— Πραγματικά, αυτός ο τρόπος είναι
πολύ ταπεινός, έπτε.

— Δε σας αναγκάζω

63

Οι σιαγόνες του ιπποπόταμου έχουν τόσο δύναμη, ώστε μπορούν να σκίσουν εύκολα το σκληρό δέρμα των κροκοδείλων...

Το άσχημότερο ΜΕΓΑΛΟ ΖΩΟ

Ο ιπποπόταμος δεν είναι επικίνδυνος

Το άσχημότερο απ' όλα τα μεγάλα ζώα είναι ο ιπποπόταμος. Φτάνει σε ύψος τα 1,20—1,45, σε μήκος τα 3—4 μέτρα και σε βάρος τους 3—4 τόνους. (Το ρεκόρ του βάρους που έχει σημειωθεί ως τώρα, στο Ζωολογικό Κήπο του Λονδίνου, είναι 4.100 κιλά). Το κεφάλι του, εξαιρετικά όγκωδες, ζυγίζει 1 τόνον περίπου.

Βλέπει κι' άκουει περίφημα. Όταν αντίληψη κάποιον κίνδυνο, κουνιάει παράξενα τα μικρά αυτιά του —το ένα προς τα εμπρός και τ' άλλο προς τα πίσω— και χάνεται μέσα στο νερό.

Μπορεί να μείνει έτσι βυθισμένος επί 5—6 λεπτά της ώρας, κάποτε δε και περισσότερο. Τα ρουθούνια του κλείνουν τότε, για να μην εισχωρήσει μέσα το νερό.

Έπειτα όμως, έχει ανάγκη ν' αναδυθεί, για ν' αναπνεύσει —έκτος αν πλεπ συνεγώς κοντά στην επιφάνεια, έτσι ώστε να μένουν έξω απ' το νερό τα ρουθούνια του, που βρίσκονται στο άνω μέρος του κεφαλιού του.

Οι σιαγόνες του ιπποπόταμου έχουν τόσο δύναμη, ώστε μπορούν να σκίσουν με τη μεγαλύτερη ευκολία το σκληρό και φοβιδωτό δέρμα των κροκοδείλων. Λιώνει εξ άλλου με τη γλώσσα του ένα καπούζι, όπως έμεις μια φούσκα...

Κι' έχει μια όρεξη τρομαχτική! Για να ικανοποιήσει το στομάχι του —που έχει μήκος πάνω από 1 μέτρο— πρέπει να φάει κάθε μέρα 100—200 κιλά χορταρικά, φύλλα, κλπ.

Είναι φτιαγμένος απ' τη φύση άριστος για την άμφιβιο ζωή που κάνει. Το τραχύ και ζαρωμένο δέρμα του, που έχει πάχος 5 πόντων περίπου, εκκρίνει ένα γλοιώδες υγρό, με το χρώμα της κανέλλας που το προστατεύει απ' την παρατεταμένη επίδραση του νερού, αλλά κι' από την ξηρασία της ατμοσφαιρας. Κάτω απ' αυτό υπάρχουν περί τα 100 κιλά λίπος.

Ο ιπποπόταμος φαίνεται άτριχος. Στην πραγματικότητα όμως, έχει στο μεγαλύτερο μέρος του σώματος του κοντές και αραιές τρίχες. Έχει επίσης τούφες από τρίχες στο άνω χείλος, στις άκρες των αυτιών και στο τέλος της ουάς.

Το χρώμα του είναι καφέ προς το μολύβι.

Μολοντί έχει μικρά ποδοράκια και βαρύ κορμί, σκαρφαλώνει μ' απίστευτη ευκολία στις απόκομνες όχθες των ποταμών, τρέχει γρηγο-

ρώτερα απ' τον άνθρωπο και καλπάζει. Δεν κολυμπάει καθόλου γρήγορα. Προτιμάει λοιπόν να περπατάει στο λασπώδη βυθό, των ποταμών, διατρέχοντας έτσι μ' ευκολία 12—13 χιλιόμετρα την ώρα κάτω απ' το νερό.

Όταν επιπλέει, μοιάζει από μακριά σαν χοντρός κορμός δέντρου. Άλλοτε πάλι, σκατεύει πάνω στην άμμο της όχθης, αδιαφορώντας για το περιβάλλον και για τα πουλιά που κάθονται πάνω του.

Η συνήθισμένη κραυγή του μοιάζει με χλιμίντσια ερεθισμένου αλόγου, που επαναλαμβάνεται πολλές φορές και σε διαφόρους τόνους. Κάποτε όμως —ιδίως τη νύχτα— βγάζει κάτι μουγκοτά, που δεν ξεχωρίζουν εύκολα από του λιονταριού ή του βουβαλιού.

Τα μικρά του είναι φοβερά άσχημα. Όσοσο ή μητέρας τους τα λατρεύει, τα φροντίζει με κωμική και συγκινητική στοργή και τα φυλάει απ' τον πατέρα τους, που θα μπορούσε να τα σκοτώσει απ' τη ζηλεια του.

Η εγκυμοσύνη της διαρκεί 7½—8 μήνες, και μετά 5—10 βδομάδες από τον τοκετό μπορεί να ξαναείναι έγκυος. Τα νεογέννητα παιδιά της έχουν χρώμα οζι και βάρος 25—35 κιλά. Μετά τον πρώτο όμως μήνα της ζωής τους, γίνονται σκούρα σαν τους γονείς τους. Θηλάζουν κάτω απ' το νερό, ανεβαίνοντας κάθε 1—2 λεπτά στην επιφάνεια για ν' αναπνεύσουν.

Μπορούν να κολυμπήσουν, πονάκωμα περπατήσουν. Όσοσο ή μητέρα τους προτιμάει να τα μεταφέρει πάνω στην πλάτη της, για προφύλαξη από τους κροκοδείλους κι' από τον πατέρα τους. Όταν άταχτούν, τα χτυπάει στο κεφάλι.

Υπάρχουν ιστορίες για ιπποπόταμους που επιτέθηκαν σε υακύνθα, τα αναποδονύσαν και τα θουμάτισαν, με τα δόντια τους. Αυτό όμως συμβαίνει σπάνια, και μόνον όταν ένας θηλυκός ιπποπόταμος θέλει να υπερασπιστεί το παιδί του κατά των κροκοδείλων. Νοιώζει δηλαδή πως η βάρκα είναι είδος κροκοδείλου και της επιτίθεται.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, ο ιπποπόταμος είναι ήμερο ζώο και προτιμάει συνήθως την υποχώρησι, παρά την πάλη. Ακόμα και με τους κροκοδείλους ζή ειρηνικά, όταν δε φοβάται για τα παιδιά του.

Αλλάζει όμως τελείως χαρακτήρα, στην εποχή των ερώτων του. Ξεσπάνε τότε τρομερές μονομαχίες μεταξύ των άρσενικών, που μπορεί να διαρκέσουν 8 ώρες και να τελειώσουν με το θάνατο και των δυο αντίπαλων. Οι αντίπαλοι σηκώνονται οπτά πίσω πέρδια τους και δογκάζουν ο ένας τον άλλον με μανία, ανοίγοντας βαθιές πληγές και σπάζοντας κόκκαλα και δόντια.

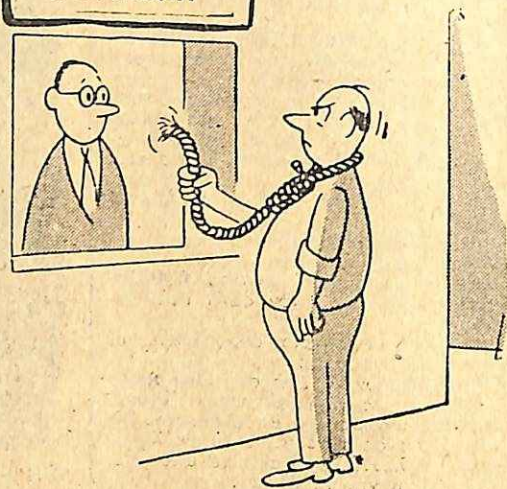
Επίσης γίνονται κακοί, δύστροποι και επικίνδυνοι οι ηλικιωμένοι άρσενικοί, που έχουν διωχτή για κάποιο λόγο απ' την «κοινωνία» των άλλων και ζούνε σαν απόδλητοι παρίες. Αυτοί μπορεί να επιτεθούν δίχως αίτια σ' έναν περαστικό. Εύτυχες όμως, είναι σπάνιοι.

☉☉

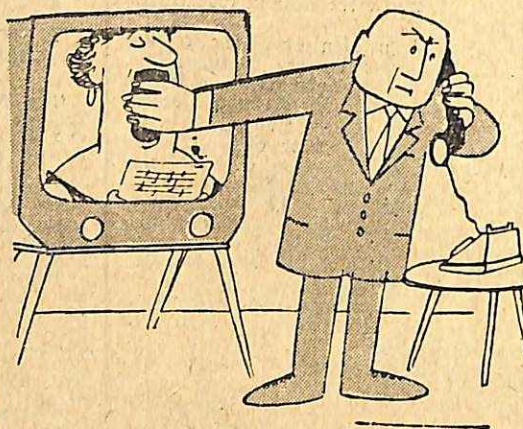
Ο κυνός που δεν έγινε

Κάποιος αυτοκινήσις, όνόματι Τζέιμς Κίλμπαν, στο Μούσκειν της Αμερικής, έγινε έξω φρενών όταν εν' άλλο αυτοκίνητο χτύπησε λίγο το δικό του. Φρενάρισε λοιπόν, κατέβηκε, έβγαλε το σακκάκι του, το πέταξε πάνω στο «κατώ» του άλλου αυτοκινήτου κι' έτοιμάστηκε να πιαστή στα χέρια με τον οδηγό του. Έκείνος όμως προτίμησε... να βάλει μπροστά και να εξαφανιστεί, παίρνοντας μαζί του και το σακκάκι του οξύθυμου κ. Κίλμπαν!

ΠΑΡΑΠΟΝΑ

—Εσπασε!...

Χωρίς λόγια

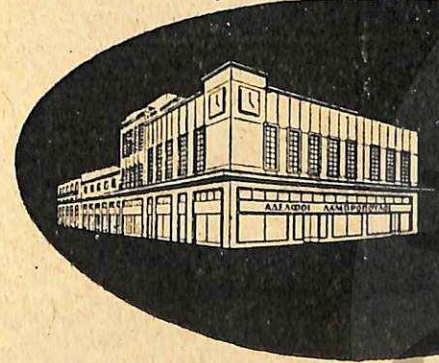

—Περίμενε γά δής, πως χορεύει ή κοπέλλα, όταν τον πιάση λόξυγγας!

γκρέχα

Μαγιά

- Ανδρικά, γυναικεία, παιδικά.
- Μοντέρνα σχέδια.
- Πλουσία συλλογή.

ΑΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ • ΘΕΣ/ΝΙΚΗ